DOCUMENTS
TIPUS: Publicació
NOM: BCG-64-2023 2.1 Edicte PL entitats sistema financer
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 9730fbed-0973-4128-b30a-f8de7aa71333
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2023_00000000000000000000000038003
ESTAT D'ELABORACIÓ: Signat/validat

REFERÈNCIES
REGISTRE DE SORTIDA: 0363-2023 - 16/11/2023 09:08
SIGNATURES
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 16/11/2023 09:09
CARLES ENSENYAT REIG: 16/11/2023 09:24

Butlletí del Consell General

Any 2023 – IX Legislatura – Número 64/2023

15 de novembre del 2023

2. PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1. Projectes de llei

Edicte

La Sindicatura, en reunió tinguda el dia 15 de novembre del 2023, ha examinat el document que li ha tramès el M. I. Sr. Cap de Govern, registrat en data 10 de novembre del 2023, sota el títol **Projecte de llei d'organització i funcionament de les entitats operatives del sistema financer i l'abús de mercats** i, exercint les competències que li atribueix el Reglament del Consell General en els articles que es citaran, ha acordat:

1. D'acord amb l'article 18.1.d), admetre a tràmit aquest escrit, sota la qualificació de Projecte de llei i procedir a la seva tramitació com a tal.

2. D'acord amb l'article 92.2, ordenar la seva publicació i obrir un període de quinze dies per a la presentació d'esmenes. Aquest termini finalitza el dia 6 de desembre del 2023, a les 13.30h.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 15 de novembre del 2023

Carles Ensenyat Reig
Síndic General

Butlletí del Consell General
Carrer de la Vall, 9-13 – AD500 Andorra la Vella – Principat d'Andorra – Tel. (376) 877877 – www.consellgeneral.ad
Dipòsit legal: AND.282-2021

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=9730fbed-0973-4128-b30a-f8de7aa71333 emprant el codi segur de verificació.

Projecte de Llei sobre organització i funcionament de les entitats operatives del sistema financer i l'abús de mercats

Exposició de motius

- **Capítol primer.** *Disposicions generals*
- Article 1. *Objecte de la Llei*
- Article 2. *Definicions*
- **Capítol segon**. *Requisits organitzatius i condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer*
- Article 3. *Àmbit d'aplicació*
  - **Secció primera.** *Requisits organitzatius*
    - Article 4. *Adhesió a associacions professionals*
    - Article 4 *bis. Adhesió al Fons Andorrà de Garantia de Dipòsits i el Sistema andorrà de garantia d'inversions*
    - Article 5. *Normes de conducta*
    - Article 6. *Sistema de govern corporatiu*
    - Article 6 *bis*. *Requisits d'idoneïtat*
    - Article 6 *ter*. *Avaluació dels requisits d'idoneïtat*
    - Article 6 *quater*. *Règim d'incompatibilitats*
    - Article 6 *quinquies*. *Funcions del consell d'administració*
    - Article 6 *sexies*. *Comissions delegades del consell d'administració*
    - Article 6 *septies*. *Comissió d'auditoria*
    - Article 6 *octies*. *Comissió de riscos*
    - Article 6 *nonies*. *Comissió de nomenaments*
    - Article 6 *decies*. *Comissió de retribucions*
    - Article 6 *undecies*. *Política de retribucions*
    - Article 6 *duodecies*. *Entitats beneficiàries d'una intervenció pública*
    - Article 6 *terdecies*. *Comunicació de possibles infraccions*
    - Article 6 *quaterdecies*. *Requisits generals addicionals en relació amb l'assegurament o la col·locació*
    - Article 6 *quindecies. Requisits addicionals en relació amb la col·locació*
    - Article 6 *sexdecies*. *Requisits addicionals respecte de l'assessorament, la distribució i l'autocol·locació*
    - Article 6 *septdecies*. *Requisits addicionals en relació amb la concessió de préstecs o la provisió de crèdit en el context de l'assegurament i la col·locació*
    - Article 6 *octodecies*. *Registres en relació amb l'assegurament o la col·locació*
    - Article 6 *novodecies*. Negociació algorísmica
    - Article 7. *Organització tècnica i administrativa*
    - Article 8. *Externalització de funcions*
    - Article 8 *bis*. *Prestació de serveis mitjançant una altra entitat operativa del sistema financer*

- **Secció segona.** *Condicions de funcionament*
  - Article 9. *Funció de compliment normatiu*
  - Article 10. *Funció de gestió del risc*
  - Article 11. *Funció d'auditoria interna*
  - Article 11 *bis*. *Obligacions d'informació per part de les funcions de control*
  - Article 11 *ter*. *Operacions personals*
  - Article 12. *Protecció dels actius dels clients*
  - Article 12 *bis. Utilització d'instruments financers de clients*
  - Article 12 *ter*. *Ús inapropiat dels acords de garantia amb canvi de titularitat*
  - Article 12 *quater*. *Responsable en matèria de salvaguarda d'actius*
  - Article 13. *Gestió dels conflictes d'interès*
  - Article 13 *bis*. *Conflictes d'interès potencialment perjudicials per als clients*
  - Article 13 *ter*. *Política de gestió dels conflictes d'interès*
  - Article 13 *quater*. *Revelació al client dels conflictes d'interès*
  - Article 13 *quinquies*. *Requisits addicionals pel que fa a la fixació de preus de les ofertes en relació amb l'emissió d'instruments financers*
  - Article 14. *Transparència*
  - Article 14 *bis*. *Servei d'atenció al client*
  - Article 14 *ter*. *Mecanisme extrajudicial per a la reclamació dels consumidors de serveis d'inversió i/o auxiliars*
  - Article 15. *Registres*
  - Article 15 *bis*. *Enregistrament de les converses telefòniques o les comunicacions electròniques*
  - Article 15 *ter*. *Utilització d'índexs de referència*
  - Article 15 *quater*. *Substitució normativa d'un índex de referència*
  - Article 16. *Informació als clients*
  - Article 17. *Publicitat*
- **Secció tercera.** *Comptabilitat i auditoria dels comptes anuals*
  - Article 18. *Comptes anuals*
  - Article 19. *Auditories externes*
- **Secció quarta.** *Procés i registre oficial d'actes administratius*
  - Article 20. *Actes sotmesos a comunicació inicial, autorització prèvia i/o inscripció i a comunicació periòdica per part de les entitats operatives del sistema financer*
  - Article 20 *bis*. *Actes sotmesos a comunicació inicial, autorització prèvia i/o inscripció i a comunicació per part de l'adquirent*
  - Article 20 *ter*. *Criteris d'avaluació d'una proposta d'adquisició d'una participació qualificada en una entitat operativa del sistema financer*
  - Article 20 *quater*. *Cooperació per a l'autorització d'adquisicions de participacions qualificades*
  - Article *21. Organisme responsable*
  - Article 22. *Sol·licituds d'autorització prèvia*
  - Article 23. *Sol·licituds d'inscripció i informació periòdica*

- Article 24. *Documentació que cal adjuntar a les sol·licituds*
- Article 25. *Informació complementària*
- Article 26. *Termini de resolució i notificació*
- Article 27. *Denegació*
- Article 28. *Recurs*
- Article 29. [Sense contingut]

o **Capítol tercer.** *Protecció de l'inversor*
- Article 30. *Àmbit d'aplicació*
- Article 31. *Classificació dels clients*
- Article 32. *Clients professionals*
- Article 32 *bis*. *Sol·licitud de tractament com a client professional*
- Article 33. *Contraparts elegibles*
- Article 33 *bis*. *Canvis de classificació en relació amb les contraparts elegibles*
- Article 34. *Incentius*
- Article 34 *bis*. *Informació als clients sobre els incentius*
- Article 34 *ter*. *Registre sobre incentius*
- Article 34 *quater*. *Coneixements i competències necessaris per a les persones que presten assessorament o proporcionen informació*
- Article 34 *quinquies*. *Incentius en relació amb la recerca*
- Article 35*. Obligacions d'informació*
- Article 35 *bis*. *Condicions d'aplicació a la provisió d'informació*
- Article 35 *ter*. *Informació sobre instruments financers*
- Article 35 *quater*. *Informació sobre costos i despeses associats*
- Article 36. *Avaluació de la idoneïtat*
- Article 36 *bis*. *Avaluació de l'adequació*
- Article 36 *ter*. *Disposicions comunes per a l'avaluació de la idoneïtat i l'adequació*
- Article 36 *quater*. *Prestació de serveis sobre instruments no complexos*
- Article 36 *quinquies*. *Registre de les avaluacions d'adequació*
- Article 37. *Gestió i execució d'ordres*
- Article 37 *bis*. *Política d'execució d'ordres*
- Article 38. *Informes*

o **Capítol quart.** *Abús de mercat*
- **Secció primera.** *Disposicions generals en matèria d'abús de mercat*
- Article 39. *Objecte*
- Article 40. *Subjectes obligats*
- Article 41. *Àmbit d'aplicació*
- Article 42. *Definicions*
- Article 43. *Exempció dels programes de recompra i de les mesures d'estabilització*
- Article 44. *Exempció de les activitats relacionades amb la política monetària i la gestió del deute públic*

- Article 45. *Autoritat competent en matèria d'abús de mercat*
- **Secció segona.** *Prohibicions i obligacions relacionades amb la informació privilegiada*
  - Article 46. *Informació privilegiada*
  - Article 47. *Operacions amb informació privilegiada*
  - Article 48. *Conducta legítima*
  - Article 49. *Comunicació il·lícita d'informació privilegiada*
  - Article 50. *Prospecció de mercat*
  - Article 51. *Prohibició de les operacions amb informació privilegiada i de la comunicació il·lícita d'informació privilegiada*
  - Article 52. *Difusió pública de la informació privilegiada*
  - Article 53. *Llista d'iniciats*
  - Article 54. *Operacions fetes per directius*
- **Secció tercera.** *Prohibicions i obligacions en relació amb la manipulació del mercat*
  - Article 55. *Manipulació de mercat*
  - Article 56. *Pràctiques de mercat acceptades*
    Article 57. *Prohibició de la manipulació de mercat*
- **Secció quarta.** *Obligacions de les entitats que presten serveis d'inversió en relació amb l'ús d'informació privilegiada i la manipulació del mercat*
  - Article 58. *Principis d'actuació*
  - Article 59. *Obligacions de les entitats que prestin serveis d'inversió en relació amb la informació privilegiada*
  - Article 60. *Prevenció i detecció d'abús de mercat*
- **Secció cinquena.** Obligacions en relació amb recomanacions d'inversió, d'estadístiques i de publicació o difusió d'informació en mitjans
  - Article 61. *Recomanacions d'inversió i estadístiques*
  - Article 62. *Publicació o difusió d'informació als mitjans de comunicació*
- **Secció sisena.** *Cooperació en matèria d'abús de mercat*
  - Article 63. *Cooperació internacional en matèria de lluita contra l'abús de mercat*
- **Secció setena.** *Règim sancionador en relació amb l'abús de mercat*
  - Article 64. *Subjectes infractors*
  - Article 65. *Infraccions molt greus*
  - Article 66. *Infraccions greus*
  - Article 67. *Infraccions lleus*
  - Article 68. *Procediment sancionador per a infraccions en relació amb l'abús de mercat*
  - Article 69. *Sancions per infraccions molt greus*
  - Article 70. *Sancions per infraccions greus*
  - Article 71. *Sancions lleus*
  - Article 72. *Criteris de graduació de les sancions*

- Article 73. *Normes complementàries del règim sancionador en relació amb l'abús de mercat*

- **Capítol cinquè.** *Acords de compensació contractual i garantia financera*
  - **Secció primera.** *Disposicions generals*
    - Article 74. *Objecte i àmbit d'aplicació*
    - Article 75. *Subjectes*
      Article 76. *Definicions*
  - **Secció segona.** *Règim dels acords de compensació contractual i de les garanties financeres*
    - Article 77. *Acords de compensació contractuals financers*
    - Article 78. *Modalitats d'acords de garantia financera i garanties financeres*
    - Article 79. *Objecte de la garantia*
    - Article 80. *Formalització dels acords de compensació contractual i garantia financera*
    - Article 81. *Dret de substitució i utilització de l'objecte de la garantia pignorativa*
    - Article 81 *bis*. *Transparència en la reutilització dels instruments financers rebuts en virtut d'un acord de garantia amb canvi de titularitat*
    - Article 82. *Garanties financeres complementàries en el marc dels acords de garantia financera*
    - Article 83. *Efectes de la substitució, del complement o de la retirada de garanties financeres*
    - Article 84. *Execució d'un acord de garantia financera*
    - Article 85. *Procediment d'execució de les garanties financeres pignoratives*
    - Article 86. *Efectes sobre acords de compensació contractual o les garanties d'un acord de garantia financera*
    - Article 87. *Liquidació anticipada dels acords de compensació contractual o de les garanties d'un acord de garantia financera*
    - Article 88. *Conflicte de normes*
- **Capítol sisè.** *Derivats extraborsaris*
  - **Secció primera.** *Disposicions generals*
    - Article 89. *Objecte i àmbit d'aplicació*
      Article 90. *Autoritat competent*
    - Article 91. *Definicions*
    - Article 92. *Operacions intragrup*
  - **Secció segona.** Compensació, notificació i reducció del risc dels derivats extraborsaris
    - Article 93. *Obligació de compensació*
    - Article 94. *Contraparts financeres subjectes a l'obligació de compensació*
    - Article 95. *Obligació d'informació*
    - Article 96. *Tècniques de reducció del risc aplicables als contractes de derivats extraborsaris no compensats per una ECC*

- **Secció tercera**. *Règim sancionador relatiu a les operacions amb derivats financers*
  - Article 97. *Subjectes infractors*
  - Article 98. *Infraccions molt greus*
  - Article 99. *Infraccions greus*
  - Article 100. *Infraccions lleus*
  - Article 101. *Procediment sancionador per a infraccions en relació amb les operacions amb derivats financers*
  - Article 102. *Sancions per infraccions molt greus*
  - Article 103. *Sancions per infraccions greus*
  - Article 104. *Sancions lleus*
  - Article 105. *Criteris de graduació de les sancions*
  - Article 106. *Normes complementàries del règim sancionador en relació amb les operacions en derivats financers*
- **Capítol setè.** *Transparència de les operacions de finançament de valors*
  - **Secció primera.** *Disposicions generals*
    - Article 107. *Objecte*
    - Article 108. *Àmbit d'aplicació*
    - Article 109. *Autoritat competent*
    - Article 110. *Definicions específiques*
  - **Secció segona.** *Transparència de les operacions de finançament de valors*
    - Article 111. *Obligació de notificació i conservació respecte de les OFV*
  - **Secció tercera.** Règim sancionador relatiu a les operacions de finançament de valors
    - Article 112. *Subjectes infractors*
    - Article 113. *Infraccions molt greus*
    - Article 114. *Infraccions greus*
    - Article 115. *Infraccions lleus*
    - Article 116. *Procediment sancionador per a infraccions en relació amb la transparència d'operacions de finançament de valors*
    - Article 117. *Sancions per infraccions molt greus*
    - Article 118. *Sancions per infraccions greus*
    - Article 119. *Sancions lleus*
    - Article 120. *Criteris de graduació de les sancions*
    - Article 121. *Normes complementàries del règim sancionador en relació amb operacions de finançament de valors*

  - Disposició addicional primera
  - Disposició addicional segona
  - Disposició transitòria
  - Disposició derogatòria única. *Derogació normativa*
  - Disposició final primera. *Modificació de la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres*

disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra

- Disposició final segona. *Modificació de la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre de 1997*
- Disposició final tercera. *Modificació de la Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Autoritat Financera Andorrana*
- Disposició final quarta. *Publicitat de textos consolidats*
- Disposició final cinquena. *Desenvolupament reglamentari*
- Disposició final sisena. *Entrada en vigor*
- Annex I

    A. Indicadors de manipulacions relatives a senyals falsos o enganyosos i amb la fixació dels preus

    B. Indicadors de manipulacions relacionades amb l'ús d'un mecanisme fictici o qualsevol altra forma d'engany o artifici

Exposició de motius

El sector financer té una importància essencial dins l'economia del Principat d'Andorra. A més, es troba profundament connectat amb el sector financer internacional, per la qual cosa resulta especialment rellevant que les normes que regeixen el sector financer andorrà es trobin totalment alineades amb els més alts estàndards internacionals.

En aquesta línia, el 24 de novembre del 2011 el Consell General va aprovar la ratificació de l'Acord monetari entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea, que, a més de permetre a Andorra adoptar oficialment l'euro com a moneda de curs legal, estableix les disposicions normatives de la Unió Europea per implementar al Principat d'Andorra, entre les quals destaquen per la seva rellevància les relatives al sector bancari i financer. És en l'annex d'aquest Acord monetari en què, en la revisió anual del 2016, es determina necessària la incorporació al Principat d'Andorra de la Directiva 2014/65/UE, relativa als mercats d'instruments financers (àmpliament coneguda com a "MiFID II"); el Reglament delegat (UE) 2017/565 de la Comissió, del 25 d'abril del 2016, pel qual es completa la Directiva 2014/65/UE del Parlament Europeu i del Consell quant als requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les empreses de serveis d'inversió; i la Directiva delegada (UE) 2017/593 de la Comissió, del 7 d'abril del 2016, per la qual es complementa la Directiva 2014/65/UE del Parlament Europeu i del Consell, pel que fa a la salvaguarda dels instruments financers i els fons pertanyents als clients, les obligacions en matèria de governança de productes i les normes aplicables al lliurament o la percepció d'honoraris, comissions o altres beneficis monetaris o no monetaris. Amb l'objectiu de complir aquest compromís, s'aprova aquesta Llei, que s'erigeix en aquest sentit com la nova llei del sistema financer, que ocupa un lloc significatiu com a eix central de la regulació de la provisió dels serveis d'inversió i auxiliars a Andorra, en substitució de la Llei 8/2013, del 9 de maig, sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor,

l'abús de mercat i els acords de garantia financera i les operacions amb derivats extraborsaris i de finançament de valors.

Aquesta nova Llei té per objectiu l'actualització de la normativa andorrana per buscar la seva alineació amb la normativa MiFID II. En particular, s'hi introdueixen noves obligacions en matèria d'assessorament, gestió de carteres, adequació i idoneïtat, governança de productes, informació a clients, incentius i retribucions, conflictes d'interès, salvaguarda d'actius, manteniment de registres, millor execució i control intern.

Addicionalment al marc normatiu recollit en el MiFID II, també s'han tingut en compte algunes modificacions derivades de la Directiva del Parlament Europeu i del Consell de data 16 de febrer del 2021 per la qual es modifica la Directiva 2014/65/UE pel que fa als requisits d'informació, la governança de productes i la limitació de posicions, i les directives 2013/36/UE i (UE) 2019/878 pel que fa a la seva aplicació a les empreses de serveis d'inversió per tal de contribuir a la recuperació de la crisi de la COVID-19 (Directiva coneguda com a "Quick Fix"). Així mateix, en el marc normatiu que engloba la demanda dels inversors d'inversions sostenibles, s'han tingut en consideració les modificacions de la Directiva delegada (UE) 2017/593 de la Comissió derivades de la Directiva delegada (UE) 2021/1269 de la Comissió, del 21 d'abril del 2021, per la qual es modifica la Directiva delegada (UE) 2017/593 en el que concerneix la integració dels factors de sostenibilitat en les obligacions en matèria de governança de productes i les modificacions del Reglament delegat (UE) 2017/565 de la Comissió derivades del Reglament delegat (UE) 2021/1253 de la Comissió, del 21 d'abril del 2021, pel qual es modifica el Reglament delegat (UE) 2017/565 pel que fa a la integració dels factors, els riscos i les preferències de sostenibilitat en determinats requisits organitzatius i condicions de funcionament de les empreses de serveis d'inversió.

La nova Llei s'estructura en set capítols, alguns dels quals es divideixen alhora en diverses seccions, que contenen 121 articles.

Així, la Llei comença establint, en les disposicions generals del capítol primer, les disposicions comunes relatives a l'objecte i àmbit d'aplicació de la Llei, i les definicions generals que tenen incidència al llarg de tot el text normatiu.

El capítol segon regula els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, incloent-hi les normes de conducta de les entitats operatives del sistema financer i els requeriments en cas de negociació algorísmica.

El capítol tercer conté les disposicions sobre la protecció de l'inversor, en què es determinen els requisits de classificació dels inversors per part de les entitats operatives del sistema financer i l'establiment de l'avaluació d'adequació i idoneïtat, i es regulen els incentius abonats o proporcionats per un tercer o per una persona que actuï per compte d'un tercer en relació amb la prestació d'un servei d'inversió o auxiliar a qualsevol client. Addicionalment, es reflecteixen les obligacions d'informació de les entitats operatives del sistema financer en relació amb la prestació de serveis d'inversió i els requisits pel que fa a la política d'execució d'ordres que han de fixar les entitats operatives del sistema financer.

El capítol quart regula les disposicions en relació amb l'abús de mercat. Es reflecteixen les prohibicions i obligacions de les entitats operatives del sistema financer pel que fa a la informació privilegiada, la manipulació de mercat i les obligacions en relació amb recomanacions d'inversió, estadístiques i publicació o difusió d'informació en mitjans. Inclou un règim sancionador en l'àmbit d'abús de mercat.

El capítol cinquè incorpora les disposicions sobre el règim dels acords de compensació contractual i garantia financera.

El capítol sisè conté les normes sobre els derivats extraborsaris. Es regula la compensació, notificació i reducció del risc dels derivats extraborsaris i el règim sancionador relatiu a les operacions amb derivats financers.

El capítol setè incorpora les disposicions en relació amb la transparència de les operacions de finançament de valors i el seu règim sancionador.

Així mateix, aquesta Llei conté dos disposicions addicionals, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i sis disposicions finals.

La disposició final primera modifica la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra. Aquestes modificacions resulten fonamentals per a l'adequació dels serveis d'inversió establerts en la norma europea.

La disposició final segona inclou una adaptació de la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre de 1997, per adaptar el règim sancionador de les entitats operatives del sistema financer a les noves obligacions derivades de la incorporació de la normativa esmentada en els paràgrafs anteriors. D'aquesta manera, s'hi introdueixen les infraccions necessàries per dotar d'efectivitat aquestes noves obligacions legals, i s'actualitza el règim sancionador en aquest sentit.

La disposició final tercera modifica la Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Autoritat Financera Andorrana per reforçar les funcions i les competències en matèria de supervisió i en matèria de protecció de l'inversor, així com les taxes rebudes per aquesta autoritat per les diferents funcions encomanades, entre d'altres.

La disposició final quarta faculta el Govern per elaborar els textos consolidats de les lleis modificades.

La disposició final cinquena habilita el Govern per a la redacció, l'adaptació o l'actualització, segons escaigui, del desenvolupament reglamentari per aplicar la Llei.

Finalment, la disposició final sisena estableix l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Capítol primer. *Disposicions generals*

Article 1. *Objecte de la Llei*

L'objecte d'aquesta Llei és establir:

- Els requisits organitzatius i les condicions de funcionament per a l'exercici de l'activitat de les entitats operatives del sistema financer.

- Els requeriments mínims que han de seguir les entitats operatives del sistema financer per vetllar per la protecció de l'inversor.
- Les obligacions de tota persona física o jurídica en relació amb adquisicions, increments de participació, disposicions o cessions d'una participació qualificada en una entitat operativa del sistema financer.
- Les obligacions, les prohibicions i el règim sancionador relacionats amb l'abús de mercat per part de qualsevol persona física o jurídica, entès com les operacions basades en l'ús d'informació privilegiada i la manipulació de mercat, per contribuir a la integritat dels mercats financers i augmentar la confiança dels inversors en aquests mercats.
- El marc normatiu dels acords de compensació contractual i els acords de garantia financera.
- Les normes sobre els derivats extraborsaris.
- Les disposicions en relació amb la transparència de les operacions de finançament de valors.

Article 2. *Definicions*

1. Abús de mercat: l'abús de mercat consisteix en l'ús d'informació privilegiada i la manipulació de mercat.

2. Alta direcció: es consideren *alta direcció* els administradors i la direcció general de l'entitat.

3. Canals de distribució: qualsevol canal a través del qual la informació es divulga o pot divulgar-se públicament a una o diverses persones.

4. Client: es considera *client* tota persona física o jurídica a qui una entitat operativa del sistema financer ofereix un producte o servei en l'exercici de les seves activitats d'acord amb la seva autorització administrativa.

5. Comptes anuals: els comptes anuals es corresponen amb els documents i la informació previstos en la normativa comptable vigent per al sistema financer.

6. Direcció general: s'entén per *membres de la direcció general* les persones físiques que exerceixen funcions executives en l'entitat, que són responsables de la gestió diària de l'entitat i formen part de l'òrgan superior de direcció de l'entitat que ha de retre comptes de la gestió diària davant del consell d'administració.

7. Entitat controlada: s'entén per *entitat controlada* tota empresa en la qual:

a) Una persona física o jurídica té la majoria dels drets de vot; o

b) Una persona física o jurídica té la facultat de nomenar o revocar la majoria dels membres del consell d'administració, de direcció o de control i, al mateix temps, és accionista o associat d'aquesta empresa; o

c) Una persona física o jurídica és accionista o associada i controla sola, en virtut d'un acord conclòs amb altres accionistes o associats d'aquesta empresa, la majoria dels drets de vot dels accionistes o associats d'aquesta empresa; o

d) Una persona física o jurídica pot exercir o exerceix efectivament una influència dominant o de control; o

e) Una persona física o jurídica hagi designat amb els seus vots la majoria dels membres del consell d'administració que exerceixen el seu càrrec en el moment en què s'han de formular els comptes consolidats i durant els dos exercicis immediatament anteriors. En concret, aquesta circumstància es presumeix quan la majoria dels membres del consell d'administració de la societat controlada són membres del consell d'administració o de la direcció general de la societat dominant o d'una altra dominada per aquesta societat.

Als drets de vot de l'entitat dominant s'hi han d'afegir els drets que posseeixi per mitjà d'altres societats dependents o per mitjà de persones que actuïn en nom propi però per compte de l'entitat dominant o d'altres que en depenen, així com els drets dels quals es disposi de forma concertada amb qualsevol altra persona.

7 *bis*. Entitat financera: té el mateix significat que el que està establert en el punt 28 de l'apartat 1 de l'article 3 de la Llei 35/2018, del 20 de setembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió.

8. Anàlisi o altres informacions que recomanin o suggereixin una estratègia d'inversió: el concepte d'estudi o altres informacions destinades als canals de distribució o al públic en general que recomanin o suggereixin una estratègia d'inversió es refereix a:

a) La informació elaborada per un analista independent, una entitat financera d'inversió, una entitat bancària o qualsevol altra persona, física o jurídica, l'activitat principal de la qual sigui l'elaboració de recomanacions i que, directament o indirectament, expressi una recomanació d'inversió concreta, de manera implícita o explícita, sobre un instrument financer o sobre un emissor d'instruments financers, inclosa tota opinió sobre el valor o el preu actuals o futurs d'aquests instruments.

b) La informació elaborada per persones que no siguin les mencionades a la lletra *a* que recomani directament una decisió d'inversió concreta, de manera implícita o explícita, relativa a un instrument financer.

9. Influència significativa: s'entén per *influència significativa* el poder d'intervenir en les decisions de política financera i d'explotació de la participada, sense arribar a tenir el control absolut ni el control conjunt de la participada.

10. [Eliminat]

11. Instruments financers: s'entén per *instruments financers* l'accepció més àmplia del terme, i especialment els que es detallen a continuació:

a) Valors negociables.

b) Instruments del mercat monetari.

c) Participacions d'OIC.

d) Contractes d'opcions, futurs, permutes (*swaps*), acords de tipus d'interès a termini i altres contractes de derivats relacionats amb valors, divises, tipus d'interès o rendiments, drets d'emissió o altres instruments derivats, índexs financers o mesures financeres que puguin liquidar-se en espècie o en efectiu.

e) Contractes d'opcions, futurs, permutes (*swaps*), acords de tipus d'interès a termini i altres contractes de derivats relacionats amb matèries primeres que hagin de liquidar-se en efectiu o que puguin liquidar-se en efectiu a petició d'una de les parts per motius diferents de l'incompliment o d'un altre fet que dugui a la rescissió del contracte.

f) Contractes d'opcions, futurs, permutes (*swaps*) i altres contractes de derivats relacionats amb matèries primeres que puguin liquidar-se en espècie, sempre que es negociïn en un mercat regulat o en un sistema de negociació multilateral o un SOC, excepte pel que fa als productes energètics a l'engròs que es negociïn en un SOC i s'hagin de liquidar mitjançant lliurament físic.

g) Contractes d'opcions, futurs, permutes (*swaps*), acords de tipus d'interès a termini i altres contractes de derivats relacionats amb matèries primeres que puguin ser liquidats mitjançant lliurament físic, no esmentats en l'apartat anterior i no destinats a fins comercials, que presentin les característiques d'altres instruments financers derivats, tenint en compte, entre altres coses, si es liquiden a través de cambres de compensació reconegudes o són objecte d'ajustaments regulars dels marges de garantia.

h) Instruments derivats per a la transferència del risc de crèdit.

i) Contractes financers per diferències.

j) Contractes d'opcions, futurs, permutes (*swaps*), acords de tipus d'interès a termini i altres contractes de derivats relacionats amb variables climàtiques, despeses de transport, autoritzacions d'emissió o tipus d'inflació o altres estadístiques econòmiques oficials, que hagin de liquidar-se en efectiu o que puguin liquidar-se en efectiu a elecció d'una de les parts (per motius diferents de l'incompliment o d'un altre succés que dugui a la rescissió del contracte), així com qualsevol altre contracte derivat relacionat amb actius, drets, obligacions, índexs i mesures no esmentats en els apartats anteriors, que presenten les característiques d'altres instruments financers derivats, tenint en compte, entre altres coses, si es negocien en un mercat regulat o en un sistema de negociació multilateral, si es liquiden a través de cambres de compensació reconegudes o són objecte d'ajustaments regulars dels marges de garantia.

k) Drets d'emissió.

11 *bis*. Derivat o contracte de derivats: un instrument financer dels enumerats a les lletres *d* a *j* del punt 11.

11 *ter*. Derivat extraborsari o contracte de derivats extraborsaris: un contracte de derivats, l'execució dels quals no té lloc en un mercat regulat, tal com es defineix al punt 12.

12. Mercat regulat o MR: un mercat regulat és tot sistema multilateral, operat o gestionat per un organisme rector del mercat, que reuneix o ofereix la possibilitat de reunir –dins del sistema i segons les seves normes no discrecionals– els diversos interessos de compra i de venda sobre instruments financers de múltiples tercers per donar lloc a contractes respecte als instruments financers admesos a negociació d'acord amb les seves normes o sistemes, i que està autoritzat i

funciona de manera regular de conformitat amb les disposicions legals i reglamentàries de la jurisdicció en què es trobin registrats aquests mercats.

13. Organisme rector d'un mercat: la persona o les persones que gestionen o desenvolupen l'activitat d'un mercat regulat, i que pot ser el mateix mercat regulat.

14. Participació qualificada: participació que, directament o indirectament, representi el 10% o més del capital social o dels drets de vot de l'entitat. També es considera qualificada la participació que, sense arribar al percentatge assenyalat, permeti exercir una influència significativa sobre l'entitat participada.

    Ateses les característiques dels diferents tipus d'entitats, es presumeix que una persona física o jurídica pot exercir aquesta influència significativa quan, entre d'altres, té la facultat de nomenar o destituir algun membre del seu consell d'administració.

    Addicionalment, per determinar si es compleixen els criteris d'una participació qualificada, no es tenen en compte els drets de vot o les accions que les entitats puguin tenir com a conseqüència de la subscripció dels instruments financers o la col·locació d'instruments financers amb una base sòlida de compromís, sempre que els drets no s'exerceixin o s'utilitzin d'una altra manera per intervenir en la gestió de l'emissor i es disposin en el termini d'un any a partir de l'adquisició.

15. [Sense contingut]

16. [Sense contingut]

17. Recomanació d'inversió: s'entén per *recomanació d'inversió* l'anàlisi o qualsevol altra informació que recomani o suggereixi una estratègia d'inversió, de manera explícita o implícita, relacionada amb un o diversos instruments financers o amb els emissors d'aquests instruments, inclosa qualsevol opinió sobre el valor present o futur o sobre el preu dels dits instruments, el destí dels quals siguin els canals de distribució o el públic.

18. Valors negociables: s'entén per *valors negociables* les categories de valors que són negociables en el mercat de capitals, a excepció dels instruments de pagament, com:

    a) Accions de societats i altres valors equiparables a les accions de societats, associacions o altres entitats i certificats de dipòsit representatius d'accions.

    b) Obligacions o altres formes de deute titulitzat, inclosos els certificats de dipòsit representatius d'aquests valors.

    c) Tots els altres valors que atorguen el dret a adquirir o a vendre aquests valors negociables o que donen lloc a una liquidació en efectiu, determinada per referència a valors negociables, divises, tipus d'interès o rendiments, matèries primeres o altres índexs o mesures.

19. Funcions de control: s'entén per *funcions de control* la funció de compliment normatiu, la funció de gestió del risc i la funció d'auditoria interna, tal com s'estableixen respectivament en els articles 9, 10 i 11 d'aquesta Llei.

20. Grup: és un conjunt d'empreses compost per una empresa matriu, les seves filials i les entitats en les quals l'empresa matriu o les seves filials tinguin una participació, així com les empreses vinculades entre si per una direcció única, en virtut d'un contracte subscrit amb aquestes empreses o per clàusules estatutàries d'aquestes empreses, o en què els òrgans d'administració, de direcció o de control d'aquestes empreses es componguin majoritàriament de les mateixes persones.

21. Autoritat competent: és una autoritat pública o un organisme oficialment reconegut en el dret nacional d'un país tercer, amb facultats d'acord amb el dret nacional aplicable per supervisar entitats com a part del sistema de supervisió vigent al país de què es tracti.

22. Suport durador: tot instrument que permeti al client emmagatzemar la informació dirigida a ell personalment, de manera que pugui recuperar-la fàcilment durant un període de temps adequat, amb la finalitat que pugui tenir la informació, i que permeti la reproducció sense canvis de la informació emmagatzemada.

23. Execució d'ordres per compte de clients: la conclusió d'acords de compra o venda d'un o més instruments financers per compte de clients, inclosa la concertació d'acords per vendre instruments financers emesos per una entitat bancària o una entitat financera d'inversió en el moment de l'emissió.

24. Gestió de carteres: la gestió discrecional i individualitzada de carteres segons el mandat dels clients, de conformitat amb la lletra *d* de l'article 20 de la Llei 7/2013.

25. Negociació per compte propi: la negociació amb capital propi que dona lloc al tancament d'operacions sobre un o més instruments financers, de conformitat amb la lletra *c* de l'article 20 de la Llei 7/2013.

26. Operació personal: operació amb un instrument financer efectuada per una persona competent o per compte d'aquesta persona, quan es compleixi almenys un dels criteris següents:

a) La persona competent actua fora de l'àmbit de les activitats que desenvolupa com a tal.

b) L'operació és realitzada per compte de qualsevol de les persones següents:

i) La persona competent.

ii) Qualsevol persona amb la qual la persona competent tingui una relació de parentiu o mantingui vincles estrets.

iii) Una persona quan la relació amb la persona competent sigui tal que aquesta última tingui un interès directe o indirecte significatiu en el resultat de l'operació, a excepció dels honoraris o les comissions per l'execució de la mateixa operació.

27. Ordres a preu limitat: és l'ordre de compra o venda d'un instrument financer al preu especificat o en millors condicions i per a un volum concret.

28. Instruments del mercat monetari: les categories d'instruments que es negocien habitualment al mercat monetari, com les lletres del tresor, bons emesos per l'Estat andorrà, certificats de dipòsit i efectes comercials, i se n'exclouen els instruments de pagament i altres instruments substancialment equivalents amb les característiques següents:

a) El seu valor pot determinar-se en qualsevol moment.

b) No són derivats.

c) Tenen un venciment en el moment de l'emissió de 397 dies o menys.

29. Matèria primera: qualsevol bé de naturalesa fungible que pugui lliurar-se, inclosos els metalls i els seus minerals i aliatges, els productes agraris i l'energia, per exemple l'electricitat.

30. Client minorista: tot client que s'ajusti als criteris establerts a l'article 31 d'aquesta Llei.

31. Client professional: tot client que s'ajusti als criteris establerts a l'article 32 d'aquesta Llei.

32. Operació de finançament de valors: fa referència a:

a) Operacions de recompra.

b) El préstec de valors o matèries primeres i la presa de valors o matèries primeres en préstec.

c) Una operació simultània de compra-retrovenda o una operació simultània de venda-recompra.

d) Operacions de préstec amb reposició de la garantia.

32 *bis*. Préstec de valors o matèries primeres o presa de valors o matèries primeres en préstec: una operació per la qual una contrapart cedeix valors o matèries primeres amb la condició que el prestatari retorni valors o matèries primeres equivalents en una data futura o quan així ho sol·liciti la part cedent; aquesta operació constitueix un préstec de valors o matèries primeres per a la contrapart que cedeixi els valors o les matèries primeres i una presa de valors o matèries primeres en préstec per a l'entitat que els rebi.

32 *ter*. Operació simultània de compra-retrovenda o operació simultània de venda-recompra: qualsevol operació en la qual una contrapart compra o ven valors, matèries primeres o drets garantits relatius a la titularitat de valors o matèries primeres i acorda, respectivament, vendre o recomprar valors, matèries primeres o drets garantits de la mateixa descripció a un preu especificat en una data futura, operació que és una operació simultània de compra-retrovenda per a la contrapart que adquireixi els valors, les matèries primeres o els drets garantits o una operació simultània de venda-recompra per a la contrapart que els vengui, sense que aquestes operacions simultànies de compra-retrovenda o de venda-recompra estiguin regulades per un acord de recompra ni per un acord de recompra inversa, en el sentit del punt 32 *quater*.

32 *quater*. Operació de recompra: tota operació regida per un acord pel qual les transferències d'una contrapart de valors o de matèries primeres o de drets garantits relatius a la titularitat de valors o matèries primeres quan aquesta garantia hagi estat emesa per un mercat organitzat que tingui els drets sobre els valors o matèries primeres i per als quals l'acord no autoritzi l'entitat a fer cessions o pignoracions d'un valor o matèria primera determinada amb més d'una contrapart simultàniament, amb el compromís de recomprar aquests valors o matèries primeres, o valors o matèries primeres substitutius de les mateixes característiques a un preu estipulat i en una data futura i estipulada o per

estipular per la part cedent; aquesta cessió constituirà un pacte de recompra per a l'entitat que vengui els valors o matèries primeres i un pacte de recompra inversa per a l'entitat que els compri.

32 *quinquies*. Operació de préstec amb reposició de la garantia: les transaccions en les quals una contrapart concedeix un crèdit relacionat amb la compra, la venda, la transferència o la negociació de valors, excepte altres préstecs garantits mitjançant garanties reals en forma de valors.

33. Externalització: qualsevol tipus d'acord entre una entitat operativa del sistema financer i un prestador de serveis en virtut del qual aquest últim efectuï un procés, un servei o una activitat que en altres circumstàncies portaria a terme la mateixa entitat.

34. Empresa matriu: és l'empresa que pot exercir, directament o indirectament, el control d'una o més empreses, tal com es defineix en el punt 36 d'aquest article.

35. Filials: són les entitats en les quals concorre algun dels requisits del punt 7 d'aquest article. Addicionalment, qualsevol filial d'una filial es considera també filial de l'última empresa matriu.

36. Control: és la relació que hi ha entre una entitat matriu i una filial, o la relació de la mateixa naturalesa entre qualsevol persona física o jurídica i una empresa, en qualsevol de les situacions de control que s'assenyalen en el punt 7 d'aquest article.

37. Analista financer: és la persona competent per dur a terme la part fonamental dels informes d'inversions.

38. Creador de mercat: la persona que es presenta regularment en els mercats financers i es declara disposada a negociar per compte propi, comprant i venent instruments financers amb capital propi a preus establerts per ella.

39. Persona competent: en relació amb una entitat operativa del sistema financer, qualsevol de les següents:

a) Un administrador, soci o persona equivalent, gestor o agent financer vinculat a l'entitat operativa del sistema financer.

b) Un administrador, soci o persona equivalent, o gestor de qualsevol agent financer vinculat a l'entitat operativa del sistema financer.

c) Un empleat de l'entitat operativa del sistema financer o d'un agent financer de la mateixa entitat, així com qualsevol altra persona física quan els serveis es posin a disposició i sota el control d'una entitat operativa del sistema financer o d'un agent financer vinculat a la mateixa entitat i que participi en la realització de serveis i activitats d'inversió.

d) Una persona física que participi directament en la prestació de serveis a l'entitat operativa del sistema financer o al seu agent financer segons un acord d'externalització per a la prestació de serveis i activitats d'inversió.

40. Persona amb la qual una persona competent té una relació de parentiu: és considerada qualsevol de les següents:

a) El cònjuge de la persona competent o tota persona considerada equivalent a un cònjuge per la legislació andorrana.

b) El fill o fillastre dependents de la persona competent.

c) Qualsevol altre familiar de la persona competent que hagi compartit la llar d'aquesta última durant com a mínim un any a comptar de la data de l'operació personal considerada.

41. Vincles estrets: és una situació en la qual dos o més persones físiques o jurídiques estan vinculades mitjançant qualsevol de les formes següents:

a) Una participació en forma de propietat, directa o mitjançant un vincle de control, del 20% o més dels drets de vot o de capital d'una empresa.

b) Una relació de control.

c) Un vincle permanent entre ambdós o totes elles i una mateixa tercera persona mitjançant una relació de control.

42. Sistema multilateral de negociació o SMN: sistema multilateral, operat per una entitat que presta serveis d'inversió o per un gestor del mercat, que permet reunir dins el sistema i segons normes no discrecionals els diversos interessos de compra i de venda sobre instruments financers de múltiples tercers per donar lloc a contractes de conformitat amb les disposicions legals i reglamentàries que regulen l'autorització i el funcionament d'aquest tipus de sistemes de negociació.

43. Sistema organitzat de contractació o SOC: sistema multilateral, que no sigui un mercat regulat o SMN i en el qual interactuen els diversos interessos de compra i de venda de bons i obligacions, productes de titulització, drets d'emissió o derivats de múltiples tercers per donar lloc a contractes de conformitat amb les disposicions legals i reglamentàries que regulen l'autorització i el funcionament d'aquest tipus de sistemes de negociació.

44. Mercat de PIME en expansió: un SMN registrat com a mercat de PIME en expansió d'acord amb les disposicions legals i reglamentàries reguladores dels mercats de valors de les jurisdiccions en les quals estiguin reconeguts aquests tipus de mercats financers.

45. Centre de negociació: és qualsevol MR, SMN o SOC.

46. Contraparts: a efectes dels capítols sisè i setè, s'entén per *contrapart* tant les contraparts financeres com les contraparts no financeres.

47. Contrapart financera: s'entén per *contrapart financera* els tipus d'entitats o institucions següents:

a) Una entitat financera d'inversió de dret andorrà tal com es defineix en l'article 19 de la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra, autoritzada de conformitat amb la Llei 35/2010, del 3 de juny, de règim d'autorització per a la creació de noves entitats operatives del sistema financer andorrà.

b) Una entitat bancària de dret andorrà tal com es defineix en l'article 8 de la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra, autoritzada de conformitat amb la Llei 35/2010, del 3 de juny, de règim d'autorització per a la creació de noves entitats operatives del sistema financer andorrà.
c) Una entitat d'assegurances o de reassegurances de dret andorrà autoritzada de conformitat amb la Llei 12/2017, del 22 de juny, d'ordenació i supervisió d'assegurances i reassegurances del Principat d'Andorra.
d) Un OIC de dret andorrà i, si pertoca, les seves societats gestores, autoritzades de conformitat amb la Llei 10/2008, del 12 de juny, de regulació dels organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà, excepte si l'OIC s'ha establert exclusivament a l'efecte de donar servei a un o més plans d'adquisició d'accions per a treballadors.
e) Un fons de pensions d'ocupació de dret andorrà reconegut oficialment.
f) Un dipositari central de valors d'un tercer país autoritzat i registrat de conformitat amb les disposicions nacionals o supranacionals aplicables.
g) Una entitat d'un tercer país que requereixi autorització i registre de conformitat amb les disposicions nacionals de la jurisdicció tercera equivalents a aquelles a què es refereixen les lletres *a* a *f* si s'estableix al Principat d'Andorra.

48. Contrapart no financera: empresa, establerta al Principat d'Andorra o en un tercer país, diferent de les entitats esmentades al punt 47 d'aquest article i al punt 5 de l'article 91.

49. Administrador (d'índex de referència): la persona física o jurídica sota el control de la qual s'elabora un índex de referència.

50. Índex: tota xifra:

a) Que es publiqui o es posi a disposició del públic.
b) Que es determini periòdicament:
i) Totalment o en part, aplicant una fórmula o qualsevol altre mètode de càlcul o mitjançant avaluació; i
ii) Sobre la base del valor d'un o més actius subjacents o preus, inclusivament preus estimats, tipus d'interès reals o estimats, cotitzacions i cotitzacions fermes i altres valors o enquestes.

A efectes de la lletra *a,* s'entén que una xifra s'ha posat a disposició del públic quan hi tingui accés un nombre potencialment indeterminat de persones físiques i jurídiques diferents del proveïdor de l'índex o un nombre determinat de destinataris relacionats o vinculats amb aquest proveïdor, ja sigui directament o indirectament com a conseqüència, entre altres coses, de la seva utilització per una o diverses entitats supervisades com a referència per a un instrument financer que emetin, o per determinar l'import que s'ha de pagar en relació amb un instrument financer o un contracte financer, o per mesurar la

rendibilitat d'un OIC o facilitar un tipus deutor calculat com a diferencial o increment respecte a aquesta xifra.

51. Índex de referència: tot índex que s'utilitzi com a referència per determinar l'import que s'ha de pagar en relació amb un instrument financer o un contracte financer, o el valor d'un instrument financer o un contracte financer, o per mesurar la rendibilitat d'un OIC, per fer un seguiment del rendiment d'aquest índex o definir l'assignació d'actius d'una cartera o calcular les taxes de rendiment.

52. Utilització d'un índex de referència: comprèn els casos següents:

a) L'emissió d'un instrument financer al qual s'apliqui un índex o una combinació d'índexs.
b) La determinació de l'import que s'ha de pagar relatiu a un instrument financer o un contracte financer en aplicar un índex o una combinació d'índexs.
c) El fet de ser part en un contracte financer que utilitzi com a referència un índex o una combinació d'índexs.
d) L'elaboració d'un tipus deutor, calculat com un interval o un recàrrec respecte d'un índex o una combinació d'índexs i utilitzat exclusivament com a referència en un contracte financer de què el prestador sigui part.
e) El càlcul de la rendibilitat d'un OIC mitjançant un índex o una combinació d'índexs per fer un seguiment dels rendiments d'aquest índex o combinació d'índexs, així com per definir l'assignació d'actius d'una cartera o calcular les comissions sobre rendiments.

   A l'efecte del que s'estableix a la lletra *d,* la determinació, per part de persones físiques o jurídiques, d'un tipus deutor fix o variable, fixat mitjançant decisions internes i aplicables únicament als contractes financers subscrits per elles o per empreses del mateix grup amb els clients respectius, de cara a la concessió o la promesa de concessió de crèdits en l'exercici de l'activitat comercial o professional, no es considera utilització d'un índex de referència subjecte a les obligacions establertes en els articles 15 *ter* o 15 *quater*.

53. Contracte financer: als efectes dels articles 15 *ter* i 15 *quater*, comprèn els tipus de contractes següents:

a) Contracte de crèdit: contracte mitjançant el qual un prestador concedeix o es compromet a concedir a un consumidor un crèdit en forma de pagament ajornat, préstec o una altra facilitat de pagament similar, exceptuats els contractes per a la prestació continuada de serveis o per al subministrament de béns d'un mateix tipus en el marc dels quals el consumidor paga per aquests béns o serveis de manera esglaonada mentre duri la prestació.
b) Possibilitat de descobert: contracte de crèdit explícit mitjançant el qual un prestador posa a disposició d'un consumidor fons que superin el saldo al compte corrent del consumidor.

54. Serveis d'inversió: qualsevol dels serveis indicats a l'article 20 de la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra.

55. Serveis auxiliars: qualsevol dels serveis indicats a l'article 21 de la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra.

56. Execució d'ordres per compte de clients: la conclusió d'acords de compra o venda d'un o més instruments financers per compte de clients, inclosa la conclusió d'acords per vendre instruments financers emesos per una entitat operativa del sistema financer en el moment d'emetre'ls.

57. Negociació per compte propi: la negociació amb capital propi que dona lloc a la conclusió d'operacions sobre un o més instruments financers.

58. Petita i mitjana empresa: és una categoria d'empreses (PIME) que agrupa les microempreses, petites i mitjanes empreses. Es defineix com una empresa que ocupa menys de 250 persones i en què el volum de negocis anual no supera els 50 milions d'euros o el balanç general anual no supera els 43 milions d'euros.

59. Mercat líquid:

a) Un mercat d'un instrument financer o una categoria d'instruments financers per als quals existeixin de manera contínua compradors i venedors interessats i disponibles, avaluat d'acord amb els criteris següents i prenent en consideració les estructures de mercat específiques de l'instrument financer o de la categoria d'instruments financers de què es tracti.
b) La freqüència i el volum mitjans de les operacions en un ampli rang de condicions de mercat, tenint en compte la naturalesa i el cicle de vida dels productes dins de la categoria d'instruments financers.
c) El nombre i el tipus de participants en el mercat, amb inclusió del coeficient entre participants en el mercat i instruments negociats en un producte determinat.
d) El valor mitjà dels rangs de preus, si estigués disponible.

60. Prestació d'un servei d'inversió de forma accessòria per part d'una entitat operativa del sistema financer: es considera que es presta un servei d'inversió de forma accessòria en el marc d'una activitat professional quan es compleixin les condicions següents:

a) Que existeixi una connexió estreta i objectiva entre l'activitat professional i la prestació del servei d'inversió al mateix client, de manera que es pugui considerar que el servei d'inversió complementa l'activitat professional principal.

b) Que la prestació de serveis d'inversió als clients de l'activitat professional principal no tingui per objectiu proporcionar una font sistemàtica d'ingressos a la persona que presta l'activitat professional.
c) Que la persona que exerceixi l'activitat professional no comercialitzi o promocioni la seva capacitat per oferir serveis d'inversió, llevat que es comuniqui als clients que aquests serveis són complementaris de l'activitat professional principal.

Els ingressos que generi no poden representar més del 25% dels ingressos de l'entitat.

61. Assessorament en matèria d'inversió: la prestació de recomanacions personalitzades a un client, ja sigui a petició d'aquest client o per iniciativa de l'entitat operativa del sistema financer, pel que fa a una o més operacions relatives a instruments financers. La recomanació ha de ser idònia per a la persona, o ha de basar-se en una consideració de les seves circumstàncies personals, i ha de constituir una recomanació per efectuar alguna de les accions següents:

a) Comprar, vendre, subscriure, bescanviar, reemborsar, mantenir o assegurar un instrument financer específic.
b) Exercir o no exercir qualsevol dret conferit per un instrument financer determinat per comprar, vendre, subscriure, bescanviar o reemborsar un instrument financer.
c) La recomanació no es considera personalitzada si es divulga exclusivament al públic.

62. Participació en mecanismes de casament: no es considera que una entitat operativa del sistema financer negocia per compte propi a efectes de l'apartat 57 d'aquest article quan l'esmentada empresa participi en mecanismes de casament que involucrin entitats alienes al seu propi grup i això tingui com a finalitat o conseqüència la realització d'operacions *back-to-back* exemptes *de facto* de risc amb un instrument financer fora d'un centre de negociació.

63. Negociació algorísmica: la negociació d'instruments financers en la qual un algorisme informàtic determina automàticament els diferents paràmetres de les ordres (si l'ordre s'executarà o no, el moment, el preu, la quantitat, com s'ha de gestionar després de la seva presentació), amb limitada o nul·la intervenció humana. Aquesta definició no inclou els sistemes que només es proposen dirigir les ordres a un o diversos centres de negociació, o processar les ordres sense que això impliqui determinar cap paràmetre de negociació, o confirmar les ordres o el tractament postnegociació de les transaccions executades.

64. Tècnica de negociació algorísmica d'alta freqüència: qualsevol tècnica de negociació algorísmica que tingui les característiques següents:

a) Una infraestructura destinada a minimitzar les latències de la xarxa i d'un altre tipus que inclogui almenys un dels sistemes següents per a la introducció

d’ordres algorísmiques: localització compartida, ubicació propera o accés electrònic directe d’alta velocitat.

b) Un sistema que determina la iniciació, la generació, l’encaminament o l’execució de les ordres sense intervenció humana per a cada negociació o ordre.

c) Elevades taxes de missatges intradia que poden ser ordres, cotitzacions o anul·lacions.

65. Sistema multilateral: tot sistema o dispositiu en el qual interactuen els diversos interessos de compra i de venda d'instruments financers de múltiples tercers.

66. Factors de sostenibilitat: tota informació relacionada amb qüestions mediambientals i socials, així com relatives al personal, i amb el respecte dels drets humans i la lluita contra la corrupció i el suborn.

67. Preferències de sostenibilitat: la decisió d'un client o possible client d'integrar o no en la seva inversió un o diversos dels instruments financers següents, i, si escau, en quina mesura:

a) Un instrument financer en relació amb el qual el client o possible client determini que una proporció mínima ha d'invertir-se en inversions mediambientalment sostenibles.

b) Un instrument financer en relació amb el qual el client o possible client determini que una proporció mínima ha d'invertir-se en inversions sostenibles.

c) Un instrument financer que prengui en consideració les principals incidències adverses en els factors de sostenibilitat; i és el client o possible client qui determina els elements qualitatius o quantitatius que demostrin aquesta consideració.

68. Mercat monetari habilitat: s’entén un OIC de mercat monetari autoritzat per l’AFA o un fons de mercat monetari europeu (MMF) i que compleixi les condicions següents:

a) El seu objectiu d’inversió principal ha de ser el manteniment del valor net de l’actiu de l’OIC, ja sigui el valor constant a la par (sense els guanys) o el valor del capital inicial dels inversors més els guanys.

b) Per tal d'assolir aquest objectiu d'inversió principal, ha d'invertir exclusivament en instruments d'alta qualitat del mercat monetari amb un venciment o venciment residual que no sigui superior a 397 dies, o ajustaments de rendiment regulars coherents amb aquest venciment, i amb un venciment mig ponderat de 60 dies. També pot aconseguir aquest objectiu invertint de forma accessòria en dipòsits a entitats bancàries.

c) Ha de proporcionar liquiditat mitjançant liquidació el mateix dia o l'endemà.

A efectes de la lletra *b*, es considera que un instrument del mercat monetari és d'alta qualitat si l'entitat efectua la seva pròpia avaluació documentada de la qualitat creditícia dels instruments del mercat monetari que permeti considerar que un determinat instrument posseeix una qualitat elevada. Quan una o diverses agències de qualificació creditícia registrades i supervisades per l'AEVM hagin facilitat una qualificació de l'instrument, en l'avaluació interna de l'entitat s'han de tenir en compte, entre altres factors, aquestes qualificacions creditícies.

69. Risc de sostenibilitat: tot esdeveniment o estat mediambiental, social o de governança que, si ocorregués, pogués produir un efecte material negatiu real o possible sobre el valor de la inversió.

Capítol segon. *Requisits organitzatius i condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer*

Article 3. *Àmbit d'aplicació*

Els requisits organitzatius i les condicions de funcionament establerts en aquest capítol són aplicables per a l'exercici de l'activitat de les entitats operatives del sistema financer, les quals estan formades pels tipus següents:

a) Entitats bancàries.

b) Entitats financeres –no bancàries– de crèdit especialitzat.

c) Societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva.

d) Entitats financeres d'inversió:
- Societats financeres d'inversió.
- Agències financeres d'inversió.
- Societats gestores de patrimonis.
- Assessors financers.

e) Entitats de pagament.

f) Entitats de diner electrònic.

Secció primera. *Requisits organitzatius*

Article 4. *Adhesió a associacions professionals*

Totes les entitats operatives del sistema financer han d'estar adherides a una associació professional que, a més de vetllar pels interessos generals dels seus membres, ha de prendre les iniciatives orientades a millorar els estàndards tècnics del sector; propiciar una cooperació sectorial respectuosa amb l'exercici de la competència recíproca; assegurar la transparència en l'aplicació de condicions als clients, i procurar el compliment de les normes deontològiques inherents a la professió.

L'associació professional és l'interlocutor habitual de l'AFA per a les qüestions d'interès general del sector.

En cas d'entitats pertanyents a un grup, el compliment de l'obligació establerta en aquest article es pot assolir en l'àmbit del grup. Per tant, la representació dels interessos de les entitats financeres participades per altres entitats operatives del sistema financer pot ser duta a terme a través de l'associació professional a la qual pertanyi l'entitat operativa del sistema financer capçalera del grup.

Article 4 *bis*. *Adhesió al Fons Andorrà de Garantia de Dipòsits i el Sistema andorrà de garantia d'inversions*

L'AFA ha de verificar que tota entitat que sol·liciti autorització com a entitat operativa del sistema financer compleixi, en el moment de l'autorització, les seves obligacions en virtut de la Llei 20/2018, del 13 de setembre, reguladora del Fons Andorrà de Garantia de Dipòsits i del Sistema andorrà de garantia d'inversions.

L'obligació establerta en el paràgraf anterior s'aplica en relació amb els dipòsits estructurats emesos per les entitats bancàries membres del Fons Andorrà de Garantia de Dipòsits.

Article 5. *Normes de conducta*

1. Les entitats operatives del sistema financer han de vetllar pel bon funcionament i l'estabilitat del sistema financer i, a aquest efecte, estan obligades a evitar qualsevol pràctica que pugui infringir els bons usos i costums o posar en perill els principis ètics i de conducta professional del sector financer.

2. Les entitats operatives del sistema financer, en el desenvolupament de les seves activitats, han d'actuar amb honestedat, imparcialitat i professionalitat, en el millor interès dels clients, i, en particular, complir les disposicions contingudes en la legislació vigent.

El Govern, a proposta del Ministeri de Finances, ha d'elaborar el reglament aplicable per establir disposicions relatives al deure d'actuar d'acord amb l'interès òptim del client per part de les entitats operatives del sistema financer.

3. Addicionalment, l'AFA pot dictar comunicats tècnics específics dirigits a establir directrius sobre normes ètiques i de conducta aplicables a les entitats operatives del sistema financer d'acord amb estàndards internacionals àmpliament reconeguts.

4. Les entitats operatives del sistema financer, l'alta direcció, els seus empleats i els seus agents financers estan sotmesos al deure de secret en l'àmbit laboral i al secret professional. A aquest efecte, han d'adoptar totes les mesures de prudència i cautela que siguin convenients amb vista a la salvaguarda d'aquest deure de secret. La violació del deure de secret en l'àmbit laboral i el secret professional, llevat de causa legal de justificació, és constitutiva de delicte en els termes previstos en el Codi penal.

5. Les entitats operatives del sistema financer han d'actuar d'acord amb els principis que formen el concepte de *responsabilitat social corporativa* i han d'informar periòdicament de la seva actuació específica en aquesta matèria.

La notificació d'informació a l'AFA en el marc del procediment de comunicació de possibles infraccions d'acord amb el que estableix l'article 4 *ter* de la Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Autoritat Financera Andorrana no es considera infracció de cap restricció de comunicació d'informació imposada per via contractual o per qualsevol

disposició legal, reglamentària o administrativa, ni pot implicar per a la persona que la notifiqui cap tipus de responsabilitat en relació amb aquesta notificació.

Article 6. *Sistema de govern corporatiu*

1. Les entitats operatives del sistema financer han de disposar de procediments sòlids de govern corporatiu, que han d'incloure el següent:

a) Una estructura organitzativa adequada i proporcionada a la naturalesa, l'escala i la complexitat de la seva activitat, als riscos als quals està exposada i a la naturalesa i la tipologia dels serveis prestats. L'esmentada estructura organitzativa ha de ser clara, amb línies de responsabilitat ben definides, transparents i coherents.

b) Polítiques i procediments eficaços d'identificació, gestió, control i comunicació dels riscos als quals l'entitat operativa del sistema financer estigui o pugui estar exposada, com ara el risc de crèdit, el risc residual, el risc de liquiditat, el risc de mercat, el risc de concentració, el risc de tipus d'interès, el risc de titulització, el risc de palanquejament excessiu, el risc operacional o el risc reputacional i els riscos de sostenibilitat.

c) Mecanismes adequats de control intern, inclosos procediments administratius i comptables.

d) Polítiques i procediments adequats i suficients, incloent-hi una adequada segregació de funcions i la prevenció de conflictes d'interès, per garantir que l'entitat operativa del sistema financer, el consell d'administració i la direcció general, el seu personal i els agents financers que designa compleixin les obligacions establertes en aquesta Llei i en qualsevol altra legislació vigent.

e) Polítiques i pràctiques de retribució que siguin compatibles amb una gestió sana i prudent de riscos i que la promoguin.

2. Els procediments i mecanismes a què es refereix el paràgraf 1 han de ser exhaustius i proporcionals a la naturalesa, l'escala i la complexitat dels riscos inherents al model de negoci i les activitats de l'entitat operativa del sistema financer. Així mateix, s'han de tenir en compte els criteris tècnics relatius a l'organització i el tractament dels riscos establerts a la Llei 35/2018, del 20 de setembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió i a la normativa vigent aplicable.

3. El consell d'administració i la direcció general de les entitats operatives del sistema financer han de participar activament en la gestió de tots els riscos substancials, vetllar perquè s'assignin els recursos adequats per a això i, així mateix, prendre part en la valoració dels actius, l'ús de qualificacions creditícies externes i els models interns relatius a aquests riscos.

4. Les entitats operatives del sistema financer han de disposar d'un lloc web en què es difongui la informació pública prevista en aquesta Llei, així com a la Llei 35/2018, del 20 de setembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió o en qualsevol altra normativa vigent aplicable. Aquestes entitats també han de comunicar de quina manera compleixen les obligacions de govern corporatiu.

5. Les entitats operatives del sistema financer que dissenyin instruments financers per vendre'ls a clients han de mantenir, gestionar i revisar un procés per aprovar cadascun dels instruments i les adaptacions significatives dels instruments existents abans de comercialitzar-los o distribuir-los als clients.

El procés d'aprovació del producte ha d'especificar un mercat destinatari identificat de clients finals dins de la categoria de clients que sigui pertinent per a cada instrument financer, i ha de garantir que s'avaluïn tots els riscos pertinents per a aquest mercat destinatari i que sigui coherent amb aquest mercat l'estratègia de distribució prevista.

Les entitats operatives del sistema financer han d'efectuar així mateix revisions periòdiques dels instruments financers que ofereixin o comercialitzin, tenint en compte qualsevol fet que pogués afectar substancialment el risc potencial per al mercat destinatari definit, per avaluar almenys si l'instrument financer segueix responent a les necessitats del mercat destinatari definit i si l'estratègia de distribució prevista continua sent l'adequada.

6. A efectes de l'apartat 5, el Govern, a proposta del Ministeri de Finances, ha d'especificar reglamentàriament els requisits en matèria de governança de productes per a la creació, el desenvolupament, l'emissió i el disseny de productes d'inversió.

7. L'AFA pot precisar, mitjançant l'emissió de comunicats tècnics, el desenvolupament dels requisits organitzatius i de govern corporatiu addicionals.

Article 6 *bis*. *Requisits d'idoneïtat*

1. Les entitats operatives del sistema financer han de tenir un consell d'administració format per persones que reuneixin els requisits d'idoneïtat necessaris per exercir el seu càrrec. En concret, han de posseir una honorabilitat empresarial i professional reconeguda, tenir uns coneixements idonis i una experiència adequada per exercir les seves funcions i estar en disposició d'exercir un bon govern de l'entitat.

En el cas que les entitats operatives del sistema financer tinguin un administrador únic, les estipulacions contingudes en aquesta Llei referides als membres del consell d'administració també són aplicables a l'administrador únic.

2. Els requisits d'honorabilitat, coneixements idonis i experiència anteriors han de concórrer igualment en els directors generals, així com en els responsables de les funcions de control. Aquests requisits també són exigibles a les persones físiques que representin el consell d'administració i als consellers que siguin persones jurídiques.

3. El consell d'administració d'una entitat operativa del sistema financer ha d'estar constituït per individus amb una combinació adequada de competències, diversitat i experiència, de manera que col·lectivament reuneixin els coneixements, les competències i l'experiència necessaris per comprendre adequadament les activitats de l'entitat, inclosos els seus principals riscos, i assegurar la capacitat efectiva del consell d'administració per prendre decisions de manera independent i autònoma en benefici de l'entitat.

En aquest sentit, les entitats operatives del sistema financer han de dedicar recursos humans i financers adequats a la integració i la formació dels membres del consell d'administració.

Article 6 *ter*. *Avaluació dels requisits d'idoneïtat*

1. El consell d'administració de les entitats operatives del sistema financer ha de comptar amb un procés clar i rigorós per identificar, avaluar i escollir els candidats al consell. El consell d'administració designa els candidats i fomenta l'elaboració de plans de successió apropiats per als consellers.

Mitjançant el procés de selecció i/o avaluació de la idoneïtat dels membres, s'ha de comprovar que els candidats al consell d'administració reuneixen els requisits següents:

a) Compten amb els coneixements, les habilitats, l'experiència i, especialment en el cas dels consellers no executius, la independència d'idees, donades les seves responsabilitats al consell d'administració i l'activitat i el perfil de risc de l'entitat.

b) Actuen amb independència d'idees sense que l'eventual concurrència de conflictes d'interès pugui, d'una manera general, comprometre la seva capacitat de prendre decisions objectives i imparcials i en interès de l'entitat.

L'AFA pot definir, mitjançant comunicat tècnic, les situacions o circumstàncies que pressuposin l'existència d'un conflicte d'interès que, de manera general, s'erigeixi com un element d'impossibilitat o incompatibilitat absoluta per a l'exercici del càrrec de membre del consell d'administració mentre subsisteixi la situació originadora del conflicte d'interès.

c) Compten amb un historial d'integritat i bona reputació.

d) Disposen de temps suficient per acomplir les seves responsabilitats.

e) Tenen l'habilitat de fomentar una bona interacció entre el consell d'administració i els seus membres.

2. Les entitats operatives del sistema financer han d'avaluar periòdicament, com a mínim un cop l'any, la contínua idoneïtat dels seus consells d'administració i de cadascun dels seus membres, així com de les comissions delegades del consell, prenent en consideració la seva contribució al consell d'administració.

Article 6 *quater*. *Règim d'incompatibilitats*

1. El nombre màxim de càrrecs que un membre del consell d'administració o de la direcció general pot ocupar simultàniament s'ha de determinar tenint en compte les circumstàncies particulars i la naturalesa, la dimensió i la complexitat de les activitats de l'entitat operativa del sistema financer. En qualsevol cas, l'AFA té la facultat d'analitzar i avaluar aquestes circumstàncies de forma individualitzada.

2. En qualsevol cas, els membres del consell d'administració o de la direcció general de les entitats importants per raó de la seva mida, l'organització interna i la naturalesa, la dimensió, l'àmbit i la complexitat de les seves activitats no poden ocupar més càrrecs simultanis que els previstos en una de les combinacions següents:

a) Un càrrec executiu juntament amb dos càrrecs no executius.

b) Quatre càrrecs no executius.

S'entén per *càrrecs executius* aquells en què s'exerceixin funcions de direcció, sigui quin sigui el vincle jurídic que aquestes funcions els atribueixin.

3. Als efectes de l'apartat anterior, es comptabilitzen com un sol càrrec:

a) Els càrrecs executius o no executius ocupats dins el mateix grup.

b) Els càrrecs executius o no executius ocupats en empreses, incloses entitats no financeres, on l'entitat operativa del sistema financer tingui una participació qualificada.

4. A l'efecte del que es disposen als apartats 2 i 3 anteriors, no s'han de prendre en consideració els càrrecs directius en organitzacions que no persegueixin predominantment finalitats comercials.

5. L'AFA pot autoritzar els membres del consell d'administració i de la direcció general esmentats a l'apartat 1 a ocupar un càrrec no executiu addicional si considera que això no impedeix el desenvolupament correcte de les seves activitats a l'entitat operativa del sistema financer.

Article 6 *quinquies*. *Funcions del consell d'administració*

1. El consell d'administració d'una entitat operativa del sistema financer ha de ser l'apropiat per exercir les seves responsabilitats i ha de tenir una composició que faciliti la supervisió efectiva de l'entitat esmentada. Amb aquest objectiu, el consell d'administració ha d'estar format per un nombre suficient de consellers independents.

2. Els membres del consell d'administració han d'actuar amb ple coneixement, de bona fe, amb la diligència i atenció degudes i segons els interessos de l'entitat operativa del sistema financer i dels seus accionistes. Cadascun dels membres del consell d'administració ha d'actuar amb honestedat, integritat i independència d'idees, avaluant i qüestionant, si escau, de manera efectiva, les decisions de la direcció general i vigilant i controlant de manera efectiva el procés de decisió de la direcció.

3. Els membres del consell d'administració han de tenir els coneixements adequats, ser eficaços i complir amb el deure de diligència i el deure de lleialtat. El deure de diligència requereix als membres del consell d'administració actuar amb ple coneixement de causa, totalment informats, de bona fe i amb la deguda diligència i cura. El deure de lleialtat s'entén com el deure dels membres del consell d'administració d'actuar prenent en consideració els interessos de l'entitat i dels seus accionistes.

4. El consell d'administració de les entitats operatives del sistema financer ha de participar activament en la gestió de tots els riscos substancials, ha de vetllar perquè s'assignin els recursos adequats i ha de prendre part en la valoració dels actius, l'ús de qualificacions creditícies externes i els models interns relatius a aquests riscos.

5. El consell d'administració ha de definir i supervisar la implementació dels acords de governança que garanteixin una gestió sana i prudent de l'entitat operativa del sistema financer, i responsabilitzar-se'n, inclosa la segregació de funcions en l'organització i la prevenció de conflictes d'interès.

6. El consell d'administració ha d'avaluar i reexaminar periòdicament l'eficàcia de les polítiques, les disposicions i els procediments de l'entitat operativa del sistema financer, i ha de prendre les mesures adequades per solucionar qualsevol deficiència.

7. El consell d'administració de les entitats operatives del sistema financer ha de definir el nivell de risc que l'entitat operativa del sistema financer està disposada a assumir, i ha d'aprovar les polítiques de gestió de riscos corresponents, supervisar-ne periòdicament el compliment i adoptar les mesures adequades per esmenar qualsevol deficiència.

8. El consell d'administració de les entitats operatives del sistema financer ha d'aprovar el codi ètic i de conducta, les polítiques de control intern i les polítiques de compliment normatiu, i supervisar-ne periòdicament el compliment, així com adoptar les mesures adequades per esmenar qualsevol deficiència.

9. El consell d'administració ha de tenir una política escrita sobre la gestió dels conflictes d'interessos dels seus membres. La política, com a mínim, ha d'especificar:

a) El deure d'evitar conflictes d'interès que no han estat aprovats pel consell d'administració i l'obligació d'assegurar que els conflictes d'interès són gestionats de forma adequada.

b) El procés de revisió i aprovació per part del consell de certes funcions, com ara exercir en un altre òrgan d'administració, per tal de garantir que aquest nou compromís no crea un conflicte d'interès.

c) L'obligació d'informar l'entitat de qualsevol assumpte que pugui resultar, o que ja hagi resultat, en un conflicte d'interès.

d) L'obligació d'abstenir-se en la presa de decisions o de vot de qualsevol assumpte en què el membre pugui tenir un conflicte d'interès o quan la seva objectivitat o capacitat per complir adequadament els seus deures envers l'entitat puguin estar compromeses.

e) Els procediments adequats que cal seguir per assegurar que les transaccions amb les parts vinculades s'efectuen sobre una base de lliure competència.

f) La manera en què el consell d'administració actuarà enfront de qualsevol incompliment d'aquesta política.

10. El consell d'administració ha d'aprovar un reglament intern de funcionament que faciliti el compliment de les obligacions i les responsabilitats de tots els seus membres.

11. El consell d'administració ha de dur a terme determinades funcions clau, entre les quals s'inclouen, almenys, l'establiment i la supervisió del següent:

a) L'estratègia global de negoci de l'entitat dintre del seu marc legal i regulador, tenint en compte els interessos financers a llarg termini de l'entitat i la seva solvència; els pressupostos anuals; l'establiment d'objectius en matèria de resultats; el control del pla previst i dels resultats obtinguts per l'entitat, i la supervisió de desemborsament de capital, les adquisicions i desinversions de més quantia.

b) L'estratègia general de riscos i la política de riscos de l'entitat i del grup que aquesta entitat encapçala, si escau, incloent-hi la seva tolerància i la seva apetència de risc, i el marc de gestió de riscos.
c) Les quantitats, els tipus i la distribució, tant del capital com dels fons propis necessaris per cobrir els riscos de l'entitat i del grup.
d) Una estructura corporativa i organitzativa coherent i transparent, amb línies de responsabilitat i canals de comunicació clars i efectius; així mateix, els principis rectors dels sistemes de comunicació, inclòs l'aspecte de la seguretat de la informació, els acords interns de comunicació i un procediment de denúncia i comunicació de possibles infraccions en el si de l'organització.
e) Una estructura operativa robusta i eficaç, inclosos els recursos humans i materials necessaris per al correcte funcionament de l'entitat en àrees com són l'administració, la comptabilitat, els sistemes informàtics i la subcontractació.
f) La política de nomenaments i els plans de successió de persones amb funcions clau dintre de l'entitat; en aquest sentit, ha d'establir criteris d'idoneïtat per a la selecció del consell d'administració i la direcció general i ha de vigilar de manera activa i crítica l'execució de les estratègies del consell d'administració per part de la direcció general, inclosos el seu seguiment i la seva consecució en relació amb els criteris de referència establerts pel consell d'administració.
g) Un marc de retribució a llarg termini dels principals directius i membres del consell d'administració alineat amb els interessos de l'entitat i dels accionistes i amb l'estratègia de risc de l'entitat; en aquest sentit, el consell d'administració ha de vigilar de forma activa el disseny i l'operativitat del sistema de retribucions de l'entitat i del grup, comprovar que es compta amb els incentius adequats, d'acord amb una prudent assumpció de riscos, i que aquests riscos es revisen periòdicament i es modifiquen tan aviat com s'identifiquen deficiències.
h) Els principis del govern i els valors corporatius de l'entitat, a través d'un codi ètic i de conducta, un codi deontològic o un document similar, inclosa la gestió dels conflictes d'interès.
i) Un marc de control intern adequat i efectiu, que inclogui l'establiment de funcions de risc, de compliment i d'auditoria interna competents, robustes i independents i que asseguri un entorn adequat per elaborar la informació comptable i financera.
j) Els principis aplicables a la gestió, al pla de continuïtat del negoci i a la gestió de crisis.

Article 6 *sexies*. *Comissions delegades del consell d'administració*

1. En funció de la mida, l'escala, l'organització interna, la naturalesa, l'abast i la complexitat de les activitats de l'entitat operativa del sistema financer i del seu grup, així com del seu perfil de risc, les entitats operatives del sistema financer han de disposar de les comissions delegades del consell d'administració següents:

a) Comissió d'auditoria.
b) Comissió de riscos.
c) Comissió de nomenaments.
d) Comissió de retribucions.

2. Les entitats operatives del sistema financer poden combinar comissions de riscos i d'auditoria i comissions de nomenaments i retribucions, prèvia autorització de l'AFA, basant-se en la mida, l'escala, l'organització interna i la naturalesa, l'abast i la complexitat de les seves activitats, sempre que puguin demostrar que la comissió mixta continua sent eficaç.

3. Addicionalment, les entitats operatives del sistema financer que ho considerin adequat poden crear altres comissions delegades del consell d'administració diferents de les establertes a l'apartat 1.

4. En cas que no s'estableixin les comissions delegades del consell d'administració indicades en els apartats 1 i 3, prèvia autorització de l'AFA motivada en relació amb la mida, l'escala, l'organització interna i la naturalesa, l'abast i la complexitat de les seves activitats, les funcions esmentades han de ser exercides directament pel consell d'administració.

5. Cada comissió ha de tenir un mandat clar, documentat, incloent-hi el seu abast, i aprovat pel consell d'administració.

6. Les comissions delegades del consell han d'estar formades per membres del consell d'administració que no efectuïn funcions executives dins l'entitat operativa del sistema financer en qüestió, i han de tenir els coneixements, la capacitat i l'experiència oportuns per comprendre i supervisar les funcions específiques de cadascuna d'aquestes comissions. Sense perjudici d'això, s'ha de garantir la independència de funcions per part de les comissions mencionades.

7. Les comissions delegades del consell d'administració han d'estar formades per membres que no portin a terme funcions executives en l'entitat operativa del sistema financer. Així mateix, els presidents de les comissions delegades del consell d'administració han de ser consellers independents, i poden ser, alhora, presidents de fins a dos comissions delegades del consell d'administració.

8. Els consellers independents de les entitats operatives del sistema financer han de participar activament en les comissions delegades del consell d'administració.

9. Els respectius presidents de les comissions delegades han d'informar periòdicament el consell d'administració. Addicionalment, les comissions especialitzades han d'interactuar entre si, segons escaigui, per tal de garantir la coherència i evitar qualsevol buit.

10. La delegació de funcions a les comissions no allibera de cap manera el consell d'administració de la seva funció supervisora ni de la seva responsabilitat última.

11. L'avaluació periòdica a la qual fa referència l'article 6 *ter* també és aplicable per al funcionament de les comissions delegades del consell d'administració.

Article 6 *septies*. *Comissió d'auditoria*

1. La comissió d'auditoria ha d'exercir, almenys, les funcions següents:

a) Controlar l'eficàcia dels sistemes interns de gestió i control de qualitat de l'entitat i, si escau, de la funció d'auditoria interna, principalment pel que fa a la informació financera auditada, sense afectar la seva independència.

b) Supervisar l'establiment de polítiques comptables per part de l'entitat.

c) Controlar el procés de generació i divulgació d'informació financera i enviar recomanacions o propostes per garantir-ne la integritat.

d) Revisar i controlar la independència dels auditors externs i de les entitats auditores, d'acord amb el que està establert a l'article 19 d'aquesta Llei, i en particular l'adequació de la prestació de serveis que no siguin d'auditoria a l'entitat auditada.

e) Controlar l'auditoria externa dels comptes anuals individuals i consolidats.

f) Ser responsable del procediment per a la selecció de l'entitat auditora i recomanar, perquè ho aprovi l'òrgan competent de l'entitat, el seu nomenament, la contractació, la compensació i l'acomiadament, d'acord amb el que està establert a l'article 19 d'aquesta Llei;

g) Revisar l'abast i la freqüència de l'auditoria externa dels comptes anuals individuals i consolidats.

h) Informar el consell d'administració de l'entitat auditada dels resultats de l'auditoria externa i explicar com l'auditoria externa contribueix a la integritat de la informació financera i la funció de la comissió d'auditoria en aquest procés.

i) Rebre i tenir en compte els informes d'auditoria.

2. La comissió d'auditoria ha d'estar composta exclusivament per consellers no executius nomenats pel consell d'administració, la majoria dels quals, almenys, han de ser consellers independents, i un d'ells ha de ser designat tenint en compte els seus coneixements i l'experiència en matèria de comptabilitat o auditoria o en totes dos matèries.

3. La comissió d'auditoria té la facultat d'utilitzar qualsevol tipus de recurs que consideri apropiat, inclòs l'assessorament extern, i ha de rebre el finançament oportú per a aquest propòsit.

4. Les entitats operatives del sistema financer poden combinar comissions d'auditoria i de riscos, prèvia autorització de l'AFA motivada en relació amb la mida, l'escala, l'organització interna i la naturalesa, l'abast i la complexitat de les seves activitats, sempre que puguin demostrar que la comissió mixta continua sent eficaç. Els membres de la comissió mixta han de tenir els coneixements, les habilitats i l'experiència necessaris requerits per la comissió de retribucions i la comissió de nomenaments.

Article 6 *octies*. *Comissió de riscos*

1. Els membres de la comissió de riscos han de tenir els coneixements, la capacitat i l'experiència oportuns per comprendre i supervisar l'estratègia de risc i la tolerància de l'entitat al risc.

2. La comissió de riscos ha d'exercir, almenys, les funcions següents:

a) Assessorar el consell d'administració sobre la tolerància de l'entitat al risc, actual i futura, i l'estratègia global de riscos, i assistir el consell d'administració en la vigilància de l'aplicació d'aquesta estratègia per part de la direcció general. No obstant això, el consell d'administració és el responsable dels riscos que assumeix una entitat operativa del sistema financer.

b) Revisar que la política de preus dels actius i passius oferts als clients tingui plenament en compte el model de negoci i l'estratègia de risc de l'entitat operativa del sistema financer. En cas contrari, la comissió de riscos ha de presentar un pla de contingència al consell d'administració.

c) Determinar la naturalesa, la quantitat, el format i la freqüència de la informació sobre riscos que hagin de rebre la mateixa comissió i el consell d'administració.

d) Col·laborar per establir polítiques i pràctiques de retribució sòlides. A aquest efecte, la comissió de riscos, sense perjudici de les funcions de la comissió de retribucions, ha d'examinar la política d'incentius prevista pel sistema retributiu i validar que són proporcionats i tenen en compte el risc, el capital, la liquiditat i la probabilitat i l'oportunitat dels beneficis.

3. La comissió de riscos ha de tenir un accés adequat a la informació sobre la situació de risc de l'entitat operativa del sistema financer i, si és necessari i apropiat, a la funció de gestió dels riscos i a l'assessorament extern d'experts.

4. Les entitats operatives del sistema financer poden combinar comissions de riscos i d'auditoria, prèvia autorització de l'AFA motivada en relació amb la mida, l'escala, l'organització interna i la naturalesa, l'abast i la complexitat de les seves activitats, sempre que puguin demostrar que la comissió mixta continua sent eficaç. Els membres de la comissió mixta han de tenir els coneixements, les habilitats i l'experiència necessaris requerits per la comissió de retribucions i la comissió de nomenaments.

Quan les entitats operatives del sistema financer combinin les comissions d'auditoria i riscos, d'acord amb el paràgraf anterior, han de seguir els criteris de composició definits per la comissió d'auditoria d'acord amb el que està establert a l'apartat 2 de l'article 6 *septies*.

Article 6 *nonies*. *Comissió de nomenaments*

1. La comissió de nomenaments ha d'exercir, almenys, les funcions següents:

a) Identificar i recomanar candidats per proveir els llocs vacants del consell d'administració, amb vista que els aprovi el consell d'administració o la junta general.

b) Avaluar l'equilibri de coneixements, capacitat, diversitat i experiència del consell d'administració i elaborar una descripció de les funcions i aptituds necessàries per a un nomenament concret, valorant la dedicació de temps prevista per a l'exercici de les funcions encomanades.

c) Avaluar periòdicament, almenys un cop l'any, l'estructura, la mida, la composició i l'actuació del consell d'administració i fer-li recomanacions pel que fa a possibles canvis.

d) Avaluar periòdicament, almenys un cop l'any, els coneixements, les competències i l'experiència dels diversos membres del consell d'administració i d'aquest consell en el seu conjunt, i informar-ne el consell d'administració en conseqüència.

e) Revisar periòdicament la política del consell d'administració en matèria de selecció i nomenament dels membres de la direcció general i formular recomanacions al consell d'administració.

f) Fixar un objectiu de representació per al sexe menys representat al consell d'administració, que ha d'elaborar orientacions sobre com es pot assolir aquest objectiu. L'objectiu, les orientacions i l'aplicació de les mateixes orientacions es publiquen de conformitat amb la lletra *d*, apartat 1, de l'article 89 de la Llei 35/2018, del 20 de setembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió.

2. En l'exercici de la seva comesa, la comissió de nomenaments ha de tenir en compte, en la mesura que sigui possible i de forma continuada, la necessitat de vetllar perquè la presa de decisions del consell d'administració no es vegi dominada per un individu o un grup reduït d'individus, de manera que puguin resultar perjudicats els interessos de l'entitat operativa del sistema financer en el seu conjunt.

3. La comissió de nomenaments té la facultat d'utilitzar qualsevol tipus de recurs que consideri apropiat, inclòs l'assessorament extern, i ha de rebre el finançament oportú per a aquest propòsit.

4. Les entitats operatives del sistema financer poden combinar comissions de nomenaments i retribucions, prèvia autorització de l'AFA motivada en relació amb la mida, l'escala, l'organització interna i la naturalesa, l'abast i la complexitat de les seves activitats, sempre que puguin demostrar que la comissió mixta continua sent eficaç. Els membres de la comissió mixta han de tenir els coneixements, les habilitats i l'experiència necessaris requerits per la comissió de retribucions i la comissió de nomenaments.

Article 6 *decies*. *Comissió de retribucions*

1. La comissió de retribucions ha de tenir una composició que li permeti formar un judici competent i independent sobre les polítiques i les pràctiques de retribucions i sobre els incentius creats per gestionar el risc, el capital i la liquiditat.

2. La comissió de retribucions s'ha d'encarregar de la preparació de les decisions relatives a les retribucions, incloses les que tinguin repercussions per al risc i la gestió de riscos de l'entitat operativa del sistema financer de què es tracti i que ha d'adoptar el consell d'administració. En preparar les decisions, la comissió de retribucions ha de tenir en compte els interessos a llarg termini dels accionistes, els inversors i altres parts interessades en l'entitat operativa del sistema financer, així com l'interès públic.

3. Les entitats operatives del sistema financer poden combinar comissions de retribucions i nomenaments, prèvia autorització de l'AFA motivada en relació amb la mida, l'escala, l'organització interna i la naturalesa, l'abast i la complexitat de les seves activitats, sempre que puguin demostrar que la comissió mixta continua sent eficaç. Els membres de la comissió mixta han de tenir els coneixements, les habilitats i l'experiència necessaris requerits per la comissió de retribucions i la comissió de nomenaments.

Article 6 *undecies*. *Política de retribucions*

1. Aquest article és aplicable a les entitats operatives del sistema financer en l'àmbit de grup, matriu i filials, incloses les filials establertes en tercers països, a excepció de les filials estrangeres que estiguin ubicades en jurisdiccions considerades per l'AFA equivalents a efectes de regulació i supervisió. No obstant això, l'AFA té potestat per exigir l'aplicació de la política de retribucions de la matriu en l'àmbit de grup a les entitats operatives del sistema financer en casos concrets en què un empleat exerceixi funcions en diferents entitats i jurisdiccions del grup, inclosa Andorra.

2. Les entitats operatives del sistema financer, en fixar i aplicar la política de retribució global, inclosos els salaris i els beneficis discrecionals de prestació per jubilació, de les categories de personal que inclouen l'alta direcció, dels empleats que assumeixen riscos i dels que exerceixen funcions de control, així com de tot empleat que rebi una retribució global que l'inclogui en el mateix barem de retribució que el de l'alta direcció i d'altres empleats que assumeixen riscos, apliquen els principis dels apartats 3 i 4 següents, de forma i en la mesura ajustada a la seva mida, l'organització interna i la naturalesa, la dimensió, l'àmbit i la complexitat de les seves activitats.

3. La política de retribució s'ha de determinar de conformitat amb els principis següents:

a) La política de retribució ha de ser compatible amb una gestió sana i prudent dels riscos, s'ha de promoure aquest tipus de gestió i no s'ha d'oferir incentius per assumir riscos que sobrepassin el nivell de risc tolerat per l'entitat operativa del sistema financer.

b) La política de retribució ha de ser compatible amb l'estratègia empresarial, els objectius, els valors i els interessos a llarg termini de l'entitat operativa del sistema financer i ha d'incloure mesures per evitar els conflictes d'interessos.

c) El consell d'administració de l'entitat operativa del sistema financer ha d'adoptar i revisar periòdicament els principis generals de la política de retribució i és responsable de supervisar-ne l'aplicació.

d) Almenys un cop l'any s'ha de fer una avaluació interna central i independent de l'aplicació de la política de retribució, a fi de comprovar si es compleixen les pautes i els procediments de retribució adoptats pel consell d'administració.

e) El personal que exerceixi funcions de control ha de ser independent de les unitats de negoci que supervisi, ha de comptar amb l'autoritat necessària i ha de ser remunerat en funció de la consecució dels objectius relacionats amb les seves funcions, amb independència dels resultats de les àrees de negoci que controli.

f) La retribució de l'alta direcció o dels responsables en les funcions de gestió de risc i funció de compliment normatiu ha de ser supervisada directament per la comissió de retribucions a què es refereix l'article 6 *decies* o, si no s'ha creat aquesta comissió, pel consell d'administració.

g) La política de retribució ha d'establir una distinció clara entre els criteris per a l'establiment de:

i) La retribució fixa, que ha de reflectir principalment l'experiència professional pertinent i la responsabilitat a l'organització segons el que estipula la descripció de funcions com a part de les condicions de treball.

ii) La retribució variable, que ha de reflectir un rendiment sostenible i adaptat al risc, així com un rendiment superior al requerit per complir el que s'estipula en la descripció de funcions de l'empleat com a part de les condicions de treball.

h) Les retribucions i incentius similars no s'han de basar exclusivament o primordialment en criteris comercials quantitatius, i han de tenir plenament en compte criteris qualitatius adequats que reflecteixin el compliment de les normes aplicables, un tracte just dels clients i la qualitat dels serveis prestats als clients.

4. Pel que fa als elements variables de la retribució, s'han d'aplicar, a més dels establerts en l'apartat 3, i en les mateixes condicions, els principis següents:

a) Quan la retribució estigui vinculada als resultats, el seu import total s'ha de basar en una avaluació en què es combinin els resultats de l'individu, valorats d'acord amb criteris tant financers com no financers, i de la unitat de negoci afectada i els resultats globals de l'entitat operativa del sistema financer.

b) L'avaluació dels resultats s'ha d'inscriure en un marc plurianual, per garantir que el procés d'avaluació es fonamenti en els resultats a llarg termini i que el pagament efectiu dels components de la retribució basats en els resultats s'escaloni al llarg d'un període que tingui en compte el cicle econòmic subjacent de l'entitat operativa del sistema financer i els seus riscos empresarials.

c) El total de la retribució variable no ha de limitar la capacitat de l'entitat operativa del sistema financer per reforçar la solidesa de la seva base de capital.

d) La retribució variable garantida no és compatible amb una gestió sana dels riscos ni amb el principi de recompensar el rendiment, i no pot formar part de possibles plans de retribució.

e) La retribució variable garantida té caràcter excepcional, només es pot efectuar quan es contracti personal nou i quan l'entitat operativa del sistema financer tingui una base de capital sana i sòlida, i es limita al primer any d'ocupació.

f) En la retribució total, els components fixos i els components variables han d'estar degudament equilibrats; el component fix ha de constituir una part prou elevada de la retribució total, de manera que es pugui aplicar una política plenament flexible pel que fa als components variables de la retribució, fins al punt que sigui possible no pagar aquests components.

g) Les entitats operatives del sistema financer han d'establir les ràtios apropiades entre els components fixos i els variables de la retribució total, aplicant els principis següents:

i) El component variable no ha de ser superior al 100% del component fix de la retribució total de cada persona.

ii) No obstant això, la junta general d'accionistes de l'entitat operativa del sistema financer pot aprovar un nivell més elevat que el previst a l'incís anterior, sempre que no sigui superior al 200% del component fix. L'aprovació del nivell més elevat de retribució variable s'ha de fer d'acord amb el procediment següent:

- La junta general d'accionistes de l'entitat operativa del sistema financer ha de prendre una decisió basant-se en una recomanació detallada del consell d'administració que exposi els motius i l'abast de la decisió i inclogui el nombre

de persones afectades i els seus càrrecs, així com l'efecte previst sobre el manteniment, per part de l'entitat operativa del sistema financer, d'una base sòlida de capital.

- La junta general d'accionistes de l'entitat operativa del sistema financer ha d'adoptar la seva decisió per una majoria d'almenys dos terços, sempre que estiguin presents o representats en la votació almenys la meitat de les accions o els drets equivalents amb dret a vot. Si no es pot arribar a aquest quòrum, cal adoptar l'acord per una majoria, com a mínim, de tres quarts del capital social present o representat amb dret a vot.
- El consell d'administració ha de comunicar a tots els accionistes amb antelació suficient l'afer que s'ha de sotmetre a aprovació.
- El consell d'administració ha de comunicar immediatament a l'AFA la recomanació dirigida a la junta general d'accionistes, inclòs el nivell més alt del component variable de la retribució proposat i la justificació corresponent, i ha d'acreditar que aquest nivell no afecta les obligacions de l'entitat operativa del sistema financer previstes en la normativa de solvència, tenint en compte en particular les obligacions de recursos propis de l'entitat operativa del sistema financer.
- El consell d'administració ha de comunicar immediatament a l'AFA la decisió que ha adoptat a aquest respecte la junta general d'accionistes, inclòs el percentatge màxim més alt del component variable de la retribució aprovat.
- Si escau, el personal afectat directament per l'aplicació de nivells màxims més alts de retribució variable no pot exercir, ni directament ni indirectament, els drets de vot que pugui tenir com a accionista de l'entitat operativa del sistema financer, i les seves accions s'han de deduir del capital social per al còmput de la majoria de vots que en cada cas sigui necessària en els acords que es refereixin a l'aplicació de nivells màxims més alts de retribució variable.

iii) L'AFA pot autoritzar les entitats operatives del sistema financer a aplicar el tipus de descompte teòric previst pel paràgraf segon d'aquest incís a un 25% de la retribució variable total, sempre que s'aboni mitjançant instruments diferits, per un termini de cinc o més anys. L'AFA pot establir un percentatge màxim inferior.

h) Els pagaments per resolució anticipada d'un contracte s'han de basar en els resultats obtinguts en el transcurs del temps i no han de recompensar mals resultats o conductes indegudes. L'AFA pot definir els supòsits que poden conduir a una reducció de la quantia d'aquests pagaments per resolució anticipada.

i) Els paquets de retribució relatius a compensacions o pagaments per abandonament de contractes laborals anteriors s'han d'adaptar als interessos de l'entitat operativa del sistema financer a llarg termini, per la qual cosa han d'incloure disposicions en matèria de retencions, ajornament, rendiment i recuperacions.

j) En avaluar els resultats amb vista a calcular els components variables de la retribució, s'ha de fer un ajust per tots els tipus de riscos actuals i futurs, i cal tenir en compte el cost del capital i la liquiditat necessaris.

k) L'assignació dels components variables de retribució en l'entitat operativa del sistema financer també ha de tenir en compte tots els tipus de riscos actuals i futurs.

l) Una part substancial, i en tot cas almenys el 50%, de qualsevol element de retribució variable, ja sigui diferit o no diferit, s'ha de fixar assolint un equilibri adequat entre:

i) Accions o títols de propietat equivalents, en funció de l'estructura jurídica de l'entitat operativa del sistema financer de què es tracti, o instruments vinculats amb les accions o altres instruments no pecuniaris equivalents, en el cas d'entitats no cotitzades.

ii) Quan sigui possible, altres instruments en el sentit de la Llei 35/2018, del 20 de setembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió, o altres instruments que puguin ser convertits o anotats totalment com a instruments de capital de nivell 1 ordinari, que reflecteixin de manera adequada en cada cas la qualificació creditícia com a empresa en funcionament, i resultin adequats als efectes de retribució variable.

Els instruments esmentats en aquesta lletra s'han de sotmetre a una política de retenció adequada concebuda perquè els incentius estiguin en consonància amb els interessos a més llarg termini de l'entitat operativa del sistema financer. L'AFA pot imposar restriccions al disseny o als tipus d'aquests instruments, i fins i tot prohibir-ne alguns. Aquesta lletra és aplicable tant a la part del component variable de retribució diferida d'acord amb la lletra *m* com a la part del component variable de retribució no diferida.

m) Una part substancial, i en qualsevol cas almenys el 40%, de l'element de retribució variable s'ha de diferir durant un període no inferior a entre tres i cinc anys i s'ha d'adaptar correctament a la naturalesa dels negocis, als seus riscos i a les activitats del membre del personal corresponent.

La retribució pagadora en virtut de les disposicions d'ajornament no s'ha de percebre més ràpidament que de manera proporcional. En el cas d'un element de retribució variable d'una quantia especialment elevada, cal diferir-ne com a mínim el 60%. La durada del període d'ajornament s'ha de determinar tenint en compte el cicle econòmic, la naturalesa del negoci, els seus riscos i les activitats del membre del personal de què es tracti.

n) La retribució variable, inclosa la part diferida, s'ha de pagar o es consolida únicament si resulta sostenible d'acord amb la situació financera de l'entitat operativa del sistema financer en el seu conjunt, i si es justifica sobre la base dels resultats de l'entitat operativa del sistema financer, de la unitat de negoci i de la persona de què es tracti.

Sense perjudici dels principis generals del dret en matèria contractual i laboral, la retribució variable total s'ha de reduir de manera considerable quan l'entitat operativa del sistema financer obtingui uns resultats financers poc brillants o negatius, tenint en compte tant la retribució actual com les reduccions en els pagaments de quantitats meritades prèviament, si escau, a través de clàusules de reducció de la retribució o de recuperació de retribucions ja satisfetes.

Cal sotmetre fins al 100% la retribució variable total a clàusules de reducció de la retribució o de recuperació de les retribucions ja satisfetes. Les entitats operatives del sistema financer han d'establir criteris específics per aplicar les clàusules de

reducció de la retribució o de recuperació de les retribucions ja satisfetes. Aquests criteris han de recollir, en particular, situacions en què l'empleat:

i) Hagi participat en conductes que hagin generat importants pèrdues per a l'entitat operativa del sistema financer o en sigui responsable.

ii) Incompleixi les oportunes exigències d'idoneïtat i correcció.

o) La política de pensions ha de ser compatible amb l'estratègia empresarial, els objectius, els valors i els interessos a llarg termini de l'entitat operativa del sistema financer.

Si l'empleat abandona l'entitat operativa del sistema financer abans de la jubilació, l'entitat ha de conservar en el seu poder els beneficis discrecionals de la pensió de jubilació per un període de cinc anys en forma d'instruments com els esmentats a la lletra *l*. Si un empleat arriba a l'edat de jubilació, se li han d'abonar els beneficis discrecionals de la pensió de jubilació en forma d'instruments com els esmentats a la lletra *l*, amb subjecció a un període de retenció de cinc anys.

p) No es poden fer servir estratègies personals de cobertura o assegurances relacionades amb la retribució i la responsabilitat que menyscabin els efectes d'alineació amb la gestió sana dels riscos que fomenten els seus sistemes de retribució.

q) La retribució variable no s'ha d'abonar mitjançant instruments o mètodes que facilitin l'incompliment de la Llei 35/2018, del 20 de setembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió i la normativa legal vigent aplicable i les seves normes d'execució.

5. Les lletres *l* i *m* i el segon paràgraf de la lletra *o* de l'apartat 4 d'aquest article no són aplicables, com a mínim, als empleats la retribució variable dels quals no excedeixi 50.000 euros anuals i no representi més d'una tercera part de la seva retribució anual. Als efectes d'aquest apartat, el Govern, a proposta del Ministeri de Finances, pot modificar reglamentàriament els llindars aquí previstos prenent en consideració les particularitats de les pràctiques de remuneració del mercat i les responsabilitats i el perfil professional dels membres del personal de qui es tracti.

6. Les entitats operatives del sistema financer que prestin serveis d'inversió als seus clients s'han d'assegurar de no remunerar o avaluar el rendiment del seu personal d'una manera que entri en conflicte amb la seva obligació d'actuar en el millor interès dels seus clients. En particular, no han d'establir cap sistema de remuneració d'objectius de vendes o d'una altra índole que pugui constituir un incentiu perquè el personal recomani un instrument financer determinat a un client minorista si l'entitat operativa del sistema financer pot oferir un instrument financer diferent que s'ajusti millor a les necessitats del client.

7. El Govern, a proposta del Ministeri de Finances, ha d'especificar reglamentàriament les classes d'instruments que satisfan les condicions establertes en l'apartat 4, lletra *l*, incís *ii,* d'aquest article, així com els criteris qualitatius i els criteris quantitatius adequats per determinar les categories de personal les activitats professionals del qual tenen una incidència important en el perfil de risc d'una entitat, segons s'indica en l'apartat 2 d'aquest article.

Article 6 *duodecies*. *Entitats beneficiàries d'una intervenció pública*

En el cas de les entitats beneficiàries d'una intervenció pública, s'han d'aplicar els principis següents:

a) La retribució variable s'ha de limitar estrictament a un percentatge dels ingressos nets quan sigui incompatible amb el manteniment d'una base sòlida de capital i amb l'oportuna renúncia al suport públic.

b) Les autoritats competents pertinents han d'exigir a les entitats operatives del sistema financer que reestructurin les retribucions de manera que estiguin d'acord amb una adequada gestió de riscos i un creixement a llarg termini, fins i tot, si escau, establint límits a la retribució dels membres del consell d'administració de l'entitat operativa del sistema financer.

c) Els membres del consell d'administració de l'entitat operativa del sistema financer no poden rebre cap retribució variable.

Article 6 *terdecies*. *Comunicació de possibles infraccions*

Les entitats operatives del sistema financer han de disposar de procediments adequats perquè els seus empleats puguin notificar possibles infraccions internament a través d'un canal independent, específic i autònom. Aquests procediments han de garantir la confidencialitat tant de la persona que informa de les infraccions com de les persones físiques presumptament responsables de la infracció.

Així mateix, les entitats operatives del sistema financer han de garantir la protecció dels empleats que informin de les possibles infraccions comeses a l'entitat davant de possibles represàlies, discriminacions i qualsevol altre tipus de tracte improcedent.

Article 6 *quaterdecies*. *Requisits generals addicionals en relació amb l'assegurament o la col·locació*

1. Les entitats operatives del sistema financer que ofereixin assessorament sobre estratègia de finançament empresarial i que prestin serveis d'assegurament o col·locació d'instruments financers, abans d'acceptar un mandat per gestionar l'oferta, han de disposar de mecanismes per informar el client emissor del següent:

a) Les alternatives de finançament disponibles amb l'entitat i una indicació de l'import de les despeses de transacció associades amb cadascuna de les alternatives.
b) El calendari i el procés pel que fa a l'assessorament de finançament empresarial sobre fixació de preus de l'oferta.
c) El calendari i el procés pel que fa a l'assessorament de finançament empresarial sobre col·locació de l'oferta.
d) Detalls dels inversors destinataris, a qui l'empresa té intenció d'oferir els instruments financers.
e) Els càrrecs i departaments de les persones pertinents que participen en la provisió d'assessorament de finançament empresarial sobre el preu i l'adjudicació dels instruments financers.
f) Les mesures adoptades per l'entitat per prevenir o gestionar els conflictes d'interès que puguin sorgir quan l'entitat col·loqui els instruments financers pertinents entre els seus clients inversors o dins de la seva pròpia cartera.

2. Les entitats operatives del sistema financer han de disposar d'un procés centralitzat per identificar totes les operacions d'assegurament i col·locació de l'empresa i registrar aquesta informació, inclosa la data en la qual l'empresa hagi estat informada de possibles operacions d'assegurament i col·locació. Les entitats han d'identificar tots els possibles conflictes d'interès derivats d'altres activitats de l'entitat operativa del sistema financer, o el grup, i han d'aplicar procediments de gestió adequats. En els casos en què una entitat operativa del sistema financer no pugui gestionar una situació de conflicte d'interès mitjançant l'aplicació de procediments adequats, s'ha d'abstenir de participar en l'operació.

3. Les entitats operatives del sistema financer que ofereixin serveis de recerca i execució, i que efectuïn activitats d'assegurament i col·locació, han d'establir controls adequats per gestionar els conflictes d'interès que poguessin sorgir entre aquestes activitats i entre els clients destinataris d'aquestes prestacions.

Article 6 *quindecies*. *Requisits addicionals en relació amb la col·locació*

1. Les entitats operatives del sistema financer que col·loquin instruments financers han d'establir, aplicar i mantenir mecanismes eficaços per prevenir que les recomanacions relatives a la seva col·locació resultin inadequadament influenciades per qualssevol relacions existents o futures.

2. Les entitats operatives del sistema financer han d'establir, aplicar i mantenir mecanismes interns eficaços per prevenir o gestionar els conflictes d'interès que sorgeixin quan les persones responsables de prestar serveis als clients inversors de l'empresa estiguin directament implicats en les decisions sobre les recomanacions en matèria d'assignació formulades al client emissor.

3. Les entitats operatives del sistema financer no han d'acceptar pagaments o beneficis de tercers, llevat que aquests pagaments o beneficis compleixin els requisits en matèria d'incentius establerts en aquesta Llei. En particular, les pràctiques següents es consideren no conformes amb els requisits esmentats i, per tant, inadmissibles:

a) L'assignació efectuada per incentivar el pagament de despeses desproporcionadament elevades per serveis no relacionats prestats per l'entitat operativa del sistema financer (*laddering*), com ara honoraris o comissions desproporcionadament elevats abonats per un client inversor, o volums d'activitat desproporcionadament elevats en nivells normals de comissió proporcionats pel client inversor com a compensació per rebre una assignació de l'emissió.
b) Una assignació a un directiu o responsable d'un client emissor existent o potencial, a canvi de l'adjudicació passada o futura d'activitats de finançament empresarial (*spinning*).
c) Una assignació expressa o tàcitament condicionada a la recepció d'ordres futures o la compra de qualsevol altre servei a l'entitat operativa del sistema financer per un client inversor, o qualsevol entitat de la qual l'inversor sigui un directiu.

4. Les entitats operatives del sistema financer han d'adoptar, aplicar i mantenir una política d'assignació que estableixi el procediment per elaborar recomanacions d'assignació. La política d'assignació s'ha de posar en coneixement del client emissor abans d'accedir a prestar serveis de col·locació. Aquesta política ha de recollir la informació pertinent disponible en aquesta fase sobre el mètode d'assignació proposat per a l'emissió.

5. Les entitats operatives del sistema financer han d'implicar el client emissor en els debats sobre el procés de col·locació per tal que puguin comprendre i tenir en compte els interessos del client i els seus objectius. L'entitat operativa del sistema financer ha d'obtenir l'aprovació del client emissor respecte de la seva assignació proposada per tipus de client per a l'operació, d'acord amb la política d'assignació.

Article 6 *sexdecies*. *Requisits addicionals respecte de l'assessorament, la distribució i l'autocol·locació*

1. Les entitats operatives del sistema financer han de disposar de sistemes, controls i procediments per detectar i gestionar els conflictes d'interès que sorgeixin en prestar serveis d'inversió a un client inversor per participar en una nova emissió, quan l'entitat operativa del sistema financer rebi comissions o altres beneficis monetaris o no monetaris en relació amb l'organització de l'emissió. Les comissions o beneficis monetaris o no monetaris han de complir els requisits d'aquesta Llei, han d'estar documentats en la política en matèria de conflictes d'interessos de l'entitat operativa del sistema financer i s'han de reflectir en les disposicions de l'empresa en matèria d'incentius.

2. Les entitats operatives del sistema financer que col·loquin instruments financers emesos per elles mateixes, o per entitats del mateix grup, entre els seus propis clients, inclosos els clients dipositants ja existents en el cas d'entitats de crèdit, o vehicles d'inversió gestionats per entitats del seu grup, han d'establir, aplicar i mantenir mecanismes clars i eficaços per a la detecció, la prevenció o la gestió dels possibles conflictes d'interessos que sorgeixin en relació amb aquest tipus d'activitat. Entre aquests mecanismes s'hi inclou la possibilitat d'abstenir-se de participar en l'activitat quan existeixin conflictes d'interès que no puguin gestionar-se adequadament, per tal d'evitar qualsevol efecte advers en els clients.

3. Quan sigui necessària la revelació dels conflictes d'interès, les entitats operatives del sistema financer han d'oferir, en particular, una explicació de la naturalesa i l'origen dels conflictes d'interès inherents a aquest tipus d'activitat, així com informació detallada sobre els riscos específics associats a aquestes pràctiques, per tal de permetre als clients prendre una decisió d'inversió informada.

4. Quan les entitats operatives del sistema financer ofereixin instruments financers que hagin estat emesos per elles mateixes o altres entitats del grup i s'incloguin en el càlcul dels requisits prudencials, han de facilitar als clients esmentats informació addicional que expliqui les diferències entre els instruments financers i els dipòsits bancaris en termes de rendiment, risc, liquiditat i qualsevol protecció facilitada.

Article 6 *septdecies*. *Requisits addicionals en relació amb la concessió de préstecs o la provisió de crèdit en el context de l'assegurament i la col·locació*

1. En el cas que qualsevol préstec o crèdit anterior concedit al client emissor per una entitat operativa del sistema financer, o una entitat del mateix grup, pugui ser reemborsat amb el producte d'una emissió, l'entitat operativa del sistema financer ha de disposar de mecanismes per detectar i prevenir o gestionar els conflictes d'interès que poguessin sorgir com a conseqüència d'això.

2. En el cas que les disposicions adoptades per gestionar els conflictes d'interès no bastin per garantir que s'eviti el risc de causar un perjudici al client emissor, les entitats operatives del sistema financer han de revelar al client emissor els conflictes d'interès concrets que hagin sorgit en relació amb les seves activitats, o les activitats d'entitats del grup, en qualitat de proveïdors de crèdit, i les seves activitats relacionades amb l'oferta de valors.

3. La política en matèria de conflictes d'interès de les entitats operatives del sistema financer requereix la posada en comú de la informació relativa a la situació financera de l'emissor amb entitats del grup que actuïn com a proveïdors de crèdit, sempre que això no transgredeixi les barreres d'informació creades per l'empresa per protegir els interessos d'un client.

Article 6 *octodecies*. *Registres en relació amb l'assegurament o la col·locació*

Les entitats operatives del sistema financer han de mantenir registres en els quals constin el contingut i les dates de les instruccions rebudes de clients. S'ha de mantenir un registre de les decisions d'assignació preses en cada operació, per establir una pista d'auditoria completa entre els moviments registrats en els comptes dels clients i les instruccions rebudes per l'entitat operativa del sistema financer.

En particular, l'assignació final a cada client inversor ha d'estar clarament justificada i registrada. La pista d'auditoria completa de les etapes significatives del procés d'assegurament i col·locació d'emissions es posa a disposició de l'AFA prèvia sol·licitud.

Article 6 *novodecies*. *Negociació algorísmica*

1. L'entitat operativa del sistema financer que es dediqui a la negociació algorísmica ha d'implantar sistemes i controls de risc adequats a les seves activitats i efectius per garantir que els seus sistemes de negociació siguin resistents, tinguin prou capacitat, s'ajustin als llindars i límits apropiats i limitin o impedeixin l'enviament d'ordres errònies o la possibilitat que els sistemes funcionin de manera que puguin crear o propiciar anomalies en les condicions de negociació. Aquesta empresa ha d'implantar sistemes i controls de risc efectius per garantir que els sistemes de negociació no puguin usar-se amb cap fi contrari a les normes del centre de negociació al qual està vinculada. Ha d'implantar uns mecanismes efectius que garanteixin la continuïtat de les activitats en cas de disfunció dels seus sistemes de negociació i s'ha d'assegurar que els seus sistemes siguin íntegrament provats i convenientment supervisats per garantir que compleixen els requisits establerts en aquest apartat.

2. L'entitat operativa del sistema financer que es dediqui a la negociació algorísmica en un tercer país ho notifica a l'AFA i a l'autoritat competent del tercer país del centre de negociació en què es dediqui a la negociació algorísmica en qualitat de membre o de participant en el centre de negociació.

L'entitat operativa del sistema financer ha de facilitar regularment, o quan l'AFA ho determini, una descripció de la naturalesa de les seves estratègies de negociació algorísmica, així com detalls dels paràmetres de negociació o dels límits a què està subjecte el sistema, dels principals controls de conformitat i de risc que ha implantat per garantir que es compleixen les condicions incloses en l'apartat 1 i de les proves a les quals se sotmeten els seus sistemes. L'AFA pot demanar en tot moment a l'entitat operativa del sistema financer informació addicional sobre la seva negociació algorísmica i dels sistemes utilitzats en aquesta negociació.

L'autoritat competent de l'Estat d'origen de l'entitat operativa del sistema financer, quan ho sol·liciti l'AFA com a autoritat competent d'un centre de negociació en el qual l'entitat es dediqui, en qualitat de membre o participant del centre de negociació, a la negociació algorísmica, li ha de comunicar sense demora indeguda la informació esmentada en el paràgraf segon que rebi de l'entitat.

L'entitat operativa del sistema financer ha de prendre les disposicions necessàries per conservar registres relatius als aspectes a què fa referència aquest apartat i s'ha d'assegurar que aquests registres siguin suficients perquè l'AFA pugui supervisar el compliment dels requisits d'aquesta Llei.

Tota entitat operativa del sistema financer que empri tècniques de negociació algorísmica d'alta freqüència ha de guardar, d'una manera que s'hagi aprovat, registres precisos i seqüenciats en el temps de totes les seves ordres (inclosos els cancel·lades, ordres executades i cotitzacions en centres de negociació, i posar-los a disposició de l'autoritat competent si ho demana.

3. Les entitats operatives del sistema financer que es dediquin a la negociació algorísmica per aplicar una estratègia de creació de mercat, tenint en compte la liquiditat, l'escala i la naturalesa del mercat específic i les característiques de l'instrument negociat, han de:

a. Dur a terme aquestes activitats de creació de mercat de manera continuada durant una proporció determinada de l'horari de negociació del centre de negociació, excepte en circumstàncies excepcionals, de manera que s'aporti liquiditat de forma regular i previsible al centre de negociació.
b. Subscriure un acord vinculant per escrit amb el centre de negociació en què es concretin com a mínim les obligacions de l'entitat operativa del sistema financer en consonància amb el que disposa la lletra *a.*
c. Comptar amb sistemes i controls efectius que garanteixin el compliment en tot moment de les seves obligacions en virtut de l'acord a què es refereix la lletra *b.*

4. A efectes del que disposa aquest article, es considera que l'entitat operativa del sistema financer que utilitza la negociació algorísmica està aplicant una estratègia de creació de mercat si, quan negocia per compte propi, la seva estratègia, com a membre o com a participant en un o diversos centres de negociació, inclou l'anunci

simultani de cotitzacions fermes de compra i venda de magnitud comparable i a preus competitius en relació amb un o diversos instruments financers en un sol centre de negociació o en diferents centres de negociació, i proporciona així liquiditat al mercat amb regularitat i freqüència.

5. Tota entitat operativa del sistema financer que faciliti accés electrònic directe a un centre de negociació ha d'implantar uns sistemes i controls efectius que garanteixin que es dugui a terme una avaluació i revisió apropiades de la idoneïtat dels clients que utilitzen el servei, que aquests clients no puguin excedir uns llindars preestablerts de negociació i de crèdit, que se supervisi adequadament la negociació de les persones que fan servir el servei i que existeixin controls del risc apropiats que impedeixin les negociacions que poguessin generar riscos per a la mateixa empresa de negociació, crear o propiciar anomalies en les condicions de negociació o contravenir les normes del centre de negociació. Queda prohibit l'accés electrònic directe sense aquests controls.

L'entitat operativa del sistema financer que presti accés electrònic directe és responsable de garantir que els clients que utilitzin aquest servei compleixin els requisits d'aquesta Llei i les normes del centre de negociació. Ha de supervisar les operacions per detectar infraccions d'aquestes normes o anomalies en les condicions de negociació o d'actuació que puguin suposar abús de mercat i que calgui notificar a l'AFA. L'entitat operativa del sistema financer ha de vetllar perquè se subscrigui un acord vinculant per escrit entre l'entitat i el client sobre els drets i les obligacions fonamentals que es deriven de la prestació del servei i perquè, en el context de l'acord, l'entitat operativa del sistema financer conservi la responsabilitat d'acord amb aquesta Llei.

L'entitat operativa del sistema financer que proporcioni accés electrònic directe a un centre de negociació ho notifica a l'AFA i al centre de negociació en el qual proporcioni aquest accés.

L'AFA pot exigir a l'entitat que proporcioni, regularment o quan l'autoritat esmentada ho determini, una descripció dels sistemes i controls a què es refereix el paràgraf primer, així com proves de la seva aplicació.

L'entitat operativa del sistema financer ha de prendre les disposicions necessàries per conservar registres relatius als aspectes a què fa referència aquest apartat i s'ha d'assegurar que aquests registres siguin suficients perquè l'AFA pugui supervisar el compliment dels requisits d'aquesta Llei.

6. Una entitat operativa del sistema financer que actuï com a membre compensador general per a altres persones ha d'implantar sistemes i controls efectius per garantir que els serveis de compensació s'apliquin només a persones idònies i que s'ajustin a uns criteris clars, i que s'imposin uns requisits apropiats a aquestes persones a fi de reduir els riscos per a l'entitat operativa del sistema financer i el mercat. L'entitat operativa del sistema financer ha de vetllar perquè se subscrigui un acord vinculant per escrit entre l'empresa i la persona sobre els drets i les obligacions fonamentals que es deriven de la prestació del servei.

7. Es considera que la intervenció humana en un sistema és nul·la o limitada quan, en relació amb qualsevol procés de generació d'ordres o preus o qualsevol procés per

optimitzar l'execució d'ordres, un sistema automatitzat pren les decisions en qualsevol de les fases d'iniciació, generació, encaminament o execució de les ordres o cotitzacions d'acord amb paràmetres predeterminats.

8. S'entén per *elevada taxa de missatges intradia* la presentació, de mitjana, de qualsevol de les dos quantitats següents:

a) Almenys dos missatges per segon respecte a qualsevol instrument financer negociat en un centre de negociació.
b) Almenys quatre missatges per segon respecte a tots els instruments financers negociats en un centre de negociació.

9. A efectes de l'apartat 8, s'inclouen en el càlcul els missatges relatius a instruments financers per als quals existeixi un mercat líquid. Els missatges introduïts amb fins de negociació que compleixin els criteris establerts en aquesta Llei s'inclouen en el càlcul.

10. A efectes de l'apartat 8, s'inclouen en el càlcul els missatges presentats amb finalitats de negociació per compte propi. Els missatges presentats a través de tècniques de negociació diferents de les que es basin en la negociació per compte propi s'inclouen en el càlcul quan la tècnica d'execució de l'empresa s'estructuri de manera que s'eviti que l'execució s'efectuï per compte propi.

11. A efectes de l'apartat 8, s'exclouen dels càlculs de l'elevada taxa de missatges intradia en relació amb els proveïdors d'accés electrònic directe els missatges que procedeixin de clients d'aquests proveïdors amb accés electrònic directe.

Article 7. *Organització tècnica i administrativa*

1. Les estructures tècniques i l'organització administrativa i, d'una manera especial, les polítiques i els procediments interns de control, de compliment normatiu, de gestió de riscos, de seguretat dels sistemes d'informació, de confidencialitat i integritat de les dades i de continuïtat de negoci de les entitats operatives del sistema financer han de mantenir uns estàndards de qualitat homologables internacionalment en el sector i propiciar el desenvolupament de les activitats en condicions que facilitin la seva qualitat i la seva seguretat.

2. Les entitats operatives del sistema financer han de disposar d'uns sistemes d'informació, de gestió, administratius, comptables i de control funcionalment autònoms en relació amb les eventuals entitats vinculades, sense perjudici que aquestes últimes participin a implantar-los. En cas que l'entitat ho consideri apropiat, pot sol·licitar una autorització excepcional a l'AFA respecte a aquest requeriment d'organització tècnica i administrativa.

3. Les entitats operatives del sistema financer han de disposar dels mitjans tècnics i humans necessaris per al desenvolupament de les seves activitats que siguin adequats a la naturalesa, l'escala i la complexitat de la seva activitat, als riscos als quals estan exposades i a la naturalesa i la tipologia dels productes i serveis prestats. En especial, les entitats operatives del sistema financer han de disposar dels mitjans tècnics i humans necessaris per garantir la confidencialitat i la integritat de les dades de què disposen, així com la continuïtat i la regularitat de la prestació dels serveis que garanteixi, en cas d'interrupció dels seus sistemes i procediments, la preservació de les dades, la continuïtat de les funcions essencials i el manteniment de serveis i, quan

sigui possible, l'oportuna recuperació de les dites dades, de les funcions i el restabliment complet dels serveis prestats.

4. Les entitats operatives del sistema financer han de fer un seguiment i una avaluació periòdics de l'adequació i l'eficàcia de la seva organització tècnica i administrativa i adoptar les mesures apropiades per resoldre les possibles deficiències.

Les entitats operatives del sistema financer han de garantir que el compliment de les múltiples funcions per part de les persones competents no impedeixi a aquestes persones complir les tasques encomanades de forma adequada, honesta i professional.

5. Les entitats operatives del sistema financer han de registrar i conservar, amb els terminis que determini la legislació vigent en cada moment, tota la documentació, dades i informació l'obtenció de la qual requereix aquesta Llei, així com el reglament aplicable, els justificants i els registres de les transaccions i operacions, la informació comptable i de riscos, la informació dels comptes i la correspondència comercial, com també documentar tots els sistemes i processos que són objecte d'aquesta Llei i d'altra legislació aplicable, per tal que l'AFA pugui comprovar-ne el compliment en tot moment.

Article 8. *Externalització de funcions*

1. Quan les entitats operatives del sistema financer tinguin intenció d'externalitzar funcions operatives rellevants, n'han d'informar degudament l'AFA i obtenir-ne la corresponent autorització prèvia.

En aquest sentit, les entitats operatives del sistema financer han de fer una anàlisi i una valoració sobre el potencial acord d'externalització per determinar si afecta funcions rellevants i crítiques, per concloure sobre la idoneïtat del proveïdor de serveis i els potencials conflictes d'interès, i per avaluar els riscos operatius, legals, reputacionals i de compliment normatiu que l'externalització per a la qual se sol·licita autorització prèvia podria comportar.

Aquesta valoració ha de tenir en compte, entre d'altres aspectes, els efectes de l'externalització dins de l'estructura organitzativa i de gestió interna de la mateixa entitat i les mesures necessàries per garantir en tot moment la continuïtat de la seva activitat, mitjançant l'establiment de polítiques, procediments i mecanismes de control intern adequats, especialment en cas que l'externalització plantejada prevegi una eventual subcontractació a terceres parts. A més, aquesta anàlisi ha de contenir una valoració de les clàusules contractuals en què es formalitzaria l'externalització amb el proveïdor del servei, per garantir que aquestes clàusules compleixen tots els requeriments legals vigents, i en particular els continguts en aquest article.

L'externalització de funcions operatives rellevants, inclosos els sistemes informàtics, no pot dur-se a terme de manera que afecti significativament la qualitat del control intern de l'entitat i la capacitat de l'AFA de controlar i fer un seguiment *a posteriori* del compliment per part de l'entitat operativa del sistema financer de totes les obligacions establertes per la legislació vigent.

A l'efecte del subparàgraf anterior, una funció operativa és considerada rellevant si una anomalia o deficiència en el seu funcionament pot afectar sensiblement el

compliment continuat de l'entitat dels requisits de la seva autorització com a entitat operativa del sistema financer o altres obligacions en virtut de la legislació vigent. Quan les entitats externalitzin funcions operatives rellevants, han de complir els requisits següents:

a) L'externalització no pot implicar la delegació o exoneració per part de l'alta direcció de la seva responsabilitat.

b) La relació i les obligacions de l'entitat respecte als seus clients/usuaris no es poden alterar; en cap cas l'externalització de funcions no pot comportar l'exoneració de la responsabilitat de les entitats operatives del sistema financer davant dels seus clients.

c) Les condicions que l'entitat ha de complir per ser autoritzada i seguir sent-ho no poden quedar perjudicades i han d'adoptar mesures adequades per evitar que augmenti indegudament el risc operatiu.

d) Cap de les altres condicions a què es va condicionar l'autorització de l'entitat no pot ser eliminada o modificada.

1 *bis*. Sense perjudici de la situació de qualsevol altra funció, a efectes de l'apartat 1 no es consideren rellevants i importants les funcions següents:

a) La prestació a l'entitat operativa del sistema financer de serveis d'assessorament diferents del servei d'assessorament en matèria d'inversió i altres serveis que no formin part dels serveis d'inversió que presta l'entitat operativa del sistema financer, inclosos la prestació d'assessorament jurídic, la formació del personal, els serveis de facturació, i la seguretat dels locals i del personal de l'entitat operativa del sistema financer.

b) La compra de serveis normalitzats, inclosos els serveis d'informació sobre el mercat i informació sobre preus en temps real.

2. Quan les entitats operatives del sistema financer confiïn a tercers la prestació de funcions operatives, han de prendre les mesures necessàries per garantir que es compleixin els requisits de la legislació vigent i que els nivells de protecció aplicats siguin com a mínim equivalents als que aplica la mateixa entitat operativa del sistema financer.

3. En qualsevol cas, les entitats operatives del sistema financer segueixen sent plenament responsables de tota actuació de qualsevol proveïdor de serveis a la qual hagin externalitzat les seves funcions o activitats.

4. Les entitats operatives del sistema financer han de comunicar sense dilacions indegudes a l'AFA tota modificació en relació amb l'externalització de funcions.

5. L'AFA pot emetre comunicats tècnics o guies complementàries en relació amb els requeriments vinculats als acords d'externalització que puguin dur a terme les entitats operatives del sistema financer andorrà.

6. El Govern, a proposta del Ministeri de Finances, ha d'elaborar el reglament aplicable per definir les condicions per externalitzar funcions operatives rellevants importants o serveis o activitats d'inversió, i les condicions aplicables als prestadors de serveis situats en tercers països.

Article 8 *bis*. *Prestació de serveis mitjançant una altra entitat operativa del sistema financer*

Les entitats operatives del sistema financer que rebin instruccions per dur a terme serveis d'inversió o serveis auxiliars en nom d'un client, per mediació d'una altra entitat operativa del sistema financer, poden basar-se en la informació sobre el client transmesa per aquesta última. L'entitat operativa del sistema financer que remeti les instruccions és responsable que la informació transmesa sigui completa i exacta.

L'entitat operativa del sistema financer que rebi les instruccions per efectuar serveis en nom d'un client pot basar-se en les recomanacions proporcionades al client per l'altra entitat operativa del sistema financer respecte al servei en qüestió. L'entitat operativa del sistema financer que remeti les instruccions és responsable de la idoneïtat de les recomanacions al servei proporcionat.

L'entitat operativa del sistema financer que rebi instruccions o ordres de clients mitjançant una altra entitat operativa del sistema financer continua sent responsable de la realització del servei o de l'operació sobre la base de la informació o les recomanacions.

Secció segona. *Condicions de funcionament*

Article 9. *Funció de compliment normatiu*

1. Les entitats operatives del sistema financer han de tenir un òrgan de compliment normatiu que, actuant amb independència funcional, dugui a terme la supervisió, el seguiment i la verificació del compliment permanent i eficaç de les obligacions legals i reguladores, de les normes ètiques i de conducta i de les polítiques internes de l'entitat, per part de l'entitat, l'alta direcció, el seu personal i els agents financers que designa, per tal de protegir els clients i reduir el risc de compliment i altres riscos associats a les seves activitats.

1 *bis*. Les entitats operatives del sistema financer han d'adoptar, aplicar i mantenir polítiques i procediments per detectar qualsevol risc d'incompliment de les seves obligacions establertes en aquesta Llei, així com els riscos associats. També han d'adoptar mesures i procediments adequats per minimitzar els riscos esmentats, i permetre a l'AFA l'exercici de les seves facultats de manera efectiva, d'acord amb la normativa vigent.

Les entitats operatives del sistema financer, en relació amb els requisits del paràgraf anterior, han de tenir en compte la naturalesa, l'escala i la complexitat de la seva activitat empresarial i la naturalesa i la gamma de serveis i activitats d'inversió prestats.

1 *ter*. L'òrgan de compliment normatiu ha d'assumir les responsabilitats següents:

a) Supervisar de manera permanent i avaluar de forma regular l'adequació i l'eficàcia de les mesures i els procediments establerts en l'apartat 1 *bis*, així com les mesures adoptades per combatre les possibles deficiències de l'entitat en el compliment de les seves obligacions.

b) Assessorar i assistir les persones responsables de la realització dels serveis i les activitats d'inversió.

c) Informar l'òrgan d'administració, almenys anualment, sobre la instrumentació i l'eficàcia de l'entorn de control general dels serveis i activitats d'inversió, els riscos que s'han identificat i els informes relatius a la tramitació de reclamacions, així com les solucions aplicades o que s'hagin d'aplicar.

d) Supervisar el funcionament del procés de tramitació de les reclamacions i considerar les reclamacions com una font d'informació rellevant en el context de les seves responsabilitats generals de supervisió.

Amb vista a complir el que disposen les lletres *a* i *b* d'aquest apartat, la funció de compliment normatiu ha de dur a terme una avaluació sobre la qual ha d'establir un programa de seguiment basat en el risc, que prengui en consideració tots els àmbits dels serveis i activitats d'inversió i qualsevol servei auxiliar pertinent de l'entitat operativa del sistema financer, inclosa la informació pertinent obtinguda en relació amb la supervisió de la tramitació de les reclamacions. El programa de seguiment ha d'establir les prioritats determinades per l'avaluació del risc de compliment assegurant un control exhaustiu del risc de compliment.

2. Per garantir que l'òrgan de compliment normatiu operi de forma adequada i amb independència funcional, les entitats s'han d'assegurar que compleixen les condicions següents:

a) L'òrgan de compliment normatiu ha d'estar dotat de l'autoritat, els recursos tècnics necessaris i els recursos humans amb l'experiència i els coneixements adequats per vetllar pel correcte desenvolupament de les seves funcions i tenir accés a tota la informació pertinent; aquesta condició ha de ser aplicable no solament a la persona responsable de la funció de compliment, sinó també respecte de tot el personal que en formi part.

b) S'ha de nomenar un responsable de compliment normatiu, que s'ha d'encarregar del desenvolupament de la funció, així com d'elaborar informes periòdics sobre compliment per, entre altres coses, facilitar l'avaluació i la supervisió de l'adequat compliment de les polítiques per part de l'alta direcció.

c) Les persones encarregades d'aquesta funció no poden participar en la realització dels serveis o les activitats que controlen.

d) El mètode de determinació de la retribució de les persones encarregades d'aquest òrgan no ha de comprometre la seva objectivitat real o potencial.

3. En el cas d'entitats pertanyents a un grup, el compliment de l'obligació continguda en aquest article es podria assolir en l'àmbit del grup prèvia autorització de l'AFA.

4. Les entitats operatives del sistema financer no estan obligades a complir la condició prevista a les lletres *c* i *d* de l'apartat 1 *ter*, sempre que en funció del volum, l'escala i la complexitat de les seves activitats puguin demostrar que el compliment d'aquest requisit no resulta proporcionat, i que el procediment per verificar el compliment normatiu continua sent eficaç. En aquest cas, l'entitat operativa del sistema financer ha d'avaluar si l'eficàcia de la funció de compliment es veu compromesa. L'avaluació es reexamina periòdicament.

5. En cas que les entitats operatives del sistema financer optin per una externalització parcial o total de la seva funció de compliment, han d'adoptar un model qualificat de

supervisió i seguiment de les tasques i activitats d'aquesta funció. En tot cas, encara que la funció s'externalitzi, cal el nomenament d'un responsable de forma interna a l'entitat.

6. La funció de compliment normatiu ha de supervisar el desenvolupament dels mecanismes de governança dels productes i ha de fer-ne una revisió periòdica, per tal de detectar qualsevol risc d'incompliment per part de l'entitat de les obligacions establertes en aquesta Llei i en el reglament que la desenvolupa.

Article 10. *Funció de gestió del risc*

1. Les entitats operatives del sistema financer han de tenir una funció de gestió de riscos que desenvolupi les tasques següents:

a) Assessorar l'alta direcció en relació amb l'establiment de polítiques de gestió del risc i en la determinació del nivell de tolerància de l'entitat al risc.

a *bis*) Informar directament el consell d'administració, amb independència de la direcció general, i exposar els seus motius de preocupació i advertir aquest òrgan, quan sigui procedent, en cas d'evolucions específiques del risc que afectin o puguin afectar l'entitat operativa del sistema financer, sense perjudici de les responsabilitats del consell d'administració, de conformitat amb aquesta Llei.

b) Establir, aplicar i mantenir procediments de gestió del risc adequats que permetin identificar, avaluar, gestionar, controlar i elaborar informes de gestió dels riscos derivats de les activitats de l'entitat; en fer-ho, les entitats operatives del sistema financer han de tenir en compte els riscos de sostenibilitat.

c) Adoptar mesures, processos i mecanismes eficaços per gestionar els riscos associats a les activitats, els processos i els sistemes de l'entitat en funció del nivell de tolerància al risc aprovat pel consell d'administració.

d) Supervisar:

i) Que les polítiques i els procediments de gestió dels riscos de l'entitat són adequats i eficaços.

ii) El nivell de compliment, per l'entitat i per les persones competents, de les polítiques, els processos, els procediments i els mecanismes definits i establerts per vetllar per una adequada gestió del risc a què es refereixen les lletres *b* i *c* anteriors.

iii) Que les mesures adoptades per fer front a qualsevol deficiència en el disseny o en l'aplicació de les polítiques, els procediments, les mesures, els processos i els mecanismes són adequades i eficaces, i indiquen els casos en què el personal de l'entitat no compleixi aquestes mesures, aquests processos i aquests mecanismes, o no apliqui les polítiques i els procediments.

2. Les entitats operatives del sistema financer han de tenir, quan resulti proporcionat d'acord amb la naturalesa, l'escala i la complexitat de la seva activitat, dels riscos als quals està exposada i de la naturalesa i la tipologia dels productes i serveis prestats, un òrgan que, actuant de forma adequada i independent, compleixi les condicions següents:

a) Estar dotat dels recursos tècnics necessaris i de recursos humans amb l'experiència i els coneixements adequats per vetllar pel correcte desenvolupament de les seves funcions.
b) Nomenar un responsable de l'òrgan de gestió de risc, el qual ha d'actuar de manera independent i no pot ser revocat del seu càrrec sense l'aprovació prèvia del consell d'administració.
c) La funció de gestió de riscos ha de reportar directament a l'òrgan d'administració i ha d'elaborar informes periòdics sobre gestió de riscos per, entre altres coses, facilitar l'avaluació i la supervisió de l'adequat compliment de les polítiques, els procediments i els mecanismes de gestió del risc de l'entitat i assessorar l'òrgan d'administració.
d) Les persones encarregades d'aquesta funció no poden participar en la realització dels serveis o les activitats que controlen.

3. En el cas d'entitats pertanyents a un grup, el compliment de l'obligació continguda en aquest article es pot assolir en l'àmbit del grup prèvia autorització de l'AFA.

4. En qualsevol cas, amb independència de l'existència, o no, d'un òrgan de gestió de riscos, totes les entitats operatives del sistema financer han de poder demostrar que donen compliment a les polítiques i els procediments adoptats i que la funció de gestió del risc exercida és eficaç.

Article 11. *Funció d'auditoria interna*

1. Les entitats operatives del sistema financer han de tenir, quan resulti proporcionat d'acord amb la naturalesa, l'escala i la complexitat de la seva activitat, dels riscos als quals estan exposades i de la naturalesa i la tipologia dels productes i els serveis prestats, un òrgan que, actuant amb independència, desplegui la funció d'auditoria interna amb l'objecte d'examinar, avaluar i supervisar l'adequació i l'eficàcia del sistema de control intern, formular conclusions i recomanacions i verificar-ne la implantació per contribuir a la millora del sistema de control intern i del govern corporatiu. A aquest efecte, han d'elaborar, mantenir i executar un pla d'auditoria basat en riscos.

En el cas que l'obligació inclosa a l'apartat 1 sigui aplicable, s'ha de nomenar una persona de l'entitat com a responsable de l'òrgan d'auditoria interna, amb suficient experiència, coneixements i autoritat per promoure la independència i el correcte funcionament de la funció d'auditoria interna, així com l'adequada consideració de les comunicacions dels treballs realitzats i de les accions apropiades sobre les recomanacions efectuades.

Aquesta persona és responsable del desenvolupament de la funció, de l'elaboració dels corresponents informes periòdics a l'alta direcció, els quals han de destacar les conclusions i les recomanacions més significatives, i del seguiment de l'efectivitat de les mesures adoptades.

Així mateix, la funció d'auditoria interna ha d'elaborar anualment un informe que reculli l'opinió d'auditoria interna en relació amb el disseny i l'efectivitat operativa del sistema de control intern i de gestió de riscos de l'entitat. Aquest informe ha d'anar destinat a l'alta direcció perquè l'avaluï i porti a terme l'actuació corresponent, si escau. Una

còpia d'aquest informe anual ha de ser tramesa a l'AFA en el decurs del primer semestre següent al tancament de l'exercici de referència.

La unitat que garanteix el desenvolupament de la funció d'auditoria interna ha d'estar dotada dels recursos tècnics i humans amb l'experiència necessària per al correcte desenvolupament de les seves funcions.

3. L'univers que ha d'auditar l'òrgan d'auditoria interna ha d'incloure:

a) Les funcions externalitzades en terceres entitats.

b) Les activitats autoritzades efectuades per agents de l'entitat, en especial les activitats en relació amb els procediments de comercialització així com amb el compliment de les obligacions d'informació i de les normes ètiques i de conducta que resultin aplicables.

4. En el cas d'entitats pertanyents a un grup, el compliment de l'obligació continguda en aquest article es pot assolir en l'àmbit del grup prèvia autorització de l'AFA.

Article 11 *bis*. *Obligacions d'informació per part de les funcions de control*

El consell d'administració de les entitats operatives del sistema financer ha de rebre periòdicament, i almenys amb una freqüència anual, informes per escrit sobre els assumptes traslladats per part de les funcions de compliment normatiu, gestió de riscos i auditoria interna, i sobre les mesures adoptades per esmenar qualsevol deficiència.

Article 11 *ter*. *Operacions personals*

1. Les entitats operatives del sistema financer han d'adoptar, aplicar i mantenir mesures adequades encaminades a evitar les activitats següents en el cas de qualsevol persona competent que participi en activitats que puguin donar lloc a un conflicte d'interès o que tingui accés a informació privilegiada en el sentit de la definició de l'article 46, o a una altra informació confidencial relacionada amb clients o operacions amb clients o per a clients, en virtut d'una activitat que realitzi per compte de l'entitat operativa del sistema financer:

a) Efectuar una operació personal que entri, almenys, en algun dels supòsits següents:

i) Que estigui prohibida per a aquesta persona en virtut d'aquesta Llei.

ii) Que impliqui l'ús inadequat o la divulgació indeguda d'informació confidencial.

iii) Que entri o pugui entrar en conflicte amb una obligació de l'entitat operativa del sistema financer d'acord amb aquesta Llei.

b) Assessorar o assistir una altra persona, al marge de l'execució normal del seu treball o del seu contracte de serveis, perquè realitzi una operació amb instruments financers que, si es tractés d'una operació personal de la persona competent, entraria en l'àmbit d'aplicació de la lletra *a* anterior o dels requisits aplicables als analistes financers.

c) Sense perjudici del que disposa la lletra *a* de l'apartat 1 de l'article 46 d'aquesta Llei, la comunicació, al marge de l'execució normal del seu treball o del seu contracte de serveis, de qualsevol informació o opinió a qualsevol altra persona si la persona competent sap, o pot raonablement saber, que, com a conseqüència d'aquesta

comunicació, l'altra persona pot, o podria, dur a terme qualsevol de les accions següents:

i) Efectuar una operació en instruments financers que, si es tractés d'una operació personal de la persona competent, estaria coberta per la lletra *a* anterior o els requisits aplicables als analistes financers.

ii) Assessorar o assistir una altra persona perquè efectuï aquesta operació.

2. Les mesures exigides d'acord amb l'apartat 1 han d'estar concebudes per garantir, en particular, que:

a) Les persones competents a què es fa referència en l'apartat 1 estiguin al corrent de les restriccions en relació amb les operacions personals, així com de les mesures establertes per l'entitat operativa del sistema financer en relació amb les operacions personals i la revelació d'informació, de conformitat amb l'apartat 1.

b) L'entitat operativa del sistema financer sigui informada ràpidament de qualsevol operació personal efectuada per una persona competent, bé mitjançant la notificació de la dita operació o per mitjà d'altres procediments que li permetin identificar aquestes operacions.
En el cas dels acords d'externalització, l'entitat operativa del sistema financer ha de vetllar perquè l'entitat a la qual s'hagi externalitzat l'activitat porti un registre de les operacions personals efectuades per qualsevol persona competent, i faciliti aquesta informació a l'entitat operativa del sistema financer promptament, quan la hi sigui demanada.

c) Es porti un registre de les operacions personals notificades a l'entitat operativa del sistema financer o identificades per aquesta última, incloses qualsevol autorització o prohibició relacionades amb aquestes operacions.

3. Els apartats 1 i 2 no són aplicables als tipus d'operacions personals següents:

a) Operacions personals efectuades en el marc d'una gestió discrecional i individualitzada de carteres segons el mandat dels clients quan no hi hagi comunicació prèvia relativa a l'operació entre el gestor de la cartera i la persona competent o una altra persona per compte de la qual s'efectuï l'operació.

b) Operacions personals amb participacions en organismes d'inversió col·lectiva que compleixin les condicions necessàries per gaudir dels drets conferits per la Llei 10/2008, del 12 de juny, de regulació dels organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà o estiguin subjectes a supervisió d'acord amb la legislació d'un tercer país que estableixi un nivell equivalent de distribució de riscos per als seus actius, sempre que la persona competent i qualsevol altra persona per compte de la qual s'efectuïn les operacions no participin en la gestió d'aquest organisme.

Article 12. *Protecció dels actius dels clients*

1. Les entitats operatives del sistema financer, quan tinguin a la seva disposició actius dels seus clients, han d'adoptar mesures raonables per protegir els drets dels seus clients sobre els instruments financers i els fons que els confien, impedir-ne la utilització indeguda i establir registres que permetin distingir els actius de cada client i els propis. Per això, els instruments financers i l'efectiu de clients han d'estar dipositats en un compte o en comptes diferents d'aquells en els quals es dipositin els instruments

financers i l'efectiu pertanyents a la mateixa entitat, mitjançant comptes amb diferent denominació en la comptabilitat del tercer o altres mesures equivalents amb les quals s'aconsegueixi el mateix nivell de protecció dels actius dels clients.

2. Excepte les entitats bancàries, que poden mantenir dipòsits i altres fons reemborsables dels seus clients d'acord amb la legislació vigent, la resta d'entitats operatives del sistema financer que rebin efectiu de clients l'han de dipositar ràpidament en un banc central, en una entitat bancària andorrana, en una entitat bancària pertanyent a un país de l'OCDE, en un OIC de mercat monetari habilitat o en una entitat bancària pertanyent a un país que estigui subjecte a uns estàndards de regulació i supervisió que l'AFA consideri equivalents als vigents a Andorra.

3. En tot cas, les entitats operatives del sistema financer que siguin dipositàries o custòdies o dipositin en tercers instruments financers o efectiu, han de complir els requisits següents:

a) Mantenir tots els registres i els comptes que siguin necessaris per permetre'ls, en qualsevol moment i sense demora, distingir els actius d'un client dels actius d'altres clients, i dels seus propis actius.

b) Mantenir els registres i els comptes de forma que se'n garanteixin l'exactitud i, en especial, la correspondència amb els instruments financers i l'efectiu dels clients i que puguin utilitzar-se com a pista d'auditoria.

c) Adoptar les mesures raonables per garantir que els instruments financers o l'efectiu dels clients rebuts provinents de la liquidació de l'ordre executada s'assignin al compte del client d'acord amb els estàndards de liquidació del mercat corresponent.

d) Conciliar regularment els seus comptes i registres interns amb els dels tercers en poder dels quals estiguin aquells actius, ja sigui en un compte individual, en un compte global o en un compte òmnibus.

e) Adoptar mesures organitzatives adequades per gestionar amb cura i diligència els actius dels clients i/o els drets relacionats amb aquests actius, d'acord amb les seves instruccions estrictes o, si no n'hi ha, en les millors condicions possibles.

f) Adoptar mesures organitzatives adequades per minimitzar el risc de pèrdua o disminució del valor dels actius dels clients, o dels drets relacionats amb aquests actius, com a conseqüència d'una mala utilització dels actius, frau, administració deficient, manteniment inadequat de registres o negligència.

g) Adoptar les mesures necessàries per garantir que els fons de clients dipositats en un banc central, una entitat bancària o un banc autoritzat en un tercer país o un OIC de mercat monetari habilitat es mantinguin en un compte o comptes identificats per separat d'aquells en què es mantinguin els fons pertanyents a l'entitat operativa del sistema financer.

4. Les entitats operatives del sistema financer, quan tinguin a la seva disposició actius dels seus clients, han d'establir per escrit la política i els procediments per garantir la protecció d'aquests actius d'acord amb el volum i la complexitat d'activitats vinculades a l'administració i la custòdia d'actius dels clients. Aquesta política ha d'incloure informació sobre els procediments de selecció i d'avaluació continuada dels dipositaris

o custodis on es dipositen els actius dels clients i els factors que es prenen en consideració a l'hora de seleccionar-los i mantenir-los. Finalment, les entitats han de posar a disposició dels clients que ho sol·licitin un document actualitzat que contingui la relació dels dipositaris i custodis on es dipositen els actius dels clients.

5. Quan les mesures per salvaguardar els drets dels clients no siguin suficients, l'AFA pot fixar les mesures que les entitats operatives del sistema financer hagin d'adoptar per complir les obligacions de salvaguarda dels actius dels clients.

6. Si la legislació aplicable del país en què estiguin dipositats els instruments financers o fons dels clients impedeix que les entitats operatives del sistema financer compleixin el que disposen els apartats 1 i 3.*g* d'aquest article, l'AFA, mitjançant un comunicat tècnic, ha d'establir requisits que tinguin un efecte equivalent en termes de protecció dels drets dels clients.

En aquest cas, les entitats operatives del sistema financer han d'informar els seus clients que no es beneficiaran de les disposicions previstes per aquesta Llei.

7. El Govern, a proposta del Ministeri de Finances, ha d'elaborar el reglament aplicable que estableixi les disposicions relatives al dipòsit d'instruments financers de clients i al dipòsit dels fons de clients, i les disposicions relatives als requisits organitzatius concrets que s'exigeixin a les entitats operatives del sistema financer que efectuïn serveis d'inversió i serveis auxiliars.

Article 12 *bis. Utilització d'instruments financers de clients*

1. Les entitats operatives del sistema financer no poden dur a terme acords per a operacions de finançament de valors en relació amb els instruments que tinguin en possessió per compte del client, o utilitzar aquests instruments financers per al seu propi compte o per compte d'un altre client de l'entitat operativa del sistema financer, llevat que es compleixin les condicions següents:

a) El client ha d'haver donat el seu consentiment exprés previ a l'ús dels instruments en condicions específiques, demostrat clarament per escrit i formalitzat mitjançant la seva signatura o un mecanisme alternatiu equivalent.

b) La utilització dels instruments financers del client esmentat ha de restringir-se a les condicions especificades i acceptades pel client.

2. Les entitats operatives del sistema financer no poden dur a terme acords per a operacions de finançament de valors, pel que fa a instruments financers que tinguin en possessió per compte del client, en un compte global o compte òmnibus mantingut per un tercer, o utilitzar aquests instruments financers d'una altra manera pel seu propi compte o per compte d'un altre client de l'entitat operativa del sistema financer, llevat que, a més de les condicions establertes en l'apartat 1, es compleixi almenys una de les condicions següents:

a) Cada un dels clients que tinguin dipositats els instruments financers en un compte global o compte òmnibus ha d'haver donat el seu consentiment exprés previ de conformitat amb la lletra *a* de l'apartat 1.

b) L'entitat operativa del sistema financer ha de disposar de sistemes i controls que garanteixin que només s'utilitzen els instruments financers que pertanyin a

clients que hagin donat el seu consentiment exprés previ de conformitat amb la lletra *a* de l'apartat 1.

3. Els registres de les entitats operatives del sistema financer han d'incloure dades del client conforme a les instruccions que s'hagin utilitzat en els instruments financers, així com el nombre d'instruments financers utilitzats pertanyents a cada client que hagi donat el seu consentiment, per tal de permetre l'atribució correcta de les possibles pèrdues.

4. Queda prohibida la constitució de penyores o altres drets de garantia real o la subscripció d'acords de compensació sobre els instruments financers o sobre els fons de clients que permetin a un tercer disposar d'aquests instruments o fons per recuperar deutes que no pertoquen al client o a la prestació de serveis al client, excepte quan així ho exigeixi la legislació aplicable en la jurisdicció del país en què es mantinguin els fons o instruments financers del client. Quan drets de garantia real, de penyora o de compensació siguin atorgats per l'empresa respecte als instruments financers o els fons de clients, o quan l'entitat hagi estat informada que s'atorguen, aquests drets s'han de registrar en els contractes dels clients i en els comptes propis de l'empresa, per deixar clar l'estat de propietat dels actius dels clients, en particular en cas d'insolvència.

5. Les entitats operatives del sistema financer han de posar la informació relativa als instruments financers i els fons dels clients a disposició de les entitats següents: autoritats competents, administradors concursals designats i els responsables de la resolució d'entitats inviables. La informació que s'ha de facilitar ha d'incloure el següent:

a) Els comptes i els registres interns associats en els quals s'identifiquin amb facilitat els saldos dels fons i instruments financers mantinguts per a cada client.

b) El lloc en què les entitats operatives del sistema financer mantenen els fons dels clients i els detalls dels comptes en què són mantinguts aquests fons i dels acords pertinents amb aquestes entitats.

c) El lloc en què les entitats operatives del sistema financer mantenen els instruments financers, els detalls dels comptes oberts a tercers i dels acords pertinents amb aquests tercers, així com els detalls dels acords pertinents amb aquestes entitats operatives del sistema financer.

d) Les dades detallades dels tercers que duguin a terme qualsevol tasca (externalitzada) associada i de qualsevol tasca externalitzada.

e) Les principals persones de l'empresa que intervinguin en els processos associats, inclosos els encarregats de la supervisió dels requisits de l'empresa en relació amb la salvaguarda dels actius dels clients.

f) Els acords pertinents per establir la propietat dels clients respecte als actius.

6. Les entitats operatives del sistema financer han d'adoptar les mesures apropiades per impedir l'ús no autoritzat dels instruments financers dels clients per compte propi o per compte de qualsevol altra persona, en particular:

a) La subscripció d'acords amb clients sobre les mesures que han d'adoptar les entitats operatives del sistema financer en el cas que el client no disposi d'una provisió suficient en el seu compte en la data de liquidació, com la presa en préstec dels valors corresponents en nom del client o el tancament de la posició.

b) El seguiment acurat per part de l'entitat operativa del sistema financer de la seva capacitat prevista per al lliurament en la data de liquidació i la posada en pràctica de mesures correctives si no pot efectuar aquest lliurament.

c) El seguiment acurat i la prompta sol·licitud dels valors no lliurats pendents en la data de liquidació i amb posterioritat.

7. Les entitats operatives del sistema financer han d'adoptar mecanismes específics respecte a tots els clients per garantir que el prestatari dels instruments financers dels clients proporcioni la garantia real pertinent, i que l'empresa dugui a terme un seguiment de la idoneïtat continuada d'aquesta garantia i adopti les mesures necessàries per mantenir l'equilibri amb el valor dels instruments dels clients.

Article 12 *ter*. *Ús inapropiat dels acords de garantia financera amb canvi de titularitat*

1. S'entén per *acord de garantia financera amb canvi de titularitat* l'acord pel qual el garant transmet la plena propietat de la garantia financera o el ple dret de la mateixa garantia a un beneficiari als efectes de garantir les obligacions financeres principals o donar-los un altre tipus de cobertura. En particular, es consideren acords de garantia financera amb canvi de titularitat les operacions dobles o simultànies i les operacions amb pacte de recompra, en els termes següents:

a) Les operacions dobles, també denominades *simultànies*, són aquelles en les quals es contracten, alhora, dos compravendes de valors de sentit contrari, realitzades ambdós amb valors d'idèntiques característiques i pel mateix import nominal, però amb diferent data d'execució. Ambdós compravendes poden ser al comptat amb diferents dates de liquidació, a termini, o la primera al comptat i la segona a termini.

b) Les operacions amb pacte de recompra són aquelles en què el titular dels valors els ven fins a la data d'amortització, convenint simultàniament la recompra de valors d'idèntiques característiques i per igual valor nominal, en una data determinada i intermèdia entre la venda i la d'amortització més propera, encara que aquesta última sigui parcial o voluntària.

2. Les entitats operatives del sistema financer han de considerar degudament l'ús dels acords de garantia financera amb canvi de titularitat en el context de la relació entre l'obligació del client amb l'entitat i els actius del client subjectes a aquests acords per part de l'entitat, i ser capaços de demostrar que han dut a terme aquesta consideració i valoració.

3. En relació amb l'apartat anterior, quan les entitats operatives del sistema financer formalitzin i documentin la idoneïtat dels acords de garantia financera amb canvi de titularitat, han de tenir en compte tots els factors següents:

a) Si existeix únicament una relació molt feble entre l'obligació del client amb l'entitat i l'ús d'aquests acords, i si la probabilitat d'una responsabilitat dels clients respecte a l'entitat és escassa o insignificant.

b) Si l'import dels fons o els instruments financers del client subjectes a acords de garantia financera amb canvi de titularitat excedeix de molt l'obligació del client, o és fins i tot il·limitat si el client té qualsevol tipus d'obligació amb l'entitat.

c) Si tots els instruments financers o fons dels clients se sotmeten a acords de garantia financera amb canvi de titularitat, sense considerar quina obligació manté cada client amb l'entitat.

4. En utilitzar acords de garantia amb canvi de titularitat, les entitats han d'advertir els clients professionals i les contraparts elegibles dels riscos associats i l'efecte de qualsevol acord d'aquesta índole en els instruments financers i els fons del client.

5. Les entitats operatives del sistema financer no han de subscriure acords de garantia financera amb canvi de titularitat amb clients minoristes per tal de garantir o cobrir les obligacions actuals o futures, reals, contingents o possibles de clients.

Article 12 *quater*. *Responsable en matèria de salvaguarda d'actius*

1. Les entitats operatives del sistema financer han de designar un únic responsable amb les competències i l'autoritat suficients, amb coneixements específics per als assumptes relatius al compliment de les obligacions quant a la salvaguarda dels instruments financers i els fons dels clients.

2. Les entitats operatives del sistema financer han de decidir, garantint el ple compliment de la normativa aplicable, si el responsable designat s'ha de dedicar únicament a aquesta tasca, o si pot exercir les seves funcions amb eficàcia mentre atén altres responsabilitats.

Article 13. *Gestió dels conflictes d'interès*

1. Les entitats operatives del sistema financer han d'adoptar les mesures organitzatives i administratives adequades per detectar i evitar que els conflictes d'interès que puguin sorgir en el moment de la prestació de qualsevol servei d'inversió o auxiliar entre la mateixa entitat, l'alta direcció, el personal, els agents financers designats per l'entitat, o qualsevol persona vinculada directament o indirectament a elles per control i els seus clients o entre clients, puguin perjudicar els interessos d'un o de diversos clients, inclosos els causats per la recepció d'incentius de tercers o per la pròpia retribució de l'entitat operativa del sistema financer i altres estructures d'incentius.

2. A aquest efecte, s'entén que hi ha conflictes d'interès en la prestació d'un servei quan l'entitat operativa del sistema financer, les persones referides a l'apartat anterior o un altre client o clients tenen un interès en la prestació del servei, o en el seu resultat, que és diferent de l'interès del client al qual es presta el servei i es pot generar un perjudici a aquest darrer, o quan un altre client o clients poden obtenir un guany o evitar una pèrdua i hi ha la possibilitat de pèrdua concomitant per al client al qual es presta el servei.

3. Les entitats operatives del sistema financer han d'establir per escrit la política i els procediments de prevenció i solució dels conflictes d'interès adequats a la seva dimensió, l'organització, el volum i la complexitat de les seves activitats. Els directius,

els empleats i els agents financers, o qualsevol persona vinculada per una relació de control, estan sotmesos a les mateixes regles de prevenció i solució dels conflictes d'interès establertes per a l'entitat.

Quan l'entitat sigui membre d'un grup, la política també ha de tenir en compte qualsevol circumstància que la dita entitat conegui o hagi de conèixer, en cas que pugui provocar un conflicte d'interès com a conseqüència de l'estructura i les activitats d'altres membres del grup.

4. En cas que les mesures exigides a l'apartat 1 d'aquest article no siguin suficients per garantir raonablement que es previndran els riscos de perjudici per als interessos del client, l'entitat operativa del sistema financer ha de revelar clarament al client la naturalesa general o l'origen dels conflictes d'interès abans d'actuar per compte del client.

La informació a què es refereix el paràgraf anterior s'ha de comunicar:

a) En un suport durador.

b) Amb el detall suficient, tenint en compte la classificació del client, per tal que el client pugui prendre una decisió sobre el servei amb coneixement de causa, en el context en el qual es plantegi el conflicte.

5. El Govern, a proposta del Ministeri de Finances, ha d'elaborar el reglament aplicable que estableixi les disposicions relatives als informes d'inversions i als requisits organitzatius addicionals quan una entitat operativa del sistema financer elabora i divulga informes sobre inversions.

Article 13 *bis*. *Conflictes d'interès potencialment perjudicials per als clients*

1. Per identificar els tipus de conflictes d'interès que sorgeixin en la prestació de serveis d'inversió o auxiliars, o una combinació dels mateixos serveis, incloses les preferències de sostenibilitat, i per evitar que la seva existència pugui perjudicar els interessos d'un client, les entitats operatives del sistema financer han de tenir en compte, com a criteri mínim, si l'entitat o una persona competent, o bé una persona directament o indirectament vinculada a l'entitat mitjançant una relació de control, es troba en alguna de les situacions següents, ja sigui com a conseqüència de la prestació de serveis d'inversió o auxiliars o de la realització d'activitats d'inversió, o per altres motius:

a) L'entitat operativa del sistema financer o la persona identificada pot obtenir un benefici financer, o evitar una pèrdua financera, en detriment del client.

b) L'entitat operativa del sistema financer o la persona identificada té un interès en el resultat d'un servei prestat al client o d'una operació efectuada per compte del client que sigui diferent de l'interès del client en aquest resultat.

c) L'entitat operativa del sistema financer o la persona identificada té incentius financers o d'un altre tipus per afavorir els interessos d'un altre client o grup de clients enfront dels interessos del client.

d) L'entitat operativa del sistema financer o la persona identificada desenvolupa la mateixa activitat que el client.

e) L'entitat operativa del sistema financer o la persona identificada rep o ha de rebre d'una persona diferent del client un incentiu en relació amb un servei prestat al client, en forma de diners, béns o serveis, a part de la comissió o la retribució habitual per aquest servei.

2. La direcció general ha de rebre periòdicament i, almenys, anualment, informes per escrit sobre els conflictes d'interès que hagin suposat un risc de menyscabament dels interessos d'un o més clients. Aquest informe també ha d'identificar els potencials conflictes que puguin existir de serveis en curs, en cas que aquests conflictes no s'hagin materialitzat.

Article 13 *ter*. *Política de gestió dels conflictes d'interès*

1. La política de conflictes d'interès establerta de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 13 ha de contenir el següent:

a) Ha d'identificar, en relació amb els serveis i les activitats d'inversió i serveis auxiliars específics realitzats per l'entitat o per compte d'aquesta última, les circumstàncies que donin o puguin donar lloc a un conflicte d'interès que impliqui un risc important de perjudici dels interessos d'un o més clients.

b) Ha d'especificar els procediments que s'han de seguir i les mesures que s'han d'adoptar per evitar i gestionar aquests conflictes.

2. Els procediments i les mesures que estableix la lletra *b* de l'apartat 1 han de garantir que les persones competents que participin en diferents activitats que impliquin un conflicte d'interès dels que s'especifiquen en la lletra *a* de l'apartat 1 desenvolupin aquestes activitats amb un nivell d'independència adequat a la dimensió i les activitats de l'entitat i del grup al qual pertany, i la importància del risc de perjudici dels interessos dels clients.

A efectes de la lletra *b* de l'apartat 1, els procediments que s'han de seguir i les mesures que s'han d'adoptar han d'incloure els que, dels enumerats a continuació, resultin necessaris i apropiats per garantir un grau indispensable d'independència:

a) Procediments eficaços per impedir o controlar l'intercanvi d'informació entre persones competents que participin en activitats que comportin el risc d'un conflicte d'interès, quan l'intercanvi d'aquesta informació pugui ser perjudicial per als interessos d'un o més clients.
b) La supervisió separada de les persones competents quan les seves funcions principals siguin la realització d'activitats o la prestació de serveis per compte o a favor de clients amb interessos contraposats, o que representin interessos que puguin entrar en conflicte, inclosos els de l'entitat.
c) La supressió de qualsevol relació directa entre la retribució de les persones competents que desenvolupen principalment una activitat i la retribució d'altres persones competents que desenvolupen principalment una altra activitat, o els ingressos generats per aquestes activitats, quan pugui sorgir un conflicte d'interès en relació amb aquestes activitats.
d) Mesures per impedir o limitar a qualsevol persona exercir una influència inadequada sobre la forma en què una persona competent realitza serveis o activitats d'inversió o auxiliars.

e) Mesures per impedir o controlar la participació simultània o consecutiva d'una persona competent en diversos serveis o activitats d'inversió o auxiliars, quan aquesta participació pugui anar en detriment d'una gestió adequada dels conflictes d'interessos.

Si l'adopció o la pràctica d'una o més d'aquestes mesures i procediments no garanteix el grau indispensable d'independència, les entitats operatives del sistema financer han d'adoptar mesures i procediments alternatius o suplementaris necessaris i apropiats amb aquesta finalitat.

3. Les entitats operatives del sistema financer han de reexaminar i avaluar periòdicament, almenys una vegada a l'any, la seva política de gestió dels conflictes d'interès i adoptar totes les mesures oportunes per corregir qualsevol deficiència identificada. A aquest efecte, l'excessiva confiança en la revelació dels conflictes d'interès es considera una deficiència de la política de gestió de conflictes d'interès de l'entitat.

Article 13 *quater*. *Revelació al client dels conflictes d'interès*

1. Quan les mesures organitzatives o administratives a les quals es refereix l'article anterior adoptades per gestionar el conflicte d'interès i evitar que es perjudiquin els interessos dels clients no siguin suficients per garantir, amb raonable certesa, que es previndran els riscos de perjudici per als interessos del client, l'empresa de serveis d'inversió ha de revelar la naturalesa i l'origen del conflicte al client abans d'actuar per compte d'aquest últim, així com les mesures adoptades per mitigar el risc de perjudici per al client.

2. Les entitats s'han d'assegurar que la revelació als clients dels conflictes d'interès constitueixi una solució d'últim recurs que només s'utilitzi en els casos en què les mesures organitzatives i administratives efectives establertes per l'entitat operativa del sistema financer per prevenir o gestionar els conflictes d'interès no siguin suficients per garantir, amb raonable certesa, la prevenció dels riscos de perjudici dels interessos del client.

3. La comunicació ha d'indicar clarament que les mesures organitzatives i administratives establertes per l'empresa de serveis d'inversió per prevenir o gestionar aquest conflicte no són suficients per garantir, amb raonable certesa, que es previndran els riscos de perjudici dels interessos del client. La comunicació ha d'incloure la descripció concreta dels conflictes d'interès que sorgeixin en la prestació de serveis d'inversió o serveis auxiliars, tenint en compte la naturalesa del client al qual es dirigeix la comunicació. La descripció ha d'explicar la naturalesa general i l'origen dels conflictes d'interessos, així com els riscos que sorgeixin per al client a conseqüència d'aquests conflictes i les mesures adoptades per mitigar aquests riscos, amb el detall suficient perquè el client pugui prendre una decisió amb coneixement de causa en relació amb el servei d'inversió o auxiliar en el context del qual sorgeixi el conflicte d'interessos.

Article 13 *quinquies*. *Requisits addicionals pel que fa a la fixació de preus de les ofertes en relació amb l'emissió d'instruments financers*

1. Les entitats operatives del sistema financer han de disposar de sistemes, controls i procediments per detectar i prevenir o gestionar els conflictes d'interessos que poguessin sorgir en relació amb una possible infravaloració o sobrevaloració d'una emissió o amb la participació de les parts interessades en el procés.

En particular, com a requisit mínim, les entitats operatives del sistema financer han d'establir, aplicar i mantenir procediments interns per garantir el següent:

a) Que la fixació del preu de l'oferta no afavoreixi els interessos dels altres clients o els interessos de la mateixa empresa, de manera que pugui ser contrària als interessos del client emissor.

b) Que es previngui o gestioni qualsevol situació en la qual les persones responsables de prestar serveis als clients inversors de l'empresa participin directament en la presa de decisions relatives a l'assessorament de finançament empresarial sobre fixació de preus prestat al client emissor.

2. Les entitats operatives del sistema financer han de facilitar als seus clients informació sobre la manera com es determina la recomanació sobre el preu de l'oferta i els terminis. En particular, l'empresa ha d'informar el client emissor i comprometre's amb ell pel que fa a qualsevol estratègia de cobertura o estabilització que tingui la intenció de dur a terme en relació amb l'oferta, inclosa la forma en què aquestes estratègies poden afectar els interessos dels clients emissors. Durant el procés d'oferta, les empreses també han de prendre totes les mesures raonables per mantenir el client emissor informat sobre els avenços pel que fa a la fixació de preu de l'emissió.

Article 14. *Transparència*

1. Amb la finalitat de protegir els interessos legítims dels clients de les entitats operatives del sistema financer, s'estableix que el document o els documents que plasmen l'acord entre l'entitat i el client, així com qualsevol contracte, es formalitzin per escrit o en qualsevol altre suport durador, que reflecteixin amb claredat les obligacions i els drets de les parts, que es posi a disposició del client un exemplar del document signat per l'entitat i que les entitats facin conèixer a la seva clientela les condicions, incloent-hi els costos, de les seves operacions.

L'acord escrit ha d'establir els drets i les obligacions essencials de les parts i ha d'incloure el següent:

a) Una descripció dels serveis i, quan escaigui, la naturalesa i l'abast de l'assessorament en matèria d'inversió que s'hagin de prestar.
b) En el cas dels serveis de gestió de carteres, els tipus d'instruments financers que puguin ser adquirits i venuts i els tipus d'operacions que puguin dur-se a terme en nom del client, així com els instruments o operacions que, si escau, estiguin prohibits.
c) Una descripció de les principals característiques dels serveis que s'hagin de prestar, incloses, si escau, la funció de l'entitat pel que fa a les actuacions societàries relacionades amb els instruments dels clients i les condicions en què les operacions de finançament de valors que impliquin valors de clients generaran un rendiment per al client.

2. Les entitats han d'informar els seus clients amb la màxima celeritat possible, tenint en compte els sistemes de comunicació establerts entre les entitats i el client, de les incidències rellevants relatives a les operacions contractades per ells, i han de recollir immediatament noves instruccions, si escau.

Article 14 *bis*. *Servei d'atenció al client*

1. Les entitats operatives del sistema financer han d'establir, aplicar i mantenir polítiques i procediments efectius i transparents que permetin un tractament raonable i ràpid de les reclamacions presentades pels clients o potencials clients, i han de guardar un registre de cada reclamació i de les mesures adoptades per resoldre-les.

2. La política de gestió de reclamacions ha d'oferir informació clara, exacta i actualitzada sobre el procés de tramitació de les mateixes reclamacions. Aquesta política ha de ser aprovada per l'alta direcció de l'entitat.

3. Les entitats operatives del sistema financer han de publicar, almenys al seu web, en una ubicació de fàcil accés, els detalls del procés que s'ha de seguir en la tramitació d'una reclamació. Aquests detalls han d'incloure informació sobre la política de gestió de reclamacions i les dades de contacte de la funció de gestió de reclamacions. La informació s'ha de facilitar als clients o possibles clients, prèvia sol·licitud o quan s'acusi recepció d'una reclamació. Les entitats operatives del sistema financer han de permetre als clients i possibles clients presentar reclamacions gratuïtament.

4. Les entitats operatives del sistema financer han d'establir una funció de gestió de reclamacions responsable de la investigació de les reclamacions. Aquesta funció pot ser assumida per la funció de compliment normatiu.

5. En la tramitació d'una reclamació, les entitats operatives del sistema financer s'han de comunicar amb els clients o possibles clients de manera clara i en un llenguatge senzill que sigui fàcil d'entendre i han de respondre a la reclamació sense demores injustificades.

6. Les entitats operatives del sistema financer han de comunicar la seva posició sobre la reclamació als clients o possibles clients i han d'informar-los de les seves opcions, entre les quals hi ha la possibilitat que elevin la seva reclamació a una entitat de resolució alternativa de litigis o emprendre accions civils.

7. Les entitats operatives del sistema financer han de facilitar informació sobre les reclamacions i la seva tramitació a l'AFA.

8. La funció de compliment normatiu de les entitats operatives del sistema financer ha d'analitzar les reclamacions i les dades relatives a la seva tramitació, per assegurar-se que es detecten i aborden tots els riscos o problemes.

Article 14 *ter*. *Mecanisme extrajudicial per a la reclamació dels consumidors de serveis d'inversió i/o auxiliars*

Els consumidors de serveis d'inversió i/o auxiliars tenen dret a sotmetre les seves reclamacions als procediments de resolució alternativa de litigis establerts en la legislació en matèria de protecció del consumidor, amb l'objectiu de resoldre els

conflictes entre els consumidors de serveis d'inversió i/o auxiliars i les entitats operatives del sistema financer que prestin serveis d'inversió i/o auxiliars, relatius als drets i les obligacions derivats d'aquesta Llei, del seu desenvolupament reglamentari o dels comunicats tècnics emesos per l'AFA, segons correspongui.

Article 15. *Registres*

1. Les entitats operatives del sistema financer han de crear un registre que inclogui el document o els documents que plasmen els acords entre l'entitat i el client i que continguin els drets i les obligacions de cadascuna de les parts i les altres condicions en què l'entitat presta el servei. Els registres en què figurin els drets i les obligacions respectius de l'entitat operativa del sistema financer i del client conforme a un acord de prestació de serveis, o les condicions en què l'entitat presti serveis al client, es conserven almenys mentre duri la relació amb el client.

2. Les entitats operatives del sistema financer han de portar un registre de tots els tipus d'operacions i serveis que efectuïn, així com un registre de la seva organització interna i, en tot cas, com a mínim, un registre d'ordres i un registre d'operacions. Aquests registres s'han de mantenir, com a mínim, durant cinc anys des de la data de recepció de l'ordre o d'execució de l'operació i almenys mentre dura la relació amb el client. Quan l'entitat hagi efectuat una comunicació d'operació sospitosa en matèria d'abús de mercat davant l'AFA, ha de mantenir els registres corresponents, com a mínim, cinc anys des de la data de la dita comunicació i, en tot cas, fins a la data de tancament de la investigació, si escau. Si transcorregut aquest període continués obert un procediment administratiu o judicial en relació amb les ordres o operacions objecte d'aquests registres, aquests registres s'han de conservar fins a la data de finalització dels procediments esmentats.

Malgrat el que disposa l'apartat anterior, l'AFA pot exigir a les entitats operatives del sistema financer que mantinguin tots o alguns dels registres durant un període indeterminat en funció de la naturalesa de l'instrument o de l'operació, sempre que sigui necessari per permetre a l'AFA l'exercici de les seves funcions de supervisió.

Una vegada hagi expirat l'autorització d'una entitat operativa del sistema financer, l'AFA pot exigir que l'entitat operativa del sistema financer mantingui els registres per al temps restant del període de cinc anys a què fa referència el primer paràgraf.

3. Aquest registre ha de ser suficient per permetre la supervisió del compliment dels requeriments previstos en la legislació vigent i, en especial, de totes les obligacions de les entitats que ofereixin serveis d'inversió respecte als seus clients o a potencials clients.

4. Les entitats operatives del sistema financer han de conservar els registres que s'esmenten en els apartats anteriors en un suport que permeti l'emmagatzematge de forma que aquests registres estiguin adequadament salvaguardats i, d'acord amb la legislació vigent, siguin accessibles per a l'entitat, els seus clients, els seus auditors, l'AFA o qualsevol altra autoritat que hagi de tenir-hi accés, de forma que es compleixin les condicions següents:

a) L'AFA ha de poder accedir-hi fàcilment i reconstituir cadascuna de les etapes fonamentals de la tramitació de cada operació.

b) Ha de ser possible que qualsevol correcció o modificació d'un altre tipus, i el contingut dels registres amb anterioritat a aquestes correccions o modificacions, es determini fàcilment.

c) No ha de ser possible la manipulació o alteració dels registres d'una altra manera.

5. Les entitats operatives del sistema financer han de mantenir i actualitzar regularment un registre dels tipus de serveis d'inversió o auxiliars efectuats per l'entitat o per compte de la mateixa entitat en els quals hagi sorgit un conflicte d'interès que hagi suposat un risc important de perjudici dels interessos d'un o més clients o, en el cas d'un servei o d'una activitat en curs, en els quals pugui sorgir aquest conflicte.

6. Les disposicions establertes en els apartats precedents d'aquest article s'apliquen sense perjudici del compliment de les normes en vigor que regulen l'obligació de conservació dels documents comptables i contractuals.

7. El Govern, a proposta del Ministeri de Finances, ha de determinar reglamentàriament una llista amb els registres mínims que les entitats operatives del sistema financer han de mantenir.

Article 15 *bis*. *Enregistrament de les converses telefòniques o les comunicacions electròniques*

1. Les entitats operatives del sistema financer han d'establir, implementar i mantenir una política eficaç de gravació de les converses telefòniques i comunicacions electròniques, establerta per escrit i adequada a la mida i l'organització de l'entitat i a la naturalesa, magnitud i complexitat de la seva activitat. La política ha d'incloure el següent:

a) La identificació de les converses telefòniques i comunicacions electròniques, incloses les converses telefòniques i les comunicacions electròniques internes pertinents, que estiguin subjectes a requisits de gravació.

b) L'especificació dels procediments que s'han de seguir i les mesures que s'han d'adoptar per garantir que l'entitat compleixi aquesta obligació quan es produeixin circumstàncies excepcionals i l'entitat no pugui gravar la conversa o comunicació en els dispositius creats, acceptats o permesos per l'entitat; les proves d'aquestes circumstàncies s'han de conservar i posar a disposició de l'AFA, si es requereix.

2. L'òrgan d'administració ha d'exercir una supervisió i un control eficaç sobre les polítiques i els procediments relatius a la gravació de les converses telefòniques i les comunicacions electròniques de l'entitat.

3. El registre ha d'incloure les gravacions de les converses telefòniques o comunicacions electròniques relatives a les operacions portades a terme en alguna de les situacions següents:

a) Quan es negociï per compte propi.

b) Quan es presti el servei de recepció i transmissió d'ordres.

c) Quan es presti el servei d'execució d'ordres.

L'entitat operativa del sistema financer ha de prendre totes les mesures raonables per gravar les converses telefòniques i comunicacions electròniques pertinents

efectuades per la mateixa entitat a través d'un empleat o a través d'una persona contractada. La participació d'aquestes persones en aquestes mesures ha de ser acceptada o autoritzada per l'entitat.

Els clients poden comunicar les seves ordres per altres canals, si bé aquestes comunicacions s'han de fer en un suport durador, com correu postal, fax o correu electrònic. En el cas de visites o reunions presencials cara a cara amb un client, així com qualsevol altra comunicació amb el client que no s'hagi pogut gravar, s'ha de registrar per escrit en actes o notes el contingut de les converses, complint el que estableix l'apartat 9 següent.

4. Les entitats operatives del sistema financer s'han d'assegurar que els mecanismes destinats a donar compliment a les obligacions de gravació siguin neutres des d'un punt de vista tecnològic. Les entitats han d'avaluar periòdicament l'eficàcia de les polítiques i els procediments de l'entitat i adoptar les mesures i els procediments addicionals o alternatius que resultin necessaris i adequats per complir l'obligació de gravació de converses i comunicacions. Quan l'entitat accepti o autoritzi un nou mitjà de comunicació, s'han d'adoptar les mesures necessàries per complir aquestes obligacions.

5. Les entitats operatives del sistema financer han de mantenir i actualitzar regularment un registre de les persones que posseeixin dispositius de l'entitat o dispositius de propietat privada la utilització dels quals hagi aprovat l'entitat.

6. Les entitats operatives del sistema financer han de formar els empleats en els procediments aplicables respecte a l'obligació recollida en aquest article.

7. Per garantir el compliment dels requisits de gravació i registre de conformitat amb aquest article, les entitats operatives del sistema financer han de controlar regularment els registres d'operacions i ordres subjectes a aquests requisits, incloses les converses pertinents. Aquest seguiment s'ha de basar en el risc i ser proporcionat.

8. Les entitats operatives del sistema financer, abans de prestar serveis d'inversió i efectuar activitats relacionades amb la recepció, la transmissió i l'execució d'ordres en relació amb clients nous i ja existents, han d'informar-los que:

a) S'estan gravant les converses i comunicacions.

b) Hi haurà una còpia de la gravació de les converses i les comunicacions amb els clients disponible, prèvia petició, durant el termini establert a l'apartat 2 de l'article 15.

Aquesta informació pot proporcionar-se una sola vegada, abans de la prestació de serveis d'inversió a clients nous i actuals.

9. L'entitat operativa del sistema financer ha de registrar en un suport durador tota la informació pertinent relativa a les converses directes amb clients. La informació que es registri ha d'incloure, com a mínim, el següent:

a) La data i l'hora de les reunions.

b) El lloc de les reunions.

c) La identitat dels assistents.

d) El promotor de les reunions.

e) La informació pertinent sobre l'ordre del client, inclosos el preu, el volum, el tipus d'ordre i el moment en què es transmetrà o executarà.

10. Les gravacions s'han de conservar en un suport durador que en permeti la reproducció o còpia i en un format que no permeti que es modifiqui o suprimeixi la gravació original. A més, s'han d'emmagatzemar en un suport que permeti que siguin fàcilment accessibles i estiguin a disposició dels clients que ho demanin. Les entitats han de garantir la qualitat, l'exactitud i l'exhaustivitat de totes les gravacions de les converses telefòniques i comunicacions electròniques. El termini de conservació d'un registre comença en la data en què s'hagi creat.

Article 15 *ter*. *Utilització d'índexs de referència*

1. Les entitats operatives del sistema financer poden utilitzar un índex de referència o una combinació d'índexs de referència, en el sentit del punt 52 de l'article 2, si l'índex de referència està elaborat per un administrador radicat a la Unió Europea i inscrit en el Registre d'Administradors i Índex de Referència de l'Autoritat Europea de Valors i Mercats (AEVM), o si es tracta d'un índex inscrit en aquest mateix Registre.

La utilització d'un índex de referència administrat, elaborat o controlat per una autoritat pública andorrana o d'un tercer país o per un banc central no està subjecta al compliment dels requisits del paràgraf primer.

2. Les entitats operatives del sistema financer també poden utilitzar un índex substitutiu d'un índex de referència de conformitat amb l'article 15 *ter*.

3. Les entitats operatives del sistema financer que utilitzin un índex de referència han d'elaborar i conservar per escrit plans sòlids que especifiquin les mesures que prendrien si l'índex de referència variés de forma important o deixés d'elaborar-se. Quan sigui factible i adequat, en aquests plans s'han de designar un o diversos índexs de referència alternatius que puguin servir de referència per substituir els índexs de referència que deixin d'elaborar-se, i s'ha d'exposar el motiu pel qual aquests índexs constitueixen una alternativa adequada. Les entitats subjectes a aquesta obligació han de facilitar a l'AFA, prèvia petició i sense demora injustificada, aquests plans i les possibles actualitzacions, i s'han de reflectir en la relació contractual amb els clients.

4. En el cas de les societats d'inversió que no hagin designat una societat gestora d'OIC, tal com preveu l'apartat 4 de l'article 18 de la Llei 10/2008, del 12 de juny, de regulació dels organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà, els són aplicables les disposicions d'aquest article.

5. Si un índex de referència preexistent no es troba inscrit en el Registre d'Administradors i Índex de Referència de l'AEVM, però la cessació o modificació d'aquest índex per tal d'adaptar-se al que s'estableix en aquesta Llei donaria lloc a una causa de força major, frustraria o d'alguna altra manera infringiria les condicions de qualsevol contracte financer o instrument financer o les regles de qualsevol OIC que utilitzi aquest índex com a referència, l'AFA pot permetre la utilització d'aquest índex de manera excepcional per als contractes, instruments o OIC preexistents a la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, fins que vencin o es liquidin. Cap instrument financer, contracte financer, prospecte complet o informe periòdic d'OIC no pot afegir

una referència a aquest índex de referència preexistent després del 15 de desembre del 2022.

Article 15 *quater*. *Substitució normativa d'un índex de referència*

1. Aquest article és aplicable a:

a) Tot contracte financer, o instrument financer, que es refereixi a un índex de referència i es regeixi pel dret andorrà.

b) Qualsevol contracte financer totes les parts del qual estiguin establertes al Principat d'Andorra i que es refereixi a un índex de referència i es regeixi pel dret d'un tercer país on no s'estableixi la liquidació ordenada d'un índex de referència.

2. Així mateix, aquest article és aplicable als índexs de referència de tercers països si cessar-los o liquidar-los pertorbés de manera significativa el funcionament del sistema financer o plantegés un risc sistèmic per a aquest darrer.

3. El ministeri encarregat de les finances pot elaborar un reglament que designi un o diversos índexs substitutius d'un índex de referència sempre que es produeixi alguna de les circumstàncies següents:

a) Que l'autoritat competent de l'administrador del dit índex hagi emès una declaració pública o hagi publicat informació en què s'anunciï que aquest índex ha deixat de reflectir el mercat o la realitat econòmica subjacents.

b) Que l'administrador d'aquest índex de referència o un tercer en nom seu hagi emès una declaració pública o hagi publicat informació, o si aquesta declaració ha estat emesa o aquesta informació ha estat publicada, en què s'anunciï que aquest administrador inicia la liquidació ordenada d'aquest índex o deixa, de forma permanent o indefinida, d'elaborar aquest índex o determinats venciments o divises per als quals es calcula aquest índex, sempre que en el moment de l'emissió de la declaració o publicació de la informació no hi hagi un administrador successor que continuï elaborant aquest índex.

c) Que l'autoritat competent de l'administrador del dit índex de referència o qualsevol entitat amb autoritat, en matèria d'insolvència o resolució, sobre aquest administrador hagi emès una declaració pública o hagi publicat informació en què es declari que aquest administrador inicia la liquidació ordenada d'aquest índex o deixa, de forma permanent o indefinida, d'elaborar el dit índex de referència o determinats venciments o divises per als quals es calcula aquest índex, sempre que en el moment de l'emissió de la declaració o la publicació de la informació no hi hagi un administrador successor que continuï elaborant aquest índex.

d) Que l'autoritat competent de l'administrador del dit índex de referència retiri o suspengui l'autorització de l'administrador, sempre que en el moment de la retirada o la suspensió no hi hagi un administrador successor que continuï elaborant aquest índex i el seu administrador iniciï la liquidació ordenada d'aquest índex o deixi, de forma permanent o indefinida, d'elaborar aquest índex o determinats venciments o divises per als quals es calcula aquest índex.

4. L'índex substitutiu d'un índex de referència determinat en virtut de l'apartat 3 substitueix totes les referències al dit índex en els contractes financers i instruments financers a què es refereix l'apartat 1 a partir de la data en què sigui aplicable l'índex de referència substitutiu, i quan aquests contractes financers i instruments financers no continguin:

a) Cap clàusula supletòria; o

b) Cap clàusula supletòria adequada.

5. Als efectes de la lletra *b* de l'apartat 4, una clàusula supletòria es considera inadequada quan:

a) No inclogui un índex substitutiu permanent d'un índex de referència en cessació; o

b) Aplicar-la exigeix el consentiment de tercers, el qual hagi estat denegat; o

c) Inclou un índex substitutiu que hagi deixat de reflectir el mercat o la realitat econòmica subjacents que pretén mesurar l'índex de referència cessat, o en divergeix de manera significativa, i l'aplicació del qual podria exercir un efecte advers en l'estabilitat financera.

6. Un índex substitutiu d'un índex de referència no és aplicable quan totes les parts o la majoria de les parts requerides d'un contracte financer o un instrument financer a què fa referència l'apartat 1 hagin acordat aplicar un índex substitutiu diferent de l'índex de referència, ja sigui abans o després de la data d'aplicació del reglament tècnic de regulació de substitució de l'índex de referència d'acord amb l'apartat 3.

Article 16. *Informació als clients*

1. Les entitats operatives del sistema financer han de posar a disposició dels seus clients, en temps i forma, la informació necessària per permetre que els clients puguin prendre les seves decisions amb coneixement íntegre dels riscos i dels costos associats als serveis i productes o operacions.

2. Les entitats operatives del sistema financer han de posar a disposició dels seus clients informes adequats corresponents als serveis prestats als dits clients i a les operacions per compte d'aquests darrers; aquests informes han d'incloure el detall dels costos i les despeses associats als dits serveis o operacions.

3. Les entitats operatives del sistema financer han de posar a disposició dels seus clients o potencials clients tota la informació prevista en la normativa vigent.

Article 17. *Publicitat*

1. Les comunicacions publicitàries de les entitats operatives del sistema financer han de ser transparents, imparcials, clares i no enganyoses. Així mateix, han de ser comprensibles per al públic objectiu al qual van dirigides, han de ser clarament identificables com a comunicacions publicitàries i han de complir tot el marc normatiu vigent en aquesta matèria.

2. Les entitats operatives del sistema financer s'han d'assegurar que la informació que figura en una comunicació publicitària sigui coherent amb qualsevol informació que proporcionin a clients en el curs de la prestació de serveis d'inversió i auxiliars.

Quan una comunicació publicitària contingui una oferta o una invitació de la naturalesa que s'indica a continuació i s'especifiqui la forma de la resposta, o inclogui un formulari mitjançant el qual s'hi pugui donar resposta, ha d'incloure la informació que s'estableixi reglamentàriament pel que fa a aquesta oferta o invitació:

a) Una oferta per subscriure un acord en relació amb un instrument financer, servei d'inversió o servei auxiliar amb qualsevol persona que respongui a la comunicació.

b) Una invitació a qualsevol persona que respongui a la comunicació a fer una oferta per a la subscripció d'un acord en relació amb un instrument financer, servei d'inversió o servei auxiliar.

No obstant això, el primer paràgraf no és aplicable si, per respondre a una oferta o a una invitació que figuri en la comunicació publicitària, el possible client minorista ha de fer referència a un altre o uns altres documents que, sols o combinats, continguin aquesta informació.

Secció tercera. *Comptabilitat i auditoria dels comptes anuals*

Article 18. *Comptes anuals*

1. Les entitats operatives del sistema financer han de formular comptes anuals individuals.
2. Els grups d'entitats operatives del sistema financer, segons el que està establert a l'apartat següent, han de formular comptes anuals consolidats.
3. Els grups d'entitats operatives del sistema financer són tots els grups de societats en què la societat dominant és una entitat operativa del sistema financer o té com a activitat principal la tinença de participacions en una o més entitats operatives del sistema financer, i aquells grups en què, incloent una o més entitats operatives del sistema financer, l'activitat d'aquestes entitats sigui la més important del grup.
4. Els comptes anuals individuals i consolidats de les entitats operatives del sistema financer han d'incloure els estats financers i la informació establerts en la legislació comptable vigent. Aquests documents han de reflectir amb claredat la imatge fidel del patrimoni, de la seva situació financera, dels resultats de les seves operacions, dels fluxos d'efectiu i de la naturalesa dels riscos de l'entitat o del grup.
5. La formulació dels comptes anuals de les entitats mencionades a l'apartat anterior s'ha de subjectar als principis comptables i a les normes de valoració i classificació, així com als models de presentació d'estats financers establerts per la normativa vigent.
6. Les entitats operatives del sistema financer han d'ajustar el seu exercici econòmic a l'any natural.
7. Les entitats de pagament i les entitats de diner electrònic han de presentar per separat la comptabilitat relativa als serveis de pagament i la relativa a les activitats mencionades a continuació, perquè siguin supervisades.

Les activitats subjectes a aquesta obligació són les següents:

a) La prestació de serveis operatius i serveis auxiliars estretament relacionats, com assegurar l'execució d'operacions de pagament, serveis de canvi de divisa, activitats de protecció i l'emmagatzematge i el tractament de dades.

b) L'operació de sistemes de pagament, sense perjudici de l'article 5 de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic.

c) Les activitats empresarials diferents de les de la prestació de serveis de pagament, d'acord amb el que estableix la Llei.

Article 19. *Auditories externes*

1. Les entitats operatives del sistema financer tenen l'obligació d'auditar els seus comptes anuals individuals i, si escau, consolidats. Les entitats operatives del sistema financer creades durant el darrer trimestre de l'any poden sol·licitar autorització a l'AFA per quedar excloses d'aquesta obligació durant el primer any, sempre que l'AFA ho consideri apropiat d'acord amb la naturalesa, l'escala i la complexitat de la seva activitat, dels productes i serveis prestats i dels riscos als quals està exposada. En aquest cas, han de presentar la comptabilitat d'aquest darrer trimestre juntament amb la comptabilitat corresponent a l'exercici següent en el segon exercici.

2. Sense perjudici de les normes tècniques instrumentals de l'AFA relatives als comptes anuals, les entitats mencionades a l'apartat primer han de trametre a l'AFA anyalment un exemplar dels seus comptes anuals individuals i consolidats, juntament amb l'informe d'auditoria corresponent. La tramesa dels estats financers auditats a l'AFA s'ha de dur a terme en el decurs dels tres mesos següents al tancament de l'exercici o període objecte d'auditoria.

3. Les entitats operatives del sistema financer han de tenir contractada en tot moment una entitat auditora responsable de l'auditoria externa dels seus comptes anuals. Aquesta designació ha de ser aprovada per la junta general d'accionistes de les entitats operatives del sistema financer, responsables del nomenament dels auditors externs, a partir d'una proposta del consell d'administració i prèvia autorització de l'AFA. Per donar compliment als preceptes establerts en aquesta Llei, el nomenament d'auditors ha de garantir que una entitat auditora és en tot moment responsable de l'auditoria de l'entitat operativa del sistema financer.

4. Sempre que sigui possible, les entitats mencionades a l'apartat primer i les entitats participades i controlades per qualsevol d'aquestes entitats han de tenir contractada la mateixa firma d'auditoria.

5. L'auditor extern i/o l'entitat auditora han de ser independents de l'entitat auditada i no participar en la presa de decisions d'aquesta última. En aquest sentit, l'entitat auditora i/o l'auditor extern no poden mantenir cap relació professional o laboral, ja sigui directament o indirectament, amb l'entitat auditada. L'entitat auditora i/o l'auditor extern no poden mantenir cap relació financera, comercial o d'un altre tipus, ja sigui directament o indirectament, amb l'entitat auditada, sobre la base de la qual l'AFA pugui arribar a la conclusió que la independència de l'entitat auditora i/o l'auditor extern estigui compromesa. Si la independència de l'auditor extern i/o l'entitat auditora es veiés compromesa per qualsevol factor, l'auditor extern i/o l'entitat auditora tenen l'obligació d'establir les salvaguardes necessàries per reduir aquests factors i evitar comprometre així la seva independència. En el supòsit que les salvaguardes no

redueixin adequadament els factors que comprometen la seva independència, l'auditor extern o l'entitat auditora s'han d'abstenir de fer l'auditoria.

6. Els auditors externs i les entitats auditores han de respectar les normes ètiques professionals més exigents. En aquest sentit, els auditors externs i les entitats auditores han de tenir en consideració els principis reflectits en el Codi ètic de la Federació Internacional de Comptables (IFAC).

7. L'entitat auditora és nomenada per un període màxim de quatre anys renovable, sense que en cap cas el còmput global d'aquest nomenament pugui excedir els vuit anys consecutius. Al venciment de cada nomenament, el consell d'administració de les entitats operatives del sistema financer, o la comissió del consell delegada a aquest efecte, ha de dur a terme un procés d'avaluació del seu auditor per considerar l'adequació o no de renovar-lo. Aquest procés d'avaluació ha de permetre avaluar si l'auditor ha complert les seves obligacions legals, reguladores i professionals en el desenvolupament del seu mandat. El consell d'administració ha d'informar l'AFA dels criteris emprats per a aquesta avaluació i la seva conclusió i, si escau, sol·licitar la corresponent autorització prèvia, i, posteriorment, ha d'informar la junta general d'accionistes i proposar-li la renovació o el canvi d'auditor. En tot cas, l'entitat auditora no pot tornar a ser contractada de nou fins passats dos anys des de la finalització del darrer contracte.

8. Contractar un soci diferent de la mateixa entitat auditora, malgrat el fet que pertanyi a una filial d'un altre país, no es considera compliment del que es disposa en l'apartat anterior.

9. La direcció i la signatura dels treballs d'auditoria poden correspondre a un o diversos socis d'una mateixa entitat auditora. Els informes d'auditoria no poden anar signats amb l'anagrama de l'entitat esmentada i és necessària la signatura dels socis responsables que han estat al càrrec del treball de camp dut a terme en l'entitat auditada. Els informes no poden ser signats per altres socis de la mateixa entitat que no hagin participat en el treball.

10. Els auditors externs han de comunicar qualsevol fet o decisió relatius a les entitats mencionades a l'apartat 1 dels quals hagin tingut coneixement durant la realització de l'auditoria externa i que puguin:

a) Afectar significativament l'estabilitat de l'entitat operativa del sistema financer.

b) Constituir una infracció greu o molt greu del règim disciplinari del sistema financer o un incompliment de la llei, els reglaments o les disposicions administratives que estableixen les condicions d'autorització o que regulen de manera específica l'exercici de les activitats de les entitats operatives del sistema financer.

c) Afectar el principi d'empresa en funcionament de l'entitat operativa del sistema financer.

d) Implicar la denegació de la certificació dels comptes o de l'emissió de reserves.

Els auditors externs també tenen l'obligació de comunicar qualsevol fet o decisió dels quals tinguin coneixement en el curs de la realització de l'auditoria externa, en una entitat que tingui vincles estrets resultants d'una relació de control amb una entitat

operativa del sistema financer on estan duent a terme la funció encomanada, quan aquests fets o decisions puguin tenir una incidència notable o greu sobre una entitat operativa del sistema financer o estiguin relacionats amb els apartats *a* a *d* del paràgraf anterior.

La comunicació s'ha de fer mitjançant un informe amb caràcter immediat al consell d'administració de l'entitat auditada, que té l'obligació de remetre'n una còpia a l'AFA. Si en el termini de cinc dies hàbils l'auditor no té una constatació fefaent que s'ha produït aquesta tramesa, ha d'enviar directament una còpia de l'informe esmentat a l'AFA. En cas de canvi d'auditors, l'entitat auditora que ha de donar compliment a aquest requisit és la que té vigent el seu nomenament per part de la junta general d'accionistes.

La divulgació de bona fe a l'AFA per part dels auditors externs de qualsevol fet o decisió a què es refereix aquest apartat no constitueix una violació de les restriccions sobre la divulgació de la informació imposada per contracte o per qualsevol disposició legislativa, reglamentària o administrativa, i no implica per als auditors externs cap tipus de responsabilitat. Aquesta divulgació s'ha de fer simultàniament al consell d'administració de l'entitat operativa del sistema financer, tret que hi hagi motius justificats perquè no es faci.

11. L'entitat auditora externa o els auditors han de facilitar a l'AFA, a part de la informació i els informes complementaris establerts en la legislació vigent i en les normes tècniques instrumentals de l'AFA, tota la informació sol·licitada per l'AFA en relació amb els treballs d'auditoria duts a terme per l'auditor en una entitat operativa del sistema financer andorrà.

En particular, l'entitat auditora externa o els auditors han d'informar l'AFA, com a mínim un cop l'any, sobre l'adequació de les mesures adoptades per l'entitat operativa del sistema financer que presta serveis d'inversió i/o auxiliars d'acord amb el que estableixen els apartats 1 i 2 de l'article 12 d'aquesta Llei.

12. L'auditoria dels comptes anuals individuals i consolidats de les entitats operatives del sistema financer s'ha de fer d'acord amb el que estableixen les Normes internacionals d'auditoria emeses per l'International Auditing and Assurance Standards Board. S'habilita l'AFA per establir normes complementàries a les esmentades en el punt anterior sempre que ho consideri oportú.

13. Les entitats d'auditoria i els seus empleats o auditors externs, en el marc de les seves actuacions en entitats operatives del sistema financer andorrà, estan sotmesos al deure de secret en l'àmbit laboral i al secret professional. A aquest efecte, han d'adoptar totes les mesures de prudència i cautela que siguin convenients amb vista a la salvaguarda d'aquest deure de secret. La violació del deure de secret en l'àmbit laboral i/o del secret professional, llevat de causa legal de justificació, és constitutiva de delicte en els termes previstos en el Codi penal.

14. Les entitats d'auditoria o els auditors que incompleixin les obligacions derivades dels apartats anteriors i/o que no executin les exigències i els encàrrecs de l'AFA d'acord amb la legislació vigent poden ser sancionats amb una sanció de 1.000 fins a 30.000 euros i la inhabilitació professional a Andorra per un període no superior a cinc anys, si l'incompliment s'ha produït per negligència; o amb una sanció de 30.001 fins

a 150.000 euros i la inhabilitació professional definitiva a Andorra, si l'incompliment s'ha produït de forma intencionada.

15. Per a la graduació de les sancions a les entitats d'auditoria o als auditors, dins dels límits establerts en el punt precedent, s'ha de tenir en compte la gravetat del perill creat i/o dels perjudicis ocasionats i les sancions fermes que els hagin estat imposades durant els últims cinc anys.

Secció quarta. *Procés i registre oficial d'actes administratius*

Article 20. *Actes sotmesos a comunicació inicial, autorització prèvia i/o inscripció i a comunicació periòdica per part de les entitats operatives del sistema financer*

1. Estan sotmesos a comunicació inicial escrita a l'AFA, amb caràcter previ a l'inici de tota actuació de l'entitat i del procés d'autorització prèvia, determinats fets significatius. L'entitat operativa del sistema financer ha de comunicar a l'AFA la seva intenció d'efectuar o d'iniciar les actuacions encaminades a aquest propòsit, ha d'aportar les dades disponibles en aquell moment, i ha de destacar especialment la motivació i l'objectiu estratègic de l'operació o fet comunicat.

Està sotmesa a aquesta comunicació inicial la intenció d'efectuar les actuacions següents:

a) L'adquisició de participacions en entitats o activitats empresarials, andorranes o estrangeres, incloent-hi la creació d'entitats o activitats empresarials a l'estranger, amb vocació de permanència.

b) La dissolució d'entitats, la finalització d'activitats empresarials o la transmissió de participacions qualificades en alguna d'aquestes entitats o activitats empresarials, andorranes o estrangeres.

c) Les fusions, escissions i altres operacions de reestructuració societària de les entitats operatives del sistema financer o de les seves participades, sempre que aquestes últimes siguin entitats controlades per les primeres, o qualsevol altra operació corporativa rellevant.

d) Qualsevol altre fet que l'entitat consideri que és significatiu pel seu impacte en els resultats, la solvència o l'estabilitat de l'entitat operativa del sistema financer o del seu grup.

e) La decisió de qualsevol persona física o jurídica, tan aviat com en tingui coneixement l'entitat operativa del sistema financer, d'adquirir o d'alienar, directament o indirectament, participacions qualificades en la dita entitat.

2. Les entitats operatives del sistema financer han de sol·licitar a l'AFA l'autorització prèvia i la inscripció en els seus registres dels actes següents:

a) Actes sotmesos a l'autorització prèvia amb no oposició per part de l'AFA:

i) Les operacions societàries de les participades controlades per entitats operatives del sistema financer sotmeses a l'autorització prèvia o a actes de no oposició per part de l'autoritat competent a l'estat on tinguin lloc.

ii) L'atorgament de préstecs participatius o altres facilitats creditícies a entitats participades.

iii) Els canvis i els nomenaments d'auditors externs en les entitats operatives del sistema financer.

iv) Les ampliacions o les reduccions del capital social de les participades controlades per entitats operatives del sistema financer, encara que no suposin un canvi de participació dels accionistes, que no es troben incloses a l'apartat *i* anterior.

Els casos d'autorització prèvia amb no oposició s'entenen resolts per silenci positiu en cas que l'AFA no comuniqui la seva oposició en el termini per resoldre establert a l'article 26 següent.

b) Actes sotmesos a l'autorització prèvia de l'AFA:

i) Els canvis en l'accionariat de l'entitat operativa del sistema financer, quan suposin que algun dels accionistes (i) assoleixi o adquireixi una participació qualificada en una entitat operativa del sistema financer; (ii) amb independència de la seva participació, assoleixi representació a l'òrgan d'administració de l'entitat; (iii) augmenti aquesta participació qualificada de manera que el percentatge de drets de vot o de capital resulti igual o superior al 20, al 30 o al 50 per cent, o (iv) que, en virtut de l'adquisició, es pugui arribar a controlar l'entitat o fer que l'entitat esdevingui filial.

ii) Els canvis i els nomenaments dels membres del consell d'administració, de la direcció general i dels responsables de les funcions de control de les entitats operatives del sistema financer, de les societats financeres de cartera o de les societats financeres mixtes de cartera, inclosos els canvis de càrrec o de funció dels membres de l'alta direcció i dels responsables de les funcions de control.

iii) Els canvis i els nomenaments dels membres de la direcció general i dels responsables de les funcions de control amb responsabilitat en l'àmbit de grup en el marc d'una entitat operativa del sistema financer, d'una societat financera de cartera o d'una societat financera mixta de cartera que formi part d'un grup, i en la qual, a banda dels càrrecs en la matriu, es creïn càrrecs de direcció general o de responsables de funcions de control amb responsabilitats en l'àmbit de grup, diferents dels de la matriu individualment considerada.

iv) Les ampliacions, les reduccions, els reemborsaments o les recompres d'instruments de capital emesos per l'entitat, encara que no suposin un canvi de participació dels accionistes en l'entitat operativa del sistema financer.

v) El rescat, el reemborsament, la devolució o la recompra d'instruments de capital de nivell 1 addicional o de capital de nivell 2, segons sigui procedent, abans de la data del seu venciment contractual, en l'entitat operativa del sistema financer.

vi) Les modificacions de l'objecte social de les entitats operatives del sistema financer.

vii) Les emissions d'obligacions o d'altres títols de crèdit no bancaris que reconeguin o creïn un passiu subordinat per part de l'entitat operativa del sistema financer o una entitat controlada, directament o indirectament, per la primera.

viii) La creació i/o adquisició d'entitats, amb vocació de permanència i amb participació qualificada, així com l'obertura de sucursals a l'estranger o oficines de representació per part de les entitats operatives del sistema financer, incloses les adquisicions de participacions, directes o indirectes, que impliquin l'assoliment d'una participació qualificada, salvat els casos d'autorització prèvia amb no oposició inclosos a l'incís *i* de la lletra *a* de l'apartat 2 de l'article 20.

ix) Els canvis en els percentatges de participació de les entitats operatives del sistema financer en altres societats que suposin l'augment o la reducció d'un percentatge igual o superior al 10 per cent en la seva participació en la societat participada, salvat els casos d'autorització prèvia amb no oposició inclosos a l'incís *i* de la lletra *a* de l'apartat 2 de l'article 20.

x) Les fusions o escissions de les entitats operatives del sistema financer o de les seves participades sempre que siguin entitats controlades per les primeres, salvat els casos d'autorització prèvia amb no oposició inclosos a l'incís *i* de la lletra *a* de l'apartat 2 de l'article 20.

xi) Els processos de liquidació i/o dissolució i extinció d'entitats operatives del sistema financer. En aquests casos, l'AFA pot fixar condicions a aquestes operacions.

xii) L'exempció de constitució de comissions delegades del consell d'administració en funció de la mida, l'escala, l'organització interna, la naturalesa, l'abast i la complexitat de les activitats de l'entitat operativa del sistema financer, i del seu grup, així com del seu perfil de risc.

xiii) La constitució de comissions mixtes de riscos i auditoria, en funció de la mida, l'escala, l'organització interna, la naturalesa, l'abast i la complexitat de les activitats de l'entitat operativa del sistema financer.

xiv) La constitució de comissions mixtes de retribucions i nomenaments, en funció de la mida, l'escala, l'organització interna, la naturalesa, l'abast i la complexitat de les activitats de l'entitat operativa del sistema financer.

xv) El desenvolupament d'un càrrec no executiu addicional als establerts en l'article 6 *quater* d'aquesta Llei per part dels membres del consell d'administració i els directors generals, si es considera que això no impedeix el desenvolupament correcte de les seves activitats a l'entitat operativa del sistema financer.

xvi) L'aplicació dels tipus de descompte teòric inclòs en l'incís *iii* de la lletra *g* de l'apartat 4 de l'article 6 *undecies* d'aquesta Llei a un 25 per cent de la retribució variable total, sempre que s'aboni mitjançant instruments diferits per un termini de cinc o més anys.

xvii) L'externalització de funcions en els termes previstos a l'article 8. En aquests casos, l'AFA pot fixar limitacions a la delegació durant el termini establert a l'article 26; a aquest efecte té en consideració, entre altres aspectes, la política de delegació que tingui establerta l'entitat, la seva estructura organitzativa, el seu entorn de control intern i les implicacions de la delegació en relació amb l'exercici de la funció supervisora de l'AFA.

xviii) Qualsevol fet significatiu o canvi rellevant que pugui produir-se en les entitats operatives del sistema financer o en les seves participades, sempre que siguin entitats controlades per les primeres, en relació amb l'autorització atorgada per l'AFA i/o l'autoritat supervisora estrangera, salvat els casos d'autorització prèvia amb no oposició inclosos en l'incís *i* de la lletra *a* de l'apartat 2 de l'article 20.

xix) Qualsevol altre fet que l'entitat consideri que és significatiu per comportar una modificació rellevant de les estructures organitzativa i/o operativa, de la gestió o de l'activitat o pel seu impacte en els resultats, la solvència o l'estabilitat de l'entitat operativa del sistema financer o del seu grup, salvat els casos d'autorització prèvia amb no oposició inclosos en l'incís *i* de la lletra *a* de l'apartat 2 de l'article 20.

xx) Renovació del càrrec dels membres del Consell d'Administració de les entitats operatives del sistema financer.

3. Els actes sotmesos a inscripció, a més dels que ja disposen d'una autorització prèvia o hagin estat autoritzats mitjançant la no oposició, són els següents:

i) Els canvis de l'accionariat de les entitats operatives del sistema financer o en les seves participades no compresos en els supòsits de l'apartat 2 anterior, quan aquests canvis suposin un percentatge igual o superior al 3 per cent del capital social de l'entitat.

ii) Els canvis en l'accionariat de l'entitat operativa del sistema financer, quan suposin que algun dels accionistes redueixi la seva participació de manera que el percentatge de drets de vot o de capital resulti igual o inferior al 10, al 20, al 30 o al 50 per cent o que, en virtut de la reducció, es perdi el control de l'entitat.

iii) Els processos de liquidació i/o dissolució i extinció de les participades per entitats operatives del sistema financer sempre que siguin entitats controlades per aquestes últimes.

iv) L'existència de persones que, en condició d'agents financers, actuen en nom i/o per compte de l'entitat autoritzada i estableixen relacions amb els clients de l'entitat.

v) L'establiment i/o la modificació d'aliances estratègiques.

vi) Les modificacions dels estatuts socials de l'entitat operativa del sistema financer o de les seves participades, quan aquestes últimes modificacions no estiguin compreses en els supòsits anteriors.

vii) El nomenament del secretari o el vicesecretari de l'òrgan d'administració de les entitats operatives del sistema financer, quan no actuïn en el dit consell en qualitat de consellers.

viii) Els canvis i els nomenaments en les comissions delegades del consell d'administració, així com la creació de noves comissions delegades o de fusions, o la seva eliminació.

4. La informació sotmesa a comunicació periòdica semestral per part de les entitats operatives del sistema financer és la següent:

a) Les seves participacions en altres entitats.

b) Els membres de l'òrgan d'administració i de la direcció general, incloent-hi els càrrecs del secretari i vicesecretari, de les seves participades.

c) La identitat dels auditors de les seves participades.

d) La identitat dels accionistes i socis de l'entitat operativa del sistema financer, indicant el volum de les seves participacions i la distribució de l'accionariat.

Article 20 *bis*. *Actes sotmesos a comunicació inicial, autorització prèvia i/o inscripció i a comunicació per part de l'adquirent*

1. Estan sotmesos a comunicació inicial escrita a l'AFA, amb caràcter previ a l'inici de tota actuació, els actes següents:

a) La decisió de qualsevol persona física o jurídica, és a dir, l'adquirent potencial, diferent d'una entitat operativa del sistema financer, per si sola o amb el concert d'altres, directament o indirectament, d'assolir o adquirir una participació qualificada en una entitat operativa del sistema financer o d'augmentar aquesta participació qualificada de manera que el percentatge de drets de vot o de capital resulti igual o superior al 20, al 30 o al 50 per cent o que, en virtut de l'adquisició, es pugui arribar a controlar l'entitat o fer que l'entitat n'esdevingui filial. Aquesta persona ha d'indicar la quantia de la participació prevista, ha d'aportar les dades disponibles en aquell moment i ha de destacar especialment la motivació i l'objectiu estratègic de l'operació o del fet comunicat.

b) La decisió de qualsevol persona física o jurídica, per si sola o amb el concert d'altres, directament o indirectament, de deixar de tenir una participació qualificada en una entitat operativa del sistema financer. Aquesta persona ha d'indicar la quantia de la participació prevista i també ha de notificar si ha decidit reduir la seva participació qualificada de tal manera que la proporció de drets de vot o de capital posseïda per la mateixa persona sigui inferior al 20, al 30 o al 50 per cent, o que l'entitat deixi de ser la seva filial.

2. Qualsevol persona física o jurídica, és a dir, l'adquirent potencial, diferent d'una entitat operativa del sistema financer, ha de sol·licitar a l'AFA l'autorització prèvia i la inscripció posterior per poder, per si sola o amb el concert d'altres, directament o indirectament, assolir o adquirir una participació qualificada en una entitat operativa del sistema financer o augmentar aquesta participació qualificada de manera que el percentatge de drets de vot o de capital resulti igual o superior al 20, al 30 o al 50 per cent o que, en virtut de l'adquisició, es pugui arribar a controlar l'entitat o fer que l'entitat n'esdevingui filial.

3. Qualsevol persona física o jurídica que, per si mateixa o actuant de manera concertada amb altres, hagi adquirit, directament o indirectament, una participació en una entitat operativa del sistema financer de manera que el percentatge de drets de vot o de capital que posseeix resulti igual o superior al 3 per cent, ho ha de comunicar immediatament i per escrit a l'AFA i a l'entitat operativa del sistema financer corresponent, i ha d'indicar la quantia de la participació assolida.

Article 20 *ter*. *Criteris d'avaluació d'una proposta d'adquisició d'una participació qualificada en una entitat operativa del sistema financer*

1. En examinar la notificació relativa als actes referits en l'apartat 2 de l'article 20 *bis* i a l'apartat 1 de l'article 20 *quater*, i la informació addicional a què es refereix l'apartat 2 de l'article 25, amb l'objectiu de garantir una gestió sana i prudent de l'entitat operativa del sistema financer en la qual es proposa l'adquisició, i atenent la influència probable de l'adquirent potencial sobre aquesta entitat, l'AFA ha d'avaluar la idoneïtat de l'adquirent potencial i la solvència financera de l'adquisició proposada d'acord amb els criteris següents:

a) L'honorabilitat empresarial i professional de l'adquirent potencial.

b) L'honorabilitat empresarial i professional, els coneixements, la capacitat i l'experiència professional i adequada, d'acord amb el que indiquen els apartats 2 i 3 de l'article 2 de la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra, de qualsevol membre del consell d'administració i de qualsevol membre de la direcció general que hagin de dirigir l'activitat de l'entitat com a conseqüència de l'adquisició proposada.

c) La solvència financera de l'adquirent potencial per atendre els compromisos que cal assumir, en especial pel que fa al tipus d'activitat que s'exerceix o es prevegi exercir en l'entitat en la qual es proposa l'adquisició.

d) L'impacte de l'operació proposada sobre la capacitat de l'entitat adquirida de complir de forma duradora les normes de solvència i liquiditat previstes en: i) La Llei 35/2018, del 20 de setembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió i la normativa aplicable, en el cas d'entitats bancàries i empreses d'inversió subjectes a la mateixa normativa; o ii) La Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra, en el cas de societats gestores de patrimonis en la modalitat de gestió indirecta, els assessors financers, les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva i les entitats financeres –no bancàries– de crèdit especialitzat; i si escau, iii) La Llei de conglomerats financers i la normativa aplicable en el cas que l'entitat pertanyi a una societat financera mixta de cartera, incloent-hi si el grup del qual esdevé part compta amb una estructura que permet exercir una supervisió eficaç i intercanviar de manera efectiva informació entre les autoritats competents corresponents.

e) Si hi ha indicis raonables que permetin suposar que, en relació amb l'adquisició proposada, s'estan efectuant o intentant efectuar, o s'han efectuat operacions de blanqueig de diners o finançament del terrorisme, en el sentit de l'article 1 de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o de valors i el finançament del terrorisme, o que l'adquisició proposada podria augmentar el risc que s'efectuïn.

En relació amb l'avaluació de l'adquisició proposada, no s'estableixen condicions prèvies quant al nivell de participació que s'ha d'adquirir. Tanmateix, l'AFA, de forma general, no ha d'examinar la sol·licitud d'una proposta d'adquisició d'una participació qualificada en una entitat operativa del sistema financer en funció de les necessitats econòmiques del mercat.

2. No obstant el que estableixen l'incís *i* de la lletra *b* de l'apartat 2 de l'article 20 i l'apartat 2 de l'article 20 *bis*, quan l'AFA rebi dos o més notificacions per adquirir o incrementar participacions qualificades en la mateixa entitat operativa del sistema financer, ha de tractar els adquirents potencials de manera no discriminatòria.

Article 20 *quater*. *Cooperació per a l'autorització d'adquisicions de participacions qualificades*

1. L'AFA, en dur a terme l'avaluació a què es refereix l'article 20 *ter*, ha de consultar la Unitat d'Intel·ligència Financera d'Andorra, el Cos de la Policia i altres autoritats nacionals en l'àmbit de les seves competències, en relació amb l'honorabilitat professional i empresarial de l'adquirent potencial, dels membres del consell d'administració i de la direcció general que puguin ser nomenats com a conseqüència de l'adquisició proposada.

2. Així mateix, l'AFA pot sol·licitar a les autoritats competents de tercers països, sempre que es compleixin els principis de cooperació internacional establerts a l'article 20 de la Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Autoritat Financera Andorrana, tota la informació que sigui essencial o pertinent per avaluar una adquisició o disposició d'una participació qualificada, especialment si l'adquirent potencial és algun dels següents:

a) Una entitat bancària, entitat d'assegurances, entitat reasseguradora, entitat financera d'inversió, societat gestora d'organismes d'inversió col·lectiva, entitat de pagament o entitat de diner electrònic autoritzada en un país tercer o en un sector diferent d'aquell en el qual es proposa l'adquisició.

b) L'empresa matriu d'alguna de les entitats especificades a la lletra *a* anterior autoritzada en un país tercer o en un sector diferent d'aquell en el qual es proposa l'adquisició.

c) Una persona física o jurídica que exerceixi el control d'alguna de les entitats especificades a la lletra *a* anterior autoritzada en un país tercer o en un sector diferent d'aquell en el qual es proposa l'adquisició.

Article 21. *Organisme responsable*

1. L'AFA és l'organisme responsable de resoldre les sol·licituds d'autorització prèvia i/o d'inscripció i de rebre les comunicacions periòdiques establertes als articles anteriors, així com d'establir i actualitzar els registres oficials que contenen les informacions de les entitats relatives als actes enumerats en aquesta Llei.

2. S'habilita l'AFA per reduir, ampliar o modificar els actes sotmesos a autorització prèvia, inscripció i/o comunicació periòdica dels actes enumerats en els articles 20 i 20 *bis*, en cas de ser necessari per a l'exercici adequat de les seves funcions, mitjançant l'emissió de comunicats tècnics.

3. L'AFA, en dur a terme l'avaluació de les sol·licituds d'autorització prèvia, ha de consultar, quan correspongui, la Unitat d'Intel·ligència Financera d'Andorra, el Cos de la Policia, altres autoritats nacionals en l'àmbit de les seves competències i/o altres autoritats estrangeres homòlogues.

Article 22. *Sol·licituds d'autorització prèvia*

1. Per tenir plena efectivitat, amb caràcter previ a la realització dels actes s'ha d'haver obtingut la corresponent autorització prèvia o la no oposició en relació amb els actes referits a l'apartat 2 de l'article 20 i a l'apartat 2 de l'article 20 *bis*.
2. L'AFA ha d'acusar recepció de les sol·licituds en el mateix moment que es presenten per escrit.

Article 23. *Sol·licituds d'inscripció i informació periòdica*

1. Les entitats operatives del sistema financer han de presentar a l'AFA les sol·licituds d'inscripció relatives als actes referits als apartats 2 i 3 de l'article 20 i als actes referits a l'apartat 2 de l'article 20 *bis* en el termini màxim de set dies hàbils a comptar de la data en què es produeix l'acte que s'ha de registrar.
2. Les entitats operatives del sistema financer han de presentar a l'AFA la comunicació periòdica referida a l'apartat 4 de l'article 20 durant el primer mes natural de cada semestre.
3. S'habilita l'AFA per ampliar aquests terminis, amb una sol·licitud prèvia.

Article 24. *Documentació que cal adjuntar a les sol·licituds*

Els sol·licitants han d'adjuntar a les sol·licituds la documentació de suport sobre l'adequació a la legislació vigent dels actes per als quals se sol·licita l'autorització prèvia i/o la inscripció, en virtut de la qual no poden quedar afectades negativament, d'una manera significativa, les garanties tècniques, econòmiques o professionals de l'entitat. L'AFA estableix mitjançant un comunicat tècnic el contingut mínim de la documentació que s'ha de lliurar en cada cas.

Article 25. *Informació complementària*

1. L'AFA pot requerir als sol·licitants la informació complementària que consideri convenient o oportuna en relació amb l'acte sotmès a autorització prèvia o inscripció.

2. En el cas dels actes referits en l'incís *i* de la lletra *b* de l'apartat 2 de l'article 20 i a l'apartat 2 de l'article 20 *bis*, l'AFA pot sol·licitar, si escau, durant el termini d'avaluació de les propostes de participacions qualificades, encara que no més tard del cinquantè dia hàbil del mateix termini d'avaluació, la informació addicional que necessiti per completar l'avaluació. Aquesta sol·licitud l'ha de cursar l'AFA per escrit, especificant la informació i la documentació addicionals necessàries.

El termini d'avaluació a què es refereix la lletra *a* de l'apartat 2 de l'article 26 queda suspès durant el període comprès entre la data en què l'AFA sol·liciti la informació i la data de recepció d'una resposta de l'adquirent potencial. La suspensió té una durada màxima de vint dies hàbils, que pot arribar a trenta dies hàbils en el cas que l'adquirent potencial es trobi radicat en un país tercer o sigui una persona física o jurídica no subjecta a la normativa en matèria de solvència i liquiditat com la del Principat d'Andorra. L'AFA pot efectuar, si escau, altres sol·licituds a fi que es completi o s'aclareixi la informació, si bé cap d'aquestes sol·licituds no dona lloc a una suspensió del termini d'avaluació.

Article 26. *Termini de resolució i notificació*

1. L'AFA ha de resoldre i notificar les sol·licituds de no oposició i d'autorització prèvia en els terminis màxims establerts a l'apartat següent a comptar de la data de presentació de les sol·licituds o, si escau, de la data de lliurament de la informació complementària, a més d'informar de les vies de recurs existents.

2. Els terminis màxims per resoldre i notificar les sol·licituds són els següents:

a) Respecte a l'incís *i* de la lletra *b* de l'apartat 2 de l'article 20 i a l'apartat 2 de l'article 20 *bis*, l'AFA disposa d'un termini màxim de seixanta dies hàbils.

b) Respecte als actes dels incisos *ii* a *iv* de la lletra *a* de l'apartat 2 de l'article 20 i als actes dels incisos *ii* a *ix*, *xii* a *xvii* i *xx* de la lletra *b* de l'apartat 2 de l'article 20, es disposa d'un termini de dos mesos.

c) Respecte a l'acte de l'incís *i* de la lletra *a* de l'apartat 2 de l'article 20 i a l'acte de l'incís *xi* de la lletra *b* de l'apartat 2 de l'article 20, es disposa d'un termini de tres mesos.

d) Respecte als actes dels incisos *x, xviii* i *xix* de la lletra *b* de l'apartat 2 de l'article 20, es disposa d'un termini de sis mesos.

3. L'AFA pot fixar un període màxim per concloure l'adquisició proposada a la qual es fa referència a la lletra *a* de l'apartat 2 anterior i ampliar-la quan correspongui.

4. L'AFA ha de resoldre i notificar les sol·licituds d'inscripció en el termini màxim de trenta dies hàbils a comptar de la data de presentació de les sol·licituds o, si escau, de la data de lliurament de la informació complementària, a més d'informar de les vies de recurs existents.

Article 27. *Denegació*

1. L'AFA s'oposa a la sol·licitud i denega l'autorització prèvia i/o la inscripció si de l'examen de la documentació es dedueix que aquesta documentació és incompleta o que l'acte que es vol efectuar, autoritzar o inscriure no s'ajusta a la legislació vigent o pot afectar negativament d'una manera significativa l'estabilitat o la reputació del sistema financer andorrà o de l'entitat concernida, així com els elements que constitueixen garanties tècniques, econòmiques o professionals de l'entitat o del seu grup o qualsevol altre criteri d'avaluació.

2. En relació amb els actes referits a l'incís *i* de la lletra *b* de l'apartat 2 de l'article 20 i amb l'apartat 2 de l'article 20 *bis*, si l'AFA denega l'adquisició proposada, n'ha d'informar l'adquirent potencial, per escrit i motivant la seva decisió, en un termini màxim de dos dies hàbils un cop finalitzada l'avaluació, sense que, en cap cas, no pugui sobrepassar-se el termini d'avaluació esmentat en l'article 26, apartat 2.

3. L'AFA pot retirar l'autorització prèvia atorgada quan la informació i/o la documentació aportada en la sol·licitud que hagi servit de suport per a la resolució contingui informació inexacta o inveraç o quan el destinatari no hagi fet ús de l'autorització prèvia en un termini de sis mesos.

Article 28. *Recurs*

Els sol·licitants d'autorització prèvia i/o inscripció poden interposar un recurs contra les resolucions de l'AFA davant de la jurisdicció administrativa, en la forma i els terminis establerts per la llei que regula el procediment davant d'aquesta jurisdicció.

Article 29
[Sense contingut]

Capítol tercer. *Protecció de l'inversor*

Article 30. *Àmbit d'aplicació*
Les disposicions contingudes en aquest capítol són aplicables a les entitats operatives del sistema financer que presten serveis d'inversió i/o serveis auxiliars d'acord amb la seva autorització administrativa i la legislació vigent.

Article 31. *Classificació dels clients*
1. Les entitats operatives del sistema financer referides a l'article 30 han de classificar tots els seus clients com a clients minoristes, clients professionals o contraparts elegibles.

Les entitats operatives del sistema financer han de notificar als nous clients i als clients existents l'establiment d'un canvi de categoria com a clients minoristes, professionals o contraparts elegibles.

2. Les entitats operatives del sistema financer referides a l'article 30 han d'informar cadascun dels seus clients, en suport durador, de la categoria concreta en què els han classificat, així com del seu dret a sol·licitar una classificació distinta i les conseqüències que se'n poden derivar respecte de la seva protecció.

En particular, es permet a les entitats operatives del sistema financer, per iniciativa pròpia o a petició de client:

a) Tractar com a client professional o minorista un client que podria, per defecte, classificar-se com a contrapart elegible.

b) Tractar com a client minorista un client que es consideri client professional.

3. En cas que una de les entitats operatives del sistema financer referides a l'article 30 vulgui considerar algun dels seus clients professionals com a contrapart elegible d'acord amb el que està establert a l'article 33, ha d'informar-lo, abans de dur a terme cap transacció amb la dita contrapart, que, d'acord amb la informació de què disposa, se'l considera una contrapart elegible i que el tractarà com a tal llevat que ambdós parts acordin un altre tractament.

Article 32. *Clients professionals*
1. Es consideren clients professionals els clients que posseeixen l'experiència, els coneixements i la qualificació necessaris per prendre les seves pròpies decisions d'inversió i per valorar correctament els riscos inherents a les dites decisions i, en particular, els següents:

a) Les entitats bancàries; les entitats financeres –no bancàries– de crèdit especialitzat; les entitats financeres d'inversió, els organismes d'inversió col·lectiva, inclosos els de titulització o de capital de risc, i les seves societats gestores, les companyies d'assegurances, els fons de pensions i les seves societats gestores, els operadors en matèries primeres i en derivats de matèries

primeres, els operadors que contractin per compte propi, altres inversors institucionals i, en general, qualsevol entitat amb activitat financera que, ara o en el futur, estigui sota la supervisió de l'AFA.

b) Els empresaris que individualment reuneixen dos dels requisits següents:
i) Que el total de les partides de l'actiu sigui igual o superior a

20.000.000 d'euros.

ii) Que l'import de la seva xifra anual de negocis sigui igual o superior a

40.000.000 d'euros.

iii) Que els seus recursos propis siguin iguals o superiors a 2.000.000

d'euros.

c) Els estats i les administracions públiques en general; els organismes públics que gestionen el deute públic; els bancs centrals; l'AFA, els organismes internacionals i supranacionals com el Banc Mundial, el Fons Monetari Internacional, el Banc Central Europeu, el Banc Europeu d'Inversions i altres organitzacions internacionals similars.

d) Altres inversors institucionals l'activitat habitual dels quals és invertir en instruments financers, incloses les entitats dedicades a la titulització i altres transaccions de finançament.

Tanmateix, quan el client és una d'aquestes entitats, l'entitat operativa del sistema financer referida a l'article 30 ha d'informar-lo, abans de prestar-li cap servei, que, d'acord amb la informació de què disposa, se'l considera un client professional i que el tractarà com a tal llevat que ambdós parts acordin un altre tractament.

En tot cas, els clients esmentats en aquest apartat poden sol·licitar un tracte com a client no professional, i les entitats operatives del sistema financer poden acordar concedir un nivell de protecció més alt. En aquest cas, l'entitat operativa del sistema financer ha d'informar el client, abans de prestar cap servei, que, d'acord amb la informació de què disposa, té consideració de client professional i que se'l tracta com a tal llevat que l'entitat operativa del sistema financer i el client acordin una altra cosa. L'entitat operativa del sistema financer també ha d'informar el client sobre la possibilitat de sol·licitar una modificació de les condicions de l'acord per tal d'obtenir un grau de protecció més elevat. En particular, correspon al client classificat com a professional demanar un nivell de protecció més elevat quan consideri que no està en condicions de valorar o gestionar correctament els riscos als quals s'exposa.

2. També es consideren clients professionals els clients no mencionats en l'apartat 1, sempre que renunciïn expressament i per escrit al tractament com a clients minoristes i que manifestin que volen ser tractats com a clients professionals en tot moment, o bé únicament respecte d'un tipus o d'una determinada operació o servei d'inversió.

L'entitat operativa del sistema financer referida a l'article 30 ha d'advertir els clients professionals clarament i per escrit sobre les proteccions i els drets d'indemnització dels quals poden quedar privats i els clients han de declarar per escrit, en un document separat del contracte, que són conscients de les conseqüències de la seva renúncia a aquestes proteccions.

Tanmateix, abans d'acceptar la sol·licitud de renúncia, les entitats operatives del sistema financer referides a l'article 30 han d'adoptar totes les mesures raonables per assegurar-se que el client en qüestió posseeix una competència, una experiència i uns coneixements que garanteixen raonablement, en vista de la naturalesa de les operacions o els serveis, que és capaç de prendre les seves pròpies decisions en matèria d'inversió i de comprendre els riscos que se'n deriven. En el cas de clients que són persones jurídiques, l'avaluació esmentada anteriorment ha d'efectuar-se a la persona amb poder per dur a terme les operacions en nom i per compte d'aquests clients.

Igualment, abans d'acceptar la sol·licitud de renúncia i en el marc de l'avaluació anterior, les entitats operatives del sistema financer referides a l'article 30 han de comprovar que el client compleix, com a mínim, dos dels requisits següents:

i) Que ha efectuat, en un mercat de valors, operacions de volums significatius amb una freqüència mitjana de deu per trimestre, com a mínim, durant els últims quatre trimestres.
ii) Que el valor de la cartera d'instruments financers del client, formada per dipòsits d'efectiu o instruments financers, sigui superior a 500.000 euros.
iii) Que ocupa o ha ocupat, almenys durant un any, un càrrec professional en el sector financer que requereix coneixements sobre els serveis o les operacions previstos.

3. Es concedeix el màxim nivell de protecció a què fa referència l'apartat 1 quan un client professional subscrigui amb l'entitat operativa del sistema financer un acord per escrit que estipuli que no serà tractat com a professional a l'efecte del règim de conducta aplicable. L'acord ha de precisar els serveis, les operacions o el tipus de productes o operacions a què s'aplica.

4. Les entitats operatives del sistema financer han de portar un registre actualitzat de totes les comunicacions mantingudes amb els clients professionals.

Article 32 *bis*. *Sol·licitud de tractament com a client professional*

A efectes de l'article 32, poden sol·licitar el tractament com a clients professionals els organismes del sector públic i els clients minoristes, sempre que es respectin els criteris pertinents i el procediment desenvolupat reglamentàriament. En tot cas, no es considera que els clients esmentats en aquest apartat posseeixen uns coneixements i una experiència del mercat comparables amb els dels clients professionals.

Article 33. *Contraparts elegibles*

1. Les entitats operatives del sistema financer referides a l'article 30 poden iniciar i efectuar operacions amb contraparts elegibles sense estar obligades a complir el que disposen els articles 35, 36 i 37 respecte a aquestes operacions o pel que fa als serveis auxiliars directament relacionats amb aquestes operacions.

2. A aquests efectes, es poden considerar contraparts elegibles les entitats i els operadors previstos a les lletres *a* i *c* de l'apartat 1 de l'article 32, sense perjudici del dret d'aquestes entitats a sol·licitar, de forma general o bé per a cada operació, el tracte com a clients; en aquest últim cas l'entitat operativa del sistema financer queda subjecta al compliment de les obligacions d'informació establertes als articles

següents d'aquest capítol i pot tractar aquestes entitats i operadors com a clients professionals, sense perjudici del dret d'aquestes entitats a sol·licitar el tracte com a clients minoristes.

3. Així mateix, si el client ho sol·licita, també es pot considerar contrapart elegible qualsevol persona jurídica que tingui la consideració de client professional d'acord amb les lletres *a*, *b* i *c* de l'apartat 1 de l'article 32. En aquest cas només pot ser reconeguda com a contrapart elegible respecte dels serveis o de les operacions per als quals pot ser tractat com a client professional, i sempre que s'obtingui la confirmació expressa del client que accedeix a ser tractat com a contrapart elegible, de forma general o per a cada operació.

4. Poden ser reconegudes com a contraparts elegibles les entitats de tercers països que siguin equivalents a les entitats que es delimiten en l'apartat 2. En cas d'una operació en la qual les contraparts potencials estiguin situades en diferents jurisdiccions, l'entitat operativa del sistema financer ha de respectar l'estatut de l'altre client, tal com ho determini la legislació o les mesures del tercer país en què estigui establert aquest client.

Així mateix, també es poden reconèixer com a contraparts elegibles els clients de tercers països que reuneixin les condicions i els requisits de l'apartat 3.

5. Quan un client sol·liciti ser tractat com a contrapart elegible, ha de seguir el procediment següent:

a) L'entitat operativa del sistema financer ha de fer un clar advertiment escrit al client sobre les conseqüències d'aquesta sol·licitud per al client esmentat, incloses les proteccions de les quals pugui veure's privat.

b) L'entitat ha de rebre confirmació del client per escrit a la sol·licitud de ser tractat com a contrapart elegible, ja sigui en general o pel que fa a un o diversos serveis d'inversió o a una operació determinada o un tipus d'operació o producte, en què ha de fer constar que és conscient de les conseqüències de la protecció que pot perdre a causa de la sol·licitud.

6. Quan, de conformitat amb l'apartat 2, una contrapart elegible sol·liciti ser tractada com a client en relació amb els serveis de gestió de carteres i assessorament, la sol·licitud s'ha de fer per escrit i s'hi ha d'indicar si el tractament com a client minorista o client professional es refereix a un o diversos serveis d'inversió o operacions o a un o diversos tipus d'operacions o productes.

7. Quan una contrapart elegible sol·liciti ser tractada com a client en relació amb els serveis d'assessorament i de gestió de carteres, però no sol·liciti expressament ser tractada com a client minorista, i l'empresa d'inversió estigui d'acord amb aquesta petició, l'empresa tracta aquesta contrapart elegible com a client professional.

8. Els requisits aplicables als informes destinats als clients minoristes i professionals als quals es fa referència en l'article 35, lletres *d* i *f,* són aplicables excepte si les entitats del sistema financer subscriuen acords amb contraparts elegibles per determinar el contingut i la freqüència de la informació.

Article 33 *bis*. *Canvis de classificació en relació amb les contraparts elegibles*

Quan una contrapart elegible sol·liciti el tractament com a client i la relació amb una entitat operativa del sistema financer es trobi subjecta a l'article 5, l'article 15, l'article 35, l'apartat 1 de l'article 36, els apartats 1 i 2 de l'article 36 *bis* i els apartats 1, 2, 3, 4, 5 i 8 de l'article 37, però no sol·liciti expressament el tractament com a client minorista, i l'entitat operativa del sistema financer estigui d'acord amb aquesta petició, l'entitat operativa ha de tractar aquesta contrapart elegible com a client professional.

No obstant això, quan aquesta contrapart elegible sol·liciti expressament el tractament com a client minorista, s'han d'aplicar les disposicions relatives a les sol·licituds de tractament com a no professional esmentades als apartats 2 i 3 de l'article 32.

Article 34. *Incentius*

1. Es considera un incentiu qualsevol honorari, comissió o altre benefici monetari abonat o proporcionat per un tercer o per una persona que actuï per compte d'un tercer en relació amb la prestació d'un servei d'inversió o auxiliar a qualsevol client.

2. S'exclou de la definició d'*incentiu* qualsevol pagament o benefici que permeti o sigui necessari per prestar serveis d'inversió, com ara despeses de custòdia, despeses de liquidació, despeses per canvi de divisa, taxes reguladores o despeses d'assessoria jurídica, i que, per la seva naturalesa, no puguin entrar en conflicte amb el deure de l'entitat operativa del sistema financer d'actuar amb honestedat, imparcialitat i professionalitat en el millor interès dels seus clients. Als efectes d'aquesta Llei, es consideren incentius permesos els honoraris, les comissions i els beneficis no monetaris que compleixin les condicions següents:

a) Que hagin estat concebuts per millorar la qualitat del servei prestat al client.

b) Que no perjudiquin el compliment de l'entitat operativa del sistema financer d'actuar amb honestedat, imparcialitat i professionalitat, en el millor interès dels seus clients.

L'existència, la naturalesa i la quantia dels pagaments o els beneficis a què es refereix el primer paràgraf o, quan aquesta quantia no pugui determinar-se, el mètode de càlcul d'aquesta quantia han de revelar-se clarament al client, de manera completa, exacta i comprensible, abans de la prestació del servei d'inversió o servei auxiliar corresponent. Quan escaigui, l'entitat operativa del sistema financer ha d'informar també el client dels mecanismes per transferir al client els honoraris, les comissions o els beneficis monetaris i no monetaris percebuts per la prestació del servei d'inversió o del servei auxiliar.

3. Es considera que un honorari, una comissió o un benefici no monetari estan dissenyats per elevar la qualitat del servei pertinent al client si es compleixen totes les condicions següents:

a) Està justificat per la prestació d'un dels serveis addicionals següents o de nivell superior al client en qüestió, proporcional al nivell dels incentius rebuts:

   i) La provisió d'assessorament no independent sobre inversió, respecte a una àmplia gamma d'instruments financers adequats, i l'accés a aquests instruments, inclòs un nombre apropiat d'instruments de proveïdors tercers de productes que no tinguin vincles estrets amb l'entitat operativa del sistema financer.

ii) La provisió d'assessorament no independent sobre inversió combinat amb:

a. Una avaluació anual d'idoneïtat per tal de comprovar la continuïtat de la idoneïtat dels instruments financers en els quals hagi invertit; o

b. Un altre servei continu que sigui de valor per al client, com l'assessorament sobre l'assignació òptima proposada per als seus actius.

iii) La provisió d'accés, a un preu competitiu, a una àmplia gamma d'instruments financers que probablement satisfaran les necessitats del client, inclòs un nombre apropiat d'instruments de proveïdors tercers de productes que no tinguin vincles estrets amb l'entitat operativa del sistema financer, juntament amb la provisió d'eines de valor afegit, com els instruments d'informació objectiva que ajudin el client pertinent a adoptar decisions d'inversions o el facultin per al seguiment, la modulació i l'ajust de la gamma d'instruments financers en els quals hagi invertit, o la provisió d'informes periòdics del rendiment i els costos i els càrrecs associats als instruments financers.

b) No beneficia directament l'entitat receptora, els seus accionistes o empleats sense un benefici tangible per al client en qüestió.

c) Està justificat per la provisió d'un benefici continu al client en qüestió en relació amb un incentiu continu.

Les entitats operatives del sistema financer han de tenir en compte els requisits establerts en l'apartat 3 d'aquest article de manera contínua, mentre continuïn pagant o rebent els honoraris, les comissions o els beneficis no monetaris.

Els honoraris, les comissions o els beneficis no monetaris no es consideren acceptables si la prestació de serveis corresponents al client està esbiaixada o distorsionada com a resultat d'aquests honoraris, comissions o beneficis.

4. Quan una entitat presti el servei d'assessorament independent a un client, no pot acceptar i retenir honoraris, comissions o altres beneficis monetaris o no monetaris proporcionats per un tercer o per una persona que actuï per compte d'un tercer en relació amb la prestació del servei al client. S'han de comunicar amb claredat al client i excloure del que disposa aquest apartat els beneficis no monetaris menors que puguin servir per augmentar la qualitat del servei prestat al client i l'escala i la naturalesa dels quals siguin tals que no pugui considerar-se que afecten el compliment per part de l'entitat de l'obligació d'actuar en el millor interès dels seus clients.

5. Quan una entitat presti el servei de gestió discrecional de carteres a un client, no pot acceptar i retenir honoraris, comissions o altres beneficis monetaris o no monetaris proporcionats per un tercer o per una persona que actuï per compte d'un tercer en relació amb la prestació del servei al client. S'han de comunicar amb claredat al client i excloure del que disposa aquest apartat els beneficis no monetaris menors que puguin servir per augmentar la qualitat del servei prestat al client i l'escala i naturalesa dels quals siguin tals que no pugui considerar-se que afecten el compliment per part de l'entitat de l'obligació d'actuar en el millor interès dels seus clients.

6. Les entitats operatives del sistema financer que prestin assessorament independent sobre inversions o serveis de gestió de carteres han de retornar als clients els honoraris, les comissions o els beneficis monetaris abonats o lliurats per tercers o

persones que actuïn en nom de tercers en relació amb els serveis prestats a aquests clients tan aviat com sigui raonablement possible després de rebre'ls. Tots els honoraris, les comissions o els beneficis monetaris percebuts de tercers en relació amb la prestació d'assessorament independent sobre inversions i serveis de gestió de carteres s'han de transferir totalment al client.

7. Les entitats operatives del sistema financer han d'establir i aplicar una política que garanteixi que tots els honoraris, les comissions o els beneficis monetaris abonats o lliurats per tercers o persones que actuïn en nom de tercers en relació amb la provisió d'assessorament independent sobre inversions i serveis de gestió de carteres s'assignin i es transfereixin a cadascun dels clients corresponents.

8. Les entitats operatives del sistema financer que ofereixin assessorament independent sobre inversions o serveis de gestió de carteres no han d'acceptar beneficis no monetaris que no es puguin considerar beneficis no monetaris menors acceptables.

Es consideren beneficis no monetaris menors acceptables únicament si consisteixen en:

a) Informació o documentació relativa a un instrument financer o un servei d'inversió, d'índole genèrica o personalitzada per reflectir les circumstàncies d'un determinat client.

b) Materials escrits de tercers encarregats i abonats per una societat emissora o un possible emissor per promoure una nova emissió per la societat en qüestió, o en els casos en què un emissor contracta i paga una empresa tercera per elaborar aquests materials de manera contínua, sempre que la relació es reveli clarament en aquests materials, i que aquests materials es posin a disposició alhora de totes les entitats que vulguin rebre'ls, o del públic en general.

c) La participació en conferències, seminaris o altres activitats de formació sobre els beneficis i les característiques d'un determinat instrument financer o servei d'inversió.

d) Despeses de representació d'escàs valor, com les dietes durant una reunió empresarial o una conferència, un seminari o una altra activitat de formació esmentada a la lletra *c.*

Els beneficis no monetaris menors acceptables han de ser raonables i proporcionats, i de tal escala que sigui poc probable que influeixin en la conducta de l'entitat operativa del sistema financer d'alguna manera que vagi en detriment dels interessos del client en qüestió.

Article 34 *bis*. *Informació als clients sobre els incentius*

En relació amb els pagaments o els beneficis percebuts de tercers, o abonats a aquests últims, les entitats operatives del sistema financer han de revelar al client la informació següent:

a) Prèviament a la prestació del servei d'inversió o auxiliar en qüestió, l'entitat ha de revelar al client la informació relativa al pagament o el benefici de què es tracti, de conformitat amb l'apartat 2 de l'article 34; els beneficis no monetaris menors poden

descriure's de manera genèrica; altres beneficis no monetaris percebuts o abonats per l'entitat operativa del sistema financer en relació amb el servei d'inversió prestat a un client es cotitzen i revelen per separat.

b) Quan l'entitat no hagi pogut determinar *ex ante* l'import d'un pagament o benefici que s'hagi de percebre o abonar, i hagi revelat en canvi al client el mètode per calcular aquest import, l'empresa també ha de facilitar als seus clients la informació relativa a l'import exacte del pagament o el benefici percebut o abonat *ex post.*

c) Almenys una vegada a l'any, i mentre l'entitat operativa del sistema financer rebi incentius (continus) en relació amb els serveis d'inversió prestats als clients pertinents, ha d'informar els seus clients individualment de l'import efectiu dels pagaments o els beneficis percebuts o abonats; els beneficis no monetaris menors poden descriure's de manera genèrica.

En l'aplicació d'aquests requisits, les entitats operatives del sistema financer han de tenir en compte les normes sobre costos i despeses establertes en aquesta Llei i la resta de normativa aplicable.

Quan diverses entitats participin en un canal de distribució, cada entitat operativa del sistema financer que presti un servei d'inversió o auxiliar ha de complir les seves obligacions d'efectuar les revelacions pertinents als seus clients.

La revelació dels beneficis no monetaris menors s'efectua prèviament a la prestació dels serveis d'inversió o auxiliars corresponents als clients.

Article 34 *ter*. *Registre sobre incentius*

1. Les entitats operatives del sistema financer han d'implementar i mantenir actualitzat un registre que acrediti que els honoraris, les comissions o els beneficis no monetaris abonats o percebuts s'han dissenyat per elevar la qualitat del servei pertinent prestat al client, que ha d'incloure el següent:

a) Una llista interna de tots els honoraris, les comissions i els beneficis no monetaris percebuts per l'entitat operativa del sistema financer de tercers en relació amb la prestació de serveis d'inversió o auxiliars.

b) El registre de la manera com els honoraris, les comissions i els beneficis no monetaris pagats o percebuts per l'entitat operativa del sistema financer, o que es proposa utilitzar, eleven la qualitat dels serveis prestats als clients pertinents, i les mesures adoptades per no menyscabar l'obligació de l'entitat d'actuar de manera honesta i professional atenent el millor interès del client.

2. S'habilita l'AFA perquè, a través d'un comunicat tècnic, pugui establir els camps mínims que ha de contenir aquest registre.

Article 34 *quater*. *Coneixements i competències necessaris per a les persones que presten assessorament o proporcionen informació*

1. Les entitats operatives del sistema financer han de proporcionar a l'AFA, previ requeriment, la documentació i la informació que acreditin que les persones físiques que presten assessorament o proporcionen informació sobre instruments financers, serveis i activitats d'inversió o serveis auxiliars a clients en el seu nom disposen dels

coneixements i les competències necessaris per complir les seves obligacions d'acord amb la normativa aplicable.

2. En aquest sentit, es considera que es presta un servei d'assessorament quan s'efectuen recomanacions personalitzades a un client, ja sigui a petició d'aquest client o per iniciativa de l'entitat operativa del sistema financer, pel que fa a una o més operacions relatives a instruments financers. Es considera també personal que assessora el que atengui clients amb contractes de gestió discrecional de cartera.

3. D'altra banda, es considera personal que proporciona informació el personal que informi sobre instruments financers, serveis d'inversió o serveis auxiliars a clients en nom de l'entitat operativa del sistema financer, excloent-ne:

a) Els empleats que només informin el client d'on pot trobar informació.

b) Els empleats que distribueixin fullets o prospectes als clients, sense proporcionar-los informació addicional en relació amb el seu contingut ni serveis d'inversió de seguiment a aquests clients.

c) Els empleats que només lliurin informació, com documents d'informació clau per als inversors, sense proporcionar-los cap informació addicional en relació amb el seu contingut ni prestar-los serveis d'inversió de seguiment.

d) Els empleats que portin a terme funcions d'administració i no tinguin contacte directe amb els clients.

4. L'AFA ha de publicar al seu web els comunicats tècnics en els quals s'especifiquin els criteris per a l'avaluació dels coneixements i les competències previstos a l'apartat anterior, i en què es concretin:

a) La llista de certificacions oficials que es consideren adequades i suficients perquè les entitats puguin demostrar que el personal que assessora o informa sobre serveis i activitats d'inversió posseeix aquests coneixements i competències necessaris.

b) El contingut mínim de matèries que les entitats que optin per proporcionar aquesta formació de manera interna han de complir perquè aquesta formació sigui adequada i suficient a l'efecte que les entitats puguin demostrar que el personal que assessora o informa sobre serveis i activitats d'inversió té aquests coneixements i competències necessaris.

c) El temps mínim anual que, si escau, ha d'acumular en hores de formació cadascuna d'aquestes categories de professionals perquè es pugui considerar que posseeix els coneixements i les competències necessaris per continuar desenvolupant les seves funcions.

Article 34 *quinquies*. *Incentius en relació amb la recerca*

1. La provisió de serveis de recerca per part de tercers a les entitats operatives del sistema financer que prestin serveis de gestió de carteres o altres serveis d'inversió o auxiliars als clients no es considera un incentiu si es rep a canvi de qualsevol dels elements següents:

a) Pagaments directes per part de l'entitat operativa del sistema financer amb càrrec als seus recursos propis.

b) Pagaments amb càrrec a un compte de pagaments de recerca a part controlat per l'entitat operativa del sistema financer, sempre que es compleixin les condicions relatives al funcionament del compte:

i) El compte de pagaments de recerca es dota de fons generats per un càrrec de recerca específic aplicat al client.

ii) Com a part de l'establiment d'un compte de pagaments de recerca, i de l'acord del càrrec de recerca amb els seus clients, les entitats operatives del sistema financer estableixen i avaluen periòdicament un pressupost de recerca com a mesura administrativa interna.

iii) L'entitat operativa del sistema financer assumeix la responsabilitat corresponent al compte de pagaments de recerca.

iv) L'entitat operativa del sistema financer avalua periòdicament la qualitat de la recerca adquirida d'acord amb criteris de qualitat sòlids i amb la seva capacitat per contribuir a l'adopció de millors decisions d'inversió.

Pel que fa a la lletra *b* del paràgraf primer, quan una entitat operativa del sistema financer utilitzi el compte de pagaments de recerca, ha de facilitar als clients la informació següent:

a) Abans de la prestació d'un servei d'inversió als clients, la informació sobre l'import pressupostat de la recerca, i l'import del càrrec de recerca estimat per a cadascun d'ells.

b) La informació anual sobre els costos totals en què hagi incorregut cadascun dels clients per recerques de tercers.

2. Quan una entitat operativa del sistema financer gestioni un compte de pagaments de recerca, aquesta entitat està obligada, així mateix, prèvia petició dels seus clients o de les autoritats competents, a facilitar un resum dels proveïdors pagats amb càrrec a aquest compte, de l'import total que se'ls va abonar durant un determinat període, dels beneficis i els serveis rebuts per l'entitat operativa del sistema financer, i de la manera com l'import total gastat amb càrrec al compte s'até al pressupost establert per l'entitat per a aquest període, indicant tot descompte o saldo romanent si queden fons residuals en el compte. Als efectes del que disposa l'apartat 1, lletra *b,* incís *i,* el càrrec de recerca específic:

a) Es basa únicament en un pressupost de recerca establert per l'entitat operativa del sistema financer a fi de determinar la necessitat de serveis de recerca prestats per tercers respecte als serveis d'inversió proveïts als seus clients.

b) No es vincula al volum ni al valor de les operacions executades en nom dels clients.

3. En tot mecanisme operatiu relatiu al cobrament del càrrec de recerca aplicat als clients, quan aquest càrrec no es cobri per separat, sinó implícit per operació, s'ha d'indicar un càrrec de recerca identificable per separat, i aquest mecanisme operatiu ha de complir plenament les condicions establertes a l'apartat 1, paràgraf primer, lletra *b*, i en l'apartat 1, paràgraf segon.

4. L'import total de les despeses de recerca rebudes no pot excedir el pressupost de recerca.

5. L'entitat operativa del sistema financer ha de convenir amb els clients, en l'acord de gestió d'inversions de l'entitat o en les condicions generals d'activitat, el càrrec de recerca pressupostat per l'entitat i la freqüència amb què es deduirà el càrrec de recerca específic dels recursos del client al llarg de l'exercici. Només es pot incrementar el pressupost de recerca després de proporcionar informació clara als clients sobre l'increment previst. Si existís un excedent en el compte de pagaments de recerca al final d'un període, l'entitat ha de comptar amb un procés per al reemborsament d'aquests fons al client, o per compensar-los amb el pressupost i el càrrec de recerca calculats per al període següent.

6. A efectes del que disposa l'apartat 1, paràgraf primer, lletra *b*, incís *ii,* el pressupost de recerca el gestiona únicament l'entitat operativa del sistema financer, i s'ha de basar en una avaluació raonable de la necessitat de serveis de recerca prestats per tercers

7. A efectes del que disposa l'apartat 1, lletra *b*, incís *iii,* l'entitat operativa del sistema financer pot delegar l'administració del compte de pagaments de recerca en un tercer, sempre que el mecanisme pertinent faciliti l'adquisició dels serveis de recerca de tercers i els pagaments als proveïdors d'aquests serveis en nom de l'entitat operativa del sistema financer, sense demora injustificada i de conformitat amb les instruccions de l'entitat operativa del sistema financer.

8. A efectes del que disposa l'apartat 1, lletra *b*, incís *iv*, les entitats operatives del sistema financer han d'establir tots els elements necessaris en una política escrita que han de fer arribar als seus clients. En aquesta política s'ha d'abordar així mateix la mesura en què els serveis de recerca adquirits amb càrrec al compte de pagaments de recerca poden beneficiar les carteres dels clients, tenint en compte, si escau, les estratègies d'inversió aplicables a diversos tipus de carteres, així com l'enfocament que adoptarà l'entitat per assignar aquests costos equitativament a les diverses carteres dels clients.

9. Una entitat operativa del sistema financer que presti serveis d'execució ha d'identificar per separat les despeses corresponents a aquests serveis, de manera que reflecteixin únicament el cost d'execució de cada operació. La provisió de qualsevol altre benefici o servei per la mateixa entitat operativa del sistema financer a altres entitats operatives del sistema financer establertes a tercers països ha de ser objecte d'un càrrec identificable per separat; el subministrament d'aquests beneficis o serveis i les despeses corresponents no es veuen influïts ni condicionats pels nivells de pagament per als serveis d'execució.

Article 35. *Obligacions d'informació*

1. Qualsevol informació que les entitats operatives del sistema financer referides a l'article 30 dirigeixen als seus clients, actuals o potencials, incloses les comunicacions publicitàries, ha de ser transparent, imparcial, clara i no enganyosa, i ha de resultar comprensible per a qualsevol integrant mitjà del grup al qual es dirigeix o per als probables destinataris.

2. En cas de difusió en diverses llengües, la informació facilitada per l'entitat ha de ser homogènia.

3. Abans que un client minorista, actual o potencial, es vinculi a una entitat operativa del sistema financer perquè li presti serveis d'inversió o serveis auxiliars, i amb la finalitat que això li permeti comprendre la naturalesa i els riscos dels serveis d'inversió i del tipus d'instrument financer que se li ofereixen i que pugui prendre decisions d'inversió amb coneixement de causa, aquesta entitat està obligada a proporcionar-li, amb antelació suficient, informació adequada sobre:

a) L'entitat, detallant el número de registre a l'AFA corresponent a la seva autorització administrativa, així com els serveis que presta d'acord amb la mateixa autorització, i les dades identificatives i de contacte de l'organisme supervisor.

b) Els mecanismes de comunicació que s'empren entre el client i l'entitat, inclosos els mitjans pels quals el client ha de tenir a la seva disposició documents i altres informacions de l'entitat, així com les formes d'enviament i recepció d'ordres.

c) Si l'entitat actua a través d'un agent financer, la identificació de l'agent.

d) Els instruments financers i les estratègies d'inversió, incloent-hi informació, orientacions i advertiments apropiats sobre les característiques dels productes, els riscos associats a la inversió en aquests instruments financers o en relació amb les estratègies emprades, inclosa, si escau, informació sobre els riscos associats a estratègies de palanquejament, el risc de pèrdua total de la inversió, o la reduïda liquiditat de l'instrument, la volatilitat del preu, o qualsevol marge de garantia obligatori o sobre qualsevol altra obligació similar aplicable a certs instruments financers.

e) La política de protecció d'actius de l'entitat.

f) La política de gestió de conflictes d'interès, la qual es permet proporcionar de forma resumida als clients o potencials clients, sempre que l'entitat es comprometi a posar a disposició dels clients o potencials clients informació més detallada de la dita política i a informar-ne.

g) La política de gestió i execució d'ordres, inclosa la política d'atribució d'ordres si escau.

h) Les despeses i els costos associats.

i) Centres d'execució d'ordres.

4. Les entitats operatives del sistema financer, quan tinguin a la seva disposició actius dels seus clients minoristes, han de proporcionar-los, entre altres, si escau, la informació següent:

a) La possibilitat que els actius del client siguin custodiats per un tercer per compte de l'entitat i la responsabilitat de l'entitat sobre els dits actius sotscustodiats.

b) La possibilitat que els actius del client puguin ser dipositats en un compte global o òmnibus d'un tercer i els riscos associats.

c) L'existència i les condicions de qualsevol dret de garantia o de retenció que l'entitat o un dipositari tinguin o puguin tenir sobre els actius del client o qualsevol dret de compensació en relació amb aquests actius.

d) Informació clara, completa i precisa sobre les obligacions i les responsabilitats de l'entitat quant a l'ús d'aquests instruments financers, incloses les condicions per

restituir-los i sobre els riscos inherents. Aquesta informació ha de ser proporcionada per les entitats al client abans de fer operacions de finançament de valors relacionades amb instruments financers mantinguts per compte d'un client o utilitzar-los per compte propi o per compte d'un altre client, i amb l'antelació suficient i en un suport durable.

5. Les entitats operatives del sistema financer que prestin serveis d'inversió consistents en la gestió discrecional i individualitzada de carteres de conformitat amb el mandat atorgat per clients minoristes han d'incorporar en el contracte entre l'entitat i el client, entre altres aspectes, la informació següent: els objectius d'inversió del client amb la consideració del seu test d'idoneïtat, el desglossament de les categories d'actius en els quals es pot invertir, les modalitats d'informació al client, la durada del contracte i la possibilitat de delegar o subcontractar serveis.

6. El Govern, a proposta del Ministeri de Finances, ha d'elaborar el reglament aplicable per establir les disposicions següents en relació amb les obligacions d'informació:

a) Disposicions relatives als informes d'inversions que les entitats han d'elaborar o encarregar.

b) Disposicions relatives a les condicions que ha de complir la informació per ser imparcial, clara i no enganyosa.

c) Disposicions relatives als requisits generals d'informació a clients.

d) Disposicions relatives als requisits d'informació amb vista a la salvaguarda dels instruments financers o fons de clients.

e) Disposicions relatives a la informació elaborada de conformitat amb la Llei 10/2008, del 12 de juny, de regulació dels organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà.

f) Disposicions relatives a la informació d'obligacions sobre l'execució d'ordres no relacionades amb la gestió de carteres.

g) Disposicions relatives a les obligacions d'informació pel que fa a la gestió discrecional i individualitzada de carteres de conformitat amb el mandat atorgat pels clients.

h) Disposicions relatives a les obligacions addicionals d'informació per a operacions de gestió de carteres o responsabilitat contingent.

i) Disposicions relatives a l'estat dels instruments financers o fons dels clients que han de facilitar les entitats.

Article 35 *bis*. *Condicions d'aplicació a la provisió d'informació*

1. Quan s'exigeixi que es faciliti la informació en un suport durador, les entitats operatives del sistema financer tenen dret a proporcionar aquesta informació en un suport durador que no sigui el paper solament si:

a) La provisió d'aquesta informació en aquest suport resulta apropiada al context en què el negoci entre l'empresa i el client sigui dut a terme o serà dut a terme.

b) La persona a qui s'hagi de facilitar la informació, quan se li ofereixi la possibilitat de triar entre la informació en paper o en aquest altre suport durador, triï específicament la provisió de la informació en aquest altre suport.

2. Quan l'entitat operativa del sistema financer, amb l'objectiu de complir les obligacions d'informació a clients establertes per aquesta Llei i el seu desplegament normatiu, faciliti la informació mitjançant el lloc web, i la informació no vagi dirigida de forma particular al client, s'han de complir les condicions següents:

a) La provisió de la informació mitjançant el lloc web ha de resultar apropiada en el context en el qual l'activitat entre l'entitat operativa del sistema financer i el client sigui duta a terme.

b) El client ha de consentir de forma específica que se li faciliti la informació en aquest suport.

c) S'ha de notificar de forma electrònica al client la direcció del lloc web, i la ubicació concreta del lloc on es pot accedir a la informació.

d) La informació ha d'estar actualitzada.

e) La informació ha de ser accessible de forma contínua mitjançant el lloc web durant el període de temps raonable que el client pugui necessitar per examinar-la.

3. A efectes d'aquest article, la provisió d'informació mitjançant comunicacions per la via electrònica es considera apropiada en el context en el qual l'activitat entre l'entitat operativa del sistema financer i el client sigui duta a terme, sempre que hi hagi proves que indiquin que el client té accés de forma regular a Internet.

En aquest sentit, constitueix una prova vàlida per acreditar que el client té accés de forma regular a Internet la comunicació d'una adreça de correu electrònic per part del client.

Article 35 *ter*. *Informació sobre instruments financers*

1. Les entitats operatives del sistema financer han de proporcionar als clients o possibles clients amb antelació suficient, abans de prestar-los serveis d'inversió o serveis auxiliars, una descripció general de la naturalesa i els riscos dels instruments financers, tenint en compte, especialment, la classificació del client com a client minorista, client professional o contrapart elegible.

2. Aquesta descripció ha d'explicar les característiques del tipus específic d'instrument financer considerat, el funcionament i els resultats de l'instrument financer en diferents condicions de mercat, tant positives com negatives, així com els riscos inherents a aquest tipus d'instrument financer concret, de manera prou detallada per permetre que el client adopti decisions d'inversió de forma fonamentada. La descripció de riscos ha d'incloure, quan sigui pertinent per al tipus específic d'instrument de què es tracti i la situació i el nivell de coneixements del client, els elements següents:

a) Els riscos connexos a aquest tipus d'instrument financer, inclosa una explicació del palanquejament i dels seus efectes, i el risc de pèrdua total de la inversió.

b) La volatilitat del preu d'aquests instruments i qualsevol limitació del mercat en el qual puguin negociar.

c) El fet que un inversor podria assumir, a més del cost d'adquisició dels instruments, compromisos financers i altres obligacions, incloses obligacions contingents, com a conseqüència d'operacions amb aquests instruments.

d) Qualsevol marge obligatori o obligació similar, aplicable als instruments d'aquest tipus.

3. Si una entitat operativa del sistema financer proporciona a un client minorista o un possible client minorista informació sobre un instrument financer que sigui objecte d'una oferta al públic de valors en aquell moment i s'ha publicat un prospecte, amb relació a aquesta oferta, l'entitat operativa del sistema financer, amb antelació suficient abans de prestar-los serveis d'inversió o serveis auxiliars, ha d'informar el client o possible client del moment en què es posa a disposició del públic aquest prospecte.

4. Quan sigui probable que els riscos associats a un instrument financer compost de dos o més instruments o serveis financers diferents siguin més grans que els riscos associats a qualsevol dels seus components, l'entitat operativa del sistema financer ha de proporcionar una descripció adequada dels components d'aquest instrument i de la manera com la seva interacció augmenta els riscos.

5. En el cas dels instruments financers que incorporen una garantia d'un tercer, la informació sobre la garantia ha d'incloure dades suficients sobre el garant i la garantia, per permetre que el client minorista o possible client faci una valoració raonable de la garantia.

6. La descripció dels riscos a què es fa referència a l'apartat 1 ha d'incloure els elements següents:

a) Els riscos connexos a aquest tipus d'instrument financer, inclosa una explicació del palanquejament i dels seus efectes i el risc de pèrdua total de la inversió, així com els riscos associats a la insolvència de l'emissor o a esdeveniments connexos, com la recapitalització interna.
b) La volatilitat del preu d'aquests instruments i qualsevol limitació del mercat en el qual puguin negociar-se.
c) Informació sobre els obstacles o les restriccions per a la desinversió, com pot ser el cas, per exemple, dels instruments financers il·lícits o amb un termini d'inversió fix; cal indicar, en particular, els possibles mètodes de sortida i les conseqüències de qualsevol sortida, les possibles limitacions i el termini estimat per poder vendre aquest tipus d'instrument financer recuperant els costos inicials de l'operació.
d) El fet que un inversor podria assumir, a més del cost d'adquisició dels instruments, compromisos financers i altres obligacions, inclosos passius contingents, com a conseqüència d'operacions amb aquests instruments.
e) Qualsevol marge obligatori o obligació similar, aplicable als instruments d'aquest tipus.

Article 35 *quater*. *Informació sobre costos i despeses associats*

Les entitats operatives del sistema financer han de proporcionar als seus clients i possibles clients informació sobre costos i despeses associats que inclogui, quan sigui procedent, la informació següent:

a) El preu total que ha de pagar el client en relació amb l'instrument financer o el servei d'inversió o servei auxiliar, inclosos tots els honoraris, les comissions, els costos i les despeses associats, i tots els impostos pagadors a través de l'entitat operativa del sistema financer o, si no poden indicar un preu exacte, la base de càlcul del preu total, de manera que el client ho pugui verificar.

b) Quan una part del preu total esmentat en la lletra *a* s'hagi de pagar totalment o parcialment en moneda estrangera, una indicació de la moneda de la qual es tracti i el contravalor i els costos aplicables.

c) Un advertiment de la possibilitat que poguessin sorgir per al client altres costos, inclosos impostos, relacionats amb operacions vinculades a l'instrument financer o al servei d'inversió que no es paguin a través de l'entitat operativa del sistema financer ni siguin estipulats per la mateixa entitat.

d) Les modalitats de pagament o altres.

A efectes de la lletra *a*, les comissions cobrades per l'entitat operativa del sistema financer s'han de consignar per separat en cada cas.

Article 36. *Avaluació de la idoneïtat*

1. Les entitats operatives del sistema financer no han de crear cap ambigüitat ni confusió sobre les seves responsabilitats en el procés en avaluar la idoneïtat dels serveis d'inversió o els instruments financers de conformitat amb aquest article. Quan duguin a terme l'avaluació d'idoneïtat, l'entitat ha d'informar els clients o possibles clients, de forma clara i senzilla, que el motiu d'aquesta avaluació és permetre a l'entitat actuar en el millor interès del client.

Si l'assessorament en matèria d'inversió o els serveis de gestió de carteres es presten totalment o parcialment a través d'un sistema automatitzat o semiautomatitzat, la responsabilitat de dur a terme l'avaluació d'idoneïtat recau en l'entitat operativa del sistema financer que presti el servei, i no es redueix per la utilització d'un sistema electrònic per formular la recomanació personal o la decisió de negociar.

Les entitats operatives del sistema financer han de determinar l'abast de la informació que recaptaran dels clients tenint en compte totes les característiques dels serveis d'assessorament en matèria d'inversió o gestió de carteres que hagin de prestar a aquests clients. Les entitats operatives del sistema financer han d'obtenir dels clients o possibles clients la informació necessària per poder comprendre els fets essencials sobre el client i disposar d'una base raonable per determinar, atenent degudament la naturalesa i l'abast del servei prestat, si l'operació específica que s'hagi de recomanar, o efectuar-se en el marc de la prestació d'un servei de gestió de carteres, compleix els criteris següents:

a) Que respongui als objectius d'inversió del client en qüestió, inclosa la seva tolerància al risc i les possibles preferències de sostenibilitat.
b) Que sigui de tal naturalesa que el client pugui assumir, des del punt de vista financer, qualsevol risc d'inversió connex coherent amb els seus objectius d'inversió.

c) Que sigui de tal naturalesa que el client compti amb l'experiència i els coneixements necessaris per comprendre els riscos que implica l'operació o la gestió de la seva cartera.

2. Quan l'entitat operativa del sistema financer presti un servei d'inversió a un client professional pot assumir que, en relació amb els productes, les operacions i els serveis pels quals ha obtingut aquesta classificació, el client té l'experiència i els coneixements necessaris a l'efecte de la lletra *c* de l'apartat 1.

Quan aquest servei d'inversió consisteixi en la provisió d'assessorament en matèria d'inversió a un client professional cobert per l'article 32, l'entitat operativa del sistema financer pot assumir que el client pot suportar financerament qualsevol risc d'inversió relacionat amb els objectius d'inversió d'aquest client.

3. La informació relativa a la situació financera del client o client potencial ha d'incloure, quan sigui procedent, informació sobre la font i el nivell dels seus ingressos periòdics, els seus actius (inclosos actius líquids), inversions i béns immobles, així com els seus compromisos financers periòdics.

4. La informació relativa als objectius d'inversió del client o possible client ha d'incloure, quan sigui procedent, informació sobre l'horitzó temporal desitjat per a la inversió, les seves preferències en relació amb l'assumpció de riscos, el seu perfil de risc, la finalitat de la inversió i, amb caràcter addicional, les seves preferències de sostenibilitat.

5. Quan, en prestar el servei d'inversió d'assessorament en matèria d'inversió o gestió de carteres, una entitat operativa del sistema financer no aconsegueixi la informació requerida de conformitat amb l'apartat 1, no pot recomanar serveis d'inversió o instruments financers al client o client potencial.

6. Quan les entitats operatives del sistema financer prestin assessorament en matèria d'inversió recomanant un paquet de serveis o productes combinats, el paquet considerat de forma global ha de ser idoni per al client.

7. Quan prestin assessorament en matèria d'inversions o de gestió de carteres que impliquin el canvi d'instruments financers, les entitats operatives del sistema financer han d'obtenir la informació necessària sobre la inversió del client i han d'analitzar els costos i beneficis del canvi d'instruments financers. Quan prestin serveis d'assessorament en matèria d'inversió, les entitats operatives del sistema financer han de comunicar al client si els beneficis del canvi d'instruments financers són superiors als costos que aquest canvi porta aparellats o no. Les obligacions d'informació establertes en aquest apartat són aplicables obligatòriament per a les entitats quan prestin els serveis d'assessorament o gestió discrecional de carteres a clients professionals, tret que aquests últims informin en format electrònic o en paper l'entitat operativa del sistema financer que volen beneficiar-se dels drets previstos en aquest apartat.

8. En cas que el client sigui una persona jurídica o un grup de dos o més persones físiques, o quan una o més persones físiques estiguin representades per una altra persona física, l'entitat operativa del sistema financer ha d'establir i aplicar una política

per determinar qui ha de ser objecte de l'avaluació d'idoneïtat i la manera com aquesta avaluació es durà a terme a la pràctica, incloent-hi de qui es recaptarà la informació relativa als coneixements i l'experiència, la situació financera i els objectius d'inversió. L'entitat operativa del sistema financer ha de registrar aquesta política. En cas que una persona física estigui representada per una altra persona física o quan s'hagi de prendre en consideració per a l'avaluació d'idoneïtat una persona jurídica que hagi demanat ser tractada com a client professional, la situació financera i els objectius d'inversió han de ser els de la persona jurídica o, pel que fa a la persona física, del client subjacent, en lloc dels del representant. Els coneixements i l'experiència han de ser els del representant de la persona física o la persona autoritzada a efectuar operacions en nom del client subjacent.

9. Les entitats operatives del sistema financer han de comptar amb polítiques i procediments adequats per permetre'ls comprendre la naturalesa i les característiques, inclosos els costos i els riscos, dels serveis d'inversió i els instruments financers seleccionats per als seus clients, així com els possibles factors de sostenibilitat, i avaluar, tenint en compte el cost i la complexitat, si altres serveis d'inversió o instruments financers equivalents poden respondre al perfil del seu client. També han de poder demostrar que compten amb aquestes polítiques i aquests procediments.

10. En prestar el servei d'assessorament en matèria d'inversió o gestió de carteres, l'entitat operativa del sistema financer s'ha d'abstenir de fer recomanacions o decidir negociar si cap dels serveis o instruments no és idoni per al client.

L'entitat operativa del sistema financer s'ha d'abstenir de recomanar o decidir negociar instruments financers com a instruments que responen a les preferències de sostenibilitat d'un client o possible client quan aquests instruments financers no s'atinguin a aquestes preferències. L'entitat operativa del sistema financer ha d'explicar al client o possible client els motius pels quals s'abstén i ha de guardar constància d'aquests motius.

Quan cap instrument financer no respongui a les preferències de sostenibilitat del client o possible client, i aquest client o possible client decideixi adaptar les seves preferències de sostenibilitat, l'entitat operativa del sistema financer ha de guardar constància de la decisió del client, inclosos els motius de la decisió esmentada.

11. En prestar serveis d'assessorament en matèria d'inversió o de gestió de carteres que impliquin canviar d'inversions, ja sigui mitjançant la venda d'un instrument i la compra d'un altre o mitjançant l'exercici del dret a efectuar un canvi respecte a un instrument ja existent, les entitats operatives del sistema financer han de recaptar la informació necessària sobre les inversions existents del client i les inversions noves recomanades i fer una anàlisi dels costos i els beneficis del canvi, de manera que puguin demostrar, en la mesura que sigui raonable, que els avantatges de fer-ho són més grans que els costos.

12. En prestar assessorament en matèria d'inversió, les entitats operatives del sistema financer han de facilitar al client minorista un informe que inclogui un resum de

l'assessorament proporcionat i expliqui els motius pels quals la recomanació és idònia per a aquest client, inclosa la forma en què la recomanació respon als objectius d'inversió i les circumstàncies personals del client amb referència al termini d'inversió requerit, als seus coneixements i experiència, a la seva actitud davant el risc, a la seva capacitat d'assumir pèrdues i a les seves preferències de sostenibilitat.

Les entitats operatives del sistema financer han de reclamar l'atenció del client sobre el fet que els serveis o els instruments recomanats puguin requerir, si escau, que el client minorista demani un reexamen periòdic del que es va acordar entre ells, i han d'incloure en l'informe d'idoneïtat informació al respecte.

Quan una entitat operativa del sistema financer presti un servei que inclogui avaluacions i informes d'idoneïtat periòdics, els informes posteriors que es presentin un cop establert el servei inicial poden englobar únicament els canvis que hi ha hagut en els serveis o els instruments corresponents o les circumstàncies del client, sense haver de repetir totes les dades del primer informe.

13. Les entitats operatives del sistema financer que ofereixin una avaluació periòdica d'idoneïtat han de reexaminar, a fi de millorar el servei, la idoneïtat de les recomanacions formulades almenys una vegada a l'any. La freqüència d'aquesta avaluació s'incrementa en funció del perfil de risc del client i del tipus d'instruments financers recomanats.

Els requisits destinats a satisfer les preferències de sostenibilitat dels clients o possibles clients, quan escaigui, no han d'alterar les condicions establertes en el paràgraf primer.

Article 36 *bis*. *Avaluació de l'adequació*

1. Les entitats operatives del sistema financer que presten serveis d'inversió distints dels mencionats en l'apartat 1 de l'article 36 anterior han de sol·licitar, abans de prestar-los, informació als clients sobre els seus coneixements i la seva experiència en l'àmbit d'inversió corresponent al tipus de producte o de servei objecte de la transacció o prestació, amb la finalitat de poder avaluar si el producte o servei és l'adequat per al client. La informació relativa als coneixements i a l'experiència no s'ha de sol·licitar en el cas dels clients professionals.

Les entitats operatives del sistema financer poden assumir que un client professional té l'experiència i els coneixements necessaris per comprendre els riscos que implica en relació amb aquests serveis d'inversió o operacions concrets, o els tipus d'operacions o productes pels quals el client estigui classificat com a client professional.

Quan, d'acord amb la informació facilitada pel client, l'entitat consideri que el servei o l'instrument financer no és l'adequat per al client, ha d'advertir-lo de la seva opinió i deixar constància del dit advertiment. Aquest advertiment pot ser facilitat amb un suport normalitzat.

Quan el client no faciliti la informació sol·licitada o quan la que faciliti no sigui suficient, l'entitat ha d'advertir el client que aquest fet li impedeix determinar si el servei o

l'instrument financer objecte de la prestació o transacció és adequat per a ell. Aquest advertiment pot ser facilitat amb un suport normalitzat.

2. Les entitats operatives del sistema financer que prestin serveis d'inversió limitats exclusivament a l'execució o la recepció i la transmissió d'ordres de clients, amb prestació de serveis auxiliars o sense, poden prestar aquests serveis sense necessitat d'obtenir la informació o fer la valoració de coneixements i experiència del client, sempre que es compleixin totes les condicions següents:

a) Que els serveis mencionats estiguin relacionats amb algun dels instruments financers següents:

i) Accions admeses a cotització en un mercat regulat o en un mercat equivalent d'un tercer país o en un SMN, quan es tracti d'accions en societats, excloses les accions en organismes d'inversió col·lectiva diferents dels OICVM i les accions que incorporin derivats.

ii) Bons i obligacions o altres formes de deute titulitzat, admeses a negociació en un mercat regulat, en un mercat equivalent d'un tercer país o en un SMN, excloses les que incorporin derivats o incorporin una estructura que dificulti al client la comprensió dels riscos en què pot incórrer.

iii) Instruments del mercat monetari, exclosos els que incloguin derivats o incorporin una estructura que dificulti al client la comprensió dels riscos en què pot incórrer.

iv) Participacions i accions de l'OICVM.

v) Dipòsits estructurats, exclosos els que incorporin una estructura que dificulti al client la comprensió dels riscos en què pot incórrer pel que fa al rendiment o el cost de sortida del producte abans del seu venciment. vi) Altres instruments financers no complexos segons el que està establert a l'article 36 *quater*.

b) Que el servei es presti a iniciativa del client o possible client.

c) Que s'hagi informat clarament el client o client potencial que en la prestació d'aquest servei l'entitat operativa del sistema financer no està obligada a avaluar l'adequació de l'instrument financer ofert o del servei prestat, i que el client no gaudeix de la corresponent protecció de les normes de conducta pertinents. Aquest advertiment es pot facilitar en un suport normalitzat.

d) Que l'entitat operativa del sistema financer compleixi les obligacions que li imposa l'article 13.

Article 36 *ter*. *Disposicions comunes per a l'avaluació de la idoneïtat i l'adequació*

1. La informació relativa als coneixements i l'experiència del client o client potencial en l'àmbit de la inversió ha d'incloure els apartats següents, en la mesura apropiada a la naturalesa del client, la naturalesa i el nivell del servei que s'hagi de prestar i el tipus de producte o operació previstos, inclosa la seva complexitat i els riscos inherents:

a) Els tipus de serveis, operacions i instruments financers amb què està familiaritzat el client.

b) La naturalesa, el volum i la freqüència de les operacions del client sobre instruments financers i el període durant el qual s'han dut a terme.

c) El nivell d'educació i la professió o professió anterior pertinent del client o possible client.

2. L'entitat operativa del sistema financer no pot incitar un client o client potencial a no facilitar la informació requerida a l'efecte de l'apartat 1 de l'article 36 i l'apartat 1 de l'article 36 *bis*.

3. Les entitats operatives del sistema financer tenen dret a confiar en la informació proporcionada pels seus clients o clients potencials, llevat que es tingui la certesa que la informació està manifestament desfasada o és inexacta o incompleta. A aquest efecte, les entitats operatives del sistema financer han de prendre mesures raonables per garantir que la informació recollida sobre els seus clients o possibles clients sigui fiable. Entre aquestes mesures s'hi inclouen, sense limitar-s'hi, les següents:

a) Confirmar que els clients siguin conscients de la importància de facilitar informació exacta i actualitzada.
b) Vetllar perquè totes les eines emprades en el procés d'avaluació d'idoneïtat, com ara les utilitzades per definir perfils d'avaluació de riscos o per valorar els coneixements i l'experiència del client, estiguin adaptades i adequadament dissenyades per ser usades amb els seus clients; s'han d'identificar i atenuar activament qualssevol limitacions a través del procés d'avaluació de la idoneïtat.
c) Vetllar perquè les preguntes formulades en el procés puguin ser enteses pels clients i permetin obtenir una imatge exacta dels objectius i les necessitats del client, i la informació necessària per dur a terme l'avaluació d'idoneïtat.
d) Adoptar les mesures oportunes per assegurar la coherència de la informació del client; per exemple, examinant si existeixen inexactituds evidents en la informació proporcionada pels clients.

A aquest efecte, es considera que l'entitat ha complert amb la seva obligació mentre hagi realitzat les comprovacions oportunes i suficients.

4. Les entitats operatives del sistema financer que tinguin una relació contínua amb el client –per exemple, les que prestin un servei continu d'assessorament o gestió de carteres– han de comptar amb polítiques i procediments apropiats per mantenir informació adequada i actualitzada sobre els clients en la mesura necessària, i han de poder demostrar que compten amb aquestes polítiques i procediments.

Article 36 *quater*. *Prestació de serveis sobre instruments no complexos*

1. Un instrument financer no esmentat en la lletra *a* de l'apartat 2 de l'article 36 *bis* es considera no complex si compleix els criteris següents:

a) No està inclòs en la lletra *c* de la definició 18 de l'article 2 o en les lletres *d* a *k* de la definició 11 de l'article 2 d'aquesta Llei.

b) Hi ha possibilitats freqüents de venda, reemborsament o un altre tipus de liquidació d'aquest instrument a preus públicament disponibles per als participants en el mercat i que són preus de mercat o preus oferts o validats per sistemes d'avaluació independents de l'emissor.

c) No implica responsabilitat real o potencial per al client que excedeixi el cost d'adquisició de l'instrument.

d) No incorpora una clàusula, una condició o un esdeveniment desencadenant que pugui modificar substancialment la naturalesa o el risc de la inversió o el perfil de pagaments, com les inversions que incorporen un dret a convertir l'instrument en una inversió diferent.

e) No inclou despeses de sortida explícites o implícites que tinguin per efecte convertir la inversió en il·líquida encara que hi hagi possibilitats tècnicament freqüents de vendre-la, obtenir-ne el reemborsament o fer-la d'alguna altra manera.

f) Està a disposició del públic la informació adequadament completa sobre les seves característiques, que normalment serà ben compresa, de manera que permeti a un client minorista mitjà emetre un judici fonamentat per decidir si fer una operació en aquest instrument.

2. El Govern, a proposta del Ministeri de Finances, ha d'elaborar el reglament aplicable que estableixi les disposicions relatives a les categories d'instruments que es consideren complexos o no complexos.

Article 36 *quinquies*. *Registre de les avaluacions d'adequació*

Les entitats operatives del sistema financer han de portar registres de les avaluacions d'adequació efectuades, que han d'incloure els elements següents:

a) El resultat de l'avaluació d'adequació.

b) Qualsevol advertiment fet al client en cas que el servei d'inversió o la compra del producte s'haguessin avaluat com a potencialment no convenients per al client, si el client ha demanat efectuar l'operació malgrat l'advertiment i, quan escaigui, si l'entitat ha acceptat la sol·licitud del client de fer l'operació.

c) Qualsevol advertiment fet al client en cas que el client no hagués proporcionat informació suficient per permetre a l'entitat dur a terme una avaluació d'adequació, si el client ha demanat efectuar l'operació malgrat l'advertiment i, quan escaigui, si l'entitat ha acceptat la sol·licitud del client de fer l'operació.

Article 37. *Gestió i execució d'ordres*

1. Les entitats operatives del sistema financer que presten el servei d'inversió consistent en l'execució per compte dels clients de les ordres de compra o venda d'un o més instruments financers han d'adoptar totes les mesures raonables per obtenir el millor resultat possible per als seus clients quan executen ordres seves, tenint en compte el preu, els costos, la rapidesa, la probabilitat d'execució i de liquidació, el volum, la naturalesa o qualsevol altra consideració pertinent per a l'execució de l'ordre. Les entitats operatives del sistema financer han de demostrar a l'AFA, quan ho sol·liciti, el compliment d'aquest apartat.

Tanmateix, en cas que el client doni instruccions específiques per a l'execució de l'ordre, les entitats operatives del sistema financer han d'executar l'ordre seguint les instruccions específiques del client.

2. Així mateix, les entitats mencionades a l'apartat anterior també han de disposar de procediments i sistemes de gestió d'ordres que assegurin l'execució puntual, justa i ràpida de les ordres dels clients, davant d'altres ordres de clients o dels interessos particulars de la mateixa entitat, i que permetin l'execució de les ordres dels clients, que siguin equivalents, segons el moment en què són rebudes per l'entitat.

3. Amb la finalitat de poder complir el que disposa l'apartat 1, les entitats operatives del sistema financer han d'establir i aplicar una política d'execució d'ordres que ha d'incloure, respecte de cada classe d'instrument, informació sobre els distints centres on executen les ordres dels clients i els factors que influeixen en l'elecció del centre d'execució. Aquesta política també ha d'incloure, com a mínim, els centres en els quals l'entitat operativa del sistema financer pot obtenir de forma sistemàtica el millor resultat possible per executar les ordres dels clients.

4. Les entitats mencionades en l'apartat 1 han de proporcionar als seus clients informació adequada sobre la seva política d'execució d'ordres aplicable, i han d'estar en condicions de demostrar-los, quan ho sol·licitin, que han executat les ordres de conformitat amb la política esmentada. Aquesta informació ha d'explicar amb claredat, amb el detall suficient i d'una manera que pugui ser compresa fàcilment pels clients, com executarà l'entitat les ordres per al client. És necessari que les entitats operatives del sistema financer obtinguin el consentiment previ dels seus clients respecte a la política d'execució d'ordres.

Quan la política d'execució d'ordres prevegi la possibilitat que les ordres dels clients puguin ser executades al marge d'un mercat regulat o d'un sistema multilateral de negociació, l'entitat ha d'informar els clients d'aquesta possibilitat abans d'executar ordres al marge dels mercats i dels sistemes mencionats. Les entitats operatives del sistema financer han d'obtenir el consentiment previ dels seus clients, de forma general o bé per a cada operació, de forma expressa, abans de procedir a executar-les al marge d'un mercat regulat o d'un sistema multilateral de negociació.

5. Les entitats mencionades a l'apartat primer han de supervisar l'efectivitat dels seus sistemes i la seva política d'execució d'ordres amb l'objecte de detectar i, si escau, corregir qualsevol deficiència. En particular, han de comprovar periòdicament si els centres d'execució inclosos en la política proporcionen els millors resultats possibles per al client o si és necessari canviar els sistemes d'execució. Les entitats estan obligades a proporcionar als clients la informació relativa a qualsevol canvi important en els sistemes o en la política d'execució d'ordres.

6. En els registres de les ordres dels clients s'han de conservar:

a) L'exemplar original de l'ordre signada pel client o per la persona autoritzada fefaentment quan es faci per escrit.

b) El suport magnètic d'enregistrament, quan l'ordre es faci telefònicament.

c) El registre magnètic corresponent, en el cas de transmissió electrònica.

7. Les entitats mencionades a l'apartat primer han d'establir els mitjans necessaris per identificar els seus ordenants, han de disposar dels mitjans per a l'enregistrament de

les ordres i han de fer constar en els contractes que les ordres telefòniques seran enregistrades.

8. Les entitats operatives del sistema financer han d'adoptar mesures per facilitar l'execució més ràpida possible de les ordres dels clients a preu limitat respecte de les accions admeses a negociació en un mercat regulat que no siguin executades immediatament en les condicions existents de mercat. Les entitats operatives del sistema financer han de fer pública immediatament l'esmentada ordre del client a preu limitat, llevat que el client indiqui el contrari, de forma que els participants en el mercat puguin accedir fàcilment a l'ordre esmentada.

9. Les entitats operatives del sistema financer que executin ordres de clients han de publicar amb periodicitat anual, respecte a cada classe d'instrument financer, els cinc principalsintermediaris, en termes de volums de negociació, en els quals van executar ordres de clients l'any anterior, així com informació sobre la qualitat de l'execució obtinguda.

El Govern, a proposta del Ministeri de Finances, ha d'elaborar el reglament aplicable per establir els criteris d'execució òptima que les entitats operatives del sistema financer han de tenir en compte per determinar la importància relativa dels factors enumerats en l'apartat 1 d'aquest article, els principis generals que cal tenir en compte en la tramitació d'ordres de clients, les disposicions relatives a l'acumulació i l'atribució d'ordres i el contingut i el format de la informació que han de publicar les entitats operatives del sistema financer de conformitat amb l'apartat 9 d'aquest article.

Article 37 *bis*. *Política d'execució d'ordres*

1. Les entitats operatives del sistema financer han de revisar anualment la política d'execució establerta en l'apartat 3 de l'article 37, així com els seus sistemes d'execució d'ordres.

Aquesta revisió també s'ha de dur a terme sempre que es produeixi un canvi important que afecti la capacitat de l'entitat per seguir obtenint el resultat òptim d'execució de les ordres dels seus clients de forma coherent utilitzant els centres inclosos en la seva política d'execució.

L'entitat operativa del sistema financer ha d'avaluar si s'ha produït un canvi important i s'ha de plantejar la pertinència de modificar la importància relativa dels factors de millor execució a l'hora de complir l'obligació general d'efectuar la millor execució possible.

La informació sobre la política d'execució s'ha d'adaptar en funció de la categoria d'instruments financers i el tipus de servei prestat i ha d'incloure la informació que figura en els apartats següents.

2. Les entitats operatives del sistema financer han de facilitar als clients minoristes les dades següents sobre la seva política d'execució amb antelació suficient respecte a la prestació del servei:

a) Una explicació de la importància relativa que l'entitat operativa del sistema financer atorga, en virtut dels criteris esmentats reglamentàriament, als factors

esmentats en l'apartat 1 de l'article 37, o el procés pel qual l'entitat operativa del sistema financer determina la importància relativa d'aquests factors.

b) Una llista dels centres d'execució que l'entitat operativa del sistema financer utilitza preferentment a l'hora de complir l'obligació d'adoptar totes les mesures per obtenir de manera coherent el resultat òptim d'execució de les ordres dels clients, i en la qual s'ha de precisar quins centres d'execució s'empren per a cada categoria d'instruments financers, ordres de clients minoristes, ordres de clients professionals i operacions de finançament de valors.

c) Una llista dels factors utilitzats per seleccionar un centre d'execució, inclosos factors qualitatius com ara els sistemes de compensació, els interruptors de circuit, les actuacions programades, o qualsevol altra consideració pertinent i la importància relativa de cada factor; la informació sobre els factors usats per seleccionar un centre d'execució ha de ser coherent amb els controls utilitzats per l'empresa, en revisar l'adequació de les seves polítiques i sistemes, per demostrar als seus clients que s'ha assolit sistemàticament la millor execució.

d) De quina manera es considera que els factors de l'execució, com ara el preu, els costos, la rapidesa d'execució, la probabilitat d'execució i qualsevol altre factor pertinent formen part de totes les mesures oportunes per obtenir el millor resultat possible per al client.

e) Si escau, informació que l'entitat executa ordres fora d'un centre de negociació, les conseqüències –per exemple, el risc de contrapart derivat de tal execució fora d'un centre de negociació– i, a petició dels clients, informació addicional sobre les conseqüències d'aquesta modalitat d'execució.

f) Un advertiment clar i visible que qualsevol instrucció específica d'un client pot impedir que l'entitat operativa del sistema financer adopti les mesures que ha concebut i ha aplicat en la seva política d'execució per tal d'obtenir el resultat òptim en l'execució d'aquestes ordres pel que fa als elements coberts per aquestes instruccions.

g) Un resum del procés de selecció dels centres d'execució, les estratègies d'execució emprades, els procediments i el procés utilitzats per analitzar la qualitat d'execució obtinguda, i la manera com les entitats controlen i verifiquen que s'han obtingut els millors resultats possibles per als seus clients.

La informació s'ha de facilitar en un suport durador o mitjançant el lloc web, quan no constitueixi un suport durador.

3. Quan les entitats operatives del sistema financer apliquin diverses comissions en funció del centre d'execució, l'entitat ha d'explicar aquestes diferències amb el detall suficient perquè el client pugui comprendre els avantatges i els inconvenients de l'elecció d'un determinat centre d'execució.

4. Quan les entitats operatives del sistema financer convidin els clients a optar per un centre d'execució, s'ha d'oferir informació imparcial, clara i no enganyosa per impedir que el client triï un centre d'execució en lloc d'un altre basant-se només en la política de preus aplicada per l'entitat.

5. Les entitats operatives del sistema financer només reben pagaments de tercers que compleixin el que disposa l'article 34, apartat 2, i han d'informar els clients sobre els incentius que, si escau, rebin dels centres d'execució. La informació ha d'especificar les comissions aplicades per l'entitat operativa del sistema financer a totes les contraparts implicades en l'operació, i quan les comissions varïïn en funció del client, ha d'indicar la quantia màxima de les comissions o el rang de comissions aplicables.

6. Quan una entitat operativa del sistema financer cobri a més d'un participant en una operació, de conformitat amb l'article 34, apartat 2, i les seves mesures d'execució, aquesta empresa ha d'informar els seus clients del valor de qualsevol benefici monetari o d'un altre tipus que hagi obtingut.

7. Quan un client demani a una entitat operativa del sistema financer informació raonable i proporcionada sobre les seves polítiques o mecanismes i la forma en què es revisen, aquesta empresa ha de respondre clarament i en un termini raonable.

8. Quan una entitat operativa del sistema financer executi ordres per a clients minoristes, ha de facilitar a aquests clients un resum de la política corresponent, amb una atenció especial al total de les despeses en què incorrin. En el resum es facilita també un enllaç a les dades més recents publicades sobre la qualitat d'execució de cada centre d'execució previst per l'entitat operativa del sistema financer en la seva política.

Article 38. *Informes*

Les entitats operatives del sistema financer que mantinguin directament instruments financers o fons de clients han de posar a disposició dels seus clients, amb caràcter trimestral i en un suport durador, un informe en què es detalli l'estat de comptes amb el desglossament dels saldos, la composició i la valoració econòmica de tots els dipòsits de valors i els comptes d'efectiu dels clients, així com un detall de les operacions d'instruments financers o de fons efectuades en el període, llevat que s'hagi facilitat aquesta informació als dits clients en un altre informe periòdic.

Capítol quart. *Abús de mercat*

Secció primera. *Disposicions generals en matèria d'abús de mercat*

Article 39. *Objecte*

Aquest capítol estableix el marc normatiu en l'àmbit de les operacions amb informació privilegiada, la comunicació il·lícita d'informació privilegiada i la manipulació de mercat (abús de mercat), així com les mesures per impedir l'abús de mercat a fi de garantir la integritat dels mercats financers i reforçar la protecció dels inversors i la seva confiança en aquests mercats.

Article 40. *Subjectes obligats*

1. Les entitats bancàries, les entitats financeres d'inversió, els organismes d'inversió col·lectiva i les seves societats gestores, els emissors, els analistes financers i, en general, les persones o les entitats que duguin a terme, de forma directa o indirecta,

activitats relacionades amb els mercats de valors, han de respectar les normes contingudes en aquest capítol.

2. Així mateix, les entitats a les quals els resultin aplicables els articles 50, 52, 53 i 54 següents han d'elaborar, remetre a l'AFA i complir un reglament intern de conducta en què s'incorporin les disposicions contingudes en aquests articles, així com en les disposicions reglamentàries aplicables. Les entitats han de remetre una declaració escrita a través de la qual es garanteixi l'actualització permanent del reglament intern de conducta i que el contingut del mateix reglament és conegut, comprès i acceptat per totes les persones pertanyents a l'organització a les quals resulta aplicable.

3. En els casos en què es detecti que el contingut d'un reglament intern de conducta no s'ajusta al que disposen els apartats 1 i 2 anteriors o no és adequat a la naturalesa o al conjunt d'activitats que l'entitat o el grup desenvolupa, l'AFA pot requerir-li que incorpori al reglament totes les modificacions o addicions que jutgi necessàries.

Article 41. *Àmbit d'aplicació*

1. Les obligacions establertes en els articles 50, 52 a 54 i 60 a 62 s'han d'aplicar:

a) Als instruments financers admesos a negociació en un mercat regulat o per als quals s'hagi sol·licitat l'admissió a negociació en un mercat regulat del Principat d'Andorra o la Unió Europea.

b) Als instruments financers negociats en un sistema multilateral de negociació o SMN i els admesos a negociació en un SMN, o per als quals s'hagi sol·licitat l'admissió a negociació en un SMN del Principat d'Andorra o la Unió Europea.

c) Als instruments financers negociats en un sistema organitzat de contractació o SOC de la Unió Europea.

d) Als instruments financers no inclosos en les lletres *a, b* o *c* dels quals el preu o valor depengui dels instruments financers esmentats en aquestes lletres o tingui un efecte sobre el preu o el valor d'aquests instruments, inclosos, encara que no de forma exclusiva, les permutes de risc de crèdit i els contractes per diferències.

2. L'àmbit d'aplicació dels articles 55 i 57 s'estén, així mateix:

a) A qualsevol tipus d'instrument financer, incloent-hi els contractes de derivats o els instruments financers derivats per a la transferència del risc de crèdit, en el qual l'operació, l'ordre, l'oferta o la conducta tingui o pugui tenir algun efecte en el preu o el valor d'un contracte al comptat sobre matèries primeres, quan el preu o el valor depenguin del preu o el valor d'aquests instruments financers.

b) A qualsevol conducta en relació amb els índexs de referència.

3. Les prohibicions establertes en els articles 51 i 57 són així mateix aplicables a les accions o omissions fetes tant al Principat d'Andorra com en un tercer país, en relació amb els instruments admesos a negociació o per als quals s'hagi sol·licitat l'admissió a negociació en un centre de negociació tant en el Principat d'Andorra com en un tercer país.

4. Les prohibicions establertes en els articles 51 i 57 són així mateix aplicables a tota operació, ordre o conducta relativa a qualsevol instrument admès a negociació o per al qual s'hagi sol·licitat l'admissió a negociació en un centre de negociació, amb

independència que aquesta operació, ordre o conducta es faci o no en un centre de negociació en el Principat d'Andorra o en un tercer país.

Article 42. *Definicions*

1. A efectes d'aquest capítol s'entén per:

1) Contracte de comptat sobre matèries primeres: és un contracte negociat en un mercat de comptat per al subministrament d'una matèria primera que es lliura tan aviat com es liquida l'operació, així com el contracte per al subministrament d'una matèria primera que no té la consideració d'instrument financer, incloent-hi el contracte amb lliurament ajornat.

2) Derivats sobre matèries primeres: són instruments financers negociables en els mercats de capitals que donen el dret a adquirir o a vendre matèries primeres o que donen lloc a una liquidació en efectiu, determinada per referència a matèries primeres o variables climàtiques, despeses de transport o tipus d'inflació o altres estadístiques econòmiques oficials.

3) Emissor: és una entitat jurídica de dret privat o públic que emet o proposa emetre instruments financers; és l'emissor, en el cas dels certificats de dipòsit representatius d'instruments financers, de l'instrument financer representat.

4) [Sense contingut]

5) Formació d'una participació: és l'adquisició de valors en una empresa, que no genera una obligació legal o reglamentària de formular una oferta pública d'adquisició en relació amb aquesta empresa.

6) Índex de referència: és qualsevol taxa, índex o xifra, posat a disposició del públic o publicat, que es determina de manera periòdica o regular mitjançant l'aplicació d'una fórmula o sobre la base del valor d'un o diversos actius subjacents o preus, incloent-hi preus estimats, tipus d'interès o altres valors reals o estimats, o dades d'estudis, i que s'utilitza com a referència per determinar la quantitat pagadora per un instrument financer o el valor d'un instrument financer.

7) [Sense contingut]

8) [Sense contingut]

9) Participant del mercat que comunica informació: és una persona pertanyent a alguna de les categories establertes en l'article 50 que comunica informació en el marc d'una prospecció de mercat.

10) Persona: és una persona física o jurídica.

11) Persona amb responsabilitats de direcció: és una persona en un emissor que tingui la condició:

a) De membre de l'òrgan d'administració, gestió o supervisió de la dita entitat; o

b) D'alt directiu que no és membre dels òrgans esmentats en la lletra *a* i que té accés regular a informació privilegiada relativa, directament o indirectament, de la dita entitat, així com competències per adoptar decisions en matèria de gestió que afecten l'evolució futura i les perspectives empresarials de l'entitat.

12) Persona estretament vinculada:

a) El cònjuge o qualsevol persona física considerada equivalent a un cònjuge pel dret andorrà.

b) Els fills a càrrec, de conformitat amb el dret andorrà.

c) Qualsevol altre familiar amb qui s'hagi conviscut almenys des d'un any abans de la data de l'operació de què es tracti.

d) Una persona jurídica, fideïcomís o associació en la qual ocupi un càrrec directiu una persona física amb responsabilitats de direcció o una persona física esmentada a les lletres *a, b* o *c*, o que estigui directament o indirectament controlada per aquesta persona, que s'hagi creat per beneficiar aquesta persona, o que tingui interessos econòmics en gran mesura equivalents als d'aquesta persona.

13) Pràctica de mercat acceptada: és una pràctica de mercat específica acceptada per l'autoritat competent d'un mercat de valors negociables d'acord amb el que s'estableix en l'article 56.

14) Professionals que preparen o executen operacions: són les entitats operatives del sistema financer i els seus agents financers que en el marc de la seva activitat professional reben i transmeten ordres o executen operacions sobre instruments financers.

15) Programa de recompra: és una negociació amb accions pròpies d'una societat per si mateixa o bé per una persona que actuï en nom propi però per compte d'aquesta societat.

16) Registres de trànsit de dades: és qualsevol dada tractada als efectes de la conducció d'una comunicació a través d'una xarxa de comunicacions electròniques o de la facturació d'aquesta xarxa.

2. A efectes de l'article 43 s'entén per:

a) Valors: són els tipus d'instruments financers següents:

i) Accions i valors equiparables a les accions.

ii) Obligacions o altres formes de deute amb garantia real.

iii) Deute amb garantia real convertible o bescanviable per accions o altres valors equiparables a les accions.

b) Instruments associats: són els instruments financers següents, incloent-hi els no admesos a negociació o que no es negocien en un centre de negociació, o aquells per als quals no s'ha sol·licitat l'admissió a negociació en un centre de negociació:

i) Contractes o drets de subscripció, adquisició, transmissió o cessió de valors.

ii) Derivats financers de valors.

iii) En els casos en què els valors siguin instruments de deute convertibles o bescanviables, els valors en què poden convertir-se o pels quals poden canviar-se aquests instruments de deute convertibles o bescanviables.

iv) Instruments emesos o garantits per l'emissor o garant dels valors i en què el preu de mercat pugui influir de manera important en el preu dels valors, o al revés.

v) Quan els valors siguin valors equiparables a les accions, les accions representades per aquests valors i qualsevol altre valor equiparable a aquestes accions.

c) Distribució significativa: és una oferta de valors en el mercat primari o secundari, diferent de la negociació ordinària tant pel que fa al valor quantitatiu dels valors que s'ofereixin com al mètode de venda que s'empri.

d) Estabilització: és tota compra, oferta de compra de valors o tota operació equivalent amb instruments associats feta per entitats bancàries o entitats financeres d'inversió en el context d'una distribució significativa d'aquests valors, exclusivament per sostenir el seu preu de mercat durant un període de temps predeterminat, a causa d'una pressió de venda d'aquests valors.

Article 43. *Exempció dels programes de recompra i de les mesures d'estabilització*

1. Les prohibicions dels articles 51 i 57 d'aquesta Llei no s'apliquen a la negociació d'accions pròpies en el marc de programes de recompra quan:

a) Els detalls complets del programa es facin públics abans del començament de la negociació.

b) Les operacions siguin notificades com a elements integrants del programa de recompra a l'autoritat competent del centre de negociació d'acord amb l'apartat 3, i tot seguit siguin difoses al públic.

c) Es respectin límits adequats pel que fa al preu i al volum.

d) Es desenvolupin d'acord amb els objectius a què es refereix l'apartat 2 i les condicions establertes en aquest article.

2. Per beneficiar-se de l'exempció prevista en l'apartat 1, els programes de recompra han de tenir com a únic propòsit un dels objectius següents:

a) Reduir el capital d'un emissor.

b) Complir les obligacions inherents als instruments financers de deute convertibles en accions.

c) Complir les obligacions derivades dels programes d'opcions d'accions o altres assignacions d'accions per als empleats o els membres dels òrgans d'administració o supervisió de l'emissor o d'una empresa associada.

3. Per beneficiar-se de l'exempció prevista en l'apartat 1, l'emissor ha d'informar l'autoritat competent del centre de negociació en què les accions han estat admeses a negociació o es negocïin sobre cadascuna de les operacions relatives a programes de recompra, incloent-hi la informació relativa a les operacions executades, en la qual figurin almenys:

a) La denominació i el nombre d'instruments comprats i venuts.

b) La quantitat.

c) Les dates i les hores d'execució.

d) Els preus de l'operació.

e) Un identificador que permeti reconèixer l'emissor que ha comprat o venut els valors.

4. Les prohibicions establertes en els articles 51 i 57 no s'apliquen als valors i als instruments associats per a l'estabilització dels valors quan:

a) L'estabilització es porta a terme durant un període de temps limitat.

b) La informació rellevant sobre l'estabilització s'ha fet pública i s'ha notificat a l'autoritat competent del centre de negociació.

c) Es respecten límits adequats quant a preu.

d) La dita negociació compleix les condicions per a l'estabilització que es determinin reglamentàriament.

5. Sense perjudici del que disposa l'apartat 2 de l'article 45, els emissors, oferents o entitats que duguin a terme l'estabilització i actuïn en nom d'aquestes persones o no han de notificar els detalls de totes les operacions d'estabilització a l'autoritat competent del centre de negociació, a tot estirar al final de la setena sessió diària del mercat següent a la data d'execució d'aquestes operacions.

Article 44. *Exempció de les activitats relacionades amb la política monetària i la gestió del deute públic*

1. Aquest capítol no s'aplica a les operacions, les ordres o les conductes que responguin a finalitats de política monetària o de gestió del deute públic dutes a terme per:

a) L'Estat.

b) Qualsevol ministeri, agència o entitat de comesa especial andorrana de titularitat pública, o per qualsevol persona que actuï per compte d'ells.

2. Aquest capítol no s'aplica a les operacions, les ordres o les conductes de qualsevol organisme oficialment designat o de qualsevol persona que actuï per compte d'aquest organisme en aplicació de la política de gestió del deute públic.

3. El Govern, a proposta del Ministeri de Finances, pot establir reglamentàriament els organismes públics i bancs centrals de països tercers que cal incloure en l'exempció que s'estableix l'apartat 1.

4. Aquest article no s'aplica a les persones que treballen en virtut d'un contracte de treball o d'una altra relació per als organismes esmentats en aquest article, quan aquestes persones efectuïn, directament o indirectament, operacions i ordres o practiquin conductes per compte propi.

Article 45. *Autoritat competent en matèria d'abús de mercat*

1. Sense perjudici de les competències de les autoritats judicials, l'AFA és l'autoritat administrativa competent per vetllar per l'aplicació de les disposicions establertes en aquest capítol a totes les actuacions dutes a terme al Principat d'Andorra, i també fora del Principat quan es refereixin a instruments financers admesos a negociació en un mercat regulat, per als quals s'hagi sol·licitat l'admissió a negociació en aquest mercat o que es negociïn en un SMN o SOC, o per als quals s'hagi sol·licitat l'admissió a negociació en un SMN que operi dins del Principat d'Andorra.

2. L'AFA pot exercir les seves funcions i competències en matèria d'abús de mercat, ja sigui:

a) Directament.

b) En col·laboració amb altres autoritats o amb els organismes dels mercats.

c) Sota la seva responsabilitat per delegació a autoritats o organismes dels mercats nacionals.

d) Mitjançant una sol·licitud a les autoritats judicials competents.

3. L'AFA pot dur a terme totes les actuacions necessàries per exercir les seves funcions en matèria d'abús de mercat. En aquest context, s'habilita l'AFA per:

a) Accedir a qualsevol document i dada, sigui quina sigui la seva forma, i rebre'n una còpia.

b) Sol·licitar o requerir informació a qualsevol persona, fins i tot a les que intervenen successivament en la transmissió d'ordres o en l'execució de les operacions en qüestió, així com als seus directius i, en cas de ser necessari, citar qualsevol persona i prendre-li declaració.

c) Dur a terme inspeccions *in situ* i investigacions *in situ* en locals que no siguin les residències privades de persones físiques.

d) Amb l'autorització prèvia de l'autoritat judicial, accedir als locals de persones físiques i jurídiques a fi de confiscar documents i dades sota qualsevol forma, quan hi hagi una sospita raonable de l'existència de documents o dades relatius a l'assumpte de la inspecció o investigació que puguin ser rellevants per provar un cas d'operació amb informació privilegiada o de manipulació de mercat que infringeixi aquesta Llei.

e) Remetre assumptes perquè siguin investigats penalment.

f) Requerir, amb l'autorització prèvia de l'autoritat judicial en qüestió, la tramesa dels registres existents sobre trànsit de dades que mantingui una empresa de telecomunicacions, quan hi hagi una sospita raonable que s'hagi comès una infracció i aquests registres puguin ser rellevants per investigar una infracció de les lletres *a* o *b* de l'article 51, o de l'article 57.

g) Requerir la tramesa de les gravacions existents de converses telefòniques, les comunicacions electròniques i els registres existents sobre trànsit de dades que mantinguin les entitats operatives del sistema financer.

h) Bloquejar preventivament actius durant un termini màxim de quaranta dies hàbils i, si escau, sol·licitar l'embargament dels dits actius a l'autoritat judicial mentre se substancia l'eventual expedient administratiu. En tot cas, l'AFA no té responsabilitats pels danys causats pel bloqueig d'actius fet en l'exercici de les seves funcions.

i) Suspendre la negociació dels instruments financers en qüestió.

j) Requerir el cessament d'una pràctica que l'AFA consideri contrària al que està establert en aplicació d'aquest capítol.

k) Imposar la prohibició temporal d'exercir una activitat professional en el sector financer a persones sotmeses a la seva supervisió.

l) Adoptar totes les mesures necessàries per garantir que el públic sigui informat adequadament mitjançant, entre altres aspectes, la correcció de la informació falsa o enganyosa publicada, i també mitjançant la sol·licitud a l'emissor o a una altra persona que hagi publicat o difós informació falsa o enganyosa perquè publiqui una rectificació.

4. Aquest article s'aplica sense perjudici de les disposicions legals vigents en matèria de secret en l'àmbit laboral i secret professional.

La notificació d'informació a l'AFA d'acord amb aquest capítol no es considera infracció de cap restricció de comunicació d'informació imposada per via contractual o per qualsevol disposició legal, reglamentària o administrativa, ni pot implicar per a la persona que la notifiqui cap tipus de responsabilitat en relació amb aquesta notificació.

5. Així, entre altres coses, l'AFA exerceix el poder disciplinari sobre els subjectes infractors definits en l'article 64. A aquest efecte ha d'iniciar, instruir i resoldre els expedients sancionadors relatius a infraccions sobre les operacions d'abús de mercat i determinar les sancions corresponents.

6. En cas que hi hagi indicis d'infraccions penals, l'AFA ha de trametre les actuacions al Ministeri Fiscal. Les actuacions previstes en aquest article no suposen cap menyscabament ni l'exclusió de les garanties establertes pel procediment penal andorrà.

Secció segona. *Prohibicions i obligacions relacionades amb la informació privilegiada*

Article 46. *Informació privilegiada*

1. A efectes d'aquesta Llei s'entén per *informació privilegiada* qualsevol dels tipus d'informació següents:

a) La informació de caràcter concret que no s'ha fet pública, que es refereixi directament o indirectament a un o diversos emissors o a un o diversos instruments financers o els seus derivats i que, en cas de fer-se pública, podria influir de manera apreciable sobre els preus d'aquests instruments o dels instruments derivats relacionats amb aquests instruments.

b) En relació amb els instruments derivats sobre matèries primeres, la informació de caràcter concret que no s'ha fet pública, que es refereix directament o indirectament a un o diversos d'aquests instruments derivats o directament a un contracte al comptat sobre matèries primeres relacionat amb aquests instruments i que, en cas de fer-se pública, podria influir de manera apreciable sobre els preus d'aquests instruments derivats o contractes al comptat sobre matèries primeres relacionats amb aquests instruments, i sempre que es tracti d'informació de la qual es pugui esperar raonablement que es faci pública o que s'hagi de fer pública obligatòriament, d'acord amb el que es preveu en les disposicions legals, en les

normes del mercat, en els contractes o en els usos i les pràctiques dels corresponents mercats de derivats sobre matèries primeres o de comptat.

c) Pel que fa a les persones encarregades de l'execució de les ordres relatives als instruments financers, la informació transmesa per un client en relació amb les seves ordres pendents relatives a instruments financers, que és de caràcter concret, que es refereix directament o indirectament a un o diversos emissors o a un o diversos instruments financers i que, en cas de fer-se pública, podria influir de manera apreciable sobre els preus d'aquests instruments financers, els preus de contractes al comptat sobre matèries primeres o els preus dels instruments derivats relacionats amb aquests instruments.

2. Mitjançant un comunicat tècnic, l'AFA pot elaborar o adoptar directrius d'organismes oficials reconeguts internacionalment, en relació amb els aspectes següents:

a) Quan la informació que es refereix a un o diversos emissors o a un o diversos instruments financers o els seus derivats és de caràcter concret.

b) Sota quin criteri es considera informació privilegiada un procés prolongat en el temps amb què es pretén generar o té com a conseqüència determinades circumstàncies o un fet concret sobre un emissor o un instrument financer.

c) Què s'entén per *informació que si es fa pública pot influir de forma apreciable sobre els preus dels instruments.*

d) Una llista indicativa i no exhaustiva d'informació, de la qual raonablement es pot esperar que sigui divulgada o que ha de ser divulgada obligatòriament, d'acord amb el que es preveu en les disposicions legals, en les normes del mercat, en els contractes o en els usos i les pràctiques dels corresponents mercats de derivats sobre matèries primeres o de comptat pertinents esmentats en la lletra *b* de l'apartat 1.

Article 47. *Operacions amb informació privilegiada*

1. A efectes d'aquesta Llei, les operacions amb informació privilegiada són les dutes a terme per una persona que disposa d'informació privilegiada i que la utilitza adquirint, transmetent o cedint, per compte propi o de tercers, directament o indirectament, els instruments financers als quals fa referència aquesta informació. Es considera així mateix operació amb informació privilegiada la utilització d'aquest tipus d'informació per cancel·lar o modificar una ordre relativa a l'instrument financer a què es refereix la informació, quan s'ha donat l'ordre abans que l'interessat tingui coneixement de la informació privilegiada.

2. A efectes d'aquesta Llei, recomanar que una persona faci operacions amb informació privilegiada o induir una persona que faci operacions amb informació privilegiada es produeix quan una persona que posseeix aquesta informació:

a) Recomana, sobre la base d'aquesta informació, que una altra persona adquireixi, transmeti o cedeixi els instruments financers als quals es refereix la informació, o indueix aquesta persona a adquirir-los, transmetre'ls o cedir-los.

b) Recomana, sobre la base d'aquesta informació, que una altra persona cancel·li o modifiqui una ordre relativa a l'instrument financer al qual fa referència la informació, o indueix aquesta persona a cancel·lar o modificar l'ordre.

3. Seguir les recomanacions o induccions a què es refereix l'apartat 2 es considera una operació amb informació privilegiada en el sentit d'aquest article quan la persona que segueix la recomanació o inducció sap o hauria de saber que es basen en informació privilegiada.

4. Aquest article s'aplica a qualsevol persona que posseeix informació privilegiada pel fet de trobar-se en algun dels supòsits següents:

a) Per la condició de membre dels òrgans d'administració, de gestió o de control de l'emissor.

b) Per la participació en el capital de l'emissor.

c) Per tenir accés a aquesta informació a causa de l'exercici del seu treball, de la seva professió o de les seves funcions.

d) Per estar involucrada en activitats delictives.

Aquest article també s'aplica a tota persona que tingui informació privilegiada en circumstàncies diferents de les esmentades en el paràgraf primer si la persona sap o hauria de saber que es tracta d'informació privilegiada.

5. Quan la persona sigui una persona jurídica, aquest article s'aplica així mateix a les persones físiques que participin en la decisió d'adquirir, transmetre, cedir, cancel·lar o modificar una ordre per compte de la persona jurídica en qüestió.

Article 48. *Conducta legítima*

1. Als efectes del que disposen els articles 47 i 51, pel simple fet que una persona jurídica tingui o hagi tingut accés a informació privilegiada no es considera que l'hagi utilitzat i que, per tant, hagi fet operacions amb informació privilegiada en relació amb alguna adquisició, transmissió o cessió, sempre que aquesta persona jurídica:

a) Hagi establert, aplicat i mantingut mecanismes i procediments interns adequats i eficaços que garanteixin eficaçment que ni la persona física que va adoptar en el seu nom la decisió d'adquirir, transmetre o cedir els instruments financers als quals es refereix la informació, ni cap altra persona física que pugui haver influït en aquesta decisió, no estava en possessió de la informació privilegiada.

b) No hagi encoratjat, recomanat o induït la persona física que, per compte de la persona jurídica, va adquirir, va transmetre o va cedir els instruments financers als quals es refereix la informació, o no hagi influït en aquesta persona física per qualsevol altre mitjà.

2. Als efectes del que disposen els articles 47 i 51, pel simple fet que una persona tingui informació privilegiada no es considera que l'hagi utilitzat i que, per tant, hagi fet operacions amb informació privilegiada en relació amb alguna adquisició, transmissió o cessió, sempre que aquesta persona:

a) Pel que fa a l'instrument financer a què es refereix aquesta informació, sigui una creadora de mercat o una persona autoritzada per actuar com a contrapart, i l'adquisició, transmissió o cessió de l'instrument financer al qual es refereix aquesta informació es faci de manera legítima en el curs normal de l'exercici de la seva funció com a creadora de mercat o com a contrapart en relació amb aquest instrument financer.

b) Estigui autoritzada a executar ordres per compte de tercers, i l'adquisició, transmissió o cessió dels instruments financers als quals es refereix l'ordre es faci de forma legítima en el curs normal de l'exercici del seu treball, professió o funcions.

3. Als efectes del que disposen els articles 47 i 51, pel simple fet que una persona tingui informació privilegiada no es considera que l'hagi utilitzat i que, per tant, hagi fet operacions amb informació privilegiada en relació amb alguna adquisició, transmissió o cessió, sempre que la persona faci una operació per adquirir, transmetre o cedir instruments financers i aquesta operació s'efectuï de bona fe en compliment d'una obligació vençuda i no per eludir la prohibició de dur a terme operacions amb informació privilegiada, i:

a) Aquesta obligació es derivi d'una ordre donada o d'un acord subscrit abans que la persona en qüestió tingués coneixement de la informació privilegiada; o

b) Aquesta operació tingui per objecte complir una disposició legal o reglamentària anterior a la data en què la persona en qüestió tingués coneixement de la informació privilegiada.

4. Als efectes del que disposen els articles 47 i 51, pel simple fet que una persona tingui informació privilegiada no es considera que l'hagi utilitzat i que, per tant, hagi dut a terme operacions amb informació privilegiada, sempre que aquesta persona hagi obtingut la informació privilegiada en el transcurs d'una oferta pública d'adquisició o fusió amb una societat i la faci servir amb el mer objecte de dur a terme aquesta fusió o oferta pública d'adquisició, i que en el moment que els accionistes de l'empresa en qüestió hagin d'aprovar la fusió o l'acceptació de l'oferta tota informació privilegiada s'hagi fet pública o hagi deixat de ser informació privilegiada.

Aquest apartat no s'aplica a la formació d'una participació.

5. Als efectes del que disposen els articles 47 i 51, el simple fet que una persona utilitzi el seu propi coneixement per a l'adquisició, la transmissió o la cessió d'instruments financers, no constitueix en si mateix un ús d'informació privilegiada.

6. No obstant el que disposen els apartats 1 a 5 d'aquest article, també es pot considerar que s'ha infringit la prohibició d'operar amb informació privilegiada establerta en l'article 51 si l'AFA determina que darrere d'aquestes operacions, ordres de negociació o conductes no hi ha hagut raons legítimes.

Article 49. *Comunicació il·lícita d'informació privilegiada*

1. A efectes d'aquesta Llei, hi ha comunicació il·lícita d'informació privilegiada quan una persona posseeix informació privilegiada i la revela a qualsevol altra persona, excepte quan aquesta revelació es produeix en l'exercici normal de la seva feina, professió o funcions.

Aquest apartat és aplicable a qualsevol persona física o jurídica que es trobi en les situacions o circumstàncies a què es fa referència en l'apartat 4 de l'article 47.

2. Als efectes d'aquesta Llei, la subsegüent revelació de les recomanacions o induccions a què es refereix l'apartat 2 de l'article 47 constitueix així mateix una comunicació il·lícita d'informació privilegiada, quan la persona que reveli la recomanació o inducció sàpiga o hagi de saber que es basava en informació privilegiada.

Article 50. *Prospecció de mercat*

1. La prospecció de mercat consisteix a comunicar informació a un o més inversors potencials amb anterioritat a l'anunci d'una operació, per tal d'avaluar l'interès dels mateixos inversors en una possible operació i les condicions relatives a aquesta operació, com ara el seu preu o volum potencial, efectuada per:

a) Un emissor.

b) Un oferent en el mercat secundari d'un instrument financer, quan el volum o valor de l'operació facin l'operació diferent de les negociacions habituals i impliqui un mètode de venda basat en l'avaluació prèvia de l'interès potencial dels inversors potencials.

c) Un tercer que actuï en nom o per compte d'alguna de les persones previstes en les lletres *a* o *b*.

2. La comunicació d'informació privilegiada d'una persona que pretengui fer una oferta pública d'adquisició de valors d'una societat o una fusió amb una societat als titulars dels valors també constitueix una prospecció de mercat si:

a) La informació és necessària per permetre als titulars formar-se una opinió sobre la seva disposició a oferir els seus valors.

b) La disposició dels titulars a oferir els seus valors és raonablement necessària per prendre la decisió de fer l'oferta pública d'adquisició o fusió.

3. El participant del mercat que comunica informació ha de valorar específicament, abans de fer una prospecció de mercat, si això implica la comunicació d'informació privilegiada. El participant del mercat que comunica la informació ha de registrar per escrit la seva conclusió i els motius d'aquesta conclusió. A requeriment de l'AFA, el participant ha de proporcionar a l'AFA aquests registres escrits. Aquesta obligació s'aplica a cada comunicació d'informació al llarg de tota la prospecció de mercat. El participant del mercat que comunica la informació ha d'actualitzar, en conseqüència, els registres a què es refereix aquest apartat.

4. Als efectes del que disposa l'apartat 1 de l'article 49, es considera que la comunicació d'informació privilegiada feta en el marc d'una prospecció de mercat s'ha dut a terme en l'exercici normal del treball, la professió o les funcions d'una persona si el participant del mercat que comunica la informació ha complert les obligacions definides en els apartats 3 i 5 d'aquest article.

5. Als efectes del que disposa l'apartat 4, el participant del mercat que comunica informació privilegiada en el marc d'una prospecció de mercat ha de fer el següent, prèviament a la comunicació d'informació:

a) Obtenir el consentiment de la persona receptora de la prospecció de mercat per a la recepció d'informació privilegiada.

b) Informar la persona receptora de la prospecció de mercat que se li prohibeix utilitzar aquesta informació, o intentar utilitzar-la, adquirint, transmetent o cedint, per compte propi o de tercers, directament o indirectament, instruments financers que tinguin relació amb aquesta informació.

c) Informar la persona receptora de la prospecció de mercat que se li prohibeix utilitzar aquesta informació, o intentar utilitzar-la, mitjançant la cancel·lació o modificació d'una ordre ja donada relativa a un instrument financer amb el qual tingui relació la informació.

d) Informar la persona receptora de la prospecció de mercat que en acceptar la recepció de la informació s'obliga a mantenir-ne la confidencialitat.

El participant del mercat que comunica la informació ha de crear i mantenir un registre de tota la informació facilitada a la persona receptora de la prospecció de mercat, inclosa la informació facilitada d'acord amb el paràgraf primer, lletres *a* a *d*, i la identitat dels inversors potencials als quals s'ha revelat la informació, incloses, encara que no exclusivament, les persones jurídiques i les persones físiques que actuïn en nom de l'inversor potencial, així com la data i l'hora de cada comunicació. El participant del mercat que comunica la informació ha de proporcionar el dit registre a l'AFA a requeriment d'aquesta Autoritat.

6. Quan la informació que s'ha comunicat a una persona en el transcurs d'una prospecció de mercat deixa de ser informació privilegiada a criteri del participant del mercat que comunica la informació, aquest últim ho ha de fer saber al receptor el més aviat possible.

El participant del mercat que comunica la informació ha de mantenir un registre de la informació facilitada de conformitat amb aquest apartat i l'ha de proporcionar a l'AFA a requeriment d'aquesta Autoritat.

7. No obstant el que disposa aquest article, la persona receptora de la prospecció de mercat ha de valorar per si mateixa si està en possessió d'informació privilegiada o quan deixa d'estar en possessió d'informació privilegiada.

8. El participant del mercat que comunica la informació ha de conservar els registres a què es fa referència en aquest article durant un període d'almenys cinc anys.

9. L'AFA pot determinar, mitjançant un comunicat tècnic, les disposicions, els procediments i els requisits adequats relatius al manteniment de registres perquè les persones compleixin els requisits que estableixen els apartats 4, 5, 6 i 8 d'aquest article. Així mateix, l'AFA pot determinar, mitjançant un comunicat tècnic, els sistemes i les plantilles de notificació que hagin d'usar-se per complir els requisits establerts en els apartats 4, 5, 6 i 8 d'aquest article i, en particular, el format precís dels registres a què es refereixen els apartats 4 a 8 i les modalitats tècniques per comunicar adequadament la informació a què es fa referència en l'apartat 6 a la persona receptora de la prospecció de mercat.

10. Mitjançant un comunicat tècnic, l'AFA ha d'elaborar, o adoptar d'organismes oficials reconeguts internacionalment, les directrius que han de considerar les persones receptores de les prospeccions de mercat, en relació amb els aspectes següents:

a) Els factors que aquestes persones han de tenir en compte quan se'ls comunica informació en el marc d'una prospecció de mercat perquè valorin si la informació es pot considerar informació privilegiada.

b) Les mesures que han d'adoptar aquestes persones si els ha estat comunicada informació privilegiada, per complir el que disposen els articles 47 i 49 d'aquesta Llei.

c) Els registres que han de mantenir aquestes persones per demostrar que han complert el que disposen els articles 47 i 49 d'aquesta Llei.

Article 51. *Prohibició de les operacions amb informació privilegiada i de la comunicació il·lícita d'informació privilegiada*

Cap persona no pot:

a) Fer o intentar fer operacions amb informació privilegiada.

b) Recomanar que una altra persona faci operacions amb informació privilegiada o induir-la a fer-ho.

c) Comunicar il·lícitament informació privilegiada.

Article 52. *Difusió pública de la informació privilegiada*

1. L'emissor ha de fer pública, tan aviat com sigui possible, la informació privilegiada que el concerneixi directament.

L'emissor s'ha d'assegurar que la informació privilegiada es faci pública d'una manera que permeti un accés ràpid i una avaluació completa, correcta i oportuna de la informació al públic i, si escau, al mecanisme designat oficialment per a l'emmagatzematge central de la informació de l'emissor. L'emissor no ha de combinar la difusió pública d'informació privilegiada amb la comercialització de les seves activitats. L'emissor ha d'incloure i mantenir al seu lloc web, per un període d'almenys cinc anys, tota la informació privilegiada que estigui obligat a fer pública.

Aquest article és aplicable als emissors que han sol·licitat o obtingut l'aprovació per admetre a negociació els seus instruments financers en un MR d'un estat membre de la Unió Europea o, en el cas d'instruments negociats exclusivament en un SMN o SOC, els emissors que han obtingut l'aprovació per negociar els seus instruments financers en un SMN o SOC o que han sol·licitat l'admissió a negociació dels seus instruments financers en un SMN d'un estat membre de la Unió Europea.

2. A partir del moment en què s'autoritzi al Principat d'Andorra un MR o SMN, o s'autoritzi que una entitat bancària o una entitat operativa del sistema financer que presta serveis d'inversió gestioni un SMN, el Govern, a proposta del Ministeri de Finances, pot establir reglamentàriament el següent:

a) L'autoritat competent per notificar els retards en la difusió pública de la informació privilegiada de qualsevol emissor per causes justificades d'acord amb el que s'estableix en l'apartat 3.

b) L'autoritat competent per notificar els retards en la difusió pública de la informació privilegiada d'emissors que són entitats bancàries o entitats financeres d'acord amb el que s'estableix en l'apartat 4.

3. L'emissor pot retardar, sota la seva pròpia responsabilitat, la difusió pública de la informació privilegiada sempre que es compleixin totes les condicions següents:

a) Que la difusió immediata pugui perjudicar els interessos legítims de l'emissor.

b) Que el retard en la difusió no pugui induir el públic a confusió o engany.

c) Que l'emissor estigui en condicions de garantir la confidencialitat de la informació.

En el cas de tractar-se d'un procés prolongat en el temps que es desenvolupi en diferents etapes i amb el qual es pretengui generar o que tingui com a conseqüència determinades circumstàncies o un fet concret, l'emissor pot retardar, sota la seva pròpia responsabilitat, la difusió pública de la informació privilegiada relativa a aquest procés, amb subjecció al que disposen les lletres *a, b* i *c* del paràgraf primer d'aquest apartat.

En el cas que l'emissor retardi la difusió de la informació privilegiada d'acord amb aquest apartat, ho ha de comunicar a l'autoritat competent especificada en l'apartat 2, immediatament després de fer pública la informació, i presentar una explicació per escrit sobre la forma en què es van complir les condicions establertes en aquest apartat.

4. A fi de preservar l'estabilitat del sistema financer, l'emissor que es consideri entitat bancària o entitat financera pot retardar, sota la seva pròpia responsabilitat, la difusió pública de la informació privilegiada, incloent-hi la informació relativa a un problema temporal de liquiditat i, en particular, la necessitat de rebre assistència en forma de liquiditat temporal del Fagadi en virtut de l'apartat 3 de l'article 7 de la Llei 20/2018, del 13 de setembre, reguladora del Fons Andorrà de Garantia de Dipòsits i del Sistema andorrà de garantia d'inversions, sempre que es compleixin totes les condicions següents:

a) Que la difusió de la informació privilegiada comporti el risc de soscavar l'estabilitat financera de l'emissor i del sistema financer.

b) Que retardar la difusió sigui convenient per a l'interès públic.

c) Que es pugui garantir la confidencialitat de la informació.

d) Que l'autoritat competent especificada en l'apartat 2 hagi autoritzat el retard sobre la base del compliment de les condicions establertes en les lletres *a, b* i *c.*

5. Als efectes del que disposen les lletres *a* a *d* de l'apartat 4, l'emissor ha de notificar a l'autoritat competent especificada en l'apartat 2 la seva intenció de retardar la comunicació de la informació privilegiada i ha d'aportar proves del compliment de les condicions establertes en les lletres *a, b* i *c* de l'apartat 4.

L'autoritat competent especificada en l'apartat 2 ha de vetllar perquè el retard de la difusió de la informació privilegiada no es prolongui més enllà del temps necessari per a l'interès públic. Així mateix, l'autoritat competent especificada en l'apartat 2 ha d'avaluar, almenys setmanalment, si se segueixen complint les condicions establertes en les lletres *a, b* i *c* de l'apartat 4.

Si l'autoritat competent especificada en l'apartat 2 no autoritza el retard en la difusió de la informació privilegiada, l'emissor ha de fer pública la informació privilegiada immediatament.

Aquest apartat s'aplica als casos en què l'emissor no decideixi retardar la difusió de la informació privilegiada de conformitat amb l'apartat 3.

Tota referència en aquest apartat a l'autoritat competent especificada en l'apartat 2 s'entén sense perjudici de la capacitat de l'AFA d'exercir les seves funcions de qualsevol de les maneres previstes en els apartats 3 a 5 de l'article 4, de la Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Autoritat Financera Andorrana.

6. Si la difusió de la informació privilegiada es retarda de conformitat amb els apartats 3 o 4 i la confidencialitat de la informació privilegiada deixa d'estar garantida, l'emissor ha de fer pública aquesta informació al més aviat possible.

Aquest apartat inclou els casos en què un rumor es refereix de manera expressa a informació privilegiada la difusió de la qual ha estat retardada de conformitat amb els apartats 3 o 4, quan el grau d'exactitud del rumor sigui suficient per indicar que ja no està garantida la confidencialitat d'aquesta informació.

7. Quan un emissor o una persona que actuï en nom o pel compte de l'emissor comuniqui informació privilegiada a un tercer en el curs normal de l'exercici del seu treball, professió o funcions, de conformitat amb l'apartat 1 de l'article 49, ha de fer pública la mateixa informació de forma completa i efectiva, simultàniament si es tracta de comunicació intencionada, o immediatament si es tracta de comunicació no intencionada. No s'aplica el que disposa aquest apartat si la persona que rep la informació està subjecta a l'obligació de confidencialitat, independentment que aquesta obligació es basi en una norma legal, reglamentària, estatutària o contractual.

8. La informació privilegiada relativa als emissors els instruments financers dels quals estiguin admesos a negociació en un mercat de PIME en expansió pot ser inclosa pel centre de negociació en el seu lloc web, en comptes del web de l'emissor, sempre que aquest centre de negociació ofereixi aquest servei als emissors d'aquest mercat.

9. A partir del moment en què s'autoritzi un MR o SMN al Principat d'Andorra, o s'autoritzi que una entitat bancària o una entitat financera d'inversió gestioni un SMN, el Govern, a proposta del Ministeri de Finances, pot establir reglamentàriament el següent:

a) Les modalitats tècniques per a la difusió pública adequada d'informació privilegiada a la qual fan referència els apartats 1, 7 i 8.

b) Les modalitats tècniques del retard de la difusió pública d'informació privilegiada a la qual fan referència els apartats 3 i 4.

10. Mitjançant un comunicat tècnic, l'AFA pot elaborar, o adoptar d'organismes oficials reconeguts internacionalment, les directrius per crear una llista indicativa i no exhaustiva d'interessos legítims dels emissors de valors a què es refereix la lletra *a* de l'apartat 3, i de les situacions en les quals el retard de la difusió d'informació privilegiada pot generar confusió en el públic, tal com es recull en la lletra *b* del mateix apartat 3.

Article 53. *Llista d'iniciats*

1. Els emissors o les persones que actuïn en nom o per compte dels emissors tenen les obligacions següents:

a) Elaborar una llista de totes les persones que tenen accés a informació privilegiada i treballen per a elles en virtut d'un contracte de treball, o que exerceixen funcions

a través de les quals tenen accés a informació privilegiada, com a assessors, comptables o agències de qualificació creditícia (llista d'iniciats).

b) Actualitzar sense demora la llista d'iniciats d'acord amb l'apartat 4.

c) Facilitar la llista d'iniciats al més aviat possible a l'AFA a requeriment d'aquesta última.

2. Els emissors o les persones que actuïn en nom o per compte dels emissors han d'adoptar totes les mesures raonables per garantir que tota persona que figura en la llista d'iniciats reconegui per escrit les obligacions legals i reglamentàries que això implica i sigui conscient de les sancions aplicables a les operacions amb informació privilegiada i la comunicació il·lícita d'informació privilegiada.

Quan una altra persona que actua en nom o per compte de l'emissor assumeix la funció d'elaborar i actualitzar la llista d'iniciats, la responsabilitat plena del compliment d'aquest article segueix recaient en l'emissor. L'emissor ha de conservar sempre el dret d'accés a la llista d'iniciats.

3. La llista d'iniciats ha d'incloure almenys la informació següent:

a) La identitat de tota persona que tingui accés a informació privilegiada.

b) El motiu de la inclusió d'aquesta persona en la llista d'iniciats.

c) La data i l'hora en què aquesta persona va obtenir accés a la informació privilegiada.

d) La data d'elaboració de la llista de persones amb accés a informació privilegiada.

4. Els emissors o les persones que actuen en nom o per compte dels emissors han d'actualitzar sense demora la llista d'iniciats, incloent-hi la data de l'actualització, en les circumstàncies següents:

a) Quan canviï el motiu de la inclusió en la llista d'iniciats d'una persona que ja hi figuri.

b) Quan s'hagi d'incloure en la llista d'iniciats una altra persona perquè tingui accés a informació privilegiada.

c) Quan una persona deixi de tenir accés a informació privilegiada.

A cada actualització s'ha d'especificar la data i l'hora en què s'ha produït el canvi que ha donat lloc a l'actualització.

5. Els emissors o les persones que actuen en nom o per compte dels emissors han de conservar la llista d'iniciats durant almenys cinc anys a partir que s'elabora o s'actualitza.

6. Els emissors dels instruments financers que estan admesos a negociació en un mercat de PIME en expansió estan exempts de l'obligació d'elaborar una llista d'iniciats, si es compleixen les condicions següents:

a) L'emissor pren totes les mesures raonables per garantir que qualsevol persona amb accés a informació privilegiada reconeix les obligacions legals i reglamentàries que això implica i és conscient de les sancions aplicables a les operacions amb informació privilegiada i a la comunicació il·lícita d'aquesta informació.

b) L'emissor és capaç de facilitar a l'AFA, si la mateixa AFA ho requereix, una llista d'iniciats.

7. Aquest article és aplicable als emissors que han sol·licitat o obtingut aprovació per admetre a negociació els seus instruments financers en un MR del Principat d'Andorra o de la Unió Europea; o, en el cas d'un instrument negociat exclusivament en un SMN o SOC, és aplicable als emissors que han obtingut l'aprovació per negociar els seus instruments financers en un SMN o SOC del Principat d'Andorra o de la Unió Europea o que han sol·licitat l'admissió a negociació dels seus instruments financers en un SMN del Principat d'Andorra o de la Unió Europea.

8. A partir del moment en què s'autoritzi un MR o SMN al Principat d'Andorra, o s'autoritzi que una entitat bancària o una entitat financera d'inversió gestioni un SMN, el Govern, a proposta del Ministeri de Finances, pot establir reglamentàriament el següent:

a) El format concret de la llista d'iniciats a què fa referència aquest article.

b) El mitjà de comunicació a l'AFA de la llista d'iniciats.

Article 54. *Operacions fetes per directius*

1. Les persones amb responsabilitats de direcció d'un emissor, així com les persones que hi estan estretament vinculades, han de notificar a l'emissor i a l'autoritat competent a què es refereix l'apartat 2 tota operació executada per compte propi relativa a accions o instruments de deute d'aquest emissor, instruments derivats o altres instruments financers vinculats a aquells instruments o accions.

Aquesta notificació s'ha de dur a terme sense demora i a tot estirar en un termini de tres dies hàbils a partir de la data de l'operació.

El paràgraf primer s'ha d'aplicar una vegada que l'import total de les operacions arribi, dintre d'un any natural, al llindar establert en l'apartat 6.

1 *bis*. L'obligació de notificació a què es refereix l'apartat 1 no s'aplica a les operacions en instruments financers vinculats a accions o instruments de deute de l'emissor a què es refereix l'apartat esmentat, si en el moment de l'operació es compleix qualsevol de les condicions següents:

a) L'instrument financer és una participació o acció dins d'un organisme d'inversió col·lectiva en què l'exposició a les accions o els instruments de deute de l'emissor no supera el 20% dels actius en poder de l'organisme d'inversió col·lectiva.

b) L'instrument financer proporciona una exposició a una cartera d'actius en què l'exposició a les accions o els instruments de deute de l'emissor no supera el 20% dels actius de la cartera.

c) L'instrument financer és una acció o participació dins d'un organisme d'inversió col·lectiva, o proporciona una exposició a una cartera d'actius, i la persona amb responsabilitats de direcció o la persona que hi està estretament vinculada no coneixen, i no poden conèixer, la composició de la inversió o l'exposició d'aquest organisme d'inversió col·lectiva o cartera d'actius en relació amb les accions o els instruments de deute, i, a més, no hi ha motiu per creure que les accions o els instruments de deute de l'emissor superen els límits establerts en les lletres *a* o *b*.

Si hi ha informació disponible sobre la composició de la inversió de l'organisme d'inversió col·lectiva o l'exposició dels actius de la cartera, la persona amb responsabilitats de direcció o la persona que hi està estretament vinculada ha de fer tots els esforços raonables per accedir a aquesta informació.

2. A efectes de l'apartat 1, totes les operacions que efectuen per compte propi les persones a què fa referència l'apartat 1 han de ser notificades per aquestes persones a l'autoritat competent del centre de negociació al Principat d'Andorra o a la de l'estat membre de la Unió Europea on es trobin admeses a negociació o es negociïn els seus valors.

Les normes aplicables a la notificació que han de complir les persones a què fa referència l'apartat 1 són les de l'estat membre de la Unió Europea en què estigui registrat l'emissor. La notificació s'ha de presentar a l'autoritat competent d'aquest estat, en el termini que prevegi la legislació aplicable del país tercer.

3. L'emissor ha de vetllar perquè la informació que és notificada de conformitat amb l'apartat 1 es faci pública sense demora, i com a màxim dins dels tres dies hàbils següents a la data de l'operació, d'una manera que permeti un accés ràpid i no discriminatori a aquesta informació de conformitat amb les disposicions reglamentàries a què es refereix la lletra *a* de l'apartat 9 de l'article 52.

L'emissor ha d'emprar els mitjans raonablement fiables per difondre la informació de manera efectiva del públic al Principat d'Andorra i als països de la Unió Europea on els seus valors estiguin admesos a negociació.

4. Aquest article és aplicable als emissors següents:

a) Els que han sol·licitat o aprovat l'admissió a negociació dels seus instruments financers en un MR del Principat d'Andorra o de la Unió Europea.

b) En el cas d'un instrument negociat exclusivament en un SMN o SOC, els que han obtingut l'aprovació per negociar els seus instruments financers en un SMN o SOC al Principat d'Andorra o a la Unió Europea o que han sol·licitat l'admissió a negociació dels seus instruments financers en un SMN del Principat d'Andorra o de la Unió Europea.

5. Els emissors han de notificar per escrit a les persones amb responsabilitats de direcció les obligacions d'aquestes persones en virtut d'aquest article. Els emissors han d'elaborar i mantenir una llista de totes les persones amb responsabilitats de direcció i de les persones que hi estan estretament vinculades.

Les persones amb responsabilitats de direcció han de notificar per escrit a les persones que hi estan estretament vinculades les obligacions d'aquestes últimes en virtut d'aquest article i han de conservar una còpia de la notificació.

6. S'ha d'aplicar el que disposa l'apartat 1 a tota operació subsegüent un cop assolit un import total de 5.000 euros dintre d'un any natural. El llindar de 5.000 euros s'ha de calcular mitjançant la suma, sense compensacions, de totes les operacions a què es refereix l'apartat 1.

7. Sense perjudici dels articles 51 i 57, les persones amb responsabilitats de direcció dins d'un emissor no poden dur a terme cap operació pel seu compte ni per compte d'un tercer, directament o indirectament, en relació amb accions o instruments de

deute de l'emissor, o amb instruments derivats o altres instruments financers vinculats, durant un període limitat de trenta dies naturals abans de la publicació d'un informe financer intermedi o d'un informe anual que l'emissor ha de publicar de conformitat amb les normes del centre de negociació en què les accions de l'emissor són admeses a negociació.

8. Sense perjudici dels articles 51 i 57, un emissor pot autoritzar les persones amb responsabilitats de direcció a negociar per compte propi o de tercers, durant un període limitat, tal com disposa l'apartat 7, en qualsevol dels supòsits següents:

a) Cas per cas, en circumstàncies excepcionals, com la concurrència de greus dificultats financeres que requereixen la venda d'accions immediata.

b) Quan es negocien operacions en el marc d'un pla d'opcions o d'estalvi dels empleats (o operacions relacionades), o en relació amb la qualificació o subscripció d'accions, i quan es negocien operacions en què no es produeixen canvis en la titularitat final del valor en qüestió, tenint en compte que la negociació d'aquests tipus d'operacions presenta característiques particulars.

9. A partir del moment en què s'autoritzi un MR o SMN al Principat d'Andorra, o s'autoritzi que una entitat bancària o una entitat financera d'inversió gestioni un SMN, el Govern, a proposta del Ministeri de Finances, pot establir reglamentàriament el següent:

a) El contingut i el format concret de les notificacions d'operacions previstes en l'apartat 1, així com el mitjà per transmetre-les de manera efectiva a l'AFA.

b) Els tipus d'operacions que s'han de notificar, d'acord amb l'apartat 1.

c) En relació amb l'excepció, establerta en l'apartat 8, a la prohibició d'operar sobre valors negociables de l'emissor establerts en l'apartat 7:

i) Les circumstàncies en les quals l'emissor pot autoritzar la negociació durant un període limitat.

ii) Les circumstàncies considerades excepcionals.

iii) Els tipus d'operació que justifiquen l'autorització per negociar.

Secció tercera. *Prohibicions i obligacions en relació amb la manipulació del mercat*

Article 55. *Manipulació de mercat*

1. S'entén per *pràctiques de manipulació de mercat* les activitats següents:

a) Executar una operació, donar una ordre de negociació o qualsevol altra conducta:

i) Que proporcioni o pugui proporcionar indicis falsos o enganyosos quant a l'oferta, la demanda o el preu d'un instrument financer; o

ii) Que fixi, o pugui fixar, en un nivell anormal o artificial el preu d'un o diversos instruments financers, tret que la persona que hagi efectuat les operacions o emès les ordres de negociació o dut a terme qualsevol altra conducta demostri que aquestes operacions, ordres o conductes s'han efectuat per raons legítimes i de conformitat amb una pràctica de mercat acceptada, d'acord amb el que s'estableix en l'article 56 d'aquest capítol.

b) Executar una operació, donar una ordre de negociació o qualsevol altra activitat o conducta que afecti o pugui afectar, mitjançant mecanismes ficticis o qualsevol altra forma d'engany o artifici, el preu d'un o diversos instruments financers.

c) Difondre informació a través dels mitjans de comunicació, inclòs Internet, o per qualsevol altre mitjà, i transmetre així o poder transmetre indicis falsos o enganyosos pel que fa a l'oferta, la demanda o el preu d'un instrument financer o d'un contracte al comptat sobre matèries primeres relacionat, o poder fixar així en un nivell anormal o artificial el seu preu, inclosa la difusió de rumors i notícies falses o enganyoses, quan la persona que les divulga sap o hauria de saber que la informació és falsa o enganyosa.

d) Transmetre informació falsa o enganyosa o subministrar dades falses en relació amb un índex de referència, quan l'autor de la transmissió o del subministrament de dades sap o hauria de saber que eren falses o enganyoses, o qualsevol altra conducta que suposi una manipulació del càlcul d'un índex de referència.

2. Es consideren manipulació de mercat, entre altres aspectes, les conductes següents:

a) La intervenció d'una o diverses persones de forma concertada per assegurar-se una posició dominant sobre l'oferta o la demanda d'un instrument financer o d'un contracte al comptat sobre matèries primeres relacionat, que afecti o pugui afectar la fixació, de forma directa o indirecta, de preus de compra o venda o que creï o pugui crear altres condicions de negociació no equitatives.

b) La compra o la venda d'instruments financers, en el moment de l'obertura o el tancament del mercat, que tingui o pugui tenir l'efecte d'induir a confusió o engany els inversors que operen basant-se en les cotitzacions mostrades, incloses les cotitzacions d'obertura o tancament.

c) La formulació d'ordres en un centre de negociació, incloent-hi la cancel·lació o la modificació d'aquestes ordres, a través de qualsevol mètode de negociació disponible, inclosos els mitjans electrònics, així com les estratègies de negociació algorísmica i d'alta freqüència, que produeixin algun dels efectes previstos en les lletres *a* o *b* de l'apartat 1, en:

i) Pertorbar o retardar el funcionament del mecanisme de negociació utilitzat en el centre de negociació, o fer que això tingui més probabilitats d'ocórrer;

ii) Dificultar a altres persones la identificació de les ordres autèntiques en el mecanisme de negociació del centre de negociació, o augmentar la probabilitat de dificultar-la, en particular introduint ordres que donin lloc a la sobrecàrrega o a la desestabilització del llibre d'ordres; o

iii) Crear, o poder crear, un senyal fals o enganyós sobre l'oferta i la demanda o sobre el preu d'un instrument financer; en particular, emetent ordres per iniciar o exacerbar una tendència.

d) Aprofitar l'accés, ocasional o regular, als mitjans de comunicació, tradicionals o electrònics, per exposar una opinió sobre un instrument financer (o de forma indirecta, sobre el seu emissor), després d'haver pres posicions en aquest instrument financer, sense haver revelat al públic simultàniament el conflicte d'interès d'una manera adequada i efectiva.

e) La compra o la venda en el mercat secundari d'instruments derivats de drets d'emissió o que hi estiguin relacionats, amb el resultat de fixar el preu d'adjudicació dels productes subhastats en un nivell anormal o artificial o d'induir a confusió o engany els oferents en les subhastes.

3. Als efectes de l'aplicació de les lletres *a* i *b* de l'apartat 1, i sense perjudici de les conductes previstes en l'apartat 2, en l'annex 1 es defineixen de forma no exhaustiva els indicadors de la utilització de mecanismes ficticis o de qualsevol altra forma d'engany o artifici, així com, de forma no exhaustiva, els indicadors d'indicis falsos o enganyosos i de fixació de preus.

4. Quan la persona a què es refereix aquest article sigui una persona jurídica, aquest article s'aplica, així mateix, a les persones físiques que participin en la decisió de dur a terme activitats per compte de la persona jurídica en qüestió.

5. A partir del moment en què s'autoritzi un MR o SMN al Principat d'Andorra, o s'autoritzi que una entitat bancària o una entitat financera d'inversió gestioni un SMN, el Govern, a proposta del Ministeri de Finances, pot establir reglamentàriament els indicadors de l'annex 1 per tal d'aclarir els seus elements i tenir en compte els avenços tècnics en els mercats financers.

Article 56. *Pràctiques de mercat acceptades*

1. La prohibició establerta en l'article 57 no s'aplica a les activitats a què es refereix la lletra *a* de l'apartat 1 de l'article 55, si qui executa l'operació dona l'ordre de negociació o efectua qualsevol altra conducta que demostra que els motius de l'operació, l'ordre o la conducta són legítims i que s'adeqüen a les pràctiques de mercat acceptades, establertes de conformitat amb aquest article.

2. L'AFA pot determinar, tan bon punt s'hagi autoritzat un MR o SMN al Principat d'Andorra, o s'hagi autoritzat que una entitat bancària o una entitat financera d'inversió gestioni un SMN, que una pràctica de mercat és acceptada tenint en compte els criteris i aspectes següents:

a) Que la pràctica de mercat ofereix un grau de transparència substancial per al mercat.

b) Que la pràctica de mercat garanteix un alt grau de protecció del funcionament de les forces del mercat i l'adequada interacció de les forces de l'oferta i la demanda.

c) Que la pràctica de mercat té un impacte positiu en la liquiditat i l'eficiència del mercat.

d) Que la pràctica de mercat té en compte el mecanisme de negociació del mercat en qüestió i permet als participants del mercat reaccionar de manera adequada i oportuna a la nova situació del mercat creada per aquesta pràctica.

e) Que la pràctica de mercat no genera riscos per a la integritat dels mercats directament o indirectament relacionats, regulats o no, en l'instrument financer de què es tracti.

f) El resultat de qualsevol investigació duta a terme sobre la pràctica de mercat en qüestió de qualsevol autoritat competent o una altra autoritat, en particular sobre

la possible infracció per aquesta pràctica de mercat de normes o reglaments destinats a impedir l'abús de mercat, o de codis de conducta, tant si fa referència al mercat de què es tracta com si es refereix, directament o indirectament, a mercats relacionats en països tercers.

g) Les característiques estructurals del mercat en qüestió, incloent-hi, entre d'altres aspectes, si es tracta d'un mercat regulat o no, els tipus d'instruments financers que es negocien i el tipus de participants del mercat, inclòs el grau de participació d'inversors particulars en el mercat en qüestió.

Una pràctica de mercat considerada com a acceptada per una autoritat competent en un mercat determinat d'un estat membre de la Unió Europea no es considera aplicable als centres de negociació oficialment reconeguts al Principat d'Andorra, llevat que l'AFA accepti aquesta pràctica en virtut d'aquest article.

3. L'AFA ha de revisar, almenys cada dos anys, a partir del moment en què s'autoritzi un MR o SMN al Principat d'Andorra, o s'autoritzi que una entitat bancària o una entitat financera d'inversió gestioni un SMN, les pràctiques de mercat acceptades que hagin establert, tenint en compte, en particular, els canvis significatius en l'entorn del mercat en qüestió, com ara els canvis en les normes de negociació o en les infraestructures del mercat, amb la intenció de decidir si es mantenen, es deroguen o es modifiquen les condicions per acceptar-les.

Article 57. *Prohibició de la manipulació de mercat*
Cap persona no pot manipular o intentar manipular el mercat.

Secció quarta. *Obligacions de les entitats que presten serveis d'inversió en relació amb l'ús d'informació privilegiada i la manipulació del mercat*

Article 58. *Principis d'actuació*
Quan una entitat operativa del sistema financer presta serveis d'inversió o serveis auxiliars als clients, ha de complir les disposicions contingudes als articles d'aquest capítol i respectar els principis següents:

a) Garantir la integritat dels mercats de valors mitjançant:

i) Una actuació diligent i curosa, tant de la mateixa entitat com de l'alta direcció, del seu personal i dels seus agents, i la dels seus clients o les persones que actuïn en nom d'aquests últims.

ii) La facilitació del control de les autoritats competents de la supervisió dels mercats regulats i d'altres sistemes de negociació en els quals operen les entitats operatives del sistema financer.

b) El respecte pels nivells més elevats de transparència en l'operativa efectuada en els mercats financers per augmentar la confiança dels inversors en aquests mercats.

Article 59. *Obligacions de les entitats que prestin serveis d'inversió en relació amb la informació privilegiada*

1. Totes les entitats bancàries, les entitats financeres d'inversió o els grups que presten serveis d'inversió i les altres entitats que actuen en serveis d'assessorament en inversió als mercats de valors o presten aquests serveis tenen l'obligació d'establir les mesures necessàries per impedir el flux d'informació privilegiada entre les seves àrees d'activitat, de manera que es garanteixi que cadascuna adopti de manera autònoma les seves decisions referents a l'àmbit dels mercats de valors i, així mateix, s'evitin conflictes d'interès.

2. En particular, aquestes entitats estan obligades al següent:

a) Establir àrees separades d'activitat dins de l'entitat o del grup al qual pertanyin, sempre que actuïn simultàniament en diverses d'aquestes àrees. En particular, han de constituir-se en àrees separades, almenys, cadascun dels departaments que desenvolupin les activitats de gestió de cartera pròpia, gestió de carteres aliena i anàlisi.

b) Establir barreres d'informació adequades entre cada àrea separada i la resta de l'organització i entre cadascuna de les àrees separades.

c) Definir un sistema de decisió sobre inversions que garanteixi que aquestes inversions s'adopten autònomament dins de l'àrea separada.

d) Elaborar i mantenir actualitzada una llista de valors i instruments financers sobre els quals es disposi d'informació privilegiada i una relació de les persones que han tingut accés a aquesta informació i les dates en què hi han tingut accés, d'acord amb el que estableix l'article 53, quan actuïn per compte d'emissors de valors.

Article 60. *Prevenció i detecció d'abús de mercat*

1. Qualsevol professional que prepari o executi operacions ha d'establir i mantenir mecanismes, sistemes i procediments eficaços per detectar i notificar les ordres i les operacions sospitoses que siguin proporcionats a l'escala, el volum i la naturalesa de les activitats de l'entitat. Quan aquest professional tingui sospites fundades que una ordre o una operació en relació amb algun instrument financer, tant dins com fora del centre de negociació del Principat d'Andorra o d'un estat membre de la Unió Europea corresponent, pot constituir una operació amb informació privilegiada o una manipulació de mercat, o bé un intent d'operar amb informació privilegiada o de manipular el mercat, ha de notificar-ho sense demora a l'AFA, tal com es preveu a l'apartat 2. A aquest efecte, cada entitat ha de designar la persona responsable d'efectuar aquestes comunicacions i notificar-les a l'AFA.

2. Els subjectes obligats establerts en aquest article han de lliurar a l'AFA la informació següent:

a) Descripció de les operacions, i en particular, del tipus d'ordre i del mitjà de negociació emprat.

b) Els motius que justifiquen la sospita que les operacions poden ser constitutives d'abús de mercat.

c) Els mitjans d'identificació de les persones per compte de les quals les operacions han estat efectuades i de les altres persones implicades en aquestes operacions.

d) Qualsevol altra informació pertinent relativa a l'operació sospitosa.

3. Quan les dades requerides al punt anterior no es trobin disponibles en efectuar la comunicació, aquesta comunicació ha de contenir, com a mínim, els motius pels quals les persones que lliuren la informació sospiten que les operacions poden ser constitutives d'abús de mercat. Les informacions complementàries han de ser comunicades a l'AFA tan aviat com sigui possible.

4. La comunicació a l'AFA pot ser efectuada mitjançant carta, correu electrònic o trucada telefònica. En aquest darrer cas, si ho requereix l'AFA, cal lliurar posteriorment una confirmació escrita de la sospita corresponent.

5. Sense perjudici del que disposa l'apartat 1 de l'article 45, els professionals que preparen o executen operacions estan sotmesos a les normes de notificació que es desenvolupin reglamentàriament en virtut de l'apartat 8, o en el cas d'una sucursal d'una entitat bancària o una entitat financera d'inversió establerta en un país de la Unió Europea, a les de l'estat membre en què està situada la sucursal. En aquest cas, la notificació s'ha de dirigir a l'autoritat competent d'aquest estat membre de la Unió Europea.

6. Les entitats esmentades a l'apartat anterior decideixen, basant-se en una anàlisi cas per cas, si una operació pot raonablement ser sospitosa de constituir un abús de mercat. A aquest efecte, han de tenir en compte els elements que defineixen l'ús d'informació privilegiada o de manipulació de mercat establerts als articles 47 i 55, respectivament.

7. Quan la comunicació es refereixi a operacions relatives a un instrument financer admès a negociació en un o diversos centres de negociació estrangers o faci referència a una demanda d'admissió a negociació en aquests mercats, l'AFA transmet immediatament la informació lliurada a les autoritats competents dels centres de negociació corresponents.

8. Tret que hi hagi disposicions legals contràries, en cap cas no es pot informar a ningú de l'existència de la comunicació d'operacions sospitoses a l'AFA, tampoc les persones per compte de les quals s'hagin efectuat les operacions i amb qui les parts estiguin vinculades. El respecte d'aquesta obligació no exposa la persona que hagi fet la comunicació ni l'entitat a cap responsabilitat de cap mena, sempre que la persona esmentada actuï de bona fe.

9. L'AFA manté la confidencialitat sobre la identitat de les persones que efectuïn comunicacions d'operacions sospitoses si, en revelar-la, perjudica o pot perjudicar aquestes persones.

10. La comunicació a l'AFA d'operacions sospitoses no comporta ni constitueix una violació del secret en l'àmbit laboral o del secret professional, ni una violació de qualsevol restricció a la divulgació d'informacions requerida en virtut d'un contracte o d'una disposició legislativa, reglamentària o administrativa, i no comporta cap classe de responsabilitat legal per a la persona que l'hagi efectuada.

11. El Govern, a proposta del Ministeri de Finances, pot establir el desenvolupament reglamentari en relació amb el següent:

a) Els mecanismes, els sistemes i els procediments apropiats dels quals ha de disposar qualsevol professional que prepari o executi operacions per complir els requisits establerts en l'apartat 1.

b) Els models de notificació que han de fer servir per complir els requisits que estableix l'apartat 1.

Secció cinquena. *Obligacions en relació amb recomanacions d'inversió, d'estadístiques i de publicació o difusió d'informació en mitjans*

Article 61. *Recomanacions d'inversió i estadístiques*

1. Les persones que produeixen o difonen al Principat d'Andorra recomanacions d'inversió o informacions d'altre tipus en què es recomani o suggereixi una estratègia d'inversió, en l'exercici del seu treball, d'acord amb la legislació vigent, de la seva professió o de les seves funcions, han de vetllar, amb cura raonable, perquè la informació destinada als canals de distribució o al públic sigui presentada de manera objectiva i inclogui els seus interessos o conflictes d'interès existents sobre els instruments financers als quals fa referència la dita informació.

2. Els organismes públics que faciliten estadístiques o previsions que puguin tenir efectes significatius en els mercats financers han de difondre aquestes estadístiques o previsions de manera objectiva i transparent.

3. El Govern, a proposta del Ministeri de Finances, pot especificar les normes tècniques relatives al següent:

a) Les categories de persones que elaboren o difonen recomanacions d'inversió o informació sobre un altre tipus en què es recomana o suggereix una estratègia d'inversió.

b) Els requisits necessaris per a una presentació objectiva de les recomanacions d'inversió o informació sobre un altre tipus en què es recomana o suggereix una estratègia d'inversió.

c) Els requisits necessaris per revelar de manera adequada i completa els interessos particulars o les indicacions de conflictes d'interessos.

Article 62. *Publicació o difusió d'informació als mitjans de comunicació*

Als efectes de l'article 49, lletra *c,* de l'apartat 1 de l'article 55, i l'article 61, quan es publica o difon informació o s'emeten o es difonen recomanacions per motius periodístics o d'expressió d'un altre tipus en els mitjans de comunicació, la dita publicació o difusió d'informació s'ha d'avaluar tenint en compte les normes que regulen la llibertat de premsa i la llibertat d'expressió en altres mitjans de comunicació, així com les normes o els codis que regulen la professió periodística, llevat que:

a) Les persones afectades o les persones que hi estan estretament vinculades obtinguin, directament o indirectament, un avantatge o benefici de la publicació o difusió d'aquesta informació.

b) La publicació o difusió es dugui a terme amb la intenció d'induir a confusió o engany el mercat pel que fa a l'oferta, la demanda o el preu dels instruments financers.

Secció sisena. *Cooperació en matèria d'abús de mercat*

Article 63. *Cooperació internacional en matèria de lluita contra l'abús de mercat*

1. L'AFA col·labora amb autoritats estrangeres competents en matèria d'abús de mercat quan aquesta col·laboració sigui necessària per a la consecució de les funcions respectives, en aplicació de les facultats que li són conferides per la legislació vigent. L'AFA assisteix altres autoritats competents estrangeres en matèria d'abús de mercat intercanviant informació i cooperant en el marc d'investigacions.

2. Cada sol·licitud d'informació o d'assistència rebuda per l'AFA en matèria d'abús de mercat és objecte d'anàlisi per determinar si la sol·licitud compleix els requisits establerts en aquest article. En el cas que l'AFA consideri que la petició d'una altra autoritat competent en matèria d'abús de mercat compleix aquests requisits, comunica, en el termini de temps més breu possible, a aquesta autoritat la informació requerida per tal de complir les disposicions previstes a l'apartat anterior i adopta immediatament les mesures que considera escaients per recopilar la informació sol·licitada. Si l'AFA no es troba en disposició de poder lliurar en el termini de temps més breu possible la informació sol·licitada, n'ha d'informar l'autoritat competent demandant i especificar-ne els motius.

3. L'intercanvi d'informacions i l'assistència en matèria d'abús de mercat per part de l'AFA estan sotmesos a les condicions següents:

a) Les informacions intercanviades han de ser necessàries per a la consecució de les funcions de l'autoritat competent que les rep.

b) Les informacions intercanviades estan sotmeses al secret en l'àmbit laboral o al secret professional de l'autoritat competent que les rep, i el secret en l'àmbit laboral i el secret professional de la dita autoritat han d'oferir garanties com a mínim equivalents a les conferides pel secret en l'àmbit laboral i pel secret professional als quals es troba sotmesa l'AFA.

c) La informació facilitada per l'AFA només pot ser emprada per l'autoritat competent que la rep per a la finalitat per a la qual aquesta informació li ha estat comunicada, i aquesta autoritat competent ha de poder garantir que no se'n fa cap altre ús.

d) L'AFA només pot transmetre les dades de caràcter personal rebudes de la seva homòloga d'un país tercer a l'autoritat de supervisió d'un altre país tercer si ha obtingut l'autorització expressa de l'autoritat competent que hagi facilitat les dades i, si escau, si les dades transmeses es destinen exclusivament als fins per als quals l'autoritat esmentada va atorgar el seu consentiment.

La sol·licitud d'informació o bé d'assistència efectuada per una autoritat competent d'un altre estat pot ser refusada per l'AFA en els casos següents:

a) Quan el dit intercanvi d'informació o assistència pugui comportar perjudici a la sobirania, a la seguretat o a l'ordre públic d'Andorra, particularment en la lluita contra el terrorisme o altres delictes greus.

b) Quan en accedir al requeriment puguin resultar perjudicades les seves pròpies activitats d'investigació o execució, o si escau, una investigació penal.

c) Quan s'hagi incoat un procediment judicial sobre la base dels mateixos fets i contra les mateixes persones davant dels tribunals andorrans.

d) Quan hagi recaigut una resolució judicial definitiva sobre els mateixos fets i respecte a les mateixes persones davant dels tribunals andorrans.

e) Quan la sol·licitud provingui d'una autoritat competent en matèria d'abús de mercat d'un país que no atorga el mateix dret d'informació a l'AFA.

En els casos esmentats en els apartats *c* i *d* immediatament anteriors, l'AFA notifica a l'autoritat competent demandant la informació més detallada possible sobre el procediment o la resolució judicial en qüestió.

4. Sense perjudici de les disposicions previstes legalment, l'AFA només pot utilitzar la informació rebuda en el marc del que està establert a l'apartat 1 en l'exercici de les seves funcions vinculades a aquest capítol i en relació amb els procediments administratius o judicials relacionats específicament amb l'exercici d'aquestes funcions. L'AFA pot transferir les dades de caràcter personal rebudes d'una autoritat competent en matèria d'abús de mercat (autoritat competent d'origen) a una altra autoritat d'un tercer país (autoritat competent de destí) amb la qual hagi subscrit un acord de cooperació, quan hagi rebut autorització expressa per escrit de l'autoritat competent d'origen i l'autoritat competent de destí compleixi les condicions establertes per l'autoritat competent d'origen.

5. Quan l'AFA és informada per una autoritat competent en matèria d'abús de mercat estrangera que actes que incompleixen les lleis estrangeres en matèria d'abús de mercat s'han portat a terme a Andorra, o que actes fets a l'estranger afecten instruments financers negociats en mercats reglamentats autoritzats al Principat d'Andorra, l'AFA adopta les mesures apropiades. Així mateix, comunica els resultats de la seva intervenció a l'autoritat competent que l'ha informat i, en la mesura que sigui possible, la informa dels progressos significatius assolits.

6. Quan l'AFA tingui el convenciment que s'estan portant a terme o s'han portat a terme actes contraris a les disposicions d'aquest capítol en el territori d'un estat membre de la Unió Europea, o actes que afectin instruments financers negociats en un centre de negociació situat en un altre estat membre, ho ha de notificar d'una manera tan detallada com sigui possible a l'autoritat competent de l'altre estat membre o a altres organismes oficials europeus encarregats de la supervisió dels mercats de valors. L'AFA ha de consultar amb les altres autoritats competents i els organismes oficials europeus sobre les mesures apropiades que correspongui adoptar i ha d'informar sobre les novetats més significatives que es produeixen durant el procés. L'AFA ha de coordinar les seves actuacions amb l'objectiu d'evitar possibles duplicitats i superposicions en l'aplicació de sancions i altres mesures administratives als casos que tinguin caràcter transfronterer, d'acord amb la secció sisena d'aquest

capítol, i ha de proveir d'assistència les autoritats competents dels estats membres de la Unió Europea en l'execució de les seves resolucions.

7. L'AFA pot demanar a una autoritat competent estrangera en matèria d'abús de mercat que faci una investigació en el seu territori en aquesta matèria. Així mateix, l'AFA pot demanar que personal propi acompanyi la dita autoritat en aquesta investigació.

8. Quan una autoritat estrangera competent en matèria d'abús de mercat sol·licita a l'AFA que dugui a terme una investigació a Andorra, l'AFA dona el seu consentiment sempre que no es produeixi cap dels fets indicats més endavant en aquest apartat. Així mateix, l'AFA pot permetre que el seu personal estigui acompanyat per agents de l'autoritat demandant quan així s'hagi establert en un acord de col·laboració bilateral o multilateral a aquest efecte. No obstant això, la investigació es troba íntegrament sota el control de l'AFA.

L'AFA pot denegar la realització d'una investigació a petició d'una autoritat competent estrangera en matèria d'abús de mercat o bé denegar la participació en la investigació d'agents de la dita autoritat en els casos següents:

a) Si aquesta demanda pot comportar perjudici a la sobirania, a la seguretat o a l'ordre públic d'Andorra.

b) Quan en accedir al requeriment puguin resultar perjudicades les seves pròpies activitats d'investigació o execució.

c) Quan s'hagi incoat un procediment judicial sobre la base dels mateixos fets i contra les mateixes persones davant dels tribunals andorrans.

d) Quan hagi recaigut una resolució judicial definitiva sobre els mateixos fets i respecte a les mateixes persones davant dels tribunals andorrans.

e) Quan la demanda provingui d'una autoritat competent en matèria d'abús de mercat d'un país que no atorga el mateix dret d'informació a l'AFA.

f) Quan la demanda provingui d'una autoritat competent en matèria d'abús de mercat d'un país el secret en l'àmbit laboral i el secret professional del qual no ofereixin garanties com a mínim equivalents a les conferides pel secret en l'àmbit laboral i pel secret professional als quals es troba sotmesa l'AFA.

En els casos esmentats en les lletres *c* i *d* de l'apartat 8, l'AFA notifica a l'autoritat competent demandant la informació més detallada possible sobre el procediment o la resolució judicial en qüestió.

Secció setena. *Règim sancionador en relació amb l'abús de mercat*

Article 64. *Subjectes infractors*

Són subjectes infractors les persones físiques o jurídiques que porten a terme les accions o omissions tipificades com a infraccions als articles següents.

Article 65. *Infraccions molt greus*

Es consideren infraccions molt greus les accions o omissions següents:

a) La inobservança per part de les persones amb responsabilitats de direcció d'un emissor, així com les persones que hi estan estretament vinculades, del deure d'informació o notificació a l'AFA previst a l'apartat 2 de l'article 54, quan hi hagi un interès d'ocultació o negligència greu, atenent la rellevància de la comunicació no realitzada o la demora en què s'hagi incorregut.

b) L'incompliment intencionat d'alguna de les prohibicions establertes a l'article 51 quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) El dany causat o l'impacte en la integritat del centre de negociació principal on es negocia l'instrument financer resultin elevats.

b) El volum o el valor dels instruments financers utilitzats en l'operació o les operacions constitutives d'abús de mercat representin un volum significatiu de la negociació ordinària de l'instrument financer en el centre de negociació principal, o el benefici o la pèrdua evitada derivada de la comissió de la infracció sigui rellevant.

c) L'infractor hagi tingut coneixement de la informació per la seva condició de membre dels òrgans d'administració, direcció o control de l'emissor, per l'exercici del seu ofici, de la seva professió o del seu càrrec, o figuri o hagi d'haver figurat en la llista d'iniciats a la qual es refereix l'article 53.

c) L'incompliment intencionat del que disposa l'article 57 quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) La conducta produeixi una alteració significativa de la cotització o el preu de l'instrument en el centre de negociació principal on es negocia l'instrument financer en qüestió.

b) El dany causat o l'impacte en la integritat del centre de negociació principal on es negocia l'instrument financer resultin elevats.

c) El volum o el valor dels instruments financers utilitzats en l'operació o les operacions constitutives d'abús de mercat representin un volum significatiu de la negociació ordinària de l'instrument financer en el centre de negociació principal o el benefici o la pèrdua evitada derivada de la comissió de la infracció sigui rellevant.

d) L'incompliment de l'obligació d'adoptar les mesures preventives establertes a l'article 59 quan aquest incompliment hagi permès la comissió d'una infracció greu o molt greu per ús d'informació privilegiada o manipulació de mercat, o la comissió de delictes penals per aquests mateixos conceptes.

e) L'incompliment intencionat, per part de les entitats operatives del sistema financer o els seus agents financers que preparin o executin operacions, de l'obligació d'establir i mantenir els mecanismes, els sistemes i els procediments per prevenir, detectar i notificar les ordres o les operacions sospitoses de constituir abús de mercat segons el que disposa l'apartat 1 de l'article 60.

f) L'incompliment intencionat, per part de les entitats operatives del sistema financer o els seus agents financers que preparin o executin operacions, de l'obligació de detectar o de notificar a l'AFA, en els termes de l'apartat 1 de l'article 60, les sospites fundades que una ordre o una operació en relació amb algun instrument financer podria constituir una operació amb informació privilegiada o una manipulació de mercat, o bé un intent d'operar amb informació privilegiada o de manipular el mercat,

quan aquestes conductes puguin ser considerades com a infraccions greus o molt greus o delictes penals per aquests mateixos conceptes.

g) L'incompliment intencionat, per part d'un emissor, d'alguna de les obligacions establertes als apartats 1, 3, 4 i 7 de l'article 52 quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) S'hagi posat en greu risc la transparència i integritat del centre de negociació principal en què té admesos a negociació els seus valors.

b) La informació o les dades difoses públicament o subministrades a l'AFA resultin ostensiblement inexactes o no veraces, o bé resultin enganyoses o ometin aspectes o dades rellevants.

h) L'incompliment intencionat de les obligacions de manteniment i d'administració de les llistes d'iniciats establertes en l'apartat 1 de l'article 53, o l'administració amb vicis o defectes essencials que impedeixin conèixer la identitat de les persones amb accés a informació privilegiada o la data i l'hora exactes d'aquest accés.

i) La negativa a facilitar informació a l'AFA per part de qualsevol persona en l'exercici del càrrec de director general en un emissor, o en l'exercici del càrrec, funcions o treball d'un membre de la direcció general o de funcions de control d'una entitat operativa del sistema financer andorrà o els seus agents financers; o, fins i tot sabent-ho, proporcionar informació falsa, inexacta i incompleta a l'AFA o la falta de veracitat en la informació facilitada que obstaculitzi l'exercici de les funcions d'investigació i inspecció atribuïdes a l'AFA.

j) Constitueix una infracció molt greu la comissió de més de dos infraccions greus en el termini d'un any.

Article 66. *Infraccions greus*

Es consideren infraccions greus les accions o omissions següents:

a) La inobservança per part de les persones amb responsabilitats de direcció d'un emissor, així com les persones que hi estan estretament vinculades, dels deures d'informació o notificació d'operacions que portin a terme establerts en els apartats 1 a 3 de l'article 54, incloent-hi l'incompliment de les obligacions d'informació que es determinin reglamentàriament en relació amb el contingut o la forma i el tipus d'operació que cal notificar previstes en les lletres *a* i *b* de l'apartat 9 de l'article 54 quan no constitueixin una infracció molt greu.

b) L'incompliment, per part d'un emissor, de les obligacions establertes a l'apartat 5 de l'article 54.

c) L'incompliment, per part de les persones amb responsabilitats de direcció d'un emissor, així com les persones que hi estan estretament vinculades, de la prohibició establerta a l'apartat 7 de l'article 54.

d) L'incompliment de la prohibició de manipulació de mercat establerta a l'article 57 quan no constitueixi una infracció molt greu.

e) L'incompliment d'alguna de les prohibicions establertes a l'article 51 quan no constitueixi una infracció molt greu.

f) La falta d'adopció o l'adopció de les mesures previstes en l'article 59 de manera insuficient.

g) La falta d'adopció o l'adopció insuficient de mesures preventives establertes a l'apartat 1 de l'article 60 per part de les entitats operatives del sistema financer o els seus agents financers que preparin o executin operacions quan no constitueixi una infracció molt greu.

h) L'incompliment, per part de les entitats operatives del sistema financer o els seus agents financers que preparin o executin operacions, de les obligacions de detectar i notificar a l'AFA les operacions sospitoses de constituir abús de mercat d'acord amb el que estableix l'apartat 1 de l'article 60 quan no constitueixi una infracció molt greu.

i) La comunicació a terceres persones de les notificacions efectuades a l'AFA sobre ordres o operacions sospitoses de constituir abús de mercat d'acord amb el que estableix l'apartat 1 de l'article 60, incloses les persones en el nom de les quals es van dur a terme les transaccions o les parts relacionades amb aquestes persones.

j) L'incompliment, per part d'un emissor, d'alguna de les prohibicions o obligacions establertes als apartats 1, 3, 4 i 7 de l'article 52 quan no constitueixi una infracció molt greu.

k) La inexistència al web de l'emissor de la informació que s'hagi de difondre en virtut del paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 52.

l) L'incompliment, per part d'emissors o de persones que actuen en el seu nom o per compte d'aquests emissors, de les obligacions establertes als apartats 1, 2, 3, 4, 5 o 6 de l'article 53 quan no constitueixi una infracció molt greu.

m) L'elaboració o difusió de recomanacions d'inversió o informacions d'un altre tipus en què es recomani o suggereixi una estratègia d'inversió sense complir el que disposa l'apartat 1 de l'article 61.

n) En el cas que les entitats operatives del sistema financer que presten serveis d'inversió no implantin procediments o mecanismes interns adequats per permetre al seu personal, agents i apoderats efectuar la comunicació d'operacions sospitoses, en virtut de l'article 6 *terdecies*, garantint la confidencialitat de les dades de caràcter personal de qui insta la comunicació de qualsevol infracció de les normes d'aquesta secció.

o) Obstaculitzar l'exercici dels poders d'investigació, inspecció o supervisió, així com incomplir les ordres i instruccions de l'AFA, en virtut d'aquesta Llei i de les funcions i les competències establertes en la Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Autoritat Financera Andorrana.

Article 67. *Infraccions lleus*

Constitueixen infraccions lleus de les entitats i persones a què es refereix l'article 40 les infraccions de disposicions d'observança obligada, així com les prohibicions compreses en aquest capítol quan no constitueixin una infracció greu o molt greu d'acord amb el que disposen els articles 65 i 66.

Article 68. *Procediment sancionador per infraccions en relació amb l'abús de mercat*

1. El procediment sancionador per infraccions en relació amb l'abús de mercat es tramita d'acord amb el que disposa la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre de 1997.

2. L'exercici de la potestat sancionadora a què es refereix aquest capítol és independent de l'eventual concurrència de delictes o contravencions penals.

No obstant això, quan s'estigui tramitant un procés penal en què s'apreciï la identitat de subjectes i fets, el procediment sancionador queda suspès respecte dels mateixos subjectes i fets fins que recaigui un pronunciament ferm de l'autoritat judicial.

3. Un cop reprès el procediment sancionador, no es poden sancionar pecuniàriament conforme a aquest capítol les conductes que ho hagin estat penalment, quan s'apreciï identitat de subjectes i fets.

Article 69. *Sancions per infraccions molt greus*

1. En el cas d'incompliments de les obligacions previstes en aquest capítol que constitueixin una infracció molt greu, s'ha d'imposar a l'infractor una o més de les sancions següents:

a) Multa per un import de fins a la més gran de les quantitats següents:

i) Si l'infractor és una persona jurídica:

- El triple del benefici brut obtingut o de la pèrdua evitada com a conseqüència dels actes o les omissions en què consisteixi la infracció, en cas que es puguin determinar, per les infraccions dels apartats 2 i 3 de l'article 65.
- 15.000.000 d'euros o el 15% del volum de negocis anual total de la persona jurídica segons els últims comptes disponibles aprovats pel consell d'administració per les infraccions dels apartats 2 i 3 de l'article 65.
- 2.500.000 euros o el 2% del volum de negocis anual total segons els últims comptes disponibles aprovats pel consell d'administració per les infraccions dels apartats 5, 6 i 7 de l'article 65.
- 1.000.000 d'euros per les infraccions dels apartats 1, 4 i 8 de l'article 65.
- 300.000 euros per les infraccions dels apartats 9 i 10 de l'article 65.

ii) Si l'infractor és una persona física:

- El triple del benefici brut obtingut o de la pèrdua evitada com a conseqüència dels actes o les omissions en què consisteixi la infracció, en cas que es puguin determinar, per les infraccions dels apartats 2 i 3 de l'article 65.
- 5.000.000 d'euros per les infraccions dels apartats 2 i 3 de l'article 65.
- 1.000.000 d'euros per les infraccions dels apartats 5, 6 i 7 de l'article 65.
- 500.000 euros per les infraccions dels apartats 1, 4 i 8 de l'article 65.
- 75.000 euros a cadascun dels qui, pel fet d'exercir càrrecs d'alta direcció, de dret o de fet, en una entitat operativa del sistema financer o un càrrec directiu en un emissor, siguin responsables de les infraccions dels apartats 9 o 10 de l'article 65.

- 25.000 euros per les infraccions dels apartats 9 i 10 de l'article 65 quan l'incompliment hagi estat comès per persones diferents de les indicades en el guionet cinquè anterior.

b) Un requeriment adreçat a la persona responsable de la infracció perquè posi fi a la seva conducta i s'abstingui de repetir-la.

c) Si l'infractor és una entitat operativa del sistema financer, la revocació de l'autorització.

d) La prohibició temporal de negociació per compte propi a persones amb responsabilitats de direcció en una entitat bancària o una entitat financera d'inversió o a qualsevol altra persona física que es consideri responsable de la infracció per un termini no superior a cinc anys.

e) La restitució dels beneficis obtinguts o de les pèrdues evitades com a conseqüència de la infracció, en cas que es puguin determinar.

f) La suspensió de l'exercici del càrrec d'administració o direcció que ocupi l'infractor en una entitat operativa del sistema financer, així com la prohibició temporal d'exercir càrrecs d'administració o de direcció en qualsevol entitat operativa del sistema financer per un termini no superior a cinc anys. La inhabilitació temporal per exercir càrrecs d'administració o direcció en una entitat operativa del sistema financer s'ha d'aplicar també a qualsevol altra persona física que es consideri responsable de la infracció.

g) En cas d'infracció reiterada del que s'estableix en els articles 51 o 57, la separació del càrrec d'administració o direcció que ocupi l'infractor en una entitat operativa del sistema financer, amb inhabilitació per exercir càrrecs d'administració o direcció en una entitat operativa del sistema financer per un termini no superior a cinc anys. La inhabilitació temporal per exercir càrrecs d'administració o direcció en una entitat operativa del sistema financer s'ha d'aplicar també a qualsevol altra persona física que es consideri responsable de la infracció.

h) Una amonestació pública al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* amb la publicació de la identitat de l'infractor i la naturalesa de la infracció, tenint en compte les previsions de l'article 22 de la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre de 1997, o una amonestació privada.

2. Si l'entitat infractora és una matriu o filial de l'empresa matriu que hagi d'elaborar estats financers consolidats, el volum de negocis total anual aplicable ha de ser el que figuri en els últims estats financers consolidats requerits al Principat d'Andorra disponibles.

Article 70. *Sancions per infraccions greus*

1. En el cas d'incompliments de les obligacions previstes en aquest capítol que constitueixin una infracció greu, s'ha d'imposar a l'infractor una o més de les sancions següents:

a) Multa per un import de fins a la més gran de les quantitats següents:

i) Si l'infractor és una persona jurídica, l'import ha de ser de fins a la més gran de les quantitats següents:

- El doble del benefici brut obtingut o de la pèrdua evitada com a conseqüència dels actes o les omissions en què consisteixi la infracció, en cas que es puguin determinar, per les infraccions de les lletres *d* i *e* de l'article 66.

- 5.000.000 d'euros o el 5% del volum de negocis anual total de la persona jurídica, segons els últims comptes disponibles aprovats pel consell d'administració, per les infraccions de les lletres *d* i *e* de l'article 66.

- 830.000 euros o el 0,3% del volum de negocis anual total, segons els últims comptes disponibles aprovats pel consell d'administració, per les infraccions de les lletres *g, h, j* i *k* de l'article 66.

- 300.000 euros per les infraccions de les lletres *a, b, c, f, i, l* i *m* de l'article 66.

- 150.000 euros per les infraccions de les lletres *n* i *o* de l'article 66.

ii) Si l'infractor és una persona física, l'import ha de ser de:

- Fins al doble del benefici brut obtingut o de la pèrdua evitada com a conseqüència dels actes o les omissions en què consisteixi la infracció, en cas que es puguin determinar, per les infraccions dels apartats 2 i 3 de l'article 65.

- Fins a 1.500.000 euros per les infraccions de les lletres *e* i *d* de l'article 66.

- Fins a 300.000 euros per les infraccions de les lletres *g* i *h* de l'article 66.

- Fins a 160.000 euros per les infraccions de les lletres *a, b, c, f, i, l* i *m* de l'article 66.

- Fins a 37.500 euros a cadascun dels qui, pel fet d'exercir càrrecs d'alta direcció, de dret o de fet, en una entitat operativa del sistema financer o un càrrec directiu en un emissor, siguin responsables de les infraccions de les lletres *n* i *o* de l'article 66.

- Fins a 15.000 euros per la infracció de les lletres *n* i *o* de l'article 66 quan l'incompliment hagi estat comès per persones diferents de les indicades en el guionet cinquè anterior.

b) Un requeriment adreçat a la persona responsable de la infracció perquè posi fi a la seva conducta i s'abstingui de repetir-la.

c) Si l'infractor és una entitat operativa del sistema financer, una suspensió de l'autorització no superior a tres anys.

d) La prohibició temporal de negociació per compte propi a persones amb responsabilitats de direcció en una entitat bancària o una entitat financera d'inversió o a qualsevol altra persona física que es consideri responsable de la infracció, per un termini no superior a un any.

e) La restitució dels beneficis obtinguts o de les pèrdues evitades com a conseqüència de la infracció, en el cas que es puguin determinar.

f) La suspensió de l'exercici del càrrec d'administració o direcció que ocupi l'infractor en una entitat operativa del sistema financer, així com la prohibició temporal d'exercir càrrecs d'administració o de direcció en qualsevol entitat operativa del sistema financer per un termini no superior a un any. La inhabilitació temporal per exercir càrrecs d'administració o direcció en una entitat operativa del sistema financer s'ha

d'aplicar també a qualsevol altra persona física que es consideri responsable de la infracció.

g) Una amonestació pública al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* amb la publicació de la identitat de l'infractor i la naturalesa de la infracció, tenint en compte les previsions de l'article 22 de la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre de 1997, o una amonestació privada.

Article 71. *Sancions lleus*

A les infraccions lleus s'hi apliquen les sancions següents:

a) Quan l'incompliment hagi estat comès per una entitat operativa del sistema financer o per una persona en l'exercici dels seus càrrecs d'alta direcció, de dret o de fet, o pels responsables de les funcions de control, en la dita entitat:

i) Una sanció administrativa de 3.000 fins a 30.000 euros.

ii) Una sanció administrativa de 150 fins a 7.500 euros a cadascun dels qui, pel fet d'exercir càrrecs d'alta direcció, de dret o de fet, i els responsables de les funcions de control, en aquesta entitat, siguin responsables de la infracció, quan aquesta infracció sigui imputable a la seva conducta dolosa o negligent.

b) Quan l'incompliment hagi estat comès per un emissor o per una persona en l'exercici d'un càrrec directiu en un emissor:

i) Una sanció administrativa a l'entitat de 3.000 fins a 30.000 euros.

ii) Una sanció administrativa de 150 fins a 7.500 euros a cadascun dels qui en un càrrec directiu en un emissor siguin responsables de la infracció, quan aquesta infracció sigui imputable a la seva conducta dolosa o negligent.

c) Quan l'incompliment hagi estat comès per persones diferents de les enumerades a les lletres *a* i *b*, una sanció administrativa de 100 fins a 5.000 euros.

Article 72. *Criteris de graduació de les sancions*

Els criteris de graduació de les sancions que s'hagin d'imposar a les persones o les entitats que hagin comès algun incompliment de les obligacions o les prohibicions establertes en aquest capítol en relació amb l'abús de mercat són els establerts a l'article 19 de la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre de 1997.

Article 73. *Normes complementàries del règim sancionador en relació amb l'abús de mercat*

Pel que fa al règim de prescripció de les infraccions relacionades amb l'abús de mercat, així com als procediments associats a l'ingrés de l'import de les sancions associades i a la inscripció i publicitat de les dites sancions, és aplicable el que s'estableix el capítol sisè de la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre del 1997.

Capítol cinquè. *Acords de compensació contractual i garantia financera*

Secció primera. *Disposicions generals*

Article 74. *Objecte i àmbit d'aplicació*

1. L'objecte d'aquest capítol és definir el règim aplicable als acords de compensació contractuals financers, així com als acords de garantia financera.

2. Les normes d'aquest capítol s'apliquen a les operacions financeres que es porten a terme en el marc d'un acord de compensació contractual atorgat atenent els requisits establerts en l'article 77, i als acords de garantia financera, tant de caràcter singular com si formen part d'un acord marc, que compleixen els requisits i les formalitats establerts en l'article 78 i els apartats 1 i 2 de l'article 80, i a les garanties financeres prestades de conformitat amb el que disposen l'article 79 i els apartats 1 i 2 de l'article 80.

3. L'apartat 1 de l'article 78 i els articles 81, 81 *bis* i 86 no són aplicables en els supòsits en què s'impedeixi o es limiti l'execució dels acords sobre garanties financeres o es limiti l'eficàcia dels acords sobre actius pignorats, els acords de liquidació per compensació anticipada o els acords de compensació recíproca, en els termes previstos en els capítols relatius a la recapitalització interna i a les facultats de l'AREB de la Llei 7/2021, del 29 d'abril, de recuperació i de resolució d'entitats bancàries i d'empreses d'inversió i la seva normativa de desenvolupament, o en els termes previstos en una altra normativa aplicable que persegueixi les finalitats i compti amb salvaguardes equivalents a les contingudes en la Llei mencionada.

4. Els apartats 1 *bis* i 2 *bis* de l'article 81 i l'article 81 *bis* s'apliquen a tota contrapart, excepte a l'AFA o altres organismes públics del Principat d'Andorra que s'encarreguin de la gestió del deute públic o que intervinguin en aquesta gestió, que dugui a terme operacions de reutilització i que estigui establerta:

a) Al Principat d'Andorra.

b) En un tercer país, en qualsevol dels casos següents:

i) Quan la reutilització s'efectuï en el marc de les activitats d'una sucursal al Principat d'Andorra d'aquesta contrapart.

ii) Quan la reutilització es refereixi a instruments financers aportats en virtut d'un acord de garantia per una contrapart establerta al Principat d'Andorra o per una sucursal al Principat d'Andorra d'una contrapart establerta en un tercer país.

Article 75. *Subjectes*

1. Les dos parts d'un acord de compensació contractual financer i tant el beneficiari com el garant, en el cas d'acords de garantia financera, han d'estar inclosos en una de les categories següents:

a) Una autoritat pública, inclosos els organismes públics encarregats de la gestió del deute públic o que intervinguin en la dita gestió i els organismes públics autoritzats a mantenir comptes de clients.

b) L'AFA, un banc central, el Banc Central Europeu, el Banc de Pagaments Internacionals, un banc multilateral de desenvolupament, el Fons Monetari Internacional i el Banc Europeu d'Inversions.

c) Qualsevol entitat amb activitat financera que, ara o en el futur, estigui sota la supervisió de l'AFA, com les següents:

i) Les entitats bancàries.

ii) Les entitats financeres d'inversió, persones jurídiques i físiques.

iii) Les entitats financeres segons com es defineixen al punt 28 de l'article 3 de la Llei 35/2018, del 20 de setembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats de crèdit i empreses d'inversió.

iv) Les entitats asseguradores segons com es defineixen al punt 19 de l'article 6 de la Llei 12/2017, del 22 de juny, d'ordenació i supervisió d'assegurances.

v) Els organismes d'inversió col·lectiva en valors mobiliaris (OIC) segons com es defineixen a l'article 2 de la Llei 10/2008, del 12 de juny, de regulació dels organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà.

vi) Les societats gestores d'organismes d'inversió col·lectiva regulades en l'article 38 de la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra.

d) Una entitat no resident autoritzada per una autoritat competent per dur a terme les activitats reservades a les entitats referides a la lletra *c* anterior per la legislació andorrana.

e) Una contrapart central, un agent de liquidació o una cambra de compensació, incloses les entitats equivalents que actuïn en un mercat de futurs, opcions i derivats.

f) Una persona diferent d'una persona física, incloses les entitats col·lectives sense forma jurídica, sempre que l'altra contrapart sigui una institució de les definides en les lletres *a* a *e.*

2. Pel que fa als acords de compensació contractuals financers, és possible que una de les parts pugui ser una persona física, sempre que l'altra part sigui alguna de les entitats a les quals es refereixen les lletres *a* a *f* de l'apartat 1, i que aquests acords de compensació integrin més d'una operació financera de les previstes en l'apartat 2 de l'article 77.

Article 76. *Definicions*

1. A efectes d'aquest capítol, s'entén per:

a) Acord de garantia financera: tot acord de garantia financera amb canvi de titularitat o tot acord de garantia financera pignorativa, independentment que l'acord estigui o no cobert per un *acord marc* o unes *condicions generals*.

b) Acord de garantia financera amb canvi de titularitat: un acord, inclosos els pactes de recompra, en virtut del qual un garant transfereix la plena propietat de la garantia financera o el ple dret d'aquesta propietat a un beneficiari, als efectes de garantir les obligacions financeres principals o donar-hi un altre tipus de cobertura.

c) Acord de garantia financera pignorativa: un acord en virtut del qual el garant presta una garantia financera en forma de títol pignorativa a un beneficiari o a favor d'un beneficiari, i el garant conserva la plena o qualificada propietat, o els plens drets sobre la garantia financera en el moment d'establir-se el dret sobre la garantia.

d) Clàusula de liquidació per compensació exigible anticipadament: tota clàusula d'un acord de garantia financera o d'un acord del qual forma part un acord de garantia financera, o, en el cas que no hi hagi una disposició d'aquest tipus, qualsevol norma legal per la qual, en cas de produir-se un supòsit d'execució, tenen lloc els efectes previstos en el paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 84.

e) Compte principal: en cas de garantia pignorativa d'anotacions en compte subjecte a un acord de garantia financera, el registre o compte que pot ser mantingut pel beneficiari de la garantia en què s'efectuen les anotacions per les quals es presta al beneficiari la dita garantia pignorativa d'anotacions en compte.

f) Consumidor: consumidor en el sentit de l'article 2.*f* de la Llei 13/2013, del 13 de juny, de competència efectiva i protecció del consumidor.

g) Drets de crèdit: els drets pecuniaris derivats d'un acord en virtut del qual una entitat bancària o un banc central atorga un crèdit en forma de préstec a un deutor inclòs en una de les categories indicades en l'apartat 1 de l'article 75.

h) Dret d'utilització: el dret del beneficiari de la garantia, en la mesura que les condicions d'un acord de garantia financera pignorativa així ho prevegin, de fer ús i disposar com a propietari de la garantia financera prevista per aquest acord.

i) Efectiu: el diner abonat en compte en qualsevol divisa, o dret similar al retorn de diner, com pot ser el conferit pels dipòsits del mercat monetari.

j) Garantia pignorativa d'anotacions en compte: garantia financera que en virtut d'un acord de garantia financera està constituïda per instruments financers i en què la titularitat està legitimada per anotacions en un registre o compte mantinguts per un intermediari o en nom seu.

k) Garantia financera equivalent:

i) En cas d'efectiu, el pagament d'un import idèntic i en la mateixa divisa.

ii) En cas d'instruments financers, altres instruments financers del mateix emissor o deutor que formen part de la mateixa emissió o categoria i del mateix import nominal, divisa i descripció o, quan un acord de garantia financera prevegi la transferència d'altres actius per haver-se produït un fet que afecti els instruments financers que constitueixen la garantia financera, aquests altres actius.

l) Mesures de sanejament: les mesures que motiven la intervenció de les autoritats administratives o judicials que té per objecte preservar o restaurar la situació financera i que afecten drets preexistents de tercers, incloent-hi, encara que no exclusivament, mesures que preveuen la suspensió de pagaments, la suspensió de les mesures d'execució i la reducció dels drets.

m) Microempresa: tota persona física o jurídica, independentment de la seva forma jurídica, que exerceixi una activitat econòmica de forma regular, que ocupa menys

de cinc persones i que té un volum de negoci anual o balanç general anual o patrimoni no superior a 600.000 euros.

n) Obligacions financeres principals: les obligacions garantides mitjançant un acord de garantia financera que donen dret a un pagament en efectiu o al lliurament d'instruments financers.

Les obligacions financeres principals poden consistir totalment o parcialment en:

i) Obligacions actuals o futures, reals, condicionals o possibles (incloses les obligacions procedents d'un acord marc o similar).

ii) Obligacions pel que fa al beneficiari de la garantia d'una persona diferent del garant.

iii) Obligacions d'una determinada categoria o classe que sorgeixin periòdicament, com ara, a títol enunciatiu, les que sorgeixen en virtut d'una operació de préstec o crèdit.

o) Procediment de liquidació: procediments col·lectius que tenen la finalitat de realitzar els actius i distribuir el producte entre els creditors, accionistes o socis; per a això hi han d'intervenir les autoritats administratives o judicials, fins i tot quan els procediments esmentats concloguin amb un conveni o una altra mesura anàloga i independentment de si estan motivats per la insolvència o si són voluntaris o obligatoris.

p) Reutilització: la utilització, per la contrapart destinatària, al seu propi nom i per compte propi o per compte de la contrapart, inclosa qualsevol persona física, d'instruments financers rebuts en virtut d'un acord de garantia financera; aquest ús inclou la transferència de la titularitat o l'exercici d'un dret d'ús de conformitat amb l'article 81, però no inclou la liquidació de l'instrument financer en cas d'impagament de la contrapart aportant.

q) Supòsit d'execució: un fet d'incompliment o qualsevol fet similar determinat entre les parts que en cas de produir-se permet al beneficiari de la garantia, en virtut de l'acord de garantia financera o de la llei, realitzar o apropiar-se la garantia financera, o donar lloc a l'aplicació d'una clàusula de liquidació per compensació exigible anticipadament.

2. Tota referència d'aquest capítol a una garantia financera *prestada* o a la prestació de garantia financera indica la garantia financera lliurada, transferida, mantinguda, registrada o designada d'una altra manera a fi que estigui en poder o estigui sota el control del beneficiari o de la persona que actuï en nom seu. Els drets de substitució o de retirada de l'excedent de garantia financera a favor del garant s'entenen sense perjudici que la garantia financera s'hagi prestat al beneficiari d'acord amb el que es disposa en aquest capítol.

Secció segona. Règim dels acords de compensació contractual i de les garanties financeres

Article 77. *Acords de compensació contractuals financers*

1. Aquest capítol s'aplica a les diverses operacions financeres que es portin a terme en el marc d'un acord de compensació contractual financer o en relació amb aquest acord, sempre que l'acord prevegi la creació d'una única obligació jurídica que abasti totes les operacions financeres incloses en el mateix acord i en virtut del qual, en cas de venciment anticipat, les parts només tinguin dret a exigir-se el saldo net del producte de la liquidació de les dites operacions financeres. El fet que, en un moment donat, hi hagi una única operació vigent sota l'acord no priva d'efecte les previsions d'aquest capítol. El saldo net s'ha de calcular segons s'estableix a l'acord de compensació contractual o als acords que tinguin relació amb aquest acord, inclosos els acords que vinculin diferents acords de compensació contractual.

2. Als efectes d'aquest capítol, es consideren *operacions financeres* les operacions següents:

a) Les que s'hagin fet sobre instruments financers en la interpretació més àmplia del terme i, com a mínim, sobre els que es defineixen en el punt 11 de l'article 2.

b) Les operacions dobles o simultànies, o amb pacte de recompra, i, en general, les cessions temporals d'actius.
Es consideren *operacions dobles o simultànies* les operacions en què es contractin simultàniament dos compravendes, en sentit contrari, de valors de característiques similars i el mateix import nominal, però amb diferent data d'execució. Ambdós poden ser al comptat amb diferents dates de liquidació, a termini, o una al comptat i l'altra a termini.
Es consideren *operacions amb pacte de recompra* les operacions en què el titular dels valors ven els valors fins a la data d'amortització, i acorda simultàniament amb el comprador la recompra de valors de característiques idèntiques i per igual valor nominal, a una data determinada o intermèdia entre la de venda i la d'amortització més pròxima, sigui voluntària o parcial.

c) Els préstecs de valors.

d) Els acords de garantia financera regulats en aquest capítol.

Article 78. *Modalitats d'acords de garantia financera i garanties financeres*

1. Les operacions de garantia financera poden constituir-se mitjançant un acord de garantia financera amb transmissió de la propietat de l'actiu o dret de crèdit o un acord de garantia financera mitjançant la pignoració del dit actiu o dret de crèdit, independentment que aquests acords estiguin o no coberts per un *acord marc* o unes *condicions generals*, als efectes de garantir les obligacions financeres principals o donar-hi un altre tipus de cobertura.

2. En particular, es consideren *acords de garantia financera amb canvi de titularitat* les operacions dobles o simultànies i les operacions amb pacte de recompra, en els mateixos termes que es defineixen a la lletra *b* de l'apartat 2 de l'article 77.

Article 79. *Objecte de la garantia*

La garantia financera que s'aporti ha de consistir en algun dels

actius següents:

a) Efectiu.

b) Instruments financers.

c) Drets de crèdit.

No obstant això, no poden ser objecte de garantia financera els drets de crèdit en què el deutor sigui un consumidor o una microempresa, tal com es defineixen en les lletres *f* i *m*, respectivament, de l'apartat 1 de l'article 76, excepte en el cas que el beneficiari o el prestador de la garantia sigui alguna de les entitats enumerades en la lletra *b* de l'apartat 1 de l'article 75 d'aquest capítol.

Article 80. *Formalització dels acords de compensació contractual i garantia financera*

1. L'existència de l'acord de compensació contractual i garantia financera s'ha d'acreditar per escrit o de forma jurídicament equivalent, sense que pugui exigir-se cap altra formalitat per a la seva constitució, validesa, eficàcia davant de tercers, executabilitat o admissibilitat com a prova.

El registre o l'anotació per mitjans electrònics o en qualsevol altre suport durador té la consideració de forma jurídicament equivalent a la constància per escrit.

2. La constitució de la garantia financera requereix, a més de la formalització mitjançant un dels acords als quals es refereix l'apartat 1 de l'article 78, l'aportació de l'actiu objecte de la garantia i la constància d'aquesta aportació per escrit o de forma jurídicament equivalent. A aquests efectes:

a) S'entén que una garantia financera ha estat vàlidament aportada quan l'actiu objecte de la garantia financera hagi estat entregat, transmès, mantingut, registrat o acreditat de qualsevol altra forma, de manera que estigui en poder o estigui sota el control del beneficiari o de la persona que actuï en el seu nom.

En el cas dels valors representats mitjançant anotacions en compte, s'entén que la garantia financera ha estat constituïda i aportada des de la inscripció de la nova titularitat o de la garantia pignorativa al registre comptable corresponent.

b) La prova o constància per escrit de l'aportació d'una garantia financera ha de permetre la identificació de l'actiu a què es refereix. Per això, és suficient provar que la garantia financera representada mitjançant anotació en compte de valors ha estat abonada o constitueix un crèdit en el compte principal al qual es refereix l'apartat 1 de l'article 88, i que la garantia financera aportada en efectiu s'hagi abonat o constitueixi un crèdit en el compte designat a aquest efecte.

c) Pel que respecta als drets de crèdit, incloure'ls en una llista de crèdits presentada al beneficiari de la garantia financera, per escrit o de forma jurídicament equivalent, és suficient per identificar el dret de crèdit i per demostrar l'aportació d'aquest crèdit com a garantia financera entre les parts i contra el deutor o els tercers.

No obstant això, el garant no pot aportar un dret de crèdit com a garantia financera sense haver-ho notificat prèviament al deutor, que pot renunciar vàlidament, per escrit o per qualsevol altre mitjà jurídicament equivalent:

i) Als seus drets de compensació enfront del creditor i enfront de les persones a favor de les quals hagi cedit, pignorat o mobilitzat de qualsevol altra forma el dret de crèdit com a garantia financera.

ii) Als drets que l'emparin en virtut de les normes sobre secret i que, en cas contrari, impedirien al creditor del dret de crèdit facilitar informació sobre aquest últim o sobre el deutor o restringirien la seva capacitat per fer-ho, a fi d'utilitzar el dret de crèdit com a garantia financera.

El deutor que pagui abans de ser notificat de l'aportació del dret de crèdit en garantia financera queda alliberat.

d) La constitució de garanties financeres en benefici de les entitats assenyalades a la lletra *e* de l'apartat 1 de l'article 75 es pot fer per manifestació unilateral de qui apareix com a titular de l'actiu objecte de la garantia financera en el registre comptable, en la forma que determinen les seves normes d'ordenació i disciplina, i sense que de les dites normes en pugui resultar la necessitat de portar a terme un acte formal que condicioni la constitució, la validesa o l'eficàcia de la garantia financera.

Article 81. *Dret de substitució i utilització de l'objecte de la garantia pignorativa*

1. El beneficiari i el garant poden acordar per escrit que el garant pot aportar una garantia financera equivalent per substituir o intercanviar la garantia financera aportada.

1 *bis*. Tot dret del beneficiari a la reutilització dels instruments financers rebuts en garantia queda sotmès almenys a les dos condicions següents:

a) Que el garant hagi estat degudament informat per escrit, pel beneficiari, dels riscos i les conseqüències en cas d'impagament del beneficiari que pot suposar.
b) Que el garant hagi donat el seu consentiment previ i expressament, corroborat per la signatura per escrit o en forma jurídicament equivalent pel garant d'un acord de garantia financera pignorativa els termes del qual atorguin el dret d'ús.

2. El beneficiari de la garantia financera pot exercir un dret d'utilització en relació amb una garantia financera aportada en virtut d'un acord de garantia financera pignorativa quan les clàusules d'aquest acord així ho prevegin, i pot fer ús i disposar com a propietari de l'actiu objecte de la garantia financera prevista en el dit acord.

2 *bis*. Tot exercici per les contraparts del seu dret a la reutilització queda sotmès almenys a les dos condicions següents:

a) Que la reutilització es porti a terme amb les condicions especificades en l'acord de garantia al qual es refereix la lletra *b* de l'apartat 1 *bis*.

b) Que els instruments financers rebuts en virtut d'un acord de garantia es transfereixin des del compte de la contrapart aportant.

No obstant el que es disposa en la lletra *b* del paràgraf primer, en cas que una contrapart en un acord de garantia estigui establerta en un tercer país i que el compte del garant estigui obert en un tercer país i subjecte a la seva legislació, la reutilització ha d'acreditar-se bé mitjançant una transferència des del compte del garant, o bé per altres mitjans adequats.

3. Quan un beneficiari exerceix el seu dret d'utilització, contreu l'obligació de transferir un actiu equivalent perquè substitueixi l'actiu que va constituir l'objecte inicial de la garantia financera, a tot tardar a la data de compliment de les obligacions financeres principals cobertes per l'acord de garantia financera pignorativa.

També és possible que el beneficiari, a la data prevista per al compliment de les obligacions financeres principals, transfereixi un actiu equivalent o, en la mesura que els termes d'un acord de garantia financera pignorativa així ho estableixin, compensi el valor de la garantia equivalent o l'utilitzi per complir les obligacions financeres de la seva contrapart.

4. La garantia equivalent que es transfereixi per acomplir una obligació com la que es descriu en el primer paràgraf de l'apartat 3 anterior està sotmesa al mateix acord de garantia financera pignorativa que la garantia financera inicial, i es tracta com si hagués estat aportada en virtut de l'acord de garantia financera pignorativa simultàniament a la primera prestació de la garantia financera inicial.

5. Aquest article no s'aplica als drets de crèdit.

Article 81 *bis*. *Transparència en la reutilització dels instruments financers rebuts en virtut d'un acord de garantia amb canvi de titularitat*

1. Tot dret del beneficiari a la reutilització dels instruments financers rebuts en garantia en virtut d'un acord de garantia amb canvi de titularitat queda sotmès almenys a les dos condicions següents:

a) Que el garant hagi estat degudament informat per escrit, pel beneficiari, dels riscos i les conseqüències en cas d'impagament del beneficiari que pot suposar prèviament a la signatura d'un acord de garantia financera amb canvi de titularitat.

b) Que el garant hagi acordat expressament aportar garanties mitjançant l'acord de garantia financera amb canvi de titularitat.

2. Tot exercici per part de les contraparts del seu dret a la reutilització queda sotmès almenys a les dos condicions següents:

a) Que la reutilització es porti a terme amb les condicions especificades en l'acord de garantia al qual es refereix la lletra *b* de l'apartat 1.

b) Que els instruments financers rebuts en virtut d'un acord de garantia es transfereixin des del compte de la contrapart aportant.

No obstant el que es disposa en la lletra *b* del paràgraf primer de l'apartat 2, en cas que una contrapart en un acord de garantia estigui establerta en un tercer país i que el compte del garant estigui obert en un tercer país i subjecte a la seva legislació, la reutilització ha d'acreditar-se bé mitjançant una transferència des del compte del garant, o bé per altres mitjans adequats.

Article 82. *Garanties financeres complementàries en el marc dels acords de garantia financera*

Les parts d'un acord de garantia financera poden pactar l'aportació de garanties complementàries. Així, poden pactar que, en cas de variacions en el preu de l'objecte

de la garantia o de l'import de les obligacions financeres principals pactades inicialment, s'hagi de restablir l'equilibri entre el valor de l'obligació garantida i el valor de les garanties aportades per assegurar-la, bé aportant nous instruments financers o efectiu o, si escau, retornar-los de manera que es procedeixi a la devolució de l'excedent de la garantia aportada. Aquests instruments financers o efectiu tenen la consideració de part integrant de la garantia financera inicial i s'han de tractar com si haguessin estat aportats de manera simultània a l'aportació de l'objecte inicial de la garantia financera.

Article 83. *Efectes de la substitució, del complement o de la retirada de garanties financeres*

1. La substitució, el complement o la devolució de l'excedent de les garanties aportades no suposen la novació extintiva de l'acord de garantia financera, que manté la data de constitució original (que és la que s'aplica també a la garantia substitutiva o addicional).

2. La utilització de la garantia financera per part del beneficiari de conformitat amb aquest article no invalida els drets del beneficiari ni n'impedeix l'execució en relació amb l'acord de garantia financera pignorativa corresponent a la garantia financera transferida pel beneficiari per complir una obligació com la que es descriu en el primer paràgraf de l'apartat 3 de l'article 81.

Article 84. *Execució d'un acord de garantia financera*

1. Es considera com un supòsit d'execució un incompliment d'obligacions o qualsevol fet pactat entre les parts que, en cas de produir-se:

a) Permeti al beneficiari de la garantia financera, en virtut de l'acord de garantia financera o de la Llei, realitzar o apropiar-se l'actiu objecte de la dita garantia financera.

b) Comporti l'aplicació d'una clàusula de liquidació per compensació exigible anticipadament si aquesta clàusula estigués prevista en l'acord de garantia financera.

L'execució de la clàusula de liquidació per compensació té els efectes següents:

a) El venciment de les obligacions de les parts s'avança, de manera que siguin executables immediatament i s'expressen com una obligació de pagament d'un import que representa el càlcul del seu valor actual, o bé anul·la aquestes obligacions i se substitueixen per l'obligació de pagament d'un import idèntic.

b) Es té en compte el que cada part degui a l'altra respecte a les dites obligacions i la part del deute de la qual sigui superior paga a l'altra part una suma neta global idèntica al saldo del compte.

2. Quan es produeixi un supòsit d'execució d'una garantia financera aportada en virtut d'un acord de garantia financera pignorativa, el beneficiari pot executar-la, en les condicions previstes a l'acord, de la manera següent:

a) Si es tracta d'instruments financers, mitjançant la venda o l'apropiació i mitjançant la compensació o l'aplicació del seu valor al compliment de les obligacions financeres principals.

b) Si es tracta d'efectiu, mitjançant la compensació del seu import o utilitzant-lo per executar les obligacions financeres principals.

c) Si es tracta de drets de crèdit, mitjançant la venda o l'apropiació i mitjançant la compensació o l'aplicació del seu valor al compliment de les obligacions financeres principals.

3. L'apropiació referida a l'apartat 2 només és possible quan:

a) S'hagi acordat entre les parts a l'acord de garantia financera.

b) Les parts hagin pactat a l'acord de garantia financera pignorativa les modalitats de valoració dels instruments financers i dels drets de crèdit.

4. Els mitjans per executar la garantia financera esmentats a l'apartat 2 no se supediten, sense perjudici de les condicions pactades a l'acord de garantia financera pignorativa, a cap dels requisits següents:

a) Que s'hagi notificat prèviament la intenció de procedir a l'execució.

b) Que les clàusules relatives a l'execució siguin aprovades per un tribunal, un funcionari públic o una altra persona.

c) Que l'execució s'efectuï mitjançant subhasta pública o de qualsevol altra manera prescrita.

d) Que hagi conclòs tot termini addicional.

5. L'execució o la valoració de la garantia financera i el càlcul de les obligacions financeres principals s'han de fer a valor de mercat, calculat de forma raonable i objectiva.

6. En els supòsits d'utilització de l'actiu objecte de la garantia regulats en el primer paràgraf de l'apartat 3 de l'article 81, quan es produeixi un supòsit d'execució mentre estigui pendent una obligació d'aportar l'actiu equivalent, aquesta obligació pot ser extingida mitjançant la inclusió en una clàusula de liquidació per compensació exigible anticipadament.

Article 85. *Procediment d'execució de les garanties financeres pignoratives*

1. Quan l'objecte de la garantia financera siguin valors negociables o altres instruments financers anotats en una entitat bancària o una entitat financera d'inversió autoritzades a fer activitats de custòdia i administració d'instruments financers al Principat d'Andorra o en entitats equivalents en un país tercer, i s'hagin produït les operacions de liquidació de les obligacions principals i d'execució de les garanties financeres, la part creditora pot sol·licitar la venda dels valors donats en garantia o ordenar-ne el traspàs lliure de pagament al seu compte de valors. Amb aquesta finalitat, lliura al dipositari dels valors un requeriment en el qual es manifesta que s'ha produït un supòsit d'incompliment o un altre motiu pel qual es resol, es declara el venciment anticipat i es liquida el contracte o l'acord de compensació contractual o de garantia financera.

El dipositari dels valors en garantia, amb la comprovació prèvia de la identitat del creditor i de la capacitat del signant del requeriment per efectuar aquest requeriment, el mateix dia en què rebi el requeriment del creditor o, si no és possible, l'endemà, ha d'adoptar les mesures necessàries per vendre o transmetre els valors objecte de la garantia a través d'un intermediari financer.

2. Quan l'objecte de la garantia financera sigui efectiu dipositat en una entitat bancària andorrana i s'hagin produït les operacions de liquidació de les obligacions principals i d'execució de les garanties financeres, la part creditora pot ordenar les operacions de transferència d'efectiu. Amb aquesta finalitat, ha de remetre un requeriment en el qual es manifesti que s'ha produït un supòsit d'incompliment o un altre motiu pel qual es resol, es declara el venciment anticipat i es liquida el contracte o l'acord de compensació contractual o de garantia financera.

L'entitat bancària dipositària de les garanties, amb la comprovació prèvia de la identitat del creditor i de la capacitat del signant del requeriment per efectuar aquest requeriment, el mateix dia que rebi el requeriment del creditor ha d'adoptar les mesures necessàries per portar a terme les transferències requerides.

3. Quan l'objecte de la garantia financera sigui un dret de crèdit, aquest últim ha de ser aplicat en els termes que s'estableixin en el mateix acord de garantia financera.

4. El requeriment relatiu a l'execució de la garantia l'ha d'emetre el creditor i ha de contenir, com a mínim, les mencions següents:

a) Data i tipus o nom del contracte o acord de compensació contractual en el qual es regulin les obligacions financeres principals.

b) Nom i dades de les parts d'aquest contracte o acord de compensació contractual.

c) Nom i dades del dipositari de les garanties.

d) Declaració que s'ha produït un supòsit d'incompliment o un altre motiu pel qual es resol, es declara el venciment anticipat i es liquida el contracte o l'acord de compensació contractual.

e) Ordre de venda o traspàs dels valors o ordre de transferència de l'efectiu.

Article 86. *Efectes sobre acords de compensació contractual o les garanties d'un acord de garantia financera*

1. El fet que una o ambdós parts d'un acord de compensació contractual o de garantia financera hagin cessat els pagaments, o siguin part d'un procediment de fallida, d'arranjament judicial, de liquidació, d'administració o intervenció, no pot ser causa per declarar nul o rescindir l'acord de compensació contractual o de garantia financera o l'aportació d'una garantia financera en virtut del dit acord en els casos següents:

a) Quan l'inici d'un dels procediments descrits en aquest apartat sigui posterior a la formalització de l'acord de garantia o a l'aportació de la garantia o l'adopció de les dites mesures, o quan la formalització o l'aportació s'hagi produït en un període de temps determinat, anterior a l'obertura del dit procediment o a l'adopció de les dites mesures, i definit per referència a l'obertura esmentada i adopció, o en funció de

l'adopció de la resolució de les mesures o altres esdeveniments en el transcurs dels procediments o mesures esmentats.

b) Quan l'inici o l'obertura d'un dels procediments descrits en aquest apartat es produeixi el mateix dia però abans que hagi estat formalitzat un acord de garantia financera o que s'hagi aportat la garantia financera, la garantia és jurídicament executable i vinculant amb tercers sempre que el beneficiari pugui provar que no tenia coneixement ni havia de tenir-lo de l'obertura del dit procediment o de l'adopció de les dites mesures.

2. L'obertura d'un dels procediments descrits a l'apartat 1 no és causa per anul·lar o rescindir l'aportació d'una garantia financera, d'una garantia financera complementària o d'una garantia financera equivalent, en els casos d'exercici dels drets de substitució o utilització, sempre que:

a) L'aportació de les dites garanties, ja siguin inicials, complementàries o substitutives, s'hagi efectuat el dia d'obertura d'un dels procediments descrits a l'apartat 1, però amb anterioritat a la resolució que ha motivat l'obertura del dit procediment o l'adopció de les dites mesures, o s'hagi efectuat en un període de temps determinat, anterior a l'obertura del dit procediment o a l'adopció de les dites mesures, i definit per referència a l'obertura esmentada i adopció, o en funció de l'adopció de la resolució de les mesures o altres esdeveniments en el transcurs dels procediments o mesures esmentats.

b) L'obligació financera principal s'hagi contret en una data anterior a la de l'aportació de la garantia financera, de la garantia complementària o de la garantia equivalent.

3. Als efectes d'aquest capítol, s'entén per *inici o obertura* d'un dels procediments descrits a l'apartat 1 la resolució judicial que declari la cessació de pagaments i el corresponent procediment d'arranjament judicial o de fallida.

4. Els acords de garantia financera no es veuen limitats, restringits ni afectats de cap manera pel fet que una o ambdós parts d'un acord hagin cessat els pagaments, o siguin part d'un procediment de fallida, d'arranjament judicial, de liquidació, d'administració o intervenció, i poden executar-se, immediatament, de forma separada, d'acord amb els pactes entre les parts i el que està previst en aquest article.

5. Els acords de garantia financera o l'aportació d'aquestes garanties, formalitzades o aportades, anteriors a l'obertura d'un procediment concursal o de liquidació administrativa només poden rescindir-se o impugnar-se a l'empara del que disposen els articles 26 a 31 del Decret de suspensió de pagaments i fallida, del 4 d'octubre de 1969, si es demostra frau en el moment en què les garanties van ser contractades.

Article 87. *Liquidació anticipada dels acords de compensació contractual o de les garanties d'un acord de garantia financera*

1. L'execució de la clàusula de liquidació per compensació exigible anticipadament i, per tant, la declaració de venciment anticipat, resolució, terminació, execució o efecte equivalent de les operacions financeres definides en aquest capítol fetes en el marc d'un acord de compensació contractual, inclosos els acords de garantia financera, o en relació amb els mateixos acords, no poden veure's limitades, restringides o

afectades de cap forma pel fet que una o ambdós parts hagin cessat els pagaments, o hagin sol·licitat un procediment de fallida, d'arranjament judicial, de liquidació, d'administració o intervenció, o siguin part d'algun d'aquests procediments. La clàusula de liquidació per compensació exigible anticipadament no pot supeditar-se a cap dels requisits previstos en l'apartat 4 de l'article 84.

2. En el supòsit que una de les parts de l'acord de compensació contractual es trobi en una de les circumstàncies previstes al paràgraf anterior, s'ha d'incloure com a crèdit o deute de la part immersa en aquestes situacions exclusivament l'import net de les operacions financeres emparades en l'acord, calculat conforme a les regles establertes al mateix acord o als acords que hi tinguin relació.

3. Les operacions financeres que es porten a terme en el marc d'un acord de compensació contractual no poden ser impugnades o anul·lades a l'empara del que disposen els articles 26 a 31 del Decret de suspensió de pagaments i fallida, del 4 d'octubre de 1969, excepte si es demostra frau en el moment en què van ser contractades.

Article 88. *Conflicte de normes*

1. Tota qüestió relativa a qualsevol dels punts indicats a l'apartat 2 següent en relació amb una garantia financera pignorativa d'anotacions en compte es regeix per la legislació del país en què es trobi el compte principal. La referència a la legislació d'un país és una referència a la seva legislació nacional i desestima tota norma en virtut de la qual, per decidir la qüestió rellevant, s'hagués de fer referència a la legislació d'un altre país.

2. Les qüestions a les quals fa referència l'apartat 1 són les següents:

a) La naturalesa jurídica i els efectes sobre la propietat de la garantia financera pignorativa d'anotacions en compte.

b) Els requisits per perfeccionar un acord de garantia financera relatiu a una garantia financera pignorativa d'anotacions en compte i l'aportació de la garantia financera pignorativa d'anotacions en compte en virtut d'aquest acord i, de manera més general, el compliment dels requisits necessaris per fer que l'acord i l'aportació mencionats tinguin efectes davant de tercers.

c) Si el títol o el dret del beneficiari d'una garantia financera pignorativa sobre actius representats mitjançant anotacions en compte és inferior o està subordinat a altres títols o drets reivindicats o si ha tingut lloc una adquisició de bona fe.

d) Els passos requerits per a la realització de la garantia financera pignorativa d'anotacions en compte després d'un supòsit d'execució.

Capítol sisè. *Derivats extraborsaris*

Secció primera. *Disposicions generals*

Article 89. *Objecte i àmbit d'aplicació*

1. Aquest capítol estableix requisits en matèria de compensació i gestió bilateral del risc per als contractes de derivats extraborsaris i requisits d'informació per als contractes de derivats.

2. Aquest capítol s'aplica a les contraparts financeres.

3. Aquest capítol no s'aplica a l'AFA ni a altres organismes públics del Principat d'Andorra que s'encarreguin de la gestió del deute públic o hi intervinguin.

Article 90. *Autoritat competent*

L'AFA és l'autoritat administrativa competent per vetllar per l'aplicació de les disposicions establertes en aquest capítol en relació amb les operacions de derivats extraborsaris subscrits per una contrapart financera establerta al Principat d'Andorra.

Les facultats conferides a l'AFA en virtut del que disposen els articles 4 i 4 *bis* de la Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Autoritat Financera Andorrana són aplicables a les contraparts financeres indicades en la lletra *e* del punt 47 de l'article 2. Consegüentment, aquestes contraparts financeres queden obligades a posar a disposició de l'AFA tots els llibres, els registres i els documents, sigui quin sigui el seu suport, que aquesta última consideri necessaris, inclosos els programes informàtics i els arxius magnètics, òptics o de qualsevol altra classe, com també les converses telefòniques, quant a les seves actuacions en els mercats de derivats financers.

Article 91. *Definicions*

A efectes d'aquest capítol s'entén per:

1. Categoria de derivats: un subconjunt de derivats que comparteixen característiques comunes i essencials que inclouen almenys la relació amb l'actiu subjacent, el tipus d'actiu subjacent i la moneda de valor nacional. Els derivats pertinents a la mateixa categoria poden tenir terminis diferents.

2. Client: empresa que manté una relació contractual amb un membre compensador d'una entitat de contrapartida central (ECC) que li permet compensar les seves operacions amb l'ECC.

3. Compensació: procés que consisteix a establir posicions, inclòs el càlcul de les obligacions netes, i a assegurar que es disposa d'instruments financers o efectiu, o de tots dos, per cobrir les exposicions derivades de les dites posicions.

4. Empresa de serveis auxiliars: té el mateix significat que el que està establert al punt 17 de l'apartat 1 de l'article 3 de la Llei 35/2018, del 20 de desembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió.

5. Entitat de contrapartida central o ECC: una persona jurídica que media entre les contraparts dels contractes negociats en un o diversos mercats financers, actuant com a compradora enfront de tot venedor i com a venedora enfront de tot comprador, autoritzada a l'empara de l'article 14 del Reglament (UE) 648/2012, del Parlament Europeu i del Consell, relatiu als derivats extraborsaris, les entitats de contrapartida central i els registres d'operacions, o reconeguda a l'empara de l'article 25 del mateix Reglament europeu.

6. Membre compensador: empresa que participa en una ECC i que és responsable del compliment de les obligacions financeres derivades de la dita participació.

7. Registre d'operacions de derivats: una persona jurídica que recopila i manté de forma centralitzada les inscripcions de derivats.

8. Risc de crèdit de contrapart: risc que la contrapart en una operació pugui incórrer en incompliment abans de la liquidació definitiva dels fluxos de caixa d'aquesta operació.

9. Sistema de plans de pensions:

a) Fons de pensions d'ocupació: entesos com una institució, amb independència de la seva forma jurídica, que operi mitjançant sistemes de capitalització, que sigui jurídicament independent de l'empresa promotora o sector i l'activitat de la qual consisteixi a proporcionar prestacions de jubilació en el context d'una activitat laboral sobre la base d'un acord o contracte de treball subscrit:

i) Individualment o col·lectivament entre l'ocupador o ocupadors i el treballador o treballadors o els seus representats respectius; o

ii) Amb treballadors per compte propi, quan així ho estableixi simultàniament la legislació;

I que el dit acord tingui el seu origen en la dita relació laboral.

b) Activitats relacionades amb el pagament de prestacions de jubilació professional desenvolupades per institucions gestores d'esquemes obligatoris o voluntaris de pensions dependents de l'ocupació vinculada a la seguretat social.

c) Activitats relacionades amb el pagament de prestacions de jubilació professionals desenvolupades per les empreses d'assegurances de vida regulades per la Llei 12/2017, del 22 de juny, d'ordenació i supervisió d'assegurances i reassegurances del Principat d'Andorra, sempre que tots els actius i passius corresponents a aquestes activitats estiguin clarament delimitats i es gestionin i organitzin independentment de la resta d'activitats desenvolupades per les empreses d'assegurances, sense que, en cap cas, no sigui possible la transferència d'alguna.

d) Qualsevol altra activitat autoritzada i supervisada, i altres sistemes que funcionin a escala nacional, sempre que:

i) Estiguin reconegudes en la legislació andorrana.

ii) Tinguin per objectiu primari proporcionar prestacions de jubilació.

10. Societat financera de cartera: té el mateix significat que el que està establert en el punt 55 de l'apartat 1 de l'article 3 de la Llei 35/2018, del 20 de desembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió.

Article 92. *Operacions intragrup*

1. S'entén per *operació intragrup* un dels supòsits següents:

a) Un contracte de derivats extraborsaris subscrit per una contrapart financera amb una altra contrapart pertanyent al mateix grup, sempre que es compleixin les condicions següents:

i) Que la contrapart financera estigui establerta al Principat d'Andorra o en la Unió o, en cas que ho estigui en un tercer país no estat membre de la Unió, que hi hagi un acte d'execució emès per la Comissió Europea en virtut de l'apartat 2 de l'article 13 del Reglament (UE) núm. 648/2012 que el reconegui com a equivalent, respecte a aquest tercer país.

ii) Que l'altra contrapart sigui una contrapart financera, una societat financera de cartera, una entitat financera o una empresa de serveis auxiliars establerta al Principat d'Andorra o en la Unió subjecta als requisits prudencials apropiats.

iii) Que totes dos contraparts estiguin íntegrament compreses en la mateixa consolidació.

iv) Que totes dos contraparts estiguin subjectes a procediments adequats i centralitzats d'avaluació, mesurament i control del risc.

b) Un contracte de derivats extraborsaris subscrit per una contrapart financera amb seu al Principat d'Andorra amb una altra contrapart, si totes dos contraparts formen part del mateix sistema institucional de protecció, mencionat en l'apartat 7 de l'article 79 del Decret pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei 35/2018, del 20 de desembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial de les entitats bancàries i les empreses d'inversió, sempre que es compleixi la condició establerta en l'incís *ii* de la lletra *a* d'aquest apartat.

c) Un contracte de derivats extraborsaris subscrit per una contrapart financera amb seu al Principat d'Andorra amb una contrapart no financera que formi part del mateix grup, sempre que totes dos contraparts estiguin íntegrament compreses en la mateixa consolidació i estiguin subjectes a procediments adequats i centralitzats d'avaluació, mesurament i control del risc, i que aquesta contrapart no financera estigui establerta a la Unió o en el territori d'un tercer país no estat membre de la Unió respecte del qual hi hagi un acte d'execució emès per la Comissió Europea en virtut de l'apartat 2 de l'article 13 del Reglament (UE) núm. 648/2012 que el reconegui com a equivalent, respecte del dit tercer país.

2. A efectes d'aquest article, s'entén que les contraparts estan compreses en la mateixa consolidació quan totes dos estiguin:

a) Subjectes a la mateixa supervisió consolidada, de conformitat amb la Llei 35/2018, del 20 de desembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió o, pel que respecta a un grup l'empresa matriu del qual tingui la seu social en un tercer país, a la mateixa supervisió consolidada per part de l'autoritat competent del tercer país i regulada per principis equivalents als de la Llei 35/2018; o bé

b) Compreses en una consolidació de conformitat amb la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris o, pel que respecta a un grup l'empresa matriu del qual tingui la seu social en un tercer país, de conformitat amb les Normes internacionals d'informació financera (NIIF) o una norma equivalent.

Secció segona. *Compensació, notificació i reducció del risc dels derivats extraborsaris*

Article 93. *Obligació de compensació*

1. Les contraparts financeres han de compensar tots els contractes de derivats extraborsaris pertanyents a una categoria de derivats extraborsaris que ha sigut declarada subjecta a l'obligació de compensació de conformitat amb l'apartat 2 de l'article 5 del Reglament (UE) núm. 648/2012, del Parlament Europeu i del Consell, del 4 de juliol del 2012, relatiu als derivats extraborsaris, les entitats de contrapartida central i els registres d'operacions, si els dits contractes compleixen una de les condicions següents:

a) Han sigut subscrits entre una contrapart financera amb seu al Principat d'Andorra que compleixi les condicions del paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 94 i alguna de les contraparts següents:

i) Una contrapart financera d'un estat membre de la UE que compleixi les condicions del paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 4 *bis* del Reglament (UE) núm. 648/2012.

ii) Una contrapart no financera d'un estat membre de la UE que compleixi les condicions del paràgraf segon de l'apartat 1 de l'article 10 del Reglament (UE) núm. 648/2012.

iii) Una contrapart financera o no financera amb seu en un tercer país no estat membre que estaria subjecta a l'obligació de compensació si tingués la seva seu a la UE, sempre que el contracte tingui un efecte directe, important i predictible dins de la Unió Europea d'acord amb les normes tècniques reglamentàries que s'aproven per part de la Comissió Europea en virtut de l'apartat 4 de l'article 4 del Reglament (UE) núm. 648/2012.

b) Han sigut subscrits o han sigut objecte de novació en la data a partir de la qual té efecte l'obligació de compensació o amb posterioritat a aquesta data, sempre que, en la data en què han sigut subscrits o han sigut objecte de novació, totes dos contraparts satisfacin els requisits previstos en la lletra *a*.

2. Sense prejudici de les tècniques de reducció del risc previstes en l'article 96, els contractes de derivats extraborsaris que constitueixin operacions intragrup segons el que està definit en l'article 92 no estan subjectes a l'obligació de compensació.

L'exempció establerta al paràgraf primer del segon apartat solament s'aplica a contractes de derivats extraborsaris subscrits entre dos contraparts pertanyents al mateix grup, però establertes al Principat d'Andorra i en un tercer país, quan la contrapart financera establerta al Principat d'Andorra hagi estat autoritzada a aplicar aquesta exempció per l'AFA en els 30 dies naturals següents a la notificació efectuada, sempre que es compleixin les condicions establertes en l'article 92.

3. Els contractes de derivats extraborsaris que estan subjectes a l'obligació de compensació de conformitat amb l'apartat 1 s'han de compensar en una ECC autoritzada o reconeguda per compensar aquesta categoria de derivats extraborsaris

i que figuri en el registre públic de l'AEVM de conformitat amb l'article 6 del Reglament (UE) núm. 648/2012.

A aquest efecte, la contrapart financera s'ha de convertir en membre compensador o en client, o ha d'establir acords de compensació indirectes amb un membre compensador, sempre que aquests acords no incrementin el risc de contrapart i que garanteixin que els actius i les posicions de la contrapart es beneficien d'una protecció d'efecte equivalent a la prevista en els articles 39 i 48 del Reglament (UE) núm. 648/2012.

Article 94. *Contraparts financeres subjectes a l'obligació de compensació*

1. Una contrapart financera que prengui posicions en contractes de derivats extraborsaris pot calcular, cada dotze mesos, la seva posició mitjana agregada a final de mes per als dotze mesos anteriors, de conformitat amb l'apartat 3.

Quan la contrapart financera no calculi les seves posicions o quan el resultat d'aquest càlcul superi qualsevol dels llindars de compensació determinats segons l'apartat 4, la contrapart financera:

a) Ho ha de notificar immediatament a l'AFA i, si escau, ha d'indicar el període utilitzat per al càlcul.

b) Ha d'establir acords de compensació en un termini de quatre mesos a partir de la notificació a què es refereix la lletra *a*.

c) Queda subjecta a l'obligació de compensació a què es refereix l'article 93 per a tots els contractes de derivats extraborsaris pertanyents a qualsevol categoria de derivats extraborsaris subjecta a l'obligació de compensació que se subscriguin o siguin objecte de novació transcorreguts més de quatre mesos des de la notificació a què es refereix la lletra *a*.

2. Una contrapart financera que hagi quedat subjecta a aquesta obligació de conformitat amb el paràgraf segon de l'apartat 1 hi roman subjecta i ha de continuar compensant fins que la contrapart financera esmentada demostri a l'AFA que la seva posició mitjana agregada a final de mes per als dotze mesos anteriors no supera el llindar de compensació determinat d'acord amb l'apartat 4.

La contrapart financera ha de poder demostrar a l'AFA que el càlcul de la posició mitjana agregada a final de mes per als dotze mesos anteriors no condueix a una infravaloració sistemàtica de la posició.

3. En el càlcul de les posicions a què es refereix l'apartat 1, la contrapart financera hi ha d'incloure tots els contractes de derivats extraborsaris subscrits per aquesta contrapart financera o per altres entitats del grup al qual pertanyi aquesta contrapart financera subscrits amb contraparts establertes en un estat membre de la Unió.

No obstant el que es disposa al paràgraf primer, per als OIC, les posicions a què es refereix l'apartat 1 s'han de calcular per a cada OIC.

Les societats gestores d'OIC que gestionin més d'un OIC han de poder demostrar a l'AFA que el càlcul de posicions per a cada OIC no suposa:

a) Una infravaloració sistemàtica de les posicions dels OIC que gestionen o de les posicions de la gestora.

b) L'elusió de l'obligació de compensació.

4. El ministeri encarregat de les finances pot elaborar el reglament tècnic de regulació que especifiqui els valors dels llindars de compensació.

Article 95. *Obligació d'informació*

1. Les contraparts financeres han de vetllar perquè els detalls de tot contracte de derivats que hagin subscrit amb una contrapart d'un estat membre de la UE i de tota modificació o resolució del contracte es notifiquin de conformitat amb els apartats 2 a 5 a un registre d'operacions de derivats. Aquests detalls s'han de notificar a tot tardar el dia hàbil següent al de la subscripció, modificació o resolució del contracte.

No obstant el que disposa l'article 92, l'obligació de notificació no s'aplica als contractes de derivats extraborsaris dins del mateix grup quan almenys una de les contraparts sigui una contrapart no financera o si, en cas d'haver estat establerta a la UE, hauria estat considerada una contrapart no financera, sempre que:

a) Totes dos contraparts estiguin íntegrament compreses a la mateixa consolidació.

b) Totes dos contraparts estiguin subjectes a procediments adequats i centralitzats d'avaluació, mesurament i control del risc.

c) L'empresa matriu no sigui una contrapart financera.

Les contraparts financeres han de notificar a l'AFA la intenció d'aplicar l'exempció a què es refereix el paràgraf tercer. L'exempció és vàlida tret que l'AFA hagi indicat, en el termini de tres mesos a partir de la data de la notificació, que considera que no es compleixen les condicions esmentades en el paràgraf tercer.

2. La societat gestora d'un OIC assumeix la responsabilitat, inclosa la legal, de notificar els detalls dels contractes de derivats extraborsaris dels quals l'OIC sigui contrapart, i també ha de garantir la correcció dels detalls notificats.

3. L'entitat autoritzada responsable de la gestió i la representació d'un fons de pensions d'ocupació que, de conformitat amb el dret andorrà, no tingui personalitat jurídica assumeix la responsabilitat, inclosa la legal, de notificar els detalls dels contractes de derivats extraborsaris dels quals aquest fons de pensions d'ocupació sigui contrapart, així com de garantir la correcció dels detalls notificats.

4. Les contraparts financeres que hagin de notificar els detalls dels contractes de derivats han de vetllar perquè no es produeixin repeticions en la notificació d'aquests detalls.

5. Les contraparts financeres que estan subjectes a l'obligació de notificació a què es refereix l'apartat 1 poden delegar aquesta obligació.

6. Les contraparts financeres han de portar un registre de tot contracte de derivats que hagin subscrit i de tota modificació durant almenys els cinc anys següents a la resolució del contracte. Aquest registre ha de ser accessible en qualsevol moment per l'AFA.

7. En cas que no estigui disponible un registre d'operacions de derivats per consignar les dades d'un contracte de derivats que ha de notificar-se d'acord amb l'apartat 1, les contraparts financeres s'han d'assegurar que aquestes dades es comuniquin a l'AFA.

8. El fet que una contrapart financera comuniqui les dades d'un contracte de derivats al registre d'operacions de derivats, o que una entitat comuniqui aquestes dades en nom d'una contrapart financera, no es considera violació de les restriccions sobre divulgació d'informació que imposi aquest contracte o qualsevol disposició legal, reglamentària o administrativa.

La divulgació d'aquesta informació no implica cap mena de responsabilitat per a l'entitat notificant o per als seus directors o treballadors.

9. En la notificació de qualsevol subscripció, modificació o resolució de contractes de derivats amb contrapart de la UE indicades en l'apartat 1, les contraparts andorranes han de seguir les normes tècniques reglamentàries i d'execució que s'especifiquin d'acord amb els apartats 5 i 6 de l'article 9 del Reglament (UE) núm. 648/2012.

Article 96. *Tècniques de reducció del risc aplicables als contractes de derivats extraborsaris no compensats per una ECC*

1. Les contraparts financeres que subscriguin un contracte de derivats extraborsaris no compensat per una ECC han de vetllar amb la diligència deguda per la instauració de procediments i mecanismes adequats per mesurar, controlar i reduir el risc operatiu i el risc de crèdit de la contrapart, entre els quals han de figurar, com a mínim, els següents:

a) La confirmació oportuna, per mitjans electrònics, en cas que se'n disposi, dels termes del contracte de derivats extraborsaris pertinent.

b) Processos formalitzats que siguin sòlids, resistents i controlables i que permetin conciliar carteres, gestionar el risc associat i identificar ràpidament litigis entre parts i resoldre'ls, i fer el seguiment del valor dels contractes pendents.

2. Les contraparts financeres han de valorar diàriament a preus de mercat els contractes pendents. Quan les condicions del mercat impedeixin procedir a una valoració a preus de mercat, s'ha d'utilitzar un model fiable i prudent.

3. Les contraparts financeres han de dotar-se de procediments de gestió del risc que requereixin l'intercanvi de garanties oportú, exacte i amb una segregació adequada respecte dels contractes de derivats extraborsaris que se subscriguin.

3 bis. Les contraparts financeres poden continuar aplicant els procediments de gestió del risc a què fa referència l'apartat 3 respecte dels contractes de derivats extraborsaris que no siguin compensats per una ECC i que s'hagin celebrat o hagin estat objecte de novació abans del 15 de desembre del 2022, en cas que, després de la data d'entrada en vigor de la present llei, aquests contractes es modifiquin o siguin objecte de novació amb l'única finalitat de substituir un índex de referència o d'introduir una clàusula supletòria en relació amb qualsevol índex de referència a què es refereixi aquest contracte.

3 ter. El que disposa el paràgraf 3 bis únicament aplica als contractes de derivats extraborsaris la modificació dels quals o novació:

a) Sigui necessària als efectes de substituir un índex de referència en el context de reformes dels índexs;

b) No alteri el contingut econòmic ni el factor de risc representat per la referència a un índex de referència en aquest contracte, i
c) No comprengui altres canvis de qualsevol clàusula jurídica del contracte esmentat que no estigui relacionada amb l'índex objecte de referència i, per tant, pugui modificar el contracte d'una manera que requereixi efectivament considerar-lo com un nou contracte.

4. Les contraparts financeres han de posseir un capital adequat i proporcionat per gestionar el risc no cobert per l'intercanvi apropiat de garanties.

5. El requisit establert en l'apartat 3 no s'aplica a les operacions intragrup previstes en l'article 92 efectuades per contraparts que estiguin establertes al Principat d'Andorra sempre que no hi hagi ni es prevegi que hi hagi cap impediment pràctic o jurídic per a la ràpida transferència de fons propis o el reemborsament de passius entre les contraparts.

6. Les operacions intragrup previstes en les lletres *a* a *c* de l'apartat 1 de l'article 92 subscrites per una contrapart financera establerta al Principat d'Andorra i una contrapart establerta al territori d'un tercer país queden totalment o parcialment exemptes del requisit establert en l'apartat 3, sempre que existeixi una decisió favorable de l'AFA, si es compleixen les condicions següents:

a) Que els procediments de gestió del risc de les contraparts siguin prou fiables, ferms i adaptats al nivell de complexitat de l'operació amb derivats.

b) Que no hi hagi ni es prevegi que hi hagi cap impediment pràctic o jurídic per a la ràpida transferència de fons propis o el reemborsament de passius entre les contraparts.

7. La contrapart de l'operació intragrup que hagi quedat exempta del requisit establert en l'apartat 3 ha de fer pública la informació sobre l'exempció.

8. El ministeri encarregat de les finances pot elaborar:

a) El reglament tècnic de regulació que especifiqui els procediments i els mecanismes adequats per mesurar, controlar i reduir el risc operatiu i el risc de crèdit de la contrapart, les condicions de mercat que impedeixin la valoració a preus de mercat i els criteris per a la valoració mitjançant un model alternatiu dels contractes pendents.

b) El reglament tècnic de regulació que especifiqui els procediments de gestió del risc, inclosos els nivells i els tipus de garantia i els mecanismes de segregació necessaris a què es refereix l'apartat 3, els procediments de supervisió connexos destinats a garantir la validació inicial i contínua d'aquests procediments de gestió del risc, els procediments que han de seguir les contraparts financeres i l'AFA en aplicar les exempcions en virtut de l'apartat 6 i els criteris aplicables a què es refereixen els apartats 5 i 6, amb indicació, en particular, del que cal considerar un impediment pràctic o jurídic per a la ràpida transferència de fons propis i el reemborsament de passius entre les contraparts.

Secció tercera. *Règim sancionador relatiu a les operacions amb derivats financers*

Article 97. *Subjectes infractors*

Són subjectes autors i responsables de les infraccions les contraparts financeres que porten a terme les accions o omissions tipificades com a infraccions en els articles següents.

Són subjectes autors i responsables de la infracció els que exerceixin càrrecs d'administració o direcció general, de dret o de fet, i els responsables de les funcions de control previstes en el punt 19 de l'article 2, de les entitats autores i responsables de la infracció, quan les infraccions siguin imputables a la seva conducta dolosa o negligent.

Cap infracció de les disposicions d'aquest capítol no afecta la validesa d'un contracte de derivats extraborsaris ni la possibilitat que les parts executin els termes d'un contracte de derivats extraborsaris. Cap infracció de les disposicions d'aquest capítol no justifica cap reclamació per danys i perjudicis contra una de les parts d'un contracte de derivats extraborsaris.

Article 98. *Infraccions molt greus*

Es consideren infraccions molt greus les accions o omissions següents:

a) L'incompliment, quan amb això es posi en risc la solvència o la viabilitat de la persona infractora o el seu grup, de les obligacions contingudes en els apartats 1 a 4 de l'article 96.

b) L'incompliment de les obligacions contingudes en l'article 93, amb caràcter no merament ocasional o aïllat o amb irregularitats substancials.

c) L'incompliment de les obligacions contingudes en l'article 95, amb caràcter no merament ocasional o aïllat o amb irregularitats substancials.

Article 99. *Infraccions greus*

Es consideren infraccions greus l'incompliment de les obligacions a què es refereix l'article 98, quan no constitueixin una infracció molt greu.

Article 100. *Infraccions lleus*

Constitueixen infraccions lleus en relació amb aquest capítol la manca de remissió a l'AFA, dins del termini, de tots els documents, les dades o les informacions que se li hagin de remetre en l'exercici de les funcions que li siguin assignades, així com faltar al deure de col·laboració davant d'actuacions de supervisió de l'AFA, incloent-hi la no compareixença davant d'una citació per a la presa de la declaració, quan aquestes conductes no constitueixin una infracció greu o molt greu d'acord amb el que preveuen els articles 98 i 99.

Així mateix, tenen la consideració d'infraccions lleus l'incompliment de les obligacions derivades d'aquest capítol que no constitueixin una infracció greu o molt greu d'acord amb el que disposen els articles 98 i 99.

Article 101. *Procediment sancionador per infraccions en relació amb les operacions amb derivats financers*

El procediment sancionador per infraccions en relació amb les operacions amb derivats financers es tramita d'acord amb el que disposa la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre de 1997.

Article 102. *Sancions per infraccions molt greus*

1. En el cas d'incompliments de les obligacions previstes en aquest capítol que constitueixin una infracció molt greu, s'ha d'imposar a l'infractor una de les sancions següents o més:

a) Multa per un import de fins a la més gran de les quantitats següents:

i) En cas de persona jurídica, 2.500.000 euros o el 2,5% del volum de negocis anual total de la persona jurídica segons els últims comptes disponibles aprovats per l'òrgan d'administració.

ii) En cas de persona física, fins a 75.000 euros per a cadascun dels que, pel fet d'exercir càrrecs d'alta direcció o funcions de control, de dret o de fet, siguin responsables de les infraccions.

b) Una amonestació pública al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* amb la publicació de la identitat de l'infractor i la naturalesa de la infracció, tenint en compte les previsions de l'article 22 de la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre de 1997, o una amonestació privada.

2. Si l'entitat infractora és una matriu o una filial de l'empresa matriu que hagi d'elaborar estats financers consolidats, el volum de negocis total anual aplicable és el que figuri en els últims estats financers consolidats requerits al Principat d'Andorra disponibles.

Article 103. *Sancions per infraccions greus*

En el cas d'incompliments de les obligacions previstes en aquest capítol que constitueixin una infracció greu, s'ha d'imposar a l'infractor una multa per un import de fins a la més gran de les quantitats següents:

a) En cas de persona jurídica, 830.000 euros o el 0,3% del volum de negocis anual total de la persona jurídica segons els últims comptes disponibles aprovats per l'òrgan d'administració.

b) En cas de persona física, fins a 37.500 euros per a cadascun dels que, pel fet d'exercir càrrecs d'alta direcció o funcions de control, de dret o de fet, siguin responsables de les infraccions.

Article 104. *Sancions lleus*

A les infraccions lleus s'hi apliquen les sancions següents:

a) Una sanció administrativa de 3.000 fins a 30.000 euros.

b) Una sanció administrativa de 150 fins a 7.500 euros per a cadascun dels qui, pel fet d'exercir càrrecs d'alta direcció o funcions de control, de dret o de fet, en aquesta entitat, siguin responsables de la infracció.

Article 105. *Criteris de graduació de les sancions*

Els criteris de graduació de les sancions que s'hagin d'imposar a les persones o entitats que hagin comès algun incompliment de les obligacions establertes en aquest capítol en relació amb les operacions en derivats financers són els establerts a l'article 19 de la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre de 1997.

Article 106. *Normes complementàries del règim sancionador en relació amb les operacions en derivats financers*

Pel que fa al règim de prescripció de les infraccions relacionades amb les obligacions incloses en aquest capítol en relació amb les operacions en derivats financers, així com als procediments associats a l'ingrés de l'import de les sancions associades i a la inscripció i la publicitat de les dites sancions, és aplicable el que s'estableix en el capítol sisè de la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre de 1997.

Capítol setè. *Transparència de les operacions de finançament de valors*

Secció primera. *Disposicions generals*

Article 107. *Objecte*

Aquest capítol estableix normes sobre la transparència de les operacions de finançament de valors (OFV).

Article 108. *Àmbit d'aplicació*

1. Aquest capítol és aplicable:

a) A tota contrapart financera d'una OFV que estigui establerta:

i) Al Principat d'Andorra.

ii) En un tercer país, si l'OFV s'efectua en el marc de les activitats d'una sucursal al Principat d'Andorra d'aquesta contrapart.

b) A les societats gestores d'OIC i les societats d'inversió, de conformitat amb l'apartat 2 de l'article 4 de la Llei 10/2008, del 12 de juny, de regulació dels organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà.

2. L'article 111 no s'aplica:

a) A l'AFA o altres organismes públics del Principat d'Andorra que s'encarreguin de la gestió del deute públic o que intervinguin en aquesta gestió.

b) A les operacions en les quals l'AFA sigui una contrapart.

Article 109. *Autoritat competent*

L'AFA és l'autoritat administrativa competent per vetllar per l'aplicació de les disposicions establertes en aquest capítol en relació amb les OFV subscrites per una contrapart financera establerta al Principat d'Andorra.

Les facultats conferides a l'AFA en virtut del que disposen els articles 4 i 4 *bis* de la Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Autoritat Financera Andorrana són aplicables a les contraparts financeres indicades en la lletra *e* del punt 47 de l'article 2. Consegüentment, aquestes contraparts financeres queden obligades a posar a disposició de l'AFA tots els llibres, els registres i els documents, sigui quin sigui el seu suport, que aquesta última consideri necessaris, inclosos els programes informàtics i els arxius magnètics, òptics o de qualsevol altra classe, com també les converses telefòniques, quant a les seves actuacions en els mercats de derivats financers.

Article 110. *Definicions específiques*

A efectes d'aquest capítol s'entén per *sucursal* un centre d'activitat, diferent de la seu central, que forma part d'una contrapart i que no té personalitat jurídica.

Secció segona. *Transparència de les operacions de finançament de valors*

Article 111. *Obligació de notificació i conservació respecte de les OFV*

1. Les contraparts financeres en OFV han de notificar les dades de tota OFV que hagin efectuat, així com la seva modificació o finalització, a l'AFA. Les dades de formalització, modificació o finalització de l'operació s'han de notificar amb la freqüència que determini l'AFA.

L'obligació d'informació establerta al paràgraf primer s'aplica a les OFV que:

a) S'hagin formalitzat abans de la data d'aplicació corresponent a la qual fa referència l'apartat 1 de la disposició transitòria quarta, i continuen pendents en aquesta data si:

i) El venciment residual d'aquestes OFV en la data d'aplicació supera els 180 dies; o si

ii) Aquestes OFV tenen un venciment obert i segueixen pendents 180 dies després de la data d'aplicació corresponent a la qual fa referència l'apartat 1 de la disposició transitòria quarta.

b) S'hagin formalitzat en la data d'aplicació corresponent a què fa referència l'apartat 1 de la disposició transitòria quarta, o amb posterioritat.

Les OFV a què fa referència la lletra *a* del segon paràgraf han de notificar-se dins dels 190 dies següents a la data d'aplicació corresponent a què fa referència l'apartat 1 de la disposició transitòria quarta.

2. Quan un OIC gestionat per una societat gestora sigui la contrapart de l'operació de finançament de valors, correspon a la societat gestora l'obligació de notificació en nom d'aquest OIC.

3. Les contraparts financeres han de conservar constància documental de tota OFV que hagin formalitzat, modificat o finalitzat durant almenys els cinc anys següents a la fi de l'operació.

4. El fet que una contrapart financera comuniqui les dades d'una OFV a l'AFA no es considera violació de les restriccions sobre divulgació d'informació imposades per contracte o per qualsevol disposició legal, reglamentària o administrativa.

5. La divulgació d'aquesta informació no implica cap mena de responsabilitat per a l'entitat notificant o per als seus administradors o treballadors.

6. L'AFA pot elaborar un comunicat tècnic amb les normes tècniques que especifiquin les dades de les notificacions esmentades en l'apartat 1, corresponent als diferents tipus d'OFV, així com el format i la freqüència de les notificacions.

7. Les contraparts financeres han de disposar de procediments interns adequats perquè els seus empleats puguin notificar les infraccions en l'obligació de notificació de les dades de tota OFV.

Secció tercera. *Règim sancionador relatiu a les operacions de finançament de valors*

Article 112. *Subjectes infractors*

Són subjectes autors i responsables de les infraccions les contraparts financeres que porten a terme les accions o omissions tipificades com a infraccions en els articles següents.

Són subjectes autors i responsables de la infracció els que exerceixin càrrecs d'administració o direcció general, de dret o de fet, i els responsables de les funcions de control previstes en el punt 19 de l'article 2, de les entitats autores i responsables de la infracció, quan les infraccions siguin imputables a la seva conducta dolosa o negligent.

Article 113. *Infraccions molt greus*

Es considera una infracció molt greu l'incompliment de les obligacions establertes en l'article 111, sobre l'obligació de les contraparts financeres de les OFV de notificar i conservar la informació relativa a aquestes operacions, quan s'hagi posat en risc greu la transparència i la integritat del sistema financer andorrà.

Article 114. *Infraccions greus*

Es consideren infraccions greus:

a) L'incompliment per part de les contraparts financeres de les OFV de les obligacions de notificació i conservació de la informació relativa a aquestes operacions establertes en els apartats 1 i 3 de l'article 111, quan no constitueixi una infracció molt greu.

b) L'incompliment de l'obligació de disposar dels procediments a què es refereix l'apartat 7 de l'article 111.

c) La manca de remissió a l'AFA, dins del termini, de tots els documents, les dades o les informacions que se li hagin de remetre en l'exercici de les funcions que li siguin assignades, així com faltar al deure de col·laboració davant d'actuacions de supervisió de l'AFA, incloent-hi la no compareixença davant d'una citació per a la presa de la

declaració, quan aquesta conducta no constitueixi una infracció molt greu d'acord amb el que preveu l'article 113.

Article 115. *Infraccions lleus*

Té la consideració d'infracció lleu l'incompliment de les obligacions derivades d'aquest capítol que no constitueixi una infracció greu o molt greu d'acord amb el que disposen els articles 113 i 114.

Article 116. *Procediment sancionador per a infraccions en relació amb la transparència d'operacions de finançament de valors*

El procediment sancionador per a infraccions en relació amb les operacions de finançament de valors es tramita d'acord amb el que disposa la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre de 1997.

Article 117. *Sancions per infraccions molt greus*

1. En el cas d'incompliments de les obligacions previstes en aquest capítol que constitueixin una infracció molt greu, s'ha d'imposar a l'infractor una de les sancions següents o més:

a) Multa per un import de fins a la més gran de les quantitats següents:

i) En cas de persona jurídica, 2.500.000 euros o el 2,5% del volum de negocis anual total de la persona jurídica segons els últims comptes disponibles aprovats per l'òrgan d'administració.

ii) En cas de persona física, fins a 75.000 euros per a cadascun dels qui, pel fet d'exercir càrrecs d'alta direcció o funcions de control, de dret o de fet, siguin responsables de les infraccions.

b) Si l'infractor és una entitat operativa del sistema financer, una entitat asseguradora o reasseguradora, la revocació de l'autorització.

c) Una amonestació pública al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* amb la publicació de la identitat de l'infractor i la naturalesa de la infracció, tenint en compte les previsions de l'article 22 de la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre de 1997, o una amonestació privada.

d) La suspensió de l'exercici del càrrec que ocupi l'infractor, així com la prohibició temporal d'exercir càrrecs d'administració, de direcció o de funcions de control en qualsevol contrapart financera del Principat d'Andorra per un termini no superior a cinc anys. La inhabilitació temporal per exercir càrrecs d'administració, de direcció o funcions de control en una contrapart financera s'ha d'aplicar també a qualsevol altra persona física que es consideri responsable de la infracció.

2. Si l'entitat infractora és una matriu o filial de l'empresa matriu que hagi d'elaborar estats financers consolidats, el volum de negocis total anual aplicable és el que figuri en els últims estats financers consolidats requerits al Principat d'Andorra disponibles.

Article 118. *Sancions per infraccions greus*

En el cas d'incompliments de les obligacions previstes en aquest capítol que constitueixin una infracció greu, s'ha d'imposar a l'infractor una multa per un import de fins a la quantitat més gran de les següents:

a) En cas de persona jurídica, 830.000 euros o el 0,3% del volum de negocis anual total de la persona jurídica segons els últims comptes disponibles aprovats per l'òrgan d'administració.

b) En cas de persona física, fins a 37.500 euros per a cadascun dels qui, pel fet d'exercir càrrecs d'alta direcció o funcions de control, de dret o de fet, siguin responsables de les infraccions.

Article 119. *Sancions lleus*

A les infraccions lleus s'hi apliquen les sancions següents:

a) En cas de persona jurídica, una sanció administrativa de 3.000 fins a 30.000 euros.

b) En cas de persona física, una sanció administrativa de 150 fins a 7.500 euros per a cadascun dels qui, pel fet d'exercir càrrecs d'alta direcció o funcions de control, de dret o de fet, en aquesta entitat, siguin responsables de la infracció.

Article 120. *Criteris de graduació de les sancions*

Els criteris de graduació de les sancions que s'hagin d'imposar a les persones o les entitats que hagin comès algun incompliment de les obligacions establertes en aquest capítol en relació amb les operacions de finançament de valors són els establerts a l'article 19 de la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre de 1997.

Article 121. *Normes complementàries del règim sancionador en relació amb operacions de finançament de valors*

Pel que fa al règim de prescripció de les infraccions relacionades amb les obligacions incloses en aquest capítol en relació amb les operacions de finançament de valors, així com als procediments associats a l'ingrés de l'import de les sancions associades i a la inscripció i la publicitat de les dites sancions, és aplicable el que s'estableix en el capítol sisè de la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre de 1997.

Disposició addicional primera

Els capítols primer, segon i tercer d'aquesta Llei queden sotmesos al règim sancionador establert per la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre del 1997.

Disposició addicional segona

A partir de l'entrada vigor d'aquesta Llei, totes les referències fetes a la Llei 8/2013, del 9 de maig, sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercats i els acords de garantia financera i les operacions amb derivats extraborsaris i de

finançament de valors en aquesta o en qualsevol altra llei o disposició normativa s'han d'entendre referides a aquesta Llei.

Disposició transitòria
Les disposicions de l'article 34 *quater* són aplicables al cap d'un any de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa*

Amb l'entrada en vigor d'aquesta llei quedarà derogada la Llei 8/2013, del 9 de maig, sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercats i els acords de garantia financera i les operacions amb derivats extraborsaris i de finançament de valors.

Disposició final primera. *Modificació de la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra*

S'introdueixen les modificacions següents a la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra.

1. Es modifica l'apartat 4 de l'article 2, que queda redactat de la manera següent:

"4) Instruments financers: s'entén per *instruments financers* l'accepció més àmplia del terme, i especialment els que es detallen a continuació:

a) Valors negociables.

b) Instruments del mercat monetari.

c) Participacions d'OIC.

d) Contractes d'opcions, futurs, permutes (*swaps*), acords de tipus d'interès a termini i altres contractes de derivats relacionats amb valors, divises, tipus d'interès o rendiments, drets d'emissió o altres instruments derivats, índexs financers o mesures financeres que puguin liquidar-se en espècie o en efectiu.

e) Contractes d'opcions, futurs, permutes (*swaps*), acords de tipus d'interès a termini i altres contractes de derivats relacionats amb matèries primeres que hagin de liquidar-se en efectiu o que puguin liquidar-se en efectiu a petició d'una de les parts per motius diferents de l'incompliment o d'un altre fet que dugui a la rescissió del contracte.

f) Contractes d'opcions, futurs, permutes (*swaps*) i altres contractes de derivats relacionats amb matèries primeres que puguin liquidar-se en espècie, sempre que es negociïn en un mercat regulat o en un sistema de negociació multilateral o un SOC, excepte pel que fa als productes energètics a l'engròs que es negociïn en un SOC i s'hagin de liquidar mitjançant lliurament físic.

g) Contractes d'opcions, futurs, permutes (*swaps*), acords de tipus d'interès a termini i altres contractes de derivats relacionats amb matèries primeres que puguin ser liquidats mitjançant lliurament físic, no esmentats en l'apartat anterior i no destinats

a fins comercials, que presentin les característiques d'altres instruments financers derivats, tenint en compte, entre altres coses, si es liquiden a través de cambres de compensació reconegudes o són objecte d'ajustaments regulars dels marges de garantia.

h) Instruments derivats per a la transferència del risc de crèdit.

i) Contractes financers per diferències.

j) Contractes d'opcions, futurs, permutes (*swaps*), acords de tipus d'interès a termini i altres contractes de derivats relacionats amb variables climàtiques, despeses de transport, autoritzacions d'emissió o tipus d'inflació o altres estadístiques econòmiques oficials, que hagin de liquidar-se en efectiu o que puguin liquidar-se en efectiu a elecció d'una de les parts (per motius diferents de l'incompliment o d'un altre succés que dugui a la rescissió del contracte), així com qualsevol altre contracte derivat relacionat amb actius, drets, obligacions, índexs i mesures no esmentats en els apartats anteriors, que presentin les característiques d'altres instruments financers derivats, tenint en compte, entre altres coses, si es negocien en un mercat regulat o en un sistema de negociació multilateral, si es liquiden a través de cambres de compensació reconegudes o són objecte d'ajustaments regulars dels marges de garantia.

k) Drets d'emissió."

2. Es modifica l'article 5, que queda redactat de la manera següent:

"1. Es prohibeix efectuar les activitats bancàries, financeres, de pagament o de diners electrònics sense autorització prèvia de l'AFA previstes en els articles 8, 20, 21, 38, 49 i 61, a excepció de:

- Les activitats previstes a les lletres *h* i *l* de l'apartat 2 de l'article 8.

- Les activitats previstes a la lletra *c* de l'article 21.

- L'arrendament no financer (rènting) i informes comercials previstos a l'apartat 1 de l'article 49.

2. Cap persona, física o jurídica, no pot, sense haver obtingut la preceptiva autorització i trobar-se inscrita en els registres administratius corresponents, desenvolupar amb caràcter professional o habitual les activitats prohibides en l'apartat anterior."

3. Es modifica l'article 20, que queda redactat de la manera següent:

"Article 20. *Serveis i activitats d'inversió*

D'acord amb aquesta Llei, es consideren serveis i activitats d'inversió els següents:

a) La recepció i la transmissió d'ordres dels clients en relació amb un o més instruments financers.

b) L'execució d'ordres per compte dels clients.

c) La negociació per compte propi.

d) La gestió discrecional i individualitzada de carteres:

i) La gestió discrecional i individualitzada de carteres de conformitat amb el mandat atorgat pels clients.
ii) La gestió discrecional i individualitzada de carteres de conformitat amb el mandat atorgat pels clients exclusivament en la modalitat de gestió indirecta.

e) L'assessorament en matèria d'inversió.

f) L'assegurament i/o la col·locació d'instruments financers sobre la base d'un compromís ferm.

g) La col·locació d'instruments financers sense la base d'un compromís ferm.

h) La gestió de sistemes multilaterals de negociació."

4. Es modifica l'article 20 *bis*, que queda redactat de la manera següent:

"1. De conformitat amb la lletra *e* de l'article 20, la recomanació ha de ser idònia per a la persona, o ha de basar-se en una consideració de les seves circumstàncies personals, i ha de constituir una recomanació per efectuar alguna de les accions següents:

a) Comprar, vendre, subscriure, bescanviar, reemborsar, mantenir o assegurar un instrument financer específic.

b) Exercir o no exercir qualsevol dret conferit per un instrument financer determinat per comprar, vendre, subscriure, bescanviar o reemborsar un instrument financer.

2. La recomanació no es considera personalitzada si es divulga exclusivament o al públic."

5. Es modifiquen les lletres *f* i *g* de l'article 21, que queden redactades de la manera següent:

"f) Els serveis relacionats amb l'assegurament.
g) Els serveis i les activitats d'inversió, i els serveis auxiliars referits al subjacent no financer dels instruments financers derivats previstos als apartats *e, f, g* i *j* de l'apartat 4 de l'article 2, quan estiguin vinculats a la prestació de serveis d'inversió o a serveis auxiliars."

Disposició final segona*. Modificació de la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre de 1997*

S'introdueixen les modificacions següents a la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre de 1997.

1. Es modifica el guió 11 del paràgraf primer de l'article 2, que queda redactat de la manera següent:

"Article 2. *Subjectes autors i responsables*
[...]

- Les persones físiques o jurídiques que efectuïn les accions tipificades en les lletres *a, b, d, e, h, t, u* i *ak* de l'article 15 i en les lletres *a, b, c* i *ae* de l'article 16."

2. Es modifica la lletra *aa* de l'article 15 i s'hi afegeixen les lletres *ab* a *ap*, que queden redactades de la manera següent:

"Article 15. *Infraccions molt greus*

[...]

aa) La falta d'adopció dels requisits d'organització, dels procediments i mecanismes relatius als sistemes de negociació, i de procediments que permetin prevenir i gestionar de manera adequada les anomalies que generin els sistemes de negociació algorísmics recollits en l'article 6 *novodecies* de la Llei [●].

ab) L'incompliment de les normes de conducta i les obligacions establertes en l'article 8 *bis* de la Llei [●] en relació amb la prestació de serveis per mitjà d'una altra entitat operativa del sistema financer.

ac) L'incompliment, per part de les entitats operatives del sistema financer, de les seves obligacions respecte a les operacions personals establertes en l'article 11 *ter* de la Llei [●].

ad) La falta de mesures o polítiques de gestió de conflictes d'interès o la seva inaplicació, no ocasional o aïllada, per part dels qui prestin serveis d'inversió conforme als articles 13 a 13 *quinquies* de la Llei [●].

ae) No complir amb la gestió dels registres requerits de conformitat amb l'article 15 i l'article 15 *bis* de la Llei [●].

af) L'incompliment, per part de les entitats operatives del sistema financer, d'actuar amb honestedat, imparcialitat i professionalitat i en el millor interès dels seus clients, i no complir les obligacions d'informació imparcial, clara i no enganyosa, i l'incompliment, per part de les entitats operatives del sistema financer, de les obligacions d'informació recollides en la Llei [●] i el seu reglament de desenvolupament.

ag) L'incompliment, per part de les entitats operatives del sistema financer, de les obligacions pel que fa al disseny i la distribució d'instruments financers i les normes sobre govern de producte.

ah) L'incompliment, per part de les entitats operatives del sistema financer, de les obligacions i les normes de conducta respecte als incentius.

ai) L'incompliment de les normes de conducta i les obligacions en relació amb l'avaluació de l'adequació i la idoneïtat establertes en els articles 36 a 36 *quinquies* de la Llei [●], i les obligacions d'actuació i classificació conforme als instruments complexos i no complexos.

aj) La falta de polítiques de gestió i execució d'ordres de clients conforme a l'article 37 *bis* de la Llei [●], així com la seva inaplicació, o la seva aplicació sense haver obtingut el consentiment previ de clients i l'incompliment de l'obligació d'executar les ordres en les condicions més avantatjoses per al client, i la tramitació i la gestió d'ordres i la

conservació de registres conforme al que s'estableix en la Llei [●] i el seu reglament d'aplicació.

ak) L'incompliment de les normes de conducta i obligacions dels agents financers establertes en l'article 27 de la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra, i altres disposicions que podrien ser aplicables conforme a la Llei [●].

al) L'incompliment, per part de les entitats operatives del sistema financer, d'obtenir la confirmació expressa que l'entitat, que compleix els requisits reflectits en la Llei [●], accedeix a ser tractada com una contrapart elegible, de manera general o per a cada operació.

am) L'incompliment de les exigències en matèria de coneixements i competències necessaris per a les persones que presten assessorament o proporcionen informació requerides per l'article 34 *quater* de la Llei [●].

an) El mal funcionament de la funció de gestió de reclamacions establert en l'article 14 *bis* de la Llei [●].

ao) L'absència d'una funció de gestió de reclamacions conforme a l'article 14 *bis* de la Llei [●].

ap) La comissió de més de tres infraccions greus en el termini de tres anys, a les quals hagi estat imposada una sanció ferma en via administrativa.

3. S'introdueixen canvis en les lletres *k bis*, *k ter*, *n* i *u* de l'article 16 i s'hi afegeixen les lletres *v* a *aj*, que queden redactades de la manera següent:

"Article 16. *Infraccions greus*

[...]

k *bis*) L'ús no merament ocasional o aïllat d'índexs de referència per part de les entitats operatives del sistema financer amb incompliment de l'obligació establerta a l'apartat 1 de l'article 15 *ter* de la Llei [●].

k *ter*) L'incompliment del deure d'elaborar i conservar per escrit plans per a la modificació o la substitució d'índexs de referència tal com s'estableix en l'apartat 3 de l'article 15 *ter* de la Llei [●].

n) El fet de deixar de complir les normes relatives a la protecció de l'inversor d'acord amb la legislació vigent quan no constitueixi una infracció molt greu.

[...]

u) La falta d'adopció dels requisits d'organització, dels procediments i mecanismes relatius als sistemes de negociació, i de procediments que permetin prevenir i gestionar de manera adequada les anomalies que generin els sistemes de negociació algorísmics recollits en l'article 6 *novodecies* de la Llei [●]quan no constitueixi infracció molt greu.

v) L'incompliment, per part de les entitats operatives del sistema financer, de les seves obligacions respecte a les operacions personals establertes en l'article 11 *ter* de la Llei [●], quan no constitueixi una infracció molt greu.

w) La falta de mesures o polítiques de gestió de conflictes d'interès o la seva inaplicació per part dels qui prestin serveis d'inversió conforme als articles 13 a 13 *quinquies* de la Llei [●], quan no constitueixi una infracció molt greu.

x) No complir la gestió dels registres requerits de conformitat amb l'article 15 i article 15 *bis* de la Llei [●], quan no constitueixi una infracció molt greu.

y) L'incompliment, per part de les entitats operatives del sistema financer, d'actuar amb honestedat, imparcialitat i professionalitat i en el millor interès dels seus clients, i no complir les obligacions d'informació imparcial, clara i no enganyosa i l'incompliment, per part de les entitats operatives del sistema financer, de les obligacions d'informació recollides en la Llei [●] i el seu reglament de desenvolupament, quan no constitueixi una infracció molt greu.

z) L'incompliment, per part de les entitats operatives del sistema financer, de les obligacions pel que fa al disseny i la distribució d'instruments financers i les normes sobre govern de producte, quan no constitueixi una infracció molt greu.

aa) L'incompliment, per part de les entitats operatives del sistema financer, de les obligacions i les normes de conducta respecte als incentius, quan no constitueixi una infracció molt greu.

ab) L'incompliment de les normes de conducta i les obligacions en relació amb l'avaluació de l'adequació i la idoneïtat establertes en els articles 36 a 36 *quinquies* de la Llei [●] i les obligacions d'actuació i classificació conforme als instruments complexos i no complexos, quan no constitueixi una infracció molt greu.

ac) L'incompliment de les normes de conducta i les obligacions establertes en l'article 8 *bis* de la Llei [●] en relació amb la prestació de serveis per mitjà d'una altra entitat operativa del sistema financer, quan no constitueixi una infracció molt greu.

ad) La falta de polítiques de gestió i execució d'ordres de clients conforme a l'article 37 *bis* de la Llei [●], així com la seva inaplicació, o la seva aplicació sense haver obtingut el consentiment previ de clients i l'incompliment de l'obligació d'executar les ordres en les condicions més avantatjoses per al client i la tramitació i la gestió d'ordres i la conservació de registres conforme al que s'estableix en la Llei [●] i el seu reglament d'aplicació, quan no constitueixi una infracció molt greu.

ae) L'incompliment de les normes de conducta i les obligacions dels agents financers establertes en l'article 27 de la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra i altres disposicions que podrien ser aplicables conforme a la Llei [●], quan no constitueixi una infracció molt greu.

af) L'incompliment, per part de les entitats operatives del sistema financer, d'obtenir la confirmació expressa que l'entitat, que compleix els requisits reflectits en la Llei [●], accedeix a ser tractada com una contrapart elegible, de manera general o per a cada operació, quan no constitueixi una infracció molt greu.

ag) Aplicar comissions per informació o serveis, en qualsevol forma que no sigui la permesa per la llei o contractes.

ah) L'incompliment de les exigències en matèria de coneixements i competències necessaris per a les persones que presten assessorament o proporcionen informació requerides per l'article 34 *quater* de la Llei [●], quan no constitueixi una infracció molt greu.

ai) El mal funcionament de la funció de gestió de reclamacions establert en l'article 14 *bis* de la Llei [●], quan no constitueixi una infracció molt greu."

aj) La comissió de més de tres infraccions lleus en el termini de tres anys, a les quals hagi estat imposada una sanció ferma en via administrativa.

4. Es modifica l'article 17, que queda redactat de la manera següent:

"Article 17. *Infraccions lleus*

Constitueixen infraccions lleus els incompliments d'obligacions o prohibicions establertes en la normativa financera vigent, incloent-hi els comunicats tècnics, les comunicacions i els requeriments efectuats per l'AFA a les entitats o persones físiques esmentades a l'article 2 d'aquesta Llei , que no constitueixin una infracció greu o molt greu d'acord amb el que disposen els dos articles anteriors.

Així mateix, constitueixen infraccions lleus els incompliments de pagament, en el termini estipulat, de qualsevol taxa que, d'acord amb la normativa vigent, s'hagi de satisfer a l'AFA per part de les entitats esmentades."

5. S'introdueix un paràgraf a l'apartat 3 de l'article 22, que queda redactat de la manera següent:

"Article 22. *Inscripció i publicitat*

[...]

3. Sense perjudici de la normativa de protecció de dades, les sancions i amonestacions per infraccions molt greus i greus s'han de publicar al lloc web de l'AFA, en un termini màxim de quinze dies hàbils després que la sanció o l'amonestació sigui ferma en via administrativa, amb informació sobre el tipus i la naturalesa de la infracció i la identitat de la persona física o jurídica sobre la qual recaigui la sanció o amonestació.

Quan s'interposi recurs contra la decisió d'imposar una sanció o mesura davant les autoritats judicials o d'un altre tipus pertinents, l'AFA també ha de publicar immediatament en el seu lloc web oficial aquesta informació, així com tota informació posterior relativa al resultat d'aquest recurs. A més, també ha de publicar tota decisió que anul·li una decisió prèvia d'imposar una sanció o mesura.

[...]"

Disposició final tercera. *Modificació de la Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Autoritat Financera Andorrana (Llei 10/2013)*

S'introdueixen les modificacions següents a la Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Autoritat Financera Andorrana.

1. S'afegeix la lletra *d* a l'apartat 1 *bis* de l'article 4, que queda redactada de la manera següent:

"Article 4. *Funcions i competències en l'àmbit del sistema financer andorrà*
[…]

d) Sota la seva responsabilitat, mitjançant delegació en altres entitats."

2. S'afegeix la lletra *n* a l'apartat 3 de l'article 4 i es modifica el darrer paràgraf de l'article 4, que queda redactat de la manera següent:

"Article 4. *Funcions i competències en l'àmbit del sistema financer andorrà*
[…]

n) Exigir que els auditors regulats autoritzats facilitin informació.

Les persones previstes en les lletres *a, b, d, f bis, g* i *n* han de proporcionar a l'AFA tota la informació necessària perquè l'AFA pugui exercir les seves funcions d'acord amb les disposicions legals vigents i han de guardar-ne secret."

3. Es modifica l'article 4 *ter*, que queda redactat en els termes següents:

"Article 4 *ter*. *Facultats de control i supervisió, i criteris d'exercici en l'àmbit de la supervisió dels serveis de finançament participatiu*

Les potestats de control i supervisió en el sector dels serveis de finançament participatiu són les que s'encomanen a la Llei 42/2022, de l'1 de desembre, d'economia digital, l'emprenedoria i la innovació."

4. Es modifica l'apartat 1 i s'incorpora l'apartat 3 de l'article 4 *quater*, que queden redactats en els termes següents:

"Article 4 *quater. Procediment de comunicació de possibles infraccions*

1. L'AFA estableix, mitjançant comunicats tècnics, mecanismes efectius i fiables per encoratjar la comunicació sobre la comissió d'infraccions potencials o reals previstes en la legislació vigent, en concret en la Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, els capítols quart, sisè i setè de la Llei [●], la Llei 12/2017, del 22 de juny, d'ordenació i supervisió d'assegurances i reassegurances del Principat d'Andorra i qualsevol altra llei que doni competències de supervisió a l'AFA.

[...]

3. La comunicació a l'AFA de possibles infraccions no comporta ni constitueix una violació del secret en l'àmbit laboral o del secret professional, ni una violació de qualsevol restricció a la divulgació d'informacions requerida en virtut d'un contracte o d'una disposició legislativa, reglamentària o administrativa, i no comporta cap classe de responsabilitat legal per a la persona que l'hagi efectuada."

5. Es modifica l'apartat 8 de l'article 10, que queda redactat en els termes següents:

“Article 10. *Composició, nomenament, durada i remuneració*

[...]

8. Els processos d’elecció i renovació dels membres del Consell d’Administració de l’AFA han de garantir que no es modifiquin més de la meitat dels membres en un mateix any. No es considera com a modificació el nomenament de consellers per cobrir vacants generades per finalitzacions de mandat o per cessaments sobrevinguts. Així mateix, en cas que es consideri la reelecció d’una persona que ja hagi exercit aquest càrrec, s’ha de dur a terme el procés d’elecció d’acord amb el que està establert en els apartats 4 i 5 i, en tots els casos, cal vetllar perquè es continuïn complint els requisits establerts en l’article següent.”

6. Es modifica l’apartat 8 de l’article 11, que queda redactat en els termes següents:

“8. Els càrrecs de president, de vicepresident o de vocal del Consell d’Administració són incompatibles amb:

a) El de membre del Consell General.

b) Qualsevol altre càrrec o funció de caràcter públic prestada al servei de l’Administració, ja sigui per elecció, o per nomenament funcionarial o contractual.

c) Qualsevol funció o càrrec, directiu o executiu, en partits polítics o en entitats que desenvolupin, en territori andorrà o a l’estranger, activitats equivalents a les supervisades per l’AFA, o, a l’estranger, activitats equivalents a les supervisades per l’AFA sempre que formin part d’un grup la matriu del qual es trobi a Andorra.

d) Qualsevol activitat que pugui posar en perill la independència i la imparcialitat en l’exercici del càrrec.”

7. S’incorpora la lletra *g* a l’apartat 1 i es modifica l’apartat 2 de l’article 17, que queden redactats en els termes següents:

“Article 17. *Cessament i separació*

1.

[...]

g) Per resolució unànime dels membres del Consell d’Administració de l’AFA.

2. El Govern o el Consell d’Administració de l’AFA pot fer cessar o separar el director general en cas que deixi de reunir els requisits necessaris per a l’exercici del càrrec, incorri en qualsevol incompatibilitat sobrevinguda o cometi un incompliment greu de les obligacions del càrrec.”

8. Es modifica l'apartat 2 de l'article 23, que queda redactat en els termes següents:

"2. L'AFA percep taxes en concepte d'autorització de creació, taxes de supervisió i altres taxes relatives a les sol·licituds adreçades a l'AFA per les entitats supervisades d'acord amb els requeriments establerts a la legislació vigent."

9. Es modifica l'apartat 3 de l'article 24, que queda redactat en els termes següents:

"3. En seguiment de la Llei 14/2022, del 12 de maig, de contractació pública, aquesta Llei pot no ser aplicable a l'AFA en els casos següents:

a) Impossibilitat o inconveniència de promoure concurrència en l'oferta.
b) Reconeguda urgència que exigeixi la ràpida disposició dels béns o dels serveis.
c) Necessitat de lliuraments complementaris efectuats pel prestador del subministrament o del servei, quan el canvi de proveïdor suposés adquirir un material tècnic i/o un servei diferent que impliqui incompatibilitats i dificultats tècniques desproporcionades en les condicions d'utilització o de manteniment.
d) Especificitat tècnica del producte o necessitat de mesures de confidencialitat del servei.

En aquests supòsits, el director general de l'AFA pot proposar al Consell d'Administració de l'AFA la utilització de la contractació directa i aquest òrgan pot aprovar aquesta modalitat de contractació."

10. S'incorpora l'article 28 *bis*, que queda redactat en els termes següents:

"Article 28 *bis. Taxa de notificació dels serveis de pagament relatius als establerts als punts* k *i* l *de l'article 2.3 de la Llei 8/2018, del 17 de maig, dels serveis de pagament i el diner electrònic*

1. S'estableix una taxa de notificació segons el que determinen els articles 2.3.*k* i 2.3.*l* de la Llei 8/2018, del 17 de maig, dels serveis de pagament i el diner electrònic d'autorització.

2. Els fets generadors d'aquesta taxa són:

- La notificació, l'estudi, l'avaluació i la resolució de la notificació, per determinar si cal o no presentar una sol·licitud d'autorització per crear una nova entitat operativa del sistema financer andorrà; o

- La notificació i/o l'estudi i l'avaluació de l'informe anual emès per un auditor extern pel que fa a les activitats previstes al punt *l* de l'article 2.3 de la Llei esmentada.

3. L'obligat tributari d'aquesta taxa és la persona, física o jurídica, que inicia un procés de notificació.

4. És responsable solidari del deute tributari d'aquesta taxa la persona en benefici de la qual se sol·licita l'autorització.

5. La quota tributària ve determinada per una quantitat fixa de 500 euros.

6. Meritació i exigibilitat: aquesta taxa es merita en el moment en què s'efectua la notificació i s'ha d'abonar a l'AFA en el moment en què es presenta aquesta

notificació. S'entén que no s'ha notificat a l'AFA mentre no s'hagi rebut el pagament corresponent i quan escaigui tampoc no es pot iniciar el procés d'estudi, avaluació i resolució d'aquesta notificació.

7. Actualització i modificació de les quotes tributàries:

a) S'habilita l'AFA a actualitzar els imports fixats prèviament d'acord amb l'evolució de l'IPC, que s'ha de publicar al seu web.

b) Les quotes tributàries relatives a les taxes establertes en aquest article es poden actualitzar o modificar mitjançant la Llei de pressupost."

11. S'incorpora l'article 31 *bis*, que queda redactat en els termes següents:

"Article 31 *bis. Taxa anual per a la distribució a Andorra dels organismes d'inversió col·lectiva (OIC) de dret estranger*

1. S'estableix una taxa anual per a la distribució a Andorra dels organismes d'inversió col·lectiva de dret estranger.

2. El fet generador d'aquesta taxa és el manteniment del registre dels OIC de dret estranger distribuïts a Andorra per part de l'AFA.

3. L'obligat tributari d'aquesta taxa és l'entitat supervisada que distribueix a Andorra un OIC de dret estranger.

4. La quota tributària ve determinada per una quantitat fixa, d'acord amb el que s'estableix a continuació:

Tipologia d'OIC	Quota tributària de la taxa anual
OIC de dret estranger sense compartiments	2.000 euros
OIC de dret estranger amb compartiments	2.000 euros + 1.000 euros per compartiment

5. Meritació i liquidació: aquesta taxa es percep, a tot tardar, el 30 d'abril de l'any en curs i en qualsevol cas l'any posterior a la seva inscripció. L'obligació de satisfer aquesta taxa pren fi quan es deixi de distribuir l'OIC de dret estranger a Andorra.

6. Actualització i modificació de les quotes tributàries:

a) S'habilita l'AFA a actualitzar els imports fixats prèviament d'acord amb l'evolució de l'IPC. A aquest efecte, mitjançant un comunicat tècnic, l'AFA ha de comunicar les noves quotes tributàries al conjunt d'entitats afectades.

b) Les quotes tributàries relatives a les taxes establertes en aquest article es poden actualitzar o modificar mitjançant la Llei de pressupost."

12. S'afegeix el capítol vuitè, després de l'article 57, que queda redactat en els termes següents:

"**Capítol vuitè.** *Taxes per la prestació de serveis en l'àmbit de la dipositaria i l'administració de fons dipositats a l'AFA en aplicació de la legislació vigent*

Article 58. Taxa anual de dipositaria i administració sobre diversos dipòsits efectuats a l'AFA en compliment de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració

1. S'estableix una taxa anual de dipositaria i administració sobre els dipòsits constituïts en els comptes bancaris de l'AFA en virtut dels articles següents de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració:

- Taxa sobre els dipòsits constituïts a l'AFA en compliment de la lletra *d* de l'article 38 *ter*

- Taxa sobre els dipòsits constituïts a l'AFA en compliment de l'apartat 2 de l'article 96

- Taxa sobre els dipòsits constituïts a l'AFA en compliment de la lletra *d* de l'article 99

- Taxa sobre els dipòsits constituïts a l'AFA en compliment de la lletra *b* de l'article 101

2. El fet generador d'aquesta taxa és la prestació del servei de dipositaria i administració d'aquests dipòsits per part de l'AFA.

3. Els obligats tributaris a títol de contribuent d'aquesta taxa són els dipositants dels esmentats dipòsits a l'AFA.

4. La taxa consisteix en una quota tributària anual variable, que és el resultat d'aplicar un tipus de gravamen del 0,20 per cent anual sobre el dipòsit formalitzat a l'AFA en compliment de la normativa mencionada.

5. Meritació i liquidació: aquesta taxa es merita anualment sobre tots els dipòsits que estiguin formalitzats a l'AFA l'1 de gener de cada any d'acord amb la normativa esmentada i s'ha de liquidar per part de l'AFA durant el primer mes de cada any, deduint l'import meritat del dipòsit formalitzat. Idèntica taxa, sense prorratejar, s'ha de liquidar als dipòsits formalitzats posteriorment a l'1 de gener de cada any, durant el mes següent a la formalització.

6. Actualització i modificació de les quotes tributàries: la quota tributària relativa a la taxa que estableix aquest article es pot actualitzar o modificar mitjançant la Llei del pressupost."

Disposició final quarta. *Publicitat de textos consolidats*

S'encomana al Govern que, en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, publiqui al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* el text consolidat que inclogui les modificacions introduïdes fins a l'actualitat en aquesta Llei i les disposicions complementàries de les lleis següents:

- Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les noves entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra.

- Llei de regulació del règim disciplinari del sistema financer, del 27 de novembre de 1997.
- Llei 10/2013, del 23 de maig, de l'Autoritat Financera Andorrana.

Disposició final cinquena. *Desenvolupament reglamentari*
Es faculta el Govern per redactar, adaptar o actualitzar, segons escaigui, els reglaments necessaris per aplicar aquesta Llei. En particular, el Govern ha de dictar el reglament de desenvolupament general de la Llei.

Disposició final sisena. *Entrada en vigor*
Aquesta Llei entra en vigor al cap de tres mesos de publicar-se al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.*

Andorra la Vella, 8 de novembre del 2023

Xavier Espot Zamora

Cap de Govern

Annex I

A. Indicadors de manipulacions relatives a senyals falsos o enganyosos i amb la fixació dels preus

Als efectes de l'aplicació de la lletra *a* de l'apartat 1 de l'article 55 d'aquesta Llei, i sense perjudici de les formes de conducta que figuren en l'apartat 2, s'han de tenir en compte els indicadors no exhaustius següents, que no poden considerar-se per si mateixos com a constitutius de manipulació de mercat quan les operacions o ordres de negociar siguin examinades pels participants del mercat i per l'AFA:

a) En quina mesura les ordres de negociació donades o les operacions efectuades representen una proporció significativa del volum diari d'operacions en l'instrument financer pertinent, quan aquestes activitats produeixen un canvi significatiu en el preu de l'instrument financer.

b) En quina mesura les ordres de negociar donades o les operacions efectuades per persones amb una posició significativa de compra o venda en un instrument financer produeixen canvis significatius en el preu de l'instrument financer o de l'actiu derivat o subjacent relacionat admès a cotització en un mercat regulat.

c) Si les operacions efectuades no produeixen cap canvi en la titularitat final d'un instrument financer.

d) En quina mesura les ordres de negociació donades o les operacions dutes a terme o les ordres cancel·lades inclouen revocacions de posició en un període curt de temps i representen una proporció significativa del volum diari d'operacions de l'instrument financer corresponent, i podrien estar associades amb canvis significatius en el preu d'un instrument financer.

e) En quina mesura les ordres de negociació donades o les operacions fetes es concentren en un període de temps curt en la sessió de mercat i produeixen un canvi de preus que s'inverteix posteriorment.

f) En quina mesura les ordres de negociació donades canvien els millors preus de demanda o d'oferta d'un instrument financer, o en general, la representació del volum d'ordres disponibles per als operadors de mercat, i són retirades abans de ser executades.

g) En quina mesura es donen les ordres de negociar o s'efectuen operacions en un moment concret, o al seu voltant, en què es calculen els preus de referència, els preus de liquidació i les valoracions, i es produeixen canvis que tenen repercussió en aquests preus i valoracions.

B. Indicadors de manipulacions relacionades amb l'ús d'un mecanisme fictici o qualsevol altra forma d'engany o artifici

Als efectes de l'aplicació de lletra *b* de l'apartat 1 de l'article 55 d'aquesta Llei, i sense perjudici de les formes de conducta que figuren en el paràgraf segon de l'apartat 2, s'han de tenir en compte els indicadors no exhaustius següents, que no poden considerar-se per si mateixos com a constitutius de manipulació de mercat quan les

operacions o ordres de negociar siguin examinades pels participants del mercat i per l'AFA:

a. Si les ordres de negociar donades o les operacions efectuades per qualsevol persona van precedides o seguides de la difusió d'informació falsa o enganyosa per part d'aquestes mateixes persones o per altres que hi tinguin vinculació.
b. Si les ordres de negociar són donades o les operacions són fetes per qualsevol persona abans o després que aquestes mateixes persones o altres que hi tinguin vinculació presenten o difonen recomanacions d'inversió que són errònies o esbiaixades, o pugui demostrar-se que estan influïdes per un interès important.